

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

การศึกษาทบทวนประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในต่างประเทศ

เสนอต่อ
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.จุไร ทัพวงษ์
รองศาสตราจารย์ ชุมนะ รุ่งปัจฉิม
รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัศกดิ์ สุนทรไชย

31 มีนาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	i
สารบัญกรอบ	v
สารบัญตาราง	vi
กิตติกรรมประกาศ	1
บทคัดย่อ	2
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหาการวิจัย	7
1.2 วัตถุประสงค์	7
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.4 ข้อยกเว้นของการศึกษา	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส: ภาพรวม	
2.1 ข้อกำหนดเขตแดนภาษีสรรพสามิตจากสหภาพยุโรป	9
2.2 ข้อสรุปกรณีข้อกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตสุราของสหภาพยุโรป	13
บทที่ 3 ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักร	
3.1 ประวัติภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักร	14
3.2 อัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักรในปัจจุบัน	16
3.3 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักร	26
บทที่ 4 ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศฝรั่งเศส	
4.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบัน	27
4.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของฝรั่งเศส	38

บทที่ 5 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศสหรัฐอเมริกา	
5.1 ประวัติศาสตร์การห้ามผลิต จำหน่าย และนำเข้าเครื่องแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	39
5.2 ประวัติศาสตร์การเก็บภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในสหรัฐอเมริกา	48
5.3 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน	52
5.4 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	55
บทที่ 6 สรุปสาระสำคัญจากการทบทวนมาตรการ	
การเก็บภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของต่างประเทศในปัจจุบัน	
6.1 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา	56
6.2 เหตุผลความจำเป็นในการขึ้นภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ กรณีศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา	58
6.3 ข้อพิจารณาในการกำหนดนโยบายภาษีสุรา ตามความแตกต่างด้านผลประโยชน์ที่ได้รับของกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนได้เสียกับนโยบายและมาตรการภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์	62
6.4 การกำหนดนโยบายและมาตรการของเครื่องแอลกอฮอล์ :	
กรณีตัวอย่างของประเทศสหราชอาณาจักร	66
บทที่ 7 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศประเทศนิวซีแลนด์	
7.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศนิวซีแลนด์ในปัจจุบัน	68
7.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของนิวซีแลนด์	71
บทที่ 8 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลีย	
8.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย	72
8.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย	95
8.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย	96

บทที่ 9 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตก: ภาพรวม	
9.1 ราคาขายและการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์	98
9.2 ผลของภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อการบริโภคโดยกลุ่มบุคคลและลักษณะอันตรายที่เกิด	99
9.3 การเก็บภาษีแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในทางสาธารณสุข	100
9.4 การเก็บภาษีเพื่อชดเชยต้นทุนทางเศรษฐกิจของอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์	101
9.5 ประเภทของภาษีของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์	102
9.6 การกำหนดอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์	102
9.7 การรักษาระดับอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ	103
9.8 นโยบายภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศแถบภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตก	104
9.9 ความสำคัญของรายได้จากภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อรัฐ	104
9.10 วิธีการที่ใช้ในการกำหนดภาษี	105
9.11 การปกป้องภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อภาวะเงินเฟ้อ	106
9.12 เครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ปลอดภาษี	107
9.13 ภาษีที่เป็นเป้าหมายของเครื่องดัดแปลงพร้อมดัด	108
9.14 ประเด็นที่มีลักษณะเฉพาะของพื้นที่	100
บทที่ 10 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น	
10.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น	113
10.2 สถานการณ์และการคาดการณ์อุตสาหกรรมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น	124
10.3 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น	126
10.4 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น	127
บทที่ 11 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้	
11.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้	128
11.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้	136
11.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้	136
บทที่ 12 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซีย	
12.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย	137
12.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย	145

บทที่ 13 ภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์	
13.1 อัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์	147
13.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์	156
13.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์	156
บทที่ 14 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
14.1 ข้อสรุปกรณีข้อกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตสุราของสหภาพยุโรป	158
14.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักร	158
14.3 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของฝรั่งเศส	159
14.4 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	159
14.5 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของนิวซีแลนด์	159
14.6 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย	160
14.7 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น	162
14.8 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้	163
14.9 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย	164
14.10 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์	165
14.11 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	166
14.12 ข้อวิเคราะห์กรณีภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	167
14.13 การวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ	170
บรรณานุกรม	172
ภาคผนวกที่ 6.1	179

สารบัญกรอบ

	หน้า
กรอบที่ 2.1 อัตราภาษีสุราของ EU	11
กรอบที่ 2.2 Bases for Alcohol Excise Taxation	13
กรอบที่ 3.1 อัตราภาษีสรรพสามิตสุราของอังกฤษ ณ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1995	15
กรอบที่ 3.2 อัตราภาษีเบียร์ของประเทศสหราชอาณาจักร	17
กรอบที่ 3.3 อัตราภาษีไวน์ของประเทศสหราชอาณาจักร	19
กรอบที่ 3.4 อัตราภาษีสุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ของประเทศสหราชอาณาจักร	21
กรอบที่ 3.5 อัตราภาษีสุรา Intermediate Products ของประเทศสหราชอาณาจักร	23
กรอบที่ 3.6 อัตราภาษีเหล้าของประเทศสหราชอาณาจักร	25
กรอบที่ 4.1 อัตราภาษีเบียร์ของประเทศฝรั่งเศส	28
กรอบที่ 4.2 อัตราภาษีไวน์ของประเทศฝรั่งเศส	30
กรอบที่ 4.3 อัตราภาษีสุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ของประเทศฝรั่งเศส	32
กรอบที่ 4.4 อัตราภาษีสุรา intermediate products ของประเทศฝรั่งเศส	33
กรอบที่ 4.5 อัตราภาษีเหล้าของประเทศฝรั่งเศส	35
กรอบที่ 4.6 อัตราภาษีเหล้าของประเทศฝรั่งเศส	37
กรอบที่ 5.1 อัตราภาษีสุราในสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน	54
กรอบที่ 7.1 อัตราภาษีของประเทศนิวซีแลนด์	70
กรอบที่ 14.1 สถิติการส่งออกและนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศต่างๆ	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราขั้นต่ำภาษีสรรพสามิตสุราที่ประกาศโดยสหภาพยุโรป	10
ตารางที่ 8.1 อัตราภาษีสรรพสามิตของเบียร์ในประเทศออสเตรเลีย	73
ตารางที่ 8.2 ภาษีสรรพสามิตของเบียร์และเครื่องดื่มพร้อมดื่ม	74
ตารางที่ 8.3 ผลกระทบต่อแอลกอฮอล์กับการเสียภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐาน	75
ตารางที่ 8.4 ภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐานคำนวณเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549	76
ตารางที่ 8.5 ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลีย	84
ตารางที่ 8.6 ชนิดของผลกระทบต่อแอลกอฮอล์และการประยุกต์มาตรฐานภาษี	85
ตารางที่ 8.7 อัตราภาษีสรรพสามิตของประเทศออสเตรเลีย	87
ตารางที่ 8.8 อัตราภาษีสุลกากรของเบียร์	89
ตารางที่ 8.9 อัตราภาษีสรรพสามิตของประเทศออสเตรเลีย	90
ตารางที่ 8.10 อัตราภาษีสุลกากรของเบียร์	92
ตารางที่ 10.1 ตัวอย่างอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	116
ตารางที่ 10.2 ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐาน ตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตรตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2544	121
ตารางที่ 10.3 อัตราภาษีสำหรับประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	122
ตารางที่ 10.4 สถานภาพของการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี 2547	123
ตารางที่ 10.5 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น	125
ตารางที่ 11.1 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้	134
ตารางที่ 12.1 ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามปริมาณแอลกอฮอล์ ที่มากกว่า ร้อยละ 40	142
ตารางที่ 12.2 ภาษีการขาย (Sales Tax) ของประเทศมาเลเซีย	143
ตารางที่ 12.3 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซีย	144
ตารางที่ 13.1 อัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามกฎหมายรายได้ภายในประเทศ	150
ตารางที่ 13.2 การเปรียบเทียบการเพิ่มภาษีแอลกอฮอล์ตามกฎหมายภาษี 9334	152
ตารางที่ 13.3 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์	154

กิตติกรรมประกาศ

คณะนักวิจัยขอขอบพระคุณศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยและให้โอกาสคณะนักวิจัยในการสร้างผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและวงวิชาการ นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังช่วยสนับสนุนอีกหนึ่งการศึกษาว่า “สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา” คณะนักวิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล รศ. พญ.สาวิตรี อัยฉนังค์กรชัย ดร. นพดล วรรณิกา รศ.ดร. โยธิน แสงวงดี ดร. อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ และ รท. หญิง จุฑาภรณ์ แก้วมุงคุณ ในการให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะนักวิจัย

31 มีนาคม 2551

บทคัดย่อ

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาที่มีฤทธิ์เสพติดและก่อให้เกิดผลกระทบจากการบริโภคมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ อุบัติเหตุ เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้หลายมาตรการร่วมกันในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการทางด้านภาษีจัดว่าเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการบริโภค ซึ่งแต่ละประเทศมีประวัติของการกำหนดนโยบายและมาตรการภาษีที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศนั้นๆ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศและศึกษานโยบายตลอดจนมาตรการภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของต่างประเทศ วิธีการวิจัยใช้การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของประเทศต่างๆ ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่าประเทศสหราชอาณาจักรเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ (Specific rate) โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มากและสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ ประเทศฝรั่งเศสเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เช่นกัน โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มาจากประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังมีการเก็บภาษีเพิ่ม ณ สถานบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำเงินเข้ากองทุนประกันการเจ็บป่วย ประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีจำหน่าย ภาษีสรรพสามิตเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มาก ประเทศนิวซีแลนด์เก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีสินค้าและบริการ โดยภาษีสรรพสามิตเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เป็นหลัก ประเทศออสเตรเลียมีรูปแบบการเก็บภาษีเป็นแบบอัตราผสม กล่าวคือภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บโดยใช้ปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ ภาษีศุลกากรเก็บตามมูลค่า (Ad Valorem Rate) ประเทศญี่ปุ่นเก็บภาษีแบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่อกิโลลิตร เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภทและ 11 ชนิดตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ประเทศเกาหลีใต้เรียกเก็บภาษีโดยใช้ปริมาณลิตรของ

แอลกอฮอล์ซึ่งมีการเก็บภาษีค่อนข้างสูงสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้าเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมและที่ผลิตภายในประเทศ ทั้งประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีได้มีลักษณะการจัดเก็บภาษียกเว้นกัน นอกจากนี้ทั้งสองประเทศนี้ยังใช้มาตรการทางด้านภาษีคุ้มครองผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นเมืองอีกด้วย ประเทศมาเลเซียเก็บภาษีแบบอัตราผสมผสานคือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคาเป็นอัตราเดียว ประเทศฟิลิปปินส์เก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมูลค่าที่เป็นราคาขายปลีกสุทธิ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศต่างๆ พบว่าในยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เป็นหลัก โดยมีแนวคิดที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยิ่งมีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์สูงเท่าใดยิ่งต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงตามไปด้วย เนื่องจากทำลายสุขภาพมากกว่า อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีฐานะเป็นทั้งประเทศผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั้นนำของโลก จากข้อมูลล่าสุดขององค์การอนามัยโลก พบว่าปี ค. ศ. 2004 คนอเมริกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 8.44 ลิตร ส่วนสถิติของปี ค. ศ. 2003 พบว่าคนฝรั่งเศสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.43 ลิตร และคนอังกฤษดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.75 ลิตร ซึ่งจัดอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก รวมทั้งจำนวนคนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศดังกล่าวมีมากกว่าคนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายเท่า ยิ่งกว่านั้นสิ่งที่สำคัญทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกามีประวัติของการผลิตและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลานาน แบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชาวยุโรปและชาวอเมริกันเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้การใช้มาตรการภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์นั้นก็เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายใหญ่ของโลก ซึ่งประเทศเหล่านี้มุ่งที่จะลดปริมาณการดื่มไม่ได้มุ่งเพื่อลดจำนวนคนดื่ม ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบเดียวคือการเก็บตามปริมาณเป็นหลัก (specific rate) เช่นเดียวกับประเทศนิวซีแลนด์และญี่ปุ่น ส่วนประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย มีรูปแบบการเก็บภาษีเป็นแบบอัตราผสม กล่าวคือ การจัดเก็บภาษีทั้งตามปริมาณแอลกอฮอล์และตามมูลค่าโดยมีแนวคิดที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาเป็นสินค้าที่ทำลายสุขภาพและสินค้าฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศออสเตรเลีย การเก็บภาษีตามมูลค่าเพื่อปกป้องธุรกิจไวน์ในประเทศ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ มีการเก็บภาษีตามมูลค่าที่คิดกับราคาขายปลีกเพื่อป้องกันการแจ้งราคาหน้าโรงงานต่ำกว่าที่เป็นจริง

จากการทบทวนระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ จะเห็นว่าแต่ละประเทศจะใช้ระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ที่เหมาะกับบริบทภายในประเทศของตนเอง เพื่อให้ประเทศนั้นๆ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้เข้ารัฐ การคำนึงถึงสุขภาพ การปกป้องธุรกิจภายในประเทศ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศที่มีแบบแผนการดื่มน้ำแอลกอฮอล์จนเป็นวัฒนธรรมเหมือนอย่างยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นการคิดออกแบบระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ต้องคำนึงถึงบริบทของประเทศไทยเอง อาทิ ความสุขของผู้ดื่มน้ำ รายได้เข้ารัฐ การปกป้องธุรกิจภายในประเทศ การคุ้มครองสุขภาพ การลดนักดื่มน้ำใหม่ เป็นต้น การออกแบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยคำนึงถึงบริบทต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากระบบภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากร

Abstract

Alcohol beverage is not only an ordinary goods but also it is a toxic substance and causes various harmful effects on health, accident, and socio-economic. Thus, it has to combine many measures to control the alcohol beverage consumption. Taxation is one of the efficient measures in controlling alcohol consumption. Each country has its own history of policy formulation and different tax measures according to its reasons, necessity and appropriateness to certain situation.

The objectives of this research were to review the past and present alcohol beverage taxation policy of international countries. Data retrieval through internet was used in this research among various countries including the United Kingdom, France, the United State of America. New Zealand, Australia, Japan, South Korea, Malaysia and the Philippines. All data were analyzed and then synthesized.

The findings of this research were that alcohol tax of the United Kingdom levied excise tax based on alcohol content (specific rate) by setting both standard rate as unitary rate and discount rate which facilitate retail producers who produced small volume of alcohol beverages and for those with low alcohol content. France levied excise tax based on alcohol content as well by setting both standard rate as unitary rate and discount rate which facilitate alcohol beverages with low alcohol content and those imported from the ex-colony of France. Moreover, France had also levied additional tax at service providers of alcohol beverage in order to raise revenue for Health Insurance Fund. The U.S.A. levied both excise tax and sales tax. The excise tax was levied based on alcohol content by setting both standard rate as unitary rate and discount rate which facilitate retail producers who produced small volume of alcohol beverages. New Zealand levied both excise tax and goods and services tax (GST). The excise tax was levied mainly on alcohol content. Australia had taxation as combination rate. The excise tax was levied based on alcohol content and customs duty was levied based on ad valorem rate. Japan levied alcohol tax on alcohol content per kiloliter, which alcohol beverages were classified into 10 types and 11 items according to the variety of materials and production process. South Korea levied alcohol beverages based on liter of alcohol content which was rather high tax rate for imported ones compared with traditional and local alcohol beverages. Both Japan and South Korea had similar taxation of alcohol beverages. Additionally, both countries had a tax measure for protecting producers of traditional alcohol beverages. Malaysia levied alcohol beverages by combination rate of 15 % of value of invoice as unitary rate. The Philippines levied the excise tax of alcohol beverages based on ad valorem rate as net retail price.

From data analysis of the mentioned countries, Europe and the U.S.A. levied the excise tax mainly based on alcohol content with the concept that the higher alcohol content in alcohol beverages, the higher tax rates have to be paid for their more harmful effect to health. However, Europe and the U.S.A. were actually status as both importing and exporting countries. They all were the leading countries of alcohol drinker as well. From the latest data of World Health Organization, the average amounts of alcohol beverages consumed by the American in 2004, the French and the British in 2003 were 8.44, 11.43 and 11.75 liters per capital, respectively. They were on the top ranking of alcohol drinking in the world. Additionally, among these 3 countries numbers of alcohol drinkers were much more times than those of non-alcohol ones. Most of all, Europe and

the U.S.A. also had their own history of alcohol production and drinking for a long time. Pattern of alcohol drinking of the European and the American was a culture succeeding from the past to the present. Therefore, the taxation measure based on alcohol content was to make taxation appropriate to society, culture and economy of the countries where had main producer, exporter and drinker of alcohol beverages in the world. These countries had aimed to reduce amount of alcohol consumed but not the drinkers. It could be summarized that Europe and the U.S.A. as well as New Zealand and Japan levied alcohol beverages in a unitary system based on alcohol content or specific rate. Australia and Malaysia had alcohol taxation as combination rate, in the other words, alcohol beverages were levied based on both alcohol content and ad valorem with the concept that alcohol beverages were not ordinary goods but harmful and luxurious goods. Particularly, Australia levied alcohol beverages based on ad valorem in order to protect local wine business. In the Philippines alcohol beverages were levied based on ad valorem as net retail price for prevention of notification of underestimated factory prices.

From reviewing of international tax system of alcohol beverages, it is revealed that each country has its own system which appropriate to internal context in order to gain the highest benefit from the tax in terms of state revenue, health concern and protection of internal business.

Policy recommendation for Thailand, Thailand is not the country which has drinking pattern of alcohol beverages is as culture as in Europe and the U.S.A. Thus, designing of tax system of Thai alcohol beverages has to be considered internal context such as prevalence of drinker, state revenue, protection of internal business, health protection, and reduce new drinker. If the mentioned designing of tax system is based on various context, it would really lead to the highest benefit from tax system of alcohol beverages.

Keywords : Alcohol Beverages, Excise Tax, Value Added tax, Customs Duty

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา มีฤทธิ์เสพติด ก่อให้เกิดผลกระทบจากการบริโภคมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ อุบัติเหตุ เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้น การควบคุมปัญหาและผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องใช้หลายมาตรการร่วมกันไม่ว่าจะเป็นมาตรการกำหนดราคาและภาษี มาตรการควบคุมการส่งเสริมการขายและการดื่ม มาตรการควบคุมการเข้าถึงและหากซึ่งมาตรการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อมในการดื่ม มาตรการให้การศึกษาและรณรงค์ รวมทั้งมาตรการการรณรงค์ อย่างไรก็ตามมาตรการทางภาษีเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในแต่ละประเทศการคิดระบบมีความแตกต่างกันไป และมีประวัติของการคิดและการเปลี่ยนระบบภาษีที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศนั้นๆ การศึกษาประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศต่างๆ นั้น จะทำให้ทราบถึงเหตุผล และความจำเป็นที่มีต่อการใช้ระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศนั้นๆ หรือความจำเป็นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศที่ศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของต่างประเทศ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้จะทำการทบทวนประวัติระบบภาษีในต่างประเทศ ประกอบด้วยประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

1.4 ข้อจำกัดของการศึกษา

1.4.1 วิธีการศึกษา การศึกษานี้ได้ใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลของประเทศต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้นข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจึงมีข้อจำกัด บางประเทศมีข้อมูลที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ แต่ในหลายๆ ประเทศข้อมูลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากประเทศต่างๆ เหล่านั้นไม่ได้นำข้อมูลมาใส่ไว้สำหรับการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

1.4.2 การศึกษานี้จะศึกษาภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ เฉพาะภาษีทางตรงเท่านั้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำทราบถึงระบบภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ เหตุผลที่ใช้หรือเลิกใช้ระบบภาษีภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ประเภทนั้นๆ และทราบอัตราภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน การศึกษาทบทวนประวัติระบบภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ในต่างประเทศ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ระบบภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ของประเทศไทยต่อไปได้

บทที่ 2

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส: ภาพรวม

2.1 ข้อกำหนดเขตแดนภาษีสรรพสามิตจากสหภาพยุโรป

ประเทศสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสเป็นประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ดังนั้นกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ ที่ตกลงร่วมกันในระดับสหภาพยุโรปจึงย่อมมีผลต่อประเทศสมาชิกด้วยในระดับหนึ่ง สหภาพยุโรปมีแนวคิดที่จะกำหนดเขตแดนอัตราภาษีร่วมกันในระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจในฐานะที่สหภาพยุโรปเป็นตลาดเดียวกันทั้งหมด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่มีการกำหนดเขตแดนภาษีร่วมกัน ความพยายามดังกล่าวเริ่มมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 โดยมีการตั้งคณะทำงานศึกษาาระบบภาษีสรรพสามิตร่วมกันของประชาคมยุโรป เดิมภาษีสรรพสามิตสุราของประเทศต่างๆ ในสหภาพยุโรปแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ภาพรวมจากการศึกษา พบว่าประเทศแถบยุโรปทางเหนือจะเก็บภาษีในอัตราสูง ขณะที่ทางใต้จะเก็บในอัตราต่ำกว่า ต่อมาในปี ค.ศ. 1980 คณะกรรมาธิการยุโรปเสนอให้เก็บภาษีเบียร์และไวน์ในอัตราเท่ากันคือ เก็บตามปริมาณการผลิต (Volume) แต่ต่อมาจากการต่อรองกันในประเทศสมาชิกก็มีข้อเสนอว่า ไวน์ให้เก็บตามปริมาณการผลิต (Volume for wine) เหล้าให้เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ (Alcohol Content for Spirits) และเบียร์ให้เก็บตามความเข้มข้นซึ่งวัดจากปริมาณแอลกอฮอล์เช่นกัน (Specific Gravity for Beer) และเสนอให้เก็บในอัตราเดียวกันทั้งประชาคม อย่างไรก็ตามข้อเสนอดังกล่าวได้รับการโต้แย้งมาก ในปี ค.ศ. 1989 - 1990 มีการปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอ โดยมีการแบ่งประเภทสุราออกเป็นชนิดย่อยๆ รวมทั้งยกเลิกข้อเสนอที่ให้ม้อัตราเดียว แต่ให้กำหนดเป็นช่วงอัตราภาษี (Rate band) ที่มีการกำหนดเขตแดนขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ เพื่อสร้างความยืดหยุ่นแก่ประเทศสมาชิกในการกำหนดอัตราภาษีของตน แต่ก็ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ใกล้เคียงกันมากที่สุด ถึงกระนั้นข้อเสนอก็ยังไม่มีการโต้แย้งและยังไม่ได้ข้อสรุปที่ลงตัว เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับสุรานั้นมีมาก ผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มผลประโยชน์ก็ต่างกัน อย่างไรก็ตามในที่สุดในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ.1992 คณะมนตรียุโรปก็ออกข้อบังคับว่าด้วยภาษีสรรพสามิตสุรา มา 2 ฉบับ ฉบับแรกคือ Directive 92/83/EEC Provides for Harmonization of Excise tax Structures และฉบับที่สองคือ Directive 92/84/EEC Provides for Approximation of Rates โดยสรุปกำหนดเป็นอัตราภาษีขั้นต่ำสำหรับสุราประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้ (ดูตารางที่ 2.1 และกรอบที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 อัตราขั้นต่ำภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ประกาศโดยสหภาพยุโรป

ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ภาษีขั้นต่ำต่อปริมาณผลิต 100 ลิตร และต่อปริมาณ แอลกอฮอล์ (หน่วยเป็นยูโร)	ภาษีขั้นต่ำต่อหนึ่งลิตรของ ผลิตภัณฑ์ ณ ปริมาณ แอลกอฮอล์ตามที่วางจำหน่าย (หน่วยเป็นยูโร)
ไวน์	0	ไวน์ (ดีกรี 12) 0
เบียร์	1.87	เบียร์ (ดีกรี 5) 0.1
สุราหมักชนิดอื่นที่ไม่ใช่ไวน์ และเบียร์ (เป็นต้นว่า ไชเดอร์ และเพอร์รี่)	0	ไชเดอร์ (ดีกรี 5) 0
ผลิตภัณฑ์ intermediate products (เป็นต้นว่า ไวน์ที่มีการ เติมแอลกอฮอล์จำพวก port wine และ sherry ที่มี แอลกอฮอล์ประมาณ ร้อยละ 22)	2.5	Intermediate products ¹ (ดีกรี 18) 0.45
เอทิลแอลกอฮอล์ และเหล้า	5.5	เหล้า (ดีกรี 40) 2.2

ข้อมูลจาก Alcohol Tax Report: Frequently Asked Questions

(<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/04/126&format=HTML&aged=0&language=en&guiLanguage=en>)

¹ Intermediate Products หมายถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดที่มีปริมาณแอลกอฮอล์อยู่ระหว่าง 1.2 % ถึง 22 % และไม่ใช่เบียร์หรือไวน์ โดยทั่วไปได้แก่สุราหมักที่มีการเติมเอทิลแอลกอฮอล์ (ethyl alcohol) ลงไปด้วย เช่น port, sherry เป็นต้น (retrieved July 30, 2007 from http://www.abgs.gov.tr/tarama/tarama_files/16/SC16EXP_Excise%20duty%20Alcohol.pdf)

Alcohol tax report: Frequently Asked Questions

(see also [IP/04/669](#))

What are the minimum excise duty rates on alcohol within the EU?

These are the minimum rate levels which are laid in EU legislation and which Member States have to respect when setting their national rates. The following table shows the minimum rates for each product category expressed in euro per hectolitre degree of alcohol, as well as the minimum rate expressed per litre of product at a degree of alcohol at which it is commonly sold.

Product category	Minimum rate expressed per 100 litres and per degree of alcohol (euros)	Minimum rate expressed per litre of product at a degree at which it is commonly sold (euros)
Wine	0	Wine (12°) 0
Beer	1.87	Beer (5°) 0.1
Fermented beverages other than wine and beer (e.g. cider and perry)	0	Cider (5°) 0
Intermediate products (e.g. fortified wines such as port wines, sherry etc. up to 22° alcohol)	2.5	Intermediate prod. (18°) 0.45
Ethyl alcohol and spirit drinks	5.5	Spirits (40°) 2.2

กรอบที่ 2.1 อัตราภาษีสุราของ EU (retrieved July 28, 2007 from

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/04/126&format=HTML&aged=0&language=en&guiLanguage=en>)

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของยุโรปนั้นน่าสนใจ เนื่องจากมีคำถามต่อการกำหนดอัตราภาษีขั้นต่ำข้างต้นที่ทางสหภาพยุโรปกำหนดให้ประเทศสมาชิกนำไปเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตในประเทศตนเอง ว่าทำไมจึงไม่กำหนดอัตราภาษีขั้นสูง และกำหนดเป็นระดับอัตราภาษีมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด คำตอบคือการกำหนดเช่นนั้นทำได้ยากมาก เนื่องจากประเทศสมาชิกให้ความสำคัญกับภาษีสรรพสามิตสุราแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ วัฒนธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติของแต่ละประเทศ บางประเทศมองว่าภาษีสรรพสามิตสุราเป็นแหล่งรายได้รัฐที่สำคัญและถือว่าต้องดำรงไว้ซึ่งอัตราภาษีที่ตนเองเรียกเก็บอยู่เดิมนั้นเป็นผลดีกับเศรษฐกิจของประเทศตนเองแล้ว ขณะที่บางประเทศถือว่าการดื่มสุราเป็นวิถีชีวิตที่ดำเนินเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่ผลิตไวน์และนิยมดื่มไวน์ ซึ่งกรณีนี้ประเทศเหล่านั้นก็มักเก็บภาษีไวน์ในอัตราค่ามากหรือไม่เก็บเลย ดังนั้นจะให้ทุกประเทศในสหภาพยุโรปเห็นพ้องต้องกันในเรื่องภาษีจึงเป็นเรื่องยาก

และในกรณีของการกำหนดเพดานภาษีสรรพสามิตในอัตราที่สูงก็เป็นเรื่องยาก เพราะแต่ละประเทศก็มองประเด็นผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยและผลกระทบจากอัตราภาษีต่างกัน ตัวอย่างกรณีประเทศสวีเดนนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นภาษีสรรพสามิตสุราในสวีเดนจึงมีอัตราสูง แต่ในบางประเทศที่เคยเก็บในอัตราสูง (อย่างเช่น ฟินแลนด์ สหราชอาณาจักร และเดนมาร์ก) ปัจจุบันนี้ก็เริ่มลดความสำคัญของประเด็นสุขภาพอนามัยของประชาชนลง อย่างในสหราชอาณาจักรพบว่าประเด็นโต้แย้งจากข้อมูลเชิงประจักษ์ว่าการดื่มสุราในปริมาณที่เหมาะสมกลับเป็นผลดีต่อสุขภาพมากกว่า ในด้านผู้ผลิตเองก็พยายามชี้ให้เห็นผลดีของการดื่มสุราเช่นกัน ต้องเข้าใจว่ายุโรปนั้นเป็นภูมิภาคที่มีวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาช้านาน ผู้ผลิตก็พยายามบอกว่าคนยุโรปนั้นรู้จักที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเหมาะสมและดื่มเพื่อความสุขของชีวิตอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเน้นว่าการพยายามจะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการกำหนดอัตราภาษีสูงนั้นไม่เกิดประโยชน์อย่างใด และอาจส่งผลเสียที่คาดไม่ถึงก็ได้ (ในที่นี้หมายถึงจะก่อให้เกิดการค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เถื่อนและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผิดกฎหมาย) ในทางตรงข้ามบรรดาองค์กรรณรงค์ต่อต้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ผลักดันและรณรงค์อย่างหนักและยืนยันว่าการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงจะช่วยให้ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงตามไปด้วย และนั่นจะทำให้คนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 2.2)

5.3.2 Bases for Alcohol Excise Taxation

Unlike sales or value-added taxes, **excise taxes or duties are not usually imposed ad valorem.** **Most excises on alcohol have been imposed according to one of three other criteria: volume, alcohol content, or specific gravity, sometimes in combination.** Among the Member States before the harmonizing directive took effect in 1993, only France applied excise tax solely to a single factor (volume) for all types of alcoholic beverages.

กรอบที่ 2.2 Bases for Alcohol Excise Taxation

ที่มา <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers/96/9607ind.html>

2.2 ข้อสรุปกรณีข้อกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตสุราของสหภาพยุโรปคือ

- 1) กำหนดเพดานขั้นต่ำอัตราภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละประเภท
- 2) การเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสหภาพยุโรปแต่ละประเทศเก็บในอัตราที่ไม่เท่ากัน แต่ระบบการคิดภาษีเป็นแบบเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ (Specific rate) อัตราการเก็บในแต่ละประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ และปริมาณการผลิต โดยถ้าความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำกว่า จะเสียภาษีต่ำกว่า ความเข้มข้นสูง และปริมาณการผลิตที่น้อยจะเสียภาษีต่ำกว่าการผลิตในปริมาณมากๆ

บทที่ 3

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักร

3.1 ประวัติภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษ

ระบบภาษีสุราในประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษถือเป็นระบบที่เก่าแก่มากระบบหนึ่ง ในสมัยกษัตริย์ Norman มีการเก็บภาษีนำเข้าไวน์ทุกชนิดโดยให้เหตุผลเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองความปลอดภัยของเส้นทางการนำเขาสินค้า ภาษีที่เก็บไม่ใช่เงินตราแต่เป็นการหักจากสินค้านำเข้า (ไวน์) ตามสัดส่วนที่กำหนดโดยตรง ประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษมาเก็บภาษีไวน์เป็นระบบเงินตราในปี ค.ศ. 1303 ในสมัยพระเจ้า Edward I ในขณะที่ภาษีเบียร์และเหล้ามาเริ่มเก็บเอาในปี ค.ศ. 1642 โดยรัฐสภาเป็นผู้ออกกฎหมาย เพื่อนำรายได้มาใช้ในกองทัพคราวสงครามกลางเมืองในอังกฤษ (The English Civil War) ในปี ค.ศ. 1736 มีการออกกฎหมายชื่อว่า The Gin Act of 1736 ซึ่งเป็นการเก็บภาษีจากเหล้าในที่นี้คือเหล้าจิน (Gin) ในอัตราสูงเนื่องจากมีการดื่มกันมาก (ประมาณกันว่าในตอนนั้น ปริมาณการดื่มเพิ่มขึ้นจากปริมาณการต้มโดยเฉลี่ยถึง 4 เท่า)

อย่างไรก็ตาม ระบบการเก็บภาษีสุราในอัตราสูงนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักการที่ใช้ในการเก็บภาษีจากสินค้านำเข้าโดยทั่วไป ภาษีสุราเป็นผลมาจากความล้มเหลวของตลาดมากกว่า (Market Failure) กล่าวให้เฉพาะเจาะจงลงไปก็คือเป็นผลมาจากธรรมชาติของสุราเอง (Nature of Alcohol) เหตุผลก็คือ

ประการที่หนึ่ง เนื่องจากประชาชนยังไม่เข้าใจถึงผลเสียจากการดื่มสุราอย่างแท้จริง ประโยชน์จากการดื่มนั้นเห็นผลในระยะสั้น แต่โทษของการดื่มจะส่งผลในระยะยาว ในกรณีที่ร้ายแรงคนดื่มอาจติดสุราอย่างเรื้อรังและไม่สามารถลดปริมาณการดื่มลงได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเก็บภาษีเพื่อให้สุรา มีราคาสูง เหตุผลไม่ใช่ให้เลิกดื่มแต่เพื่อให้บุคคลลดปริมาณการดื่มลงในระดับที่เหมาะสม

ประการที่สอง การดื่มสุราของประชาชนก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายทางสังคม (External Social Cost) ที่ประชาชนไม่ได้คำนึงถึงในเวลาที่เขาดื่ม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากปัญหาเมาแล้ว ขับ ค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาโรคและอาการเจ็บป่วยที่เกิดจากการดื่มสุรา รวมทั้งผลกระทบที่เกิดกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัวโดยเฉพาะเด็ก ดังนั้นการกำหนดอัตราภาษีที่เหมาะสมจะพว้ให้นักดื่มต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเหล่านี้โดยตรง ใครที่ดื่มสุราจะมากหรือน้อยล้วนแล้วแต่ต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อ ค่าใช้จ่ายทางสังคมทุกครั้งี่ดื่ม ถึงกระนั้นในทางปฏิบัติอาจเป็นเรื่องยากที่จะประเมินสัดส่วนค่าใช้จ่ายทางสังคมจากการดื่มสุรา อย่างไรก็ตามหลักการที่ใช้ก็คือการคำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

ซึ่งเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดอันตรายในการดื่ม ดังนั้นการคิดอัตราภาษีจึงคิดจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ในสุร่า ยิ่งกว่านั้นผลิตภัณฑ์สุร่านั้นเป็นสินค้าที่สามารถทดแทนกันได้ในตัว การเก็บภาษีในลักษณะนี้จึงเหมาะสม

ในปัจจุบันสุร่าในประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษเก็บภาษีใน 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือภาษีมูลค่าเพิ่มที่คิดร้อยละ 17.5 ของราคาขายสินค้า (Ad Volarem Tax) ซึ่งเก็บเท่ากับทั้งเบียร์ เหล้า และไวน์ รวมทั้งสินค้าอื่นโดยทั่วไปด้วย ลักษณะที่สองคือภาษีสรรพสามิตที่เก็บในอัตรา Specific ตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ในสุร่าประเภทต่างๆ ในกรณีของเบียร์และเหล้าแต่เดิมนั้นแต่ละหน่วย (Unit) ของแอลกอฮอล์จะถูกเรียกเก็บภาษีโดยตรง ต่อมาในวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1993 ก็มีการเปลี่ยนแปลง โดยกรณีของเบียร์จะคิดตามปริมาณความเข้มข้นแอลกอฮอล์ที่มีอยู่เบียร์ ทั้งนี้แต่ละหน่วยของแอลกอฮอล์จะคิดเท่ากับ 10.82 ปอนด์ต่อปริมาณเบียร์ 1 เฮกโตลิตร (เท่ากับ 100 ลิตร) ขณะที่หน่วยในการคิดภาษีของเหล้าก็คือ ลิตรของแอลกอฮอล์ (Litre of Alcohol) ซึ่งเก็บภาษีหน่วยละ 20.60 ปอนด์ กรณีของไวน์ ถ้าเป็นไวน์ทั่วไป (Table Wine คือไวน์ที่ใช้ดื่มร่วมกับมื้ออาหารโดยทั่วไป) จะเก็บในอัตราเดียวกันหมดคือ 140.44 ปอนด์ต่อหนึ่งเฮกโตลิตรของผลผลิตไวน์สุดท้าย (Finished Wine) ส่วนไวน์ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำจะคิดในอัตรา Implied Tax Rate เช่น ไวน์ 11 เปอร์เซ็นต์จะคิดในอัตรา 12.77 ปอนด์ต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ หรือไวน์ 13 เปอร์เซ็นต์ก็จะคิดในอัตรา 10.80 ปอนด์ต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นต้น

Table 2.1: UK Excise Duties on Alcohol and Implied Tax per Unit Alcohol

	Specific duty	Implied tax per litre of pure alcohol
Beer ^a	£0.24	£10.82
Wine ^b	£1.05	£11.70
Spirits ^c	£5.77	£20.60

Notes:

Duties from 1 January 1995.

a. Tax per pint, typical strength 3.9%.

b. Tax per 75cl bottle, typical strength 12%.

c. Tax per 70cl bottle, typical strength 40%.

กรอบที่ 3.1 อัตราภาษีสรรพสามิตสุร่าของอังกฤษ ณ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1995²

² Ian Crawford and Sarah Tanner. (1995). Alcohol Taxes and the Single European market. The Institute for Fiscal Studies. p. 5

3.2 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักรในปัจจุบัน (ณ วันที่ 1 มกราคม 2007)

3.2.1 เบียร์ ภาษีเบียร์มี 2 ลักษณะคือภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม กล่าวคือภาษีสรรพสามิตเบียร์เก็บในอัตรามาตรฐานเดียวกัน (Standard Rate) คือ 19.56 ยูโร (13.26 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร (ประมาณ 100 ลิตร)/ปริมาณแอลกอฮอล์ + ภาษีมูลค่าเพิ่ม 17.50% อย่างไรก็ตามสำหรับผู้ผลิตอิสระรายย่อยจะได้รับอัตรารลดหย่อน (Reduced Rate) ผู้ผลิตรายย่อยในที่นี้พิจารณาจากปริมาณการผลิตต่อปี คือต้องมีปริมาณการผลิตทั้งปีไม่เกิน 60,000 เฮกโตลิตร โดยกำหนดว่า

ถ้าปริมาณการผลิตอยู่ระหว่าง 5,000 – 30,000 hl มีสูตรคำนวณภาษีลดหย่อนเท่ากับ “(จำนวนผลิตทั้งปี – 2500) / จำนวนผลิตทั้งปี x อัตราภาษีมาตรฐานในเวลานั้น”

ถ้าปริมาณการผลิตอยู่ระหว่าง 30,000 – 60,000 hl มีสูตรคำนวณภาษีลดหย่อนเท่ากับ “(จำนวนผลิตทั้งปี – (2500 – ร้อยละ 8.33 ของผลผลิตทั้งปีนั้นในส่วนที่เกิน 30,000 hl) / จำนวนผลิตทั้งปี x อัตราภาษีมาตรฐานในเวลานั้น”

นอกจากนี้สำหรับเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำระหว่าง 0.5% - 1.2% ภาษีสรรพสามิตเท่ากับ 0 + VAT 17.50% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 3.2)

...Beer...

Alcoholic Beverages

Situation as at 1 January 2007

		Standard rates						Reduced rates									
		CN 2203, CN 2206 (Actual alcoholic strength by vol. exceeding 0,5%) (Article 2 of Directive 92/83/EEC)						"Independent small breweries" (Yearly production limited to 200.000 hl.) (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)			"Low alcohol" (Not exceeding 2,8% .) (Article 5.1 of Directive 92/83/EEC)						
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir 92/84/EEC)		0.748 EUR per hl/degree Plato of finished product. (Article 6 of Directive 92/84/EEC)						1.87 EUR per hl/degree of alcohol of finished product. (Article 6 of Directive 92/84/EEC)			Rate may not be set more than 50% below the standard national rate. (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)			(Article 5.1 of Directive 92/83/EEC)			
MS	NatCurr	Excise duty/hl°Plato			VAT %	Excise duty/hl°alc.			VAT %	Excise duty/hl°Plato or /°alcohol			VAT %	Excise duty/hl°alc.			VAT %
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
PL	PLN	6,86	1,73	22,00					*	*	22,00						
PT	EUR	<=8°Plato	8,27	21,00	>0,5°<=1,2°w	6,60	21,00	<=8°Plato	4,14	21,00	>0,5°<=1,2%	3,30	21,00				
		>8° <=11°Plato	13,20	21,00	>8° <=11°Plato	6,60	21,00										
		>11° <=13°Plato	16,53	21,00	>11° <=13°Plato	8,26	21,00										
		>13° <=15°Plato	19,81	21,00	>13° <=15°Plato	9,90	21,00										
		>15°Plato	23,18	21,00	>15°Plato	11,59	21,00										
RO	RON	2,6446	0,748	19,00			<=200.000 hl	1,5203	0,43	19,00							
SI	EUR				6,86	20,00											
SK	SKK	50,00	1,34	19,00			<=200.000 hl	37,00	0,99	19,00							
FI	EUR				>2,8%	19,45	22,00	<=2000 hl	9,725	22,00	0,5%-2,8%	1,68	22,00				
							<=30000 hl	13,615	22,00								
							<=55000 hl	15,560	22,00								
							<=100000 hl	17,505	22,00								
SE	SEK				>2,8%	147,00	15,75	25,00									
*UK	GBP				13,26	19,56	17,50	<=60000 hl	foot-...*	...note*	0,5%-1,2%	0	0	17,50			

PL: *Independent small breweries:

- up to 20.000 hl/of beer may lower the output tax by 25,00 PLN/hl (6,31 EUR/hl)
- up to 70.000 hl/of beer may lower the output tax by 12,50 PLN/hl (3,16 EUR/hl)
- up to 150.000 hl/of beer may lower the output tax by 10,00 PLN/hl (2,52 EUR/hl)
- up to 200.000 hl/of beer may lower the output tax by 7,50 PLN/hl (1,89 EUR/hl)

UK: A special duty relief scheme for « Independent small breweries » whose annual production is 30 000 hl or less came into effect on 1/6/2002 and increased to 60 000 hl from 1/6/2004.

To calculate the reduced rate of duty:

- For breweries producing between 5 000 – 30 000, the following formula is used – (Annual Production – 2500)/Annual Production X standard rate of duty at time concerned.
- For breweries producing between 30 000 – 60 000, the following formula is used – (Annual Production – (2500-8.33% of Annual Production in excess of 30 000 hl))/Annual Production X standard rate of duty at the time concerned.

*UK: New UK Budget 2006 as from 22 March 2006.

กรอบที่ 3.2 อัตราภาษีเบียร์ของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 19

3.2.2 ไวน์ ภาษีไวน์ก็มี 2 ลักษณะเช่นกันคือภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่แตกต่างกันตามประเภทของไวน์ และปริมาณของแอลกอฮอล์

กรณี Still Wine (ไวน์ดั้งเดิมทั่วไป) เสียภาษีสรรพสามิตอัตรามาตรฐานเท่ากับ 253.97 ยูโร (172.17 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Sparkling Wine (ไวน์ที่มีการเติมคาร์บอนไดออกไซด์) เสียภาษีสรรพสามิตอัตรามาตรฐานเท่ากับ 325.33 ยูโร (220.54 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Still Wine ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 1.2% - ไม่เกิน 4% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 78.27 ยูโร (53.06 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Still Wine ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 4% - ไม่เกิน 5.5% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 107.61 ยูโร (72.95 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Sparkling Wine ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 5.5% - น้อยกว่า 8.5% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 245.91 ยูโร (166.70 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 3.3)

...Wine...

Alcoholic Beverages

		Standard rates					Reduced rate				
		Still Wine			Sparkling Wine		Still Wine - Sparkling Wine				
							(Not exceeding 8.5% vol.)				
		(Article 8.1 of Directive 92/83/EEC)			(Article 8.2 of Directive 92/83/EEC)		(Article 9.3 of Directive 92/83/EEC)				
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992		0 EUR per hectolitre of product.			0 EUR per hectolitre of product.		0 EUR per hectolitre of product.				
(Dir. 92/84/EEC)		(Article 5 of Directive 92/84/EEC)			(Article 5 of Directive 92/84/EEC)		(Article 5 of Directive 92/84/EEC)				
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			Excise duty per hectolitre		
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		NatCurr	EUR	VAT %
PL	PLN	136,00	34,34	22,00	136,00	34,34	22,00				
PT	EUR		0	12,00		0	21,00				
RO	RON	0	0	19,00	120,3872	34,05	19,00				
SI	EUR		0	20,00		0	20,00				
SK	SKK	0	0	19,00	2400,00	64,20	19,00	per hl	1700,00	45,47	19,00
FI	EUR		212,00	22,00		212,00	22,00	>1,2%<=2,8%		4,54	22,00
								>2,8%<=5,5%		103,00	22,00
								>5,5%<=8,0%		152,00	22,00
SE	SEK	2208,00	236,61	25,00	2208,00	236,61	25,00	Still&Spark <=2,25%	0	0	25,00
								Still&Spark 2,25%-4,5%	758,00	81,23	25,00
								Still&Spark 4,5%-7%	1120,00	120,02	25,00
								Still&Spark 7%-8,5%	1541,00	165,14	25,00
*UK	GBP	172,17	253,97	17,50	220,54	325,33	17,50	Still >1,2% <=4%	53,06	78,27	17,50
								Still >4% <=5,5%	72,95	107,61	17,50
								Spark>5,5%<=8,5%	166,70	245,91	17,50

*UK: New UK Budget 2006 as from 22 March 2006.

กรอบที่ 3.3 อัตราภาษีไวน์ของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 11

3.2.3 สุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ สุราประเภทนี้ก็ต้องเสียทั้งภาษี
สรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างกันตามชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปริมาณแอลกอฮอล์

กรณี Other Still Fermented Beverages เสียภาษีสรรพสามิตอัตรามาตรฐานเท่ากับ
253.97 ยูโร (172.17 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Other Sparkling Fermented Beverages เสียภาษีสรรพสามิตอัตรามาตรฐานเท่ากับ
325.33 ยูโร (220.54 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Still cider & perry ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 1.2% และน้อยกว่า 7.5% เสีย
ภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 37.78 ยูโร (25.61 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Still Cider & Perry ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 7.5% และน้อยกว่า 8.5% เสีย
ภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 56.69 ยูโร (38.43 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Sparkling Cider & Perry ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 1.2% และน้อยกว่า 5.5%
เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 37.78 ยูโร (25.61 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณี Sparkling Cider & Perry ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 5.5% และน้อยกว่า 8.5%
เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 245.91 ยูโร (166.70 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT
17.50%

กรณี Sparkling ชนิดอื่น ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 5.5% และน้อยกว่า 8.5% เสีย
ภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 245.91 ยูโร (166.70 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณีสุราหมักชนิดอื่น ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 1.2% และน้อยกว่า 4% เสียภาษี
สรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 78.27 ยูโร (53.06 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%

กรณีสุราหมักชนิดอื่น ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 4% และน้อยกว่า 5.5% เสียภาษี
สรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 107.61 ยูโร (72.95 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50%
(ดูรายละเอียดในกรอบที่ 3.4)

...Fermented beverages other than wine and beer...

Situation as at 1 January 2007

Alcoholic Beverages

		Standard rates				Reduced rates					
		Other still fermented beverages.		Other sparkling fermented beverages.		Other still fermented beverages.		Other sparkling fermented beverages.			
		(Article 12.1 of Directive 92/83/EEC)		Article 12.2 of Directive 92/83/EEC)		(Article 13.3 of Directive 92/83/EEC)		Not exceeding 8.5% vol.			
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir. 92/84/EEC)		0 EUR per hectolitre of product.		0 EUR per hectolitre of product.		0 EUR per hectolitre of product.					
		(Article 5 of Directive 92/84EEC and... Article 15 of Directive 92/83/EEC)		(Article 5 of Directive 92/84EEC and... Article 15 of Directive 92/83/EEC)		(Article 5 of Directive 92/84EEC and... Article 15 of Directive 92/83/EEC)					
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre		VAT %	Excise duty per hectolitre		VAT %	Excise duty per hectolitre		VAT %	
		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR		
PL	PLN	136,00	34,34	22,00	136,00	34,34	22,00				
PT	EUR		0	21,00		0	21,00				
RO	RON	0	0	19,00	120,3872	34,05	19,00				
SI	EUR		0	20,00		0	20,00				
SK	SKK	0	0	19,00	2400,00	64,20	19,00				
FI	EUR		212,00	22,00		212,00	22,00	>1,2%<2,8% >2,8%<5,5% >5,5%<8,0%	4,54 103,00 152,00	22,00 22,00 22,00	
SE	SEK	2208,00	236,61	25,00	2208,00	236,61	25,00	Still&Sparkl <2,25% Still&Sparkl 2,25%-4,5% Still&Sparkl 4,5%-7% Still&Sparkl 7%-8,5%	0 758,00 1120,00 1541,00	0 25,00 25,00 25,00	
*UK	GBP	172,17	253,97	17,50	220,54	325,33	17,50	Still cider and perry: >1,2% and <7,5% >7,5% and <8,5% Sparkling cider and perry: >1,2% and <5,5% >5,5% and <8,5% Other: >1,2% and <4% >4% and <5,5% Sparkling>5,5% and <8,5%	25,61 38,43 25,61 166,70 53,06 72,95 166,70	37,78 56,69 37,78 245,91 78,27 107,61 245,91	17,50 17,50 17,50 17,50 17,50 17,50 17,50

*UK: New UK Budget 2006 as from 22 March 2006.

กรอบที่ 3.4 อัตราภาษีสุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 15

3.2.4 สุราประเภท Intermediate Products สุราประเภทนี้ก็ต้องเสียทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างกันตามชนิดของสุราและปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเสียในอัตรามาตรฐานเท่ากับ 338.62 ยูโร (229.55 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50% ยกเว้นกรณีที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15% vol ก็จะเสียในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 253.97 ยูโร (172.17 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 3.4)

...Intermediate products...

Alcoholic Beverages

		Standard rates			Reduced rates		
		(Article 17 of Directive 92/83/EEC)			Not exceeding 15% vol. (Article 18.3 of Directive 92/83/EEC)		
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir. 92/84/EEC)		45 EUR per hectolitre of product. (Article 4 of Directive 92/84/EEC)			Not set more than 40% below the standard national rate of excise duty and not less than the rates on still-wines etc. (Article 18.3 of Directive 92/83/EEC)		
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre		VAT %	Excise duty per hectolitre		VAT %
		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR	
AT	EUR	Still	73,00	20,00			
		Sparkling	73,00	20,00			
PL	PLN		273,00	22,00			
PT	EUR		54,57	21,00			
RO	RON		180,5985	19,00			
SI	EUR		62,59	20,00			
SK	SKK		2500,00	19,00			
FI	EUR	Still&Spark 15%-22%	424,00	22,00	Still&Spark 1,2%-15%	257,00	22,00
SE	SEK	Still&Spark	4517,00	25,00		2720,00	25,00
*UK	GBP		229,55	17,50	Ne 15% vol.	172,17	17,50

PT: Reduced rate for "Vinho da Madeira" for the Autonomous Regions of Madeira: = EUR 27,28 (Article 7.3 Directive 92/84/EEC).

*UK: New UK Budget 2006 as from 22 March 2006.

กรอบที่ 3.5 อัตราภาษีสุรา Intermediate Products ของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 17

3.2.5 เหล้า ภาษีเหล้าก็เช่นกันคือเก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยเรียกเก็บในอัตราเดียวทั้งหมดไม่มีการลดหย่อน คือ 2885.38 ยูโร (1956.00 ปอนด์) ต่อเฮกโตลิตร + VAT 17.50% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 3.6)

...Ethyl alcohol...

Alcoholic Beverages

		Standard rates			Reduced rates					
		(Article 20 of Directive 92/83/EEC)			For low strength spirits, particular regions, etc.			"Small distilleries"		Yearly production limited to 10 hl of pure alcohol.
		(Article 3.1 of Directive 92/84/EEC)			(Article 22.1 of Directive 92/83/EEC)					
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir. 92/84/EEC)										
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre		VAT %	Excise duty per hectolitre		VAT %	Excise duty per hectolitre		VAT %
		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR	
NL	EUR		1504,00	19,00						
AT	EUR		1000,00	20,00				*540,00	20,00	
PL	PLN	4550,00	1148,76	22,00						
PT	EUR		937,15	21,00				468,58	21,00	
RO	RON	2651,70	750,00	19,00				1679,41	475,00	19,00
SI	EUR		694,79	20,00						
SK	SKK	28300,00	756,99	19,00				14150,00	378,49	19,00
FI	EUR	>2,8% + others	2825,00	22,00	>1,2% <2,8%	168,00	22,00			
SE	SEK	50141,00	5373,19	25,00						
UK	GBP	1956,00	2885,38	17,50						

กรอบที่ 3.6 อัตราภาษีเหล้าของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 20

3.3 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักรมีดังนี้

1) ประเทศสหราชอาณาจักรมีการเก็บภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ 2 ประเภท คือ ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม

2) ประเทศสหราชอาณาจักรเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ (Specific Rate) โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มากและสำหรับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ

3) ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บเท่ากันหมดในอัตรา 17.50%

4) เหล้าหรือสุรากลั่นเสียภาษีมากที่สุด รองลงมาคือ Intermediate Products ประเด็นสำคัญคือ เครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ยังมีปริมาณแอลกอฮอล์สูงก็จะเสียภาษีในอัตราสูงกว่า

บทที่ 4

ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศฝรั่งเศส

4.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบัน (ณ วันที่ 1 มกราคม 2007)

4.1.1 เบียร์ ภาษีเบียร์ในฝรั่งเศสมีทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยกำหนดว่าเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 2.8% ต้องเสียภาษีสรรพสามิตในอัตรามาตรฐานเท่ากับ 2.60 ยูโร ต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% ยกเว้นเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 0.5% - 2.8% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 1.30 ยูโรต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 4.1)

Beer

Alcoholic Beverages

Situation as at 1 January 2007

		Standard rates					Reduced rates								
		CN 2203, CN 2206 (Actual alcoholic strength by vol. exceeding 0,5%) (Article 2 of Directive 92/83/EEC)			1.87 EUR per hl/degree of alcohol of finished product. (Article 6 of Directive 92/84/EEC)		"Independent small breweries" (Yearly production limited to 200.000 hl.) (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)			"Low alcohol" (Not exceeding 2,8%) (Article 5.1 of Directive 92/83/EEC)					
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir 92/84/EEC)		0.748 EUR per hl/degree Plato of finished product. (Article 6 of Directive 92/84/EEC)					Rate may not be set more than 50% below the standard national rate. (Article 4.1 of Directive 92/83/EEC)								
MS	Nat Curr	Excise duty/hl*Plato		VAT %	Excise duty/hl*alc		VAT %	Excise duty/hl*Plato		VAT %	Excise duty/hl*alc		VAT %		
		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR		NatCurr	EUR			
BE	EUR		1,7105	21,00				<= 12.500 hl	1,4873	21,00					
								<= 25.000 hl	1,5369	21,00					
								<= 50.000 hl	1,5865	21,00					
								<= 75.000 hl	1,6361	21,00					
								<= 200.000 hl	1,6857	21,00					
BG	BGN	1,50	0,767	20,00											
CZ	CZK	24,00	0,848	19,00				<=10.000 hl	12,00	0,424	19,00				
								<=50.000 hl	14,40	0,509	19,00				
								<=100.000 hl	16,80	0,594	19,00				
								<=150.000 hl	19,20	0,679	19,00				
								<=200.000 hl	21,60	0,764	19,00				
*DK	DKK				50,90	6,83	25,00	<=3.700 hl	** (1)	(1)	25,00	0,5%-2,8%	0	0	25,00
								>3.700<=20.000	** (2)	(2)	25,00				
								>20000<200000	** (3)	(3)	25,00				
DE	EUR		0,787	19,00				<= 5.000 hl		0,4407	19,00				
								<= 10.000 hl		0,5288	19,00				
								<= 20.000 hl		0,6170	19,00				
								<= 40.000 hl		0,6610	19,00				
EE	EEK				58,00	3,71	18,00	<= 3.000 hl	29,00	1,85	18,00				
EL	EUR		1,13	19,00				<= 200.000 hl		0,57	19,00				
*ES	EUR		0,91	16,00								0,5%-1,2%	0	16,00	
												1,2%-2,8%	2,75	16,00	
FR	EUR							> 2,8 % vol							
								<= 10.000 hl		1,30	19,60				
								> 10.000 <= 50.000 hl		1,56	19,60				
								> 50.000		1,95	19,60				
								<=200000 hl							
					>2,8%		2,60	19,60				0,5%-2,8%	1,30	19,60	

กรอบที่ 4.1 อัตราภาษีเบียร์ของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation_excise_duties/alcoholic_beverages/rates_excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 7

4.1.2 ไวน์ ภาษีไวน์ในฝรั่งเศสเก็บทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างตามประเภท
ของไวน์

กรณี Still Wine เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรามาตรฐานเท่ากับ 3.40 ยูโรต่อเฮกโตลิตร +
VAT 19.60% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 4.2)

กรณี Sparkling Wine เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรามาตรฐานเท่ากับ 8.40 ยูโรต่อเฮกโต
ลิตร + VAT 19.60%

Wine		Alcoholic Beverages											
		Standard rates						Reduced rate					
		Still Wine			Sparkling Wine			Still Wine - Sparkling Wine					
		(Article 8.1 of Directive 92/83/EEC)			(Article 8.2 of Directive 92/83/EEC)			(Article 9.3 of Directive 92/83/EEC)					
		0 EUR per hectolitre of product.			0 EUR per hectolitre of product.			0 EUR per hectolitre of product.					
		(Dir. 92/84/EEC)			(Article 5 of Directive 92/84/EEC)			(Article 5 of Directive 92/84/EEC)					
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			VAT %
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
BE	EUR		47,0998	21,00		161,1308	21,00			14,8736	21,00		
BG	BGN	0	0	20,00	0	0	20,00						
CZ	CZK	0	0	19,00	2340,00	82,72	19,00						
*DK	DKK	6%-15%vol	614,00	82,34	25,00	6%-15%vol	920,00	123,37	25,00	Still 1,2%-6%vol	390,00	52,30	25,00
		15%-22%vol	920,00	123,37	25,00	15%-22%vol	1226,00	164,40	25,00	Spark 1,2%-6%vol	696,00	93,33	25,00
DE	EUR		0	19,00		136,00	19,00			Spark < 6%	51,00	19,00	
EE	EEK	1040,00	66,47	18,00	1040,00	66,47	18,00			≤ 6%	341,00	21,79	18,00
EL	EUR		0	19,00		0	19,00						
ES	EUR		0	16,00		0	16,00				0	16,00	
FR	EUR		3,40	19,60		8,40	19,60						
IE	EUR		273,00	21,00		546,01	21,00	<5%			90,98	21,00	
IT	EUR		0	20,00		0	20,00						
CY	CYP	0	0	15,00	0	0	15,00						
LV	LVL	30,00	43,10	18,00	30,00	43,10	18,00						
LT	LTL	150,00	43,44	18,00	150,00	43,44	18,00			40,00	11,58	18,00	
LU	EUR	>13%vol	0	12,00		0	15,00						
			0	15,00									
HU	HUF	0	0	20,00	12200,00	44,36	20,00						
MT	MTL	0	0	18,00	0	0	18,00						
NL	EUR		59,02	19,00		201,24	19,00			Still	29,51	19,00	
										Sparkling	38,16	19,00	
AT	EUR		0	20,00		0	20,00	<7%			0	20,00	

กรอบที่ 4.2 อัตราภาษีไวน์ของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation_excise_duties/alcoholic_beverages/rates_excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 10

4.1.3 สุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ สุราหมักชนิดอื่นที่ว่านี้ไม่ว่าจะเป็นประเภท Still fermented beverages หรือ Sparkling fermented beverages เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรามาตรฐานเท่ากันคือเท่ากับ 3.40 ยูโรต่อเฮคโตลิตร + VAT 19.60% (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 4.3)

Fermented beverages other than wine and beer

Situation as at 1 January 2007

Alcoholic Beverages

		Standard rates						Reduced rates					
		Other still fermented beverages.			Other sparkling fermented beverages.			Other still fermented beverages. Other sparkling fermented beverages.					
		(Article 12.1 of Directive 92/83/EEC)			Article 12.2 of Directive 92/83/EEC)			Not exceeding 8.5% vol. (Article 13.3 of Directive 92/83/EEC)					
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992 (Dir. 92/84/EEC)		0 EUR per hectolitre of product.			0 EUR per hectolitre of product.			0 EUR per hectolitre of product.					
		(Article 5 of Directive 92/84/EEC and... ...Article 15 of Directive 92/83/EEC)			(Article 5 of Directive 92/84/EEC and... ...Article 15 of Directive 92/83/EEC)			(Article 5 of Directive 92/84/EEC and... ...Article 15 of Directive 92/83/EEC)					
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
BE	EUR		47,0998	21,00		161,1308	21,00			14,8736	21,00		
BG	BGN	0	0	20,00	0	0	20,00						
CZ	CZK	0	0	19,00	2340,00	82,72	19,00						
DK	DKK	6%-15% vol	614,00	82,34	25,00	6%-15% vol	920,00	123,37	25,00	Still 1,2%-6% vol	390,00	52,30	25,00
										Spark. 1,2%-6% vol	696,00	93,33	25,00
DE	EUR		0	19,00		136,00	19,00			Sparkling < 6% vol		51,00	19,00
EE	EEK	1040,00	66,47	18,00	1040,00	66,47	18,00			≤ 6 %	341,00	21,79	18,00
EL	EUR		0	19,00		0	19,00				0	19,00	
ES	EUR		0	16,00		0	16,00				0	16,00	
FR	EUR		3,40	19,60		3,40	19,60						
IE	EUR		273,00	21,00		546,01	21,00			≤6% vol		83,25	21,00
										>6% <8,5% vol		192,47	21,00
IT	EUR		0	20,00		0	20,00						
CY	CYP	0	0	15,00	0	0	15,00						
LV	LVL	30,00	43,10	18,00	30,00	43,10	18,00						
LT	LTL	150,00	43,44	18,00	150,00	43,44	18,00			40,00	11,58	18,00	
LU	EUR		0	15,00		0	15,00				0	15,00	
HU	HUF	8000,00	29,09	20,00	12200,00	44,36	20,00						
MT	MTL	0	0	18,00	0	0	18,00						
NL	EUR		59,02	19,00		201,24	19,00			Still Sparkling	29,51	19,00	
										Sparkling <7%	38,16	19,00	
AT	EUR		0	20,00		0	20,00				0	20,00	

กรอบที่ 4.3 อัตราภาษีสุราหมักชนิดอื่นนอกเหนือจากเบียร์และไวน์ของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation_excise_duties/alcoholic_beverages/rates_excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 14

4.1.4 สุรา **Intermediate Products** ทุกชนิดในฝรั่งเศสต้องเสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา
มาตรฐานเท่ากับ 214.00 ยูโรต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% ยกเว้นสุราชนิด “Vin doux Naturel” จะเสีย
ภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 54.00 ยูโรต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% (ดูรายละเอียดใน
กรอบที่ 4.4)

		Alcoholic Beverages							
		Standard rates			Reduced rates				
		(Article 17 of Directive 92/83/EEC)			Not exceeding 15% vol.				
		45 EUR per hectolitre of product.			(Article 18.3 of Directive 92/83/EEC)				
		(Dir. 92/84/EEC)			(Article 18.3 of Directive 92/83/EEC)				
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			
		NatCurr	EUR	NatCurr		EUR	VAT %		
BE	EUR		99,1575	21,00		74,3681	21,00		
		Sparkling	161,1308	21,00		161,1308	21,00		
BG	BGN	90,00	46,01	20,00					
CZ	CZK	2340,00	82,72	19,00					
DK	DKK	Still 15%-22%vol	920,00	123,37	25,00	Still 1,2%-6% vol	390,00	52,30	25,00
		Spark. 15%-22%vol	1226,00	164,40	25,00	Still 6%-15% vol	614,00	82,34	25,00
						Spark 1,2%-6% vol	696,00	93,54	25,00
						Spark 6%-15% vol	920,00	123,65	25,00
DE	EUR	>15% – 22% vol		153,00	19,00	<=15% vol		102,00	19,00
						Sparkling		136,00	19,00
EE	EEK	1680,00	107,37	18,00					
EL	EUR		45,00	19,00					
*ES	EUR		55,53	16,00			33,32	16,00	
FR	EUR		214,00	19,60					
IE	EUR		396,12	21,00			273,00	21,00	
IT	EUR		68,51	20,00					
CY	CYP	26,30	45,60	15,00					
LV	LVL	70,00	100,57	18,00		42,00	60,34	18,00	
LT	LTL	230,00	66,61	18,00		150,00	43,44	18,00	
LU	EUR	>15%		66,9313	15,00	<=15%		47,0998	15,00
HU	HUF	18800,00	68,36	20,00					
MT	MTL	20,00	46,59	18,00					
NL	EUR	Still >15%-22%		102,68	19,00	Still <=15%		72,89	19,00
		Sparkling >15%-22%		201,24	19,00				

EL, FR: Reduced rate for “Vin doux naturel”: Greece = EUR 22,5, France = EUR 54 (Article 18.4 Directive 92/83/EEC).

กรอบที่ 4.4 อัตราภาษีสุรา Intermediate Products ของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf หน้า 16

4.1.5 เหล้า เหล้าในประเทศฝรั่งเศสต้องเสียภาษีสรรพสามิตในอัตรามาตรฐานเท่ากับ 1450.00 ยูโรต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% ยกเว้นเหล้าคิงรีต่ำหรือเหล้าบางชนิดที่มาจากภูมิภาคอื่น (ในที่นี่ในประเทศฝรั่งเศสจะหมายถึงเหล้ารัมที่นำเข้ามาจากผู้ผลิตในดินแดนที่เคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส) จะเสียภาษีสรรพสามิตในอัตราลดหย่อนเท่ากับ 835.00 ยูโรต่อเฮกโตลิตร + VAT 19.60% อย่างไรก็ตามในกรณีเหล้าประเทศฝรั่งเศสยังเก็บภาษีเพิ่ม (Plus Tax) ณ ที่จำหน่ายอีกเท่ากับ 130 ยูโรต่อเฮกโตลิตรของเหล้าที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เกิน 25% ทั้งนี้เพื่อนำเข้ากองทุนภาษีประกันการเจ็บป่วยแห่งชาติ (National Sickness Insurance) (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 4.5)

Ethyl alcohol

Alcoholic Beverages

		Standard rates			Reduced rates				
					For low strength spirits, particular regions, etc.				
					"Small distilleries"				
					Yearly production limited to 10 hl of pure alcohol.				
		(Article 20 of Directive 92/83/EEC)			(Article 22.1 of Directive 92/83/EEC)				
Minimum excise duty adopted by the Council on 19-10-1992		550 EUR or 1000 EUR per hectolitre of pure alcohol.			The reduced rates shall not be set more than 50% below the standard national rate of excise duty.				
(Dir. 92/84/EEC)		(Article 3.1 of Directive 92/84/EEC)			(Article 22.1 of Directive 92/83/EEC)				
MS	NatCurr	Excise duty per hectolitre			VAT %	Excise duty per hectolitre			VAT %
		NatCurr	EUR			NatCurr	EUR		
*BE	EUR		1752,2354		21,00				
BG	BGN	1100,00	562,43		20,00			<=30 ltrs*	550,00 281,21 20,00
CZ	CZK	26500,00	936,79		19,00			<=30 ltrs*	13300,00 470,16 19,00
*DK	DKK	15000,00	2011,48		25,00				
DE	EUR		1303,00		19,00				730,00 19,00
EE	EEL	15200,00	971,46		18,00				
EL	EUR		1090,00		19,00		*545,00	19,00	
*ES	EUR		830,25		16,00				726,54 16,00
FR	EUR		1450,00		19,60		835,00*	19,60	
IE	EUR		3925,00		21,00				
IT	EUR		800,01		20,00				
CY	CYP	350,00	606,90		15,00				
LV	LVL	630,00	905,17		18,00				
LT	LTL	3200,00	926,78		18,00				
*LU	EUR		1041,1528		15,00				
HU	HUF	236000,00	858,15		20,00				
MT	MTL	1000,00	2329,37		18,00				

- BE: *Rate modified as of 1/9/2005
- BG: * Reduced rate (50% of the standard national rate) for fruit spirits produced by fruit grower's distilleries up to 30 litres annually per fruit grower .
- CZ: *Reduced rate for small fruit growers' distilleries producing not more than 30 litres of fruit spirit per year per household.
- DK: *An additional duty is imposed on products containing a mixture of ethyl alcohol and non-alcoholic drinks. Rates: 2,90 DKK (0,39 EUR.) pr. l.
- EL: *Ouzo (Article 23.2 Directive 92/83/EEC).
- ES: *as from 17/9/2005
- EL: *Ethyl Alcohol - Derogation possible for several regions but only applied in the department of Dodecanese (Article 7 Directive 92/84/EEC).
- FR: *For rum from the overseas departments of the French Republic (Council decision of 30/10/95).
- FR: Plus a levy of 130 EUR/hl on drinks of a strength exceeding 25% to the benefit of the National Sickness Insurance scheme.

กรอบที่ 4.5 อัตราภาษีเหล้าของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 19

นอกเหนือจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังมีการเก็บภาษีที่เรียกว่า National Tax ในลักษณะที่เป็นภาษีเพิ่มเติม (Additional Tax) โดยเก็บจากเครื่องดื่มผสม (Mixed Beverages) ที่เป็นการผสมระหว่างสุรากับเครื่องดื่มชนิดอื่นที่ไม่ใช่สุรา (Alcoholic Beverages Mixed with Non-Alcoholic Beverages) โดยเก็บในอัตรา 11 ยูโรต่อเดซิลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 4.6)

National tax - Alcoholic Beverages

Situation as at 1 January 2007

Member State	Tax			Description	
	Tax type	Nat. Curr.	EUR		Unit
Belgium	Packaging charge		9,8537	per hectolitre product packed like this	Tax on non-reusable packages for alcoholic (and non-alcoholic) beverages
			*0	per hectolitre product packed like this	Tax on reusable packages for alcoholic (and non-alcoholic) beverages
France	Additional Tax		11	per decilitre of pure alcohol	Tax "Premix" on mixed beverages (alcoholic beverages mixed with non-alcoholic beverages).
Finland	Excise duty on beverage packages		8,50 51,00	per hectolitre of product	Duty for beverage packages used in a package deposit system and as raw material. Duty for one-way packages. Packages which are recoverable and used in a package deposit system are tax exempt.
Germany	additional excise duty		5550	per hectolitre of pure alcohol.	additional excise duty (Alcopop tax) to blends of non-alcohol beverages with alcohol beverages , which <ul style="list-style-type: none"> • have more than 1,2 % vol. alcohol but less than 10 % vol. alcohol, • are ready to drink blended and bottled in ready to sell and closed boxes and • are subject to excise duty to ethyl alcohol and <ul style="list-style-type: none"> • industrial prepared blends of above mentioned beverages that are stored in one packing.

กรอบที่ 4.6 อัตราภาษีเหล้าของประเทศฝรั่งเศส

ที่มา (retrieved July 28, 2007 from http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf) หน้า 22

4.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศฝรั่งเศสมีดังนี้

1) ประเทศฝรั่งเศสมีการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ 2 ประเภท คือ ภาษีสรรพสามิต และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

2) ประเทศฝรั่งเศสเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ และเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มาจากประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม

3) ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บเท่ากันหมดในอัตรา 19.60%

4) เหล้าหรือสุรากลั่นเสียภาษีมากที่สุด รองลงมาคือ Intermediate Products ประเด็นที่สำคัญคือเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่ยังมีปริมาณแอลกอฮอล์สูงก็มักเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่า

5) ไวน์จะเสียภาษีต่ำ เนื่องจากฝรั่งเศสเป็นประเทศผลิตไวน์และคนฝรั่งเศสนิยมดื่มน้ำไวน์

6) ประเทศฝรั่งเศสมีการจัดเก็บภาษี ณ สถานที่ดื่มน้ำเพื่อนำเข้ากองทุนประกันการเจ็บป่วยด้วย

บทที่ 5

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

5.1 ประวัติศาสตร์การห้ามผลิตจำหน่าย และนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในทางประวัติศาสตร์ เหล้าเข้ามามีบทบาทในสังคมอเมริกันมาตั้งแต่ครั้งที่ชาวยุโรปเริ่มอพยพเข้ามาอยู่ในทวีปอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกพิวริตัน (Puritan) ซึ่งเริ่มอพยพจากอังกฤษเข้ามาในอเมริกาเหนือตั้งแต่ราว ปี ค.ศ. 1620 – 1640 พิวริตันเป็นพวกที่เคร่งศาสนาแต่ก็มีวัฒนธรรมของการดื่มสุราติดตัวมาด้วย พวกพิวริตันเคารพและเชื่อมั่นในพระเจ้ามากและถือว่าพระเจ้าเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดเหนือมนุษย์ทุกคน และที่สำคัญเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างสุรา พระเยซูเองก็ดื่มไวน์และยอมรับได้หากเป็นการดื่มที่พอเหมาะพอสม พวกพิวริตันจึงมีธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการดื่มสุราโดยถือว่าสุราคือส่วนหนึ่งของชีวิต เชื่อว่าการดื่มสุรานั้นยังดีกว่าการดื่มน้ำที่ไม่สะอาด สุรายังมีสรรพคุณเป็นยาและยังช่วยให้พลังงานสามารถทำงานหนักได้ สุราเป็นเครื่องดื่มในสังคม ช่วยให้ผ่อนคลายสนุกสนาน ช่วยเจริญอาหาร³

เมื่ออพยพเข้ามาอยู่ในอเมริกาพวกพิวริตันก็เริ่มทำสุราดื่มเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเบียร์ที่ทำจากข้าวบาร์เลย์และข้าวโพด มีการแบ่งเบียร์ออกเป็น 3 ชนิดตามระดับแอลกอฮอล์ คือ X, XX, และ XXX เบียร์ชนิดที่อ่อนดื่กรที่สุด (เกรด X) คือเบียร์ที่ทำมาจากเมล็ดข้าวที่เอามาแช่น้ำ เบียร์ชนิดนี้ได้รับความนิยมมากหาได้ง่ายเพราะดื่กรแอลกอฮอล์ต่ำซึ่งเรียกกันอีกอย่างว่า “Small Beer” ส่วนชนิดที่สองเป็นเบียร์ที่ผ่านกระบวนการต้มเรียกว่า “Ships Beers” มีดื่กรแอลกอฮอล์แรงกว่า (เกรด XX) และชนิดที่สามแรงที่สุด (เกรด XXX) ซึ่งเป็นเบียร์ที่ผ่านการต้มกับมอลต์และน้ำตาลชนิดพิเศษ มีราคาแพงและหาซื้อยาก

นอกจากเบียร์แล้วชาวอาณานิคมยังเริ่มเรียนรู้การทำไวน์จากผลไม้ เช่น สตรอเบอรี่ แครนเบอร์รี่ แบล็กเบอร์รี่ ฯลฯ จากผักบางชนิด เช่น แครอท มันฝรั่ง ผักบีท เป็นต้น รวมทั้งจากดอกไม้บางชนิดด้วย จนในระยะต่อมาจึงเริ่มมีการปลูกองุ่นและทำไวน์จากองุ่น ในปี ค.ศ.1657 เริ่มมีการตั้งโรงกลั่นสุรา (ในตอนแรกคือเหล้ารัม) ขึ้นที่บอสตัน และขยายตัวและได้รับความนิยมในเวลาต่อมา

³ David J. Hanson. (2007). National Prohibition of Alcohol in the U.S. retrieved September 15, 2007 from Alcohol Problems and Solutions: <http://www2.potsdam.edu/hansondj/Controversies/1091124904.html>

แม้ว่าชาวอเมริกันในยุคอาณานิคมจะนิยมดื่มสุราแต่ก็ไม่ส่งเสริมให้มีการดื่มจนเมาหัวราน้ำ การควบคุมในระยะแรกก็คือมาตรการควบคุมทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการผ่านทางกลไกรอบครัว และชุมชน ในยุคนั้นผู้คนที่อพยพเข้ามาอยู่ในอเมริกาต่างเห็นพ้องกันว่าสุราเป็นเหมือนกับของขบถ จากพระเจ้า แต่ปีศาจเป็นตัวที่มาผลักดันให้มนุษย์นำไปใช้ในทางที่ผิด คนเมาสุราจึงมักถูกประณาม และลงโทษในข้อหาที่กระทำผิดพระประสงค์ของพระเจ้า การดื่มสุราจนเมามายถือเป็นบาป สถานที่ ดื่มสุราในยุคนั้นเรียกว่าโรงขายเหล้าหรือ Tavern ซึ่งเจ้าของโรงเหล้าต้องเป็นคนรับผิดชอบไม่ให้ลูกค้า ดื่มจนเมามายและสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น อย่างไรก็ตามการควบคุมในลักษณะนี้ก็ได้ผล มักมี การละเมิดอยู่บ่อย จนในที่สุดจำเป็นต้องมีการออกกฎหมายให้มีการลงโทษ พวกที่ดื่มเป็นประจำจนติด เหล้าจะถูกเขียน โขย หรือไม่เช่นนั้นก็จะถูกบังคับให้สวมใส่เครื่องหมายประจานซึ่งพวกนี้ไม่สามารถ ไปซื้อเหล้าดื่มได้

ในช่วงศตวรรษที่ 17 มีการกำหนดค่าปรับสำหรับคนเมาหรือหากไม่มีเงินค่าปรับก็จะถูกริบ ฟีชผลแทน หากยังมีพฤติกรรมเมาเหล้าอีกก็จะถูกลงโทษให้ทำงานหนักหรือลงโทษคุมขัง ถึงกระนั้นก็ ยังมีคนละเมิดอยู่เสมอ ต่อมาจึงมีมาตรการควบคุมโดยการกำหนดปริมาณเหล้าที่อนุญาตให้ดื่ม ได้ 3.5 แกลลอนต่อคนต่อปี

เมื่ออาณานิคมเริ่มเจริญมากขึ้น มีการพัฒนาขึ้นของความเป็นสังคมเมือง แบบแผนการดื่มสุรา ของชาวอเมริกันก็มีการเปลี่ยนแปลง คนอเมริกันนิยมดื่มเหล้ารัมมากขึ้น พร้อมกันนั้นปัญหาสังคมก็ เริ่มขยายตัว เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน และปัญหาอาชญากรรม คนกลุ่มหนึ่งที่ถูก พังเล็งว่าเป็นพวกก่อปัญหาสังคมคือพวกขี้เมา จนกระทั่งเข้าสู่ช่วงสงครามปฏิวัติเพื่อการประกาศ อิสระภาพ (ปี ค.ศ. 1775 – 1783) ในช่วงดังกล่าวการควบคุมการดื่มเหล้าโดยใช้มาตรการทางสังคมไม่ ได้ผล และผลจากสงครามก็ทำให้พฤติกรรมการดื่มเหล้าของคนอเมริกันเปลี่ยน ไปจากเหล้ารัมไปเป็น วิสกี้ ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงสงครามวัตถุดิบในการผลิตเหล้ารัม โดยเฉพาะน้ำตาลกับกากน้ำตาล (Molasses) ถูกปิดกั้นจากกองทัพเรืออังกฤษไม่สามารถนำเข้ามาในอเมริกาได้ จึงต้องหาวิธีการผลิต เหล้าในลักษณะอื่นทดแทนความต้องการ (โดยเฉพาะบรรดาทหารในกองทัพชาวอเมริกัน) ซึ่งพบว่า ชาวสก็อตที่ย้ายเข้ามาอยู่ในแถบตอนกลางของอเมริกาก็สามารถผลิตวิสกี้ได้จากพืชเช่นกัน กล่าวคือพวกสก็อตย้ายเข้ามาในแถบตอนกลางก็ทำมาหากินโดยการปลูกข้าว ข้าวโพด แต่ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ไม่สามารถส่งขายได้เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก จะส่งขายแต่ละครั้งต้องอาศัยการบรรทุก ม้าไปขายซึ่งก็ได้ในปริมาณที่น้อยมาก ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาเกษตรกรชาวสก็อตจึงหันมาแปรรูปพืชผล ของตนโดยกลั่นนำมาหมักและกลั่นเป็นเหล้าวิสกี้ที่สามารถบรรทุกและส่งขายได้สะดวกกว่า

ในปี ค.ศ. 1810 พบว่ามีโรงกลั่นวิสกี้ประมาณ 2,000 โรง ผลิตวิสกี้ได้ประมาณมากกว่า 2 ล้าน แกลลอน ในช่วงทศวรรษที่ 18 วิสกี้ซื้อขายกันในราคาแกลลอนละ 25 เซ็นต์ ซึ่งถูกกว่าเบียร์ ไวน์ กาแฟ

ชา หรือนม ด้วยเหตุนี้การนิยมดื่มวิสกี้จึงเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และที่สำคัญมีแนวโน้มที่ชาวอเมริกันเริ่มดื่มหนักมากกว่าแต่ก่อน Bruce K. Alexander อธิบายว่าการที่คนอเมริกันหันมาดื่มเหล้าอย่างหนักจนก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นที่เรียบร้อยหรือของสังคมตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความเจ็บป่วย ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาอาชญากรรมนั้น สาเหตุสำคัญมาจาก “ภาวะพลัดถิ่น” (Dislocation)⁴ ของพวกที่อพยพย้ายเข้ามาอยู่ในอเมริกาตั้งแต่สมัยอาณานิคม คนพวกนี้ต้องพลัดพรากจากบ้านเกิดเมืองนอน พลัดพรากจากญาติพี่น้อง และวัฒนธรรมเดิมของตน เข้ามาแสวงหาโชคในสังคมใหม่ที่ยังต้องฝ่าฟันกับปัญหานานัปการ ประกอบกับเมื่อเข้าสู่ช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม และการขยายตัวของความเป็นเมืองคนพวกนี้ก็มีความโดดเด่นสูง ว่าแห้ว ที่พึ่งของคนที่มีปัญหาเหล่านี้ก็คือเหล้านั่นเอง

สมมติฐานของ Bruce K. Alexander น่าสนใจเขาพยายามอธิบายว่า การดื่มสุราไม่ใช่ปัญหา แต่ผลจากการดื่มสุราที่ทำให้เกิดผลเสียหรือผลกระทบต่างๆ ต่างหากที่เป็นปัญหา เขามองว่าสาเหตุสำคัญที่คนหันมาดื่มสุราก็เนื่องจาก “ภาวะพลัดถิ่น (Dislocation)” ซึ่งภาวะดังกล่าวในอดีตเกิดขึ้นคนชั้นล่างกับคนจน แต่ในปัจจุบัน Dislocation ก็เกิดกับคนชั้นกลางและคนชั้นสูงคนร่ำรวยด้วยเช่นกัน การแก้ปัญหาจึงต้องแก้ไขที่ภาวะ Dislocation เช่น การสร้างมั่นคงปลอดภัยในชีวิต การมีส่วนร่วมในชุมชน ความเข้มแข็งของครอบครัว การปรับปรุงคุณภาพชีวิต ฯลฯ

เมื่อปัญหาต่างๆ มีมากขึ้นผู้คนก็เริ่มแสวงหาหนทางที่จะแก้ไข บุคคลสำคัญที่ออกมามีบทบาทในการพยายามชี้ให้เห็นอันตรายของการดื่มสุราก็คือ นายแพทย์เบนจามิน รัช (Dr. Benjamin Rush)⁵ ในปี ค.ศ.1784 เขาเชื่อว่าการดื่มสุรามากจะส่งผลเสียต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ ที่สำคัญเขาสรุปว่าการติดสุราก็เป็นโรคอย่างหนึ่งและหนทางที่จะรักษาโรคนี้ก็คือการเลิกดื่มสุรา⁶ ผลจากแนวคิดของรัชทำให้ชาวอาณานิคมบางส่วนเริ่มตระหนักในผลร้ายของการดื่มสุรา ชาวนาราว 200 คนในชุมชนคอนเนคติกัตจึงได้ริเริ่มจัดตั้งสมาคมผู้ไม่ดื่มสุรา (Temperance Association) ขึ้นในปี ค.ศ.1789

⁴ Bruce K. Alexander. (2007). What Causes Alcohol Abuse. Retrieved September 15, 2007 from Alcohol Problems and Solutions website: <http://www2.potsdam.edu/hansondj/Controversies/1053971961.html>

⁵ Dr. Benjamin Rush มีชีวิตอยู่ในช่วงปี ค.ศ.1745-1813 และได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการก่อตั้งประเทศสหรัฐอเมริกาคนหนึ่ง (A Founding Father of USA) เนื่องจากเป็นบุคคลหนึ่งที่ร่วมลงนามในคำประกาศอิสรภาพของอเมริกา

⁶ Benjamin Rush. Retrieved August 30, 2007 from Wikipedia website: http://en.wikipedia.org/wiki/Benjamin_Rush

ต่อมาในปี ค.ศ.1800 ก็แพร่ขยายเข้าไปในเวอร์จิเนีย และที่นิวยอร์กในปี ค.ศ.1808 จนในทศวรรษต่อมา ปรากฏมีขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านการดื่มสุราเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ

ในช่วงต้นของการรณรงค์ค่อนข้างไปได้ดีโดยเน้นให้คนลดปริมาณการดื่มลงยังไม่ถึงกับห้ามดื่มไปเสียทั้งหมด อย่างไรก็ตามเมื่อขบวนการเริ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้นก็ดำเนินการเชิงรุกมากขึ้นที่สำคัญเข้าไปก้าวล่วงในทางศาสนา เข้าไปมีบทบาททางการเมือง พวกผู้นำที่เข้มแข็งต่างพยายามผลักดันขบวนการให้ประสบผลสำเร็จ จนในปี ค.ศ.1826 ได้มีการจัดตั้ง The American Temperance Society ตลอดช่วงเวลา 10 ปี มีองค์กรต่อต้านการผลิต จำหน่าย และดื่มสุราเพิ่มขึ้นถึงกว่า 8,000 องค์กร มีสมาชิกทั้งหมดมากกว่า 1,500,000 คน มีการออกวารสารสิ่งพิมพ์ขององค์กร เช่น แผ่นประชาสัมพันธ์ โปสเตอร์ มีการเขียนเป็นนิยาย มีการออกหนังสือพิมพ์ เรียกได้ว่าใช้มาตรการการสื่อสารกับประชาชน ปลูกเร้า และให้ความรู้กับประชาชนอย่างขนานใหญ่ และที่สำคัญบรรดาโบสถ์โปรเตสแตนต์เป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมขบวนการดังกล่าว จนมาถึงประมาณช่วงปี ค.ศ.1830 – 1840 ข้อสรุปของการต่อสู้มีว่าการจะแก้ปัญหาดังกล่าว อันเนื่องมาจากเหล้าได้นั้นต้องอาศัยการห้ามผลิต ห้ามจำหน่าย หรือการห้ามการขนส่งเหล้าทั่วประเทศ ขบวนการ Temperance Society ก็เปลี่ยนมาเป็น Abstinence Society⁷ และเริ่มมีความพยายามที่จะให้มีการออกกฎหมายห้ามผลิต จำหน่าย และขนย้ายเหล้าในมลรัฐต่างๆ ของสหรัฐอเมริกา

ในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของ Temperance หรือ Abstinence Society นั้นกลุ่มที่มีบทบาทมากอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้หญิง ในการรณรงค์ผลักดันให้มีการออกกฎหมายพวกผู้หญิงจะอยู่แถวหน้า มีการนำเอาเด็กมาร่วมเดินขบวนเรียกร้อง ขบวนการที่ชื่อว่า The Anti-Saloon League ซึ่งเป็นกลุ่มทางศาสนาก็เข้ามามีบทบาทร่วมด้วย ซึ่งกลุ่มนี้ค่อนข้างได้เปรียบเนื่องจากเป็นลักษณะองค์กรทางศาสนาเป็นตัวแทนของ โบสถ์เป็นตัวแทนของพระเจ้า ดังนั้นเมื่อรณรงค์เรียกร้องในเรื่องใดจึงมักเชื่อมโยงได้ว่าเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า ซึ่งมีผลทางจิตวิทยาในการจูงใจให้ประชาชนหันมาให้การสนับสนุน

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เรียกร้องให้มีการห้ามดื่มสุราเริ่มเกิดขึ้นในทศวรรษที่ 1840 หัวหอกในการเคลื่อนไหวคือกลุ่มนิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิกายเมธอดิสต์ (Methodists) จนปี ค.ศ.1850 ก็ประสบตัวอย่างของความสำเร็จที่รัฐเมน (Maine) กล่าวคือในปี ค.ศ. 1851 รัฐเมนออกกฎหมายห้ามผลิตและขายเหล้าอย่างสิ้นเชิง (Total Ban on the Manufacture and Sale of Liquor) อย่างไรก็ตามเมื่อประเทศเข้าสู่ช่วงสงครามกลางเมือง (ประมาณปี ค.ศ.1861-1865)

---

⁷ David J. Hanson. (2007). National Prohibition of Alcohol in the U.S. retrieved September 15, 2007 from Alcohol Problems and Solutions: http://www2.potsdam.edu/hanson/dj/Controversies/1091124904_3.html p.3

ขบวนการต่อต้านการดื่มสุราก็เริ่มอ่อนแอลง การห้ามผลิตและขายเหล้าไม่ใช่ประเด็นสำคัญทางการเมืองอีกต่อไป จนกระทั่งในราวปี ค.ศ.1880 ขบวนการดังกล่าวก็กลับเข้มแข็งขึ้นมาใหม่โดยในคราวนี้องค์กรที่มีบทบาทก็คือ Woman's Christian Temperance Union และ Prohibition Party

Woman's Christian Temperance Union ก่อตั้งขึ้นหลังสงครามกลางเมืองเมื่อปี ค.ศ.1873 จุดประสงค์ไม่ได้ส่งเสริมให้ดื่มเหล้าพอประมาณหรือเลิกดื่มเหล้า แต่มุ่งเน้นให้มีการออกกฎหมายห้ามผลิต จำหน่าย และดื่มเหล้าอย่างสิ้นเชิง มาตรการสำคัญที่องค์กรนี้ใช้ในการต่อสู้ก็คือการให้ความรู้/ การให้การศึกษาโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน องค์กรมีความเชื่อว่าหากสามารถสอนให้เด็กและเยาวชนรู้ เข้าใจและตระหนักถึงภัยของเหล้าได้แล้ว ในที่สุดก็จะนำไปสู่การห้ามผลิต ห้ามจำหน่าย และห้ามขนย้ายได้อย่างแน่นอน

ในปี ค.ศ. 1881 มลรัฐแคนซัสเป็นมลรัฐแรกที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญของรัฐว่าสุร่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย รวมทั้งบรรดาสมาชิกของขบวนการต่อต้านการดื่มสุร่าบางกลุ่มในแคนซัสออกเรียกร้องตามบาร์ตามโรงขายเหล้า (Saloon) ให้เลิกขายเหล้า บางกลุ่มถึงขนาดเข้าไปทวบขวดเหล้าทิ้งก็มี รัฐอื่นอีกหลายรัฐโดยเฉพาะทางใต้ก็มีกฎหมายห้ามผลิต ห้ามขาย ห้ามขนย้ายด้วยเช่นกัน กล่าวได้ว่าท่าทีในการต่อต้านบรรดาโรงเหล้าของอเมริกาในยุคช่วงนั้นเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญขบวนการหนึ่งในยุคที่เรียกว่า Progressive Era ต่อมาเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 (ปี ค.ศ.1914 - 1918) เกิดกระแสต่อต้านเยอรมันรุนแรง ร่วมด้วย The Anti-Saloon League สนับสนุนการล็อบบี้อย่างยาวนานใหญ่ ทำให้ในที่สุดมีการเสนอแก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญโดยผ่านทางสภาองเกรสและมลรัฐต่างๆ ให้ยกเลิกการผลิต จำหน่าย และขนส่งเหล้าอย่างสิ้นเชิงในปี 1920 (ในปี ค.ศ.1920 มลรัฐที่ออกกฎหมายห้ามผลิต จำหน่าย และขนส่งเหล้าอย่างสิ้นเชิงมีด้วย 33 มลรัฐ) สิ่งที่ต้องเน้นตรงนี้ก็คือ ความสำเร็จในการออกกฎหมายนี้ นอกจากเป็นผลมาจากการต่อสู้อย่างเข้มแข็งของขบวนการต่อต้านการดื่มสุร่าแล้ว ยังต้องรวมการร่วมต่อสู้ของพวกชนชั้นกลางซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกโปรเตสแตนต์ที่ถืออุดมการณ์ต่อต้านโรมันแคทอลิก (Anti-Roman Catholic) เอาไว้ด้วย เมืองเดบโตซัน คนอพยพเข้ามาทำงานในเมืองมากขึ้น และมองเห็นว่าเหล้าเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ประกอบกับในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 มีการออกกฎหมายห้ามชั่วคราวในยามสงคราม (Wartime Prohibition Act) ที่ไม่อนุญาตให้นำเมล็ดข้าวไปทำเหล้า เพราะต้องสำรองเอาไว้เป็นเสบียงสำหรับทหาร⁸

---

⁸ *This History of Alcohol.* (2007). Retrieved November 10, 2007 from Drugs-Rehabs.org website:

<http://www.drug-rehabs.org/alcoholhistory.php>

ยุคที่เรียกกันว่า Progressive Era นั้นถือเป็นยุคปฏิรูปสังคมที่สำคัญยุคหนึ่งในประวัติศาสตร์ของ ประเทศสหรัฐอเมริกา ยุคดังกล่าวอยู่ในช่วงประมาณปี ค.ศ.1890 ถึงปี ค.ศ.1920 กล่าวคือในช่วง เวลาดังกล่าวสหรัฐอเมริกาเริ่มมีปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากมายอันเนื่องมาจากคนที่อพยพเข้ามานั้นมา จากหลายเชื้อชาติหลายวัฒนธรรม เมื่อจำเป็นต้องมาอยู่รวมกันก็ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัว ตลอดจนปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การพยายามแก้ปัญหา ของรัฐบาลก็ไม่มีประสิทธิภาพเกิดการสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ จึงเป็นขบวนการเคลื่อนไหว ทางสังคมที่ต้องการให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สูญเสียเปล่า

บทบัญญัติว่าด้วยการห้ามผลิต จำหน่าย และการขนย้ายเหล้าที่เป็นการแก้ไขในรัฐธรรมนูญ ของสหรัฐอเมริกาดังกล่าวข้างต้นก็คือ ญัตติแก้ไขที่ 18 (Eighteen Amendment of the United States Constitution) ญัตติดังกล่าวผ่านสภาองเกรสเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 1917 และทุกมลรัฐตกลงให้ สัตยาบันรับรองจนครบ (ในเวลานั้นมีจำนวนมลรัฐทั้งสิ้น 36 มลรัฐ) เมื่อวันที่ 16 มกราคม ค.ศ.1916 ญัตติแก้ไขที่ 18 มีด้วยกัน 3 มาตรา สาระสำคัญก็คือห้ามไม่ให้มีการผลิต จำหน่าย และขนย้ายเหล้าทั่ว สหรัฐอเมริกา

AMENDMENT XVIII

Passed by Congress December 18, 1917. Ratified January 16, 1919. Repealed by amendment 21.

Section 1.

After one year from the ratification of this article the manufacture, sale, or transportation of intoxicating liquors within, the importation thereof into, or the exportation thereof from the United States and all territory subject to the jurisdiction thereof for beverage purposes is hereby prohibited.

Section 2.

The Congress and the several States shall have concurrent power to enforce this article by appropriate legislation.

Section 3.

This article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by the legislatures of the several States, as provided in the Constitution, within seven years from the date of the submission hereof to the States by the Congress.⁹

⁹ Amendment XVIII. Retrieved September 15, 2007 from The National Archives website:

http://www.archives.gov/national-archives-experience/charters/constitution_amendments_11-27.html#18

ผู้นำในการต่อต้านสุราบางส่วนเริ่มมองไปยังมาตรการให้ความรู้กับประชาชน โดยหวังว่า สังกอมอเมริกันในอนาคตควรเป็นสังคมที่ไม่มีคนเมา (Sober Nation)¹⁰ ขณะที่บางส่วนพยายามต่อสู้ เพื่อให้เกิดมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะการจำกัดอุปทานให้หมดไปอย่างสิ้นเชิง แต่หลังจากปี ค.ศ. 1920 เป็นต้นมาความพยายามของคนทั้งสองกลุ่มไม่เคยประสบความสำเร็จ แนวทางของการรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนไม่เคยได้รับการตอบสนอง อีกทั้งการเร่งเร้าให้เจ้าหน้าที่รัฐ กำจัดการลักลอบจำหน่ายสุราผิดกฎหมายให้หมดไปก็ไม่เคยได้ผลแม้แต่น้อย

สหรัฐอเมริกาในช่วงของการห้ามผลิต จำหน่าย และขนส่งเหล้าที่วาระอาณาจักรนั้น เป็นช่วง ที่กลุ่มศาสนา กลุ่มต่อต้านเหล่าต่างๆ มีบทบาทสูงมาก จนถึงขนาดเกิดเป็นความเชื่อมั่นที่จะผลักดันให้ ผู้คนทั้งโลกเลิกดื่มเหล้าได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตามแม้ว่าผลของกฎหมายดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาการ เจริญป่วย ปัญหาความรุนแรง และปัญหาอาชญากรรมซึ่งเนื่องมาจากการดื่มเหล้าได้ในระยะแรกก็ตาม แต่ในเวลาต่อมา ก็เริ่มมีการละเมิด การลักลอบผลิต จำหน่าย และขนย้ายเหล้ากันอย่างกว้างขวาง เกิด เป็นองค์กรมาเฟียค้าเหล้าเถื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการลักลอบขนย้ายจำหน่ายกันตามแนวชายแดน แคนาดา คนขายเหล้าเถื่อนในยุคนั้นเรียกกันว่า “Bootlegger”¹¹ ทางกรมพยายามจับกุมแต่ก็มีการ ขัดขวางและสังหารเจ้าหน้าที่ของรัฐกันเป็นจำนวนมาก มาตรการบังคับใช้กฎหมายก็เริ่มไม่มี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้จากการห้ามและมีการลักลอบผลิตและจำหน่ายเหล้า เป็นผลให้เหล้ามีคุณภาพที่ ไม่ดีเป็นพิษ มีคนเสียชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการดื่มเหล้าเถื่อน โดยในประวัติศาสตร์อเมริกันองค์กรมาเฟีย เหล้าที่สำคัญและเป็นที่ยกย่องกันมากที่สุดก็คือ องค์กร Italian American Gangster ภายใต้การนำของ Alphonse Gabriel Capone¹² หรือ อัล คาโปน

Mark Thornton อธิบายว่า ในช่วงแรกของการห้ามผลิต จำหน่ายและนำเข้าสุรานั้น การดื่มสุรา ของคนอเมริกันลดลงจริง แต่ก็ลดได้ไม่นานภายหลังกลับมีการดื่มกันอย่างหนัก สุรา มีฤทธิ์และส่งผลที่ อันตรายมากขึ้น อาชญากรรมมากขึ้น องค์กรมาเฟียอาชญากรรมมีอิทธิพลมากขึ้น มีการคอร์รัปชันกัน อย่างกว้างขวาง การห้ามผลิตและจำหน่ายสุราทำให้รัฐขาดรายได้จากภาษีสุรา รัฐบาลมีภาระในการใช้ จ่ายมากขึ้น ส่วนหนึ่งมีผลให้คอสุราหันไปหาอย่างอื่นทดแทน เช่น ฟีน กัญชา ยาบางชนิด โคเคน และ สารเสพติดที่มีอันตรายชนิดอื่นๆ Thornton สรุปว่าในที่สุดแล้วการห้ามผลิต จำหน่ายและนำเข้าสุรา

¹⁰ *This History of Alcohol*. (2007). Op. Cit.

¹¹ Bootlegger คนลักลอบขนส่ง ขนเหล้าเถื่อนในสหรัฐอเมริกาในช่วงที่มีการห้ามผลิต จำหน่าย และขนส่งเหล้าที่วาระ สหรัฐอเมริกา โดยการบรรจุเหล้าลงในขวดขนาดเล็กและซ่อนไว้ในรองเท้าบูท

¹² อัล คาโปน เกิดเมื่อ 17 มกราคม 1899 และเสียชีวิตเมื่อ 25 มกราคม ค.ศ. 1947 เขาได้ชื่อว่าเป็นอาชญากรนาม กระดิ่งแห่งยุคทศวรรษที่ 1920 ถึง 1930 ที่เป็นยุคของการห้ามผลิตและจำหน่ายสุราในสหรัฐอเมริกา แต่คาโปน เป็นผู้ที่ลักลอบค้าสุราเถื่อนในทุกรูปแบบ

ไม่ได้ทำให้การดื่มสุราลดลงแต่อย่างใด ในทางตรงข้ามกลับทำให้การค้าในตลาดมืดมีความสำคัญมากขึ้น สุราเถื่อนทะลักเข้ามาตามเขตชายแดน การลักลอบผลิตสุราหันไปทำสุราที่มีดีกรีแอลกอฮอล์สูงขึ้น สุรากลั่น โดยเฉพาะวิสกี้เป็นที่นิยมมากขึ้น ในขณะที่สุราอื่นๆ มีราคาสูงขึ้น ราคาวิสกี้กลับสูงขึ้นเพียงเล็กน้อย เบียร์ยังมีราคาสูงกว่าด้วยซ้ำ จากข้อมูลราคาสุราในเวลานั้นปรากฏว่าเบียร์มีราคาสูงขึ้นถึง 700 เปอร์เซ็นต์ บรันดีสูงขึ้น 433 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่เหล้ามีราคาสูงขึ้นเพียง 270 เปอร์เซ็นต์ อันเป็นผลให้คนหันมาดื่มเหล้ากันมากขึ้นกว่าในช่วงก่อนหน้าจะมีกฎหมายห้ามหลายเท่า นอกจากนี้การห้ามผลิตจำหน่าย และนำเข้าสุรายังมีผลทำให้ปริมาณแอลกอฮอล์ในสุรามีระดับสูงขึ้น ผลกระทบทำให้คนที่เสียชีวิตจากการดื่มสุราที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น การที่สุรามีราคาสูงเป็นผลให้ผู้ลักลอบนำเข้ามาจำหน่ายหรือลักลอบผลิตมีกำไรงาม จึงทำให้ผู้ขายพยายามที่จะทำตลาดลงไปยังกลุ่มที่ยังไม่เคยดื่มซึ่งก็ได้ผลเพราะมีนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มขึ้น ปัญหาอาชญากรรมก็เพิ่มขึ้นและมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมอันเนื่องมาจากการลักลอบผลิต จำหน่ายและนำเข้าสุราเถื่อน รวมทั้งยังทำให้เกิดการคอร์รัปชันในกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นกว่าเดิม¹³

บทบัญญัติแก้ไขที่ 18 ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก มีการประณามว่าเป็นกฎหมายที่ล้าสมัยไม่เป็นที่นิยมของประชาชน (Unpopular Law) ผลของการออกกฎหมายดังกล่าวทำให้เกิดการค้าเหล้าเถื่อนกันอย่างขนานใหญ่ในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากยังมีคนที่ต้องการดื่มเหล้าอยู่จำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นผลให้เกิดมาเฟียเหล้าเถื่อนขึ้นในหลายเมืองของสหรัฐอเมริกา จนในที่สุดก็เกิดการผลักดันให้มีการยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว เป็นนิติแก้ไขที่ 21 (Twenty-First Amendment) ซึ่งผ่านความเห็นชอบของสภาองเกรสเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1933 และผ่านการลงนามให้สัตยาบันจากรัฐต่างๆ จนครบเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ.1933 โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติที่ 18 คือให้มีการผลิตจำหน่าย และนำเข้าเหล้าเหมือนเดิม และมอบอำนาจให้แต่ละมลรัฐพิจารณาออกกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับการควบคุมสุราของตนเอง

---

¹³ Mark Thornton. (1991). Alcohol Prohibition Was A Failure. Retrieved September 19, 2007 from CATO Institute website: <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-157.html>

AMENDMENT XXI

Passed by Congress February 20, 1933. Ratified December 5, 1933.

Section 1.

The eighteenth article of amendment to the Constitution of the United States is hereby repealed.

Section 2.

The transportation or importation into any State, Territory, or Possession of the United States for delivery or use therein of intoxicating liquors, in violation of the laws thereof, is hereby prohibited.

Section 3.

*This article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by conventions in the several States, as provided in the Constitution, within seven years from the date of the submission hereof to the States by the Congress.*¹⁴

อย่างไรก็ตามรัฐบาลกลางยังคงสงวนอำนาจในการเก็บภาษีสุราไว้เหมือนเดิม รัฐบาลกลางจัดตั้ง The Bureau of Alcohol, Tobacco, and Firearms ขึ้นเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงการคลัง (The Department of the Treasury) ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับผลิตสุรา การตั้งโรงงานและ โกดังเก็บสินค้าสุรา การอนุญาตส่งออกนำเข้าสุรา การห้ามจำหน่ายสุราผิดกฎหมาย การปิดฉากสุรา และการโฆษณาสุรา (ปัจจุบันหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของ the Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau: TTB) แม้ว่าตามบทบัญญัติที่ 21 จะยกเลิกการห้ามผลิตจำหน่ายและนำเข้าเหล้าแล้วก็ตาม แต่ก็มีบางมลรัฐที่ยังคงข้อห้ามตามบทบัญญัติที่ 18 เอาไว้เช่นเดิม

ในช่วงสงครามเวียดนาม (ปี ค.ศ.1959 – 1975) มีแรงกดดันทางการเมืองอันเนื่องจากการส่งทหารเข้าไปในเวียดนาม (ส่วนใหญ่เป็นชนหนุ่มอายุน้อย) ซึ่งมีผลต่อนโยบายและมาตรการสุรา ในช่วงนั้น กล่าวคือมีเสียงเรียกร้องให้มีการลดอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้ดื่มสุราลง สมมติฐานข้อเรียกร้องมีว่าหากบรรดาคนหนุ่มทั้งหลายเหล่านั้นมีอายุมากพอที่ไปเวียดนามเพื่อเสี่ยงชีวิตในสนามรบได้ ก็น่าจะมีอายุมากพอที่จะซื้อและดื่มสุราได้ด้วยเช่นกัน การส่งเสริมวัยรุ่นให้ดื่มสุรานั้นส่งผลเสีย

---

¹⁴ Amendment XXI. Retrieved September 15, 2007 from The National Archives website:

http://www.archives.gov/national-archives-experience/charters/constitution_amendments_11-27.html#21

ต่อสภาพสังคมในเวลาต่อมา วัยรุ่นที่ดื่มสุราแล้วไปขับรถก่อให้เกิดอุบัติเหตุจนมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ มีอัตราเพิ่มขึ้น รวมทั้งคนดื่มสุราจนเกิดปัญหาสุขภาพเป็นโรคภัยไข้เจ็บ โดยเฉพาะโรคเกี่ยวกับหัวใจ และหลอดเลือดก็มีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกัน

สังคมอเมริกันเริ่มมองเห็นอันตรายของการดื่มสุราดื่มเหล้ามากขึ้น มีการจัดตั้งหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ขึ้นทำหน้าที่ในการรณรงค์ต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการดื่มสุรา เช่น The National Institute of Alcoholism and Alcohol Abuse (NIAAA), The Federal Center for Substance Abuse Prevention (CSAP) เป็นต้น ในปี ค.ศ.1980 มีการจัดตั้งองค์กรที่ชื่อว่า Mothers Against Drunk Driving: MADD ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนระดับรากหญ้าของสหรัฐอเมริกา องค์กรไม่มุ่งแสวงกำไร และไม่ได้มุ่งทำสงครามต่อต้านการดื่มสุรา แต่เป้าหมายสำคัญขององค์กรคือต่อสู้เพื่อให้หยุดพฤติกรรมเมาแล้วขับ ให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้เคราะห์ร้ายจากอาชญากรรมรุนแรง และป้องกันไม่ให้เด็กแลวัยรุ่นหันมาดื่มสุรา¹⁵ ต่อมาในปี ค.ศ.1981 ก็มีการก่อตั้งองค์กร Students Against Driving Drunk: SADD ที่มีเป้าหมายมุ่งสนับสนุนให้วัยรุ่นเลิกดื่ม เลิกพฤติกรรมเมาแล้วขับ และหลังจากนั้นไม่นาน คณะกรรมการความปลอดภัยในการขนส่งแห่งชาติ (National Transportation Safety Board) ก็เสนอให้กำหนดว่าผู้ที่ดื่มสุราได้ต้องมีอายุ 21 ปีขึ้นไป

ในช่วงปี ค.ศ. 1980 องค์กรต่างๆ เกี่ยวข้องต่างพยายามเรียกร้องให้มีการออกกฎหมายเพื่อลดและจำกัดการดื่มสุรา จนในปี ค.ศ.1987 การกดดันทางการเมืองอย่างต่อเนื่องก็เป็นผลให้มีการออกกฎหมายห้ามจำหน่ายสุราแก่ผู้ที่อายุต่ำกว่า 21 ปีและมีผลบังคับใช้กับทุกมลรัฐ ตามมาด้วยในปี ค.ศ. 1991 รัฐบาลขึ้นอัตราภาษีสุรา และกำหนดระดับแอลกอฮอล์ขั้นต่ำในเลือด (Blood Alcohol Concentration) ที่อนุญาตให้ขับรถได้อยู่ที่ .08

5.2 ประวัติศาสตร์การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสหรัฐอเมริกา

ในปี ค.ศ.1791 Alexander Hamilton รัฐมนตรีคลังคนแรกของรัฐบาลสหพันธรัฐได้เสนอให้สภาองเกรสปรับปรุงอัตราภาษีเหล้ากลั่นเพื่อนำเงินมาใช้หนี้หลังสงครามประกาศอิสรภาพ (ปี ค.ศ. 1775-1783) เหตุผลของ Hamilton ในการปรับภาษีสุราก็คือ ประการหนึ่งเพื่อนำรายได้มาช่วยลดภาระหนี้สินของรัฐบาลหลังสงครามดังกล่าวแล้ว และประการที่สองก็เพื่อใช้ภาษีเป็นมาตรการสร้างระเบียบวินัยทางสังคมนอกเหนือจากการสร้างรายได้เข้ารัฐ และที่สำคัญประการที่สามเขาต้องการใช้มาตรการภาษีครั้งนี้เพื่อเสริมและสร้างหลักประกันในอำนาจของรัฐบาลสหพันธรัฐ มาตรการภาษีของ Hamilton

---

¹⁵ MADD. Retrieved September 19, 2007 from <http://www.madd.org/aboutus/1094>

คราวนั้นกำหนดให้ผู้ผลิตเหล้ารายเล็กจ่ายภาษีตามปริมาณการผลิตเป็นเกลลอน ขณะที่ผู้ผลิตรายใหญ่ซึ่งผลิตในปริมาณมากกว่าได้ประโยชน์จากการเก็บภาษีในลักษณะนี้ เนื่องจากใช้อัตราเดียวกันหมด (Flat Fee) ผลกระทบตกกับผู้ผลิตรายย่อยมากกว่าผู้ผลิตรายใหญ่ซึ่งจะเสียภาษีอยู่ในราว 7 – 18 เซ็นต์ต่อเกลลอน ช่วงนั้นผู้ที่อพยพเข้าไปอยู่ทางตะวันตกขาดแคลนเงินสดและยังไม่มีวิธีที่ดีพอในการนำผลผลิตเมล็ดข้าว (Grain) ของพวกเขาออกสู่ตลาด เนื่องจากระยะทางไกลและถนนหนทางยังไม่ดีพอเมื่อนำออกขายไม่ได้และเก็บไว้นานก็ไม่ได้ จึงนำผลผลิตดังกล่าวมาหมักและกลั่นเป็นเหล้าพร้อมกับบรรจุในภาชนะที่สามารถพกพาติดตัวไปได้ง่าย ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้แลกเปลี่ยนกับสินค้าชนิดอื่น

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเก็บภาษีวิสกี้ในกรณีนี้ก็คือ กลุ่มคนที่เรียกว่า “Cohee”¹⁶ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรรายย่อยที่บุกเบิกเข้าไปในทางตะวันตก คนเหล่านี้มองว่าการเก็บภาษีสุรากลั่นสุรากลั่นดังกล่าวมันไม่เป็นธรรมและเป็นการเลือกปฏิบัติ เนื่องจากพวกเขาทำมาหากินอยู่กับการกลั่นสุรากลั่นเมล็ดข้าวที่สามารถปลูกได้จำนวนมากและมีเหลือเฟือ ดังนั้นหากการเก็บภาษีสุรากลั่นส่งผลกระทบต่อผู้ค้าสุรากลั่น ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อเกษตรกรด้วยเช่นกัน ผลที่ตามมาจึงเกิดการเดินขบวนประท้วงหลายครั้งในหลายมลรัฐ ที่ถึงขั้นรุนแรงมากระดับเข้าทำร้ายเจ้าพนักงานเก็บภาษีเกิดขึ้นที่มลรัฐแมริแลนด์ เวอร์จิเนีย นอร์ทแคโรไลนา และเซาท์แคโรไลนา พอลวงเข้าฤดูร้อนของปี 1794 การประท้วงต่อมาตรการเก็บภาษีของรัฐบาลกลางก็เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นตลอดแนวชายแดนตะวันตกของประเทศ จากการประท้วงของพลเมืองที่ไม่ใช้อาวุธก็กลายมาเป็นการประท้วงของกองกำลังติดอาวุธ มีการยิงกันที่เพนซิลวาเนีย การต่อต้านของพลเมืองแผ่ขยายออกไปเรื่อยๆ มีการออกปล้นลุงเมล์ เข้ายึดศาลไม่ให้มีการพิจารณาคดี มีการปลอมเป็นผู้หญิงเข้าไปลั่นเจ้าพนักงานเก็บภาษี จับมากร้อนผมแล้วขโมยม้าของเจ้าพนักงาน นักประวัติศาสตร์เรียกเหตุการณ์ในตอนนั้นว่า ขบถวิสกี้ หรือ Whiskey Rebellion (ปี ค.ศ.1791-1794)

ในเวลานั้นประธานาธิบดี George Washington¹⁷ และรัฐมนตรีคลัง Alexander Hamilton ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาโดยตกลงว่าจะใช้รัฐเพนซิลวาเนียเป็นเหมือนสถานที่ทดสอบมาตรการแก้ปัญหาของรัฐบาลกลาง ประธานาธิบดีออร์ซ วอชิงตัน ออกคำสั่งให้นายอำเภอปฏิบัติตามคำสั่งศาล

---

¹⁶ Cohee หมายถึงกลุ่มเกษตรกรรายได้น้อยที่ทำมาหากินอยู่ในแถบเวอร์จิเนียและแคโรไลนา คนกลุ่มนี้จัดเป็นพวก non – Anglican ไม่ใช่แรงงานทาส และส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีฐานะทางสังคมต่ำ ซึ่งจะตรงข้ามกับกลุ่มที่เรียกว่า “Tuckahoe” ซึ่งถือเป็นเกษตรกรมั่งคั่ง เจ้าของที่ดินขนาดใหญ่ ไร่แรงงานทาส มีฐานะร่ำรวย และมีฐานะทางสังคมสูง (<http://en.wikipedia.org/wiki/Tuckahoe-Cohee>)

¹⁷ ต่อมาภายหลังประธานาธิบดี George Washington ได้กลายมาเป็นผู้ผลิตสุรากลั่นรายสำคัญอิกรายหนึ่งของอเมริกา โดยมีโรงงานตั้งอยู่ที่ Mount Vernon มลรัฐเวอร์จิเนีย ผลิตสุรากลั่นชื่อ George Washington ออกจำหน่าย ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน <http://www.discus.org/heritage/washington.asp>

คือให้บรรดาผู้ประท้วงมาปรากฏตัวที่ศาล พร้อมกันนั้นก็ประกาศกฎอัยการศึกและเรียกระดมพลประจำการเป็นกองทหารรักษาความเรียบร้อยที่เพนซิลวาเนีย รวมทั้งที่เวอร์จิเนียและในอีกหลายมลรัฐ กลุ่มผู้ประท้วงในมลรัฐดังกล่าวก็ปฏิบัติในทำนองเดียวกันคือมีการเรียกระดมพลเช่นกัน ในตอนนั้น กองกำลังของวอชิงตันประมาณว่ามีจำนวน 12,950 นาย โดยอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของ ประธานาธิบดีวอชิงตัน ร่วมกับ Alexander Hamilton และนายพล Henry Lee กองกำลังยกเข้าไปใน เพนซิลวาเนียแต่ปรากฏว่าไม่มีการปะทะกับกองกำลังกลุ่มต่อต้านแต่อย่างใด มีการจับกุมคุมขังผู้ประท้วงคนสำคัญประมาณ 20 คน แต่ต่อมาก็ได้รับการปล่อยตัว ขณะที่บางคนเสียชีวิตในคุก พอถึง เดือนพฤศจิกายน 1795 ก็มีการลงโทษโดยการเรียกค่าปรับจากผู้ประท้วงบางคนในฐานะต่อต้าน กฎหมายของรัฐบาลกลาง ค่าปรับอยู่ในราวคนละ 5 – 15 ชิลลิง ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหวัง มาก่อนก็คือทำให้เกิดการผลิตเหล้าวิสกี้จากข้าวโพดในแถบเคนตักกีและเทนเนสซี ซึ่งเป็นแถบที่ไม่ได้ รับผลกระทบจากการปราบปรามของรัฐบาลกลาง ซึ่งพบว่าผลผลิตข้าวโพดในแถบนี้ค่อนข้างดีทำให้เกิดเหล้าวิสกี้ใหม่ที่ชื่อว่า Bourbon อย่างไรก็ตามถือกันว่ากรณีเหตุการณ์ขบถวิสกี้เป็นการท้าทาย อำนาจอธิปไตยครั้งแรกในประวัติศาสตร์อเมริกัน

อย่างไรก็ตาม ได้มีการยกเลิกการเก็บภาษีสุรากลั่นและสุรานำเข้าในปี ค.ศ.1803 เนื่องจากทน แรงกดดันจากบรรดาอุตสาหกรรมสุราไม่ไหว ในปี ค.ศ.1813 จนถึงปี ค.ศ.1817 ได้กลับมามีการเก็บ ภาษีเหล้าอีกครั้ง โดยเก็บจากผู้ผลิตที่รับอนุญาตและเก็บจากผู้ขายปลีก จนมาถึงต้นปี 1818 เรื่อยไป จนถึงปี 1862 เป็นยุคที่ไม่มีการเก็บภาษีเหล้า (Tax Free Era)¹⁸

อย่างไรก็ตามหลังสงครามกลางเมืองอเมริกันก็นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1826 เป็นต้นมาก็มีการเก็บ ภาษีเหล้าและเบียร์อีกครั้ง โดยมีการขึ้นอัตราภาษีอีกหลายครั้งในช่วงปี ค.ศ.1863-1868 จากอัตราภาษี เหล้าแกลลอนละ 20 เซ็นต์ มาเป็นแกลลอนละ 2 ดอลลาร์¹⁹ แต่ก็เป็นที่น่าแปลกว่าแม้จะมีการขึ้นอัตรา ภาษีสุรา แต่รายได้ของรัฐบาลกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด กล่าวคือมีการแข่งปริมาณการผลิตที่ต่ำกว่า ที่เป็นจริงเพื่อเสียภาษีน้อย ในปี ค.ศ.1868 รัฐบาลก็เพิ่มมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายโดยการ กำหนดบทลงโทษหากตรวจพบที่มีการละเมิดข้อกำหนดภาษีสุราเกิดขึ้น โดยมีค่าปรับถึง 25,000 ดอลลาร์ ถึงกระนั้นการละเมิดข้อกำหนดภาษียังคงมีอยู่ รวมทั้งมีการเก็บกักตุนสุราเพื่อเลี่ยงการถูกเก็บภาษี เพิ่มในอนาคต

---

¹⁸ History of Alcohol Prohibition. (2007). Retrieved December 30, 2007 from <http://www.druglibrary.org/schaffer/library/studies/nc/nc2a.htm>

¹⁹ History of Alcohol Prohibition. Op. Cit

เหตุการณ์ที่สำคัญในช่วงนี้ก็คือ กรณีที่เรียกว่า Whiskey Ring ที่ถือว่าเป็นกรณีอื้อฉาวที่ ลักลอบทำกันมาเป็นเวลานานแต่มาถูกเปิดเผยในปี ค.ศ.1875 เกี่ยวกับการฉ้อฉลรายได้จากภาษีสุราที่เกิดจากการสมคบคิดร่วมกันทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง (ส่วนใหญ่เป็นพวกรีพับลิกัน) ผู้ผลิต และผู้จำหน่ายสุราในสหรัฐอเมริกา กรณี Whiskey Ring เกิดขึ้นครั้งแรกที่เซนต์หลุยส์ และขยายตัวออกไปยังชิคาโก มิลวอกกี ซินซินเนติ และนิวยอร์ก นักการเมืองได้ประโยชน์จากการสมคบคิดกันเป็นเงินจำนวนมหาศาลหลายล้านดอลลาร์จากภาษีเหล้า มีการติดสินบนเจ้าพนักงานภาษีของรัฐ เจ้าของร้านขายเหล้า และทุกคนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเหล้าทั่วประเทศ

ภาพแสดงถึงกรณีอื้อฉาว “วงจรรยาวิสต์กี” หรือ Whiskey Ring ที่แสดง ถึงการประเมินภาษีเหล้าของเจ้าพนักงานภาษีที่ประเมินปริมาณสุราที่ต้องเสียภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง

20

จากการเพิ่มอัตราภาษีเหล้าเป็นเกลลอนละ 2 ดอลลาร์ในปี ค.ศ. 1868 แต่รัฐบาลกลับเก็บภาษี ได้ลดลง ดังนั้นในปี ค.ศ.1869 สภาkongเกรตจึงออกมาตรการใหม่คือลดอัตราภาษีลงจากเกลลอนละ 2 ดอลลาร์ มาเป็นเกลลอนละ 50 เซ็นต์ ปรากฏว่ารัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นทันที จากที่เคยเก็บภาษีได้ ประมาณ 13.5 ล้านดอลลาร์ในปี ค.ศ.1868 มาเป็น 45 ล้านดอลลาร์ในปี ค.ศ.1869 และ 55 ล้านดอลลาร์ ในปี ค.ศ.1870 และเพื่อเป็นการป้องกันไว้ก่อน รัฐบาลก็ได้กำหนดให้มีแสตมป์ภาษีสุราเพื่อป้องกัน ไม่ให้มีการทุจริตและติดสินบน แต่ปรากฏว่ามาตรการของสภาkongเกรตถูกประณามโดยกลุ่มต่อต้าน สุรา โดยกล่าวหาว่ารัฐบาลหารายได้จากอุตสาหกรรมสุราซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ทำร้ายประชาชน

ในเวลาเดียวกันนั่นเอง กลุ่มอุตสาหกรรมสุราก็มีการรวมตัวกันเป็น สมาคมผู้ผลิตสุราแห่ง สหรัฐอเมริกา (The United States Brewers Association) เพื่อเป็นองค์กรในการต่อรองในทางธุรกิจและการเมือง ซึ่งในช่วงนั้นมีการลอบบีเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีสุรากันอย่างขนานใหญ่ รวมทั้งต่อรองเพื่อให้มีการลดอัตราภาษีมาโดยตลอด ขณะเดียวกันนั่นเองปัญหาอันเนื่องจากการดื่มสุราก็เพิ่มขึ้นอย่างมากมี

²⁰ ภาพจาก Wikipedia : The Free Encyclopedia http://en.wikipedia.org/wiki/Whiskey_Ring

การตั้งหน่วยงานขึ้นมาควบคุมปัญหาสุรา เช่น The Federal Alcohol Control Administration ในปี ค.ศ. 1933 The Federal Alcohol Administration ในปี ค.ศ.1935 โดยสังกัดกับกระทรวงการคลัง มีการออกกฎหมาย The Liquor Tax Administration Act ในปี ค.ศ.1936 อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน กระทรวงการคลังมีอำนาจรับผิดชอบโดยตรงอย่างเต็มที่ในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสุราของรัฐบาลกลาง

เราอาจสรุปได้ว่าในอดีตการกำหนดอัตราภาษีสุราของสหรัฐอเมริกานั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขซึ่งเป็นความจำเป็นของรัฐบาลกลางในการหารายได้เพื่อมาใช้จ่ายในกิจการของรัฐ ซึ่งในทางประวัติศาสตร์มักเป็นการหารายได้เพื่อมาใช้ในการทำสงคราม แม้ว่าจะมีการพยายามต่อสู้ของบรรดาขบวนการต่อต้านสุรามากเท่าใด (จนถึงขนาดมีการออกกฎหมายห้ามผลิตและจำหน่ายสุรามาแล้วก็ตาม) แต่ก็ไม่อาจตัดทอนกับกลุ่มล็อบบี้ยิสต์ที่มาจากบรรดาผู้ผลิตสุรารายใหญ่ที่รวมตัวกันเป็นองค์กรผลประโยชน์เพื่อต่อรองกับรัฐบาลได้แต่อย่างใด

5.3 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน (ณ ปี ค.ศ. 2007)

5.3.1 เบียร์ ภาษีเบียร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาจัดเก็บใน 2 ลักษณะ คือภาษีสรรพสามิต และภาษีการจำหน่าย (คิดต่อกระป๋องหรือขวดบรรจุ) ในกรณีของเบียร์ จะเสียภาษีใน 2 อัตรา กล่าวคือ อัตราแรกเป็นอัตรามาตรฐานปกติ (Regular Rate) เก็บจากปริมาณการผลิตในอัตราบารเรล (Barrel) ละ 18 ดอลลาร์ (หนึ่งบารเรลเท่ากับ 31 แกลลอน ในกรณีนี้เท่ากับแกลลอนละ 0.58 ดอลลาร์) และภาษีการจำหน่ายอีกกระป๋องละ 0.05 ดอลลาร์ (หนึ่งกระป๋องเท่ากับ 12 ออนซ์) ส่วนอัตราที่สองเป็นอัตราลดหย่อน (reduced rate) ให้กับผู้ผลิตรายย่อยที่ผลิตไม่เกินปีละ 2,000,000 บารเรล โดยเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตจากจำนวน 60,000 บารเรลแรกในอัตรา 7 ดอลลาร์ ส่วนที่เกิน 60,000 บารเรลจะถูกเก็บภาษีในอัตราบารเรลละ 18 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายกระป๋องละ 0.02 ดอลลาร์

5.3.2 ไวน์ จะเสียภาษีสรรพสามิตจากปริมาณผลิตและภาษีการจำหน่ายเช่นกัน แต่ในกรณีของไวน์จะเรียกเก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ด้วย กล่าวคือ:

กรณีไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินร้อยละ 14 จะเสียภาษีสรรพสามิตจากการผลิตแกลลอนไวน์ละ 1.07 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายขวดละ 0.21 ดอลลาร์ (ไวน์หนึ่งขวดมีปริมาตร 750 มิลลิลิตร)

กรณีไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่าร้อยละ 14 ถึง ร้อยละ 21 เสียภาษีสรรพสามิตแกลลอนไวน์ละ 1.57 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายขวดละ (750 มิลลิลิตร) 0.31 ดอลลาร์

กรณีไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่าร้อยละ 21 ถึง ร้อยละ 24 เสียภาษีสรรพสามิต แกลลอนไวน์ละ 3.15 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายขวดละ (750 มิลลิลิตร) 0.62 ดอลลาร์

กรณีไวน์ประเภท Naturally Sparkling เสียภาษีสรรพสามิตแกลลอนไวน์ละ 3.40 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายขวดละ (750 มิลลิลิตร) 0.67 ดอลลาร์

กรณีไวน์ประเภท Artificially Carbonated เสียภาษีสรรพสามิตแกลลอนไวน์ละ 3.30 ดอลลาร์ และภาษีการจำหน่ายขวดละ (750 มิลลิลิตร) 0.65 ดอลลาร์

กรณีไวน์ประเภท Hard cider เสียภาษีสรรพสามิตแกลลอนไวน์ละ 0.226 ดอลลาร์ และ ภาษีการจำหน่ายขวดละ (750 มิลลิลิตร) 0.04 ดอลลาร์

ส่วนกรณีของผู้ผลิตรายย่อยที่มีกำลังผลิตไม่เกินปีละ 150,000 แกลลอนไวน์ จะได้รับ ส่วนลดหย่อนเป็นเครดิตสำหรับไวน์ทุกชนิดข้างต้น (ยกเว้น Naturally Sparkling Wine) ในปริมาณ 100,000 แกลลอนไวน์แรก ในอัตรา 0.90 ดอลลาร์ (กรณี Hard Cider ได้ในอัตรา 0.56 ดอลลาร์) อัตรา นี้จะลดลงตามลำดับหากกำลังผลิตเกินปีละ 150,000 จนถึง 250,000 แกลลอนไวน์

เหล้า เหล้าในประเทศสหรัฐอเมริกาจะถูกเก็บภาษีสรรพสามิตจากปริมาณการผลิตใน อัตราเดียวทั้งหมดคือ 13.50 ดอลลาร์ต่อหนึ่งแกลลอนปู้ฟ²¹ (Proof Gallon) และภาษีการจำหน่าย ขวดละ (750 มิลลิลิตร) 2.14 ดอลลาร์ ที่ 80 ปู้ฟ²² อย่างไรก็ตามหากเหล้ามีปริมาณแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น หรือสูงขึ้น อัตราภาษีสรรพสามิตจากปริมาณการผลิต และภาษีการจำหน่ายจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 5.1)

---

²¹ หนึ่งแกลลอนปู้ฟ (a Proof Gallon) หมายถึงสุราหนึ่งแกลลอนที่มีค่าเท่ากับ 100 proof หรือมีปริมาณแอลกอฮอล์ ร้อยละ 50

²² คำว่า Proof หรือ Proof Number ตามความหมายที่ใช้กันในสหรัฐอเมริกา หมายถึงสัดส่วนปริมาณแอลกอฮอล์จริงที่ อยู่ในสุรานั้นๆ แล้วคูณด้วย 2 ดังนั้น 80 Proof จึงหมายถึงสุราที่มีแอลกอฮอล์อยู่ร้อยละ 40 และถ้าเป็น แอลกอฮอล์บริสุทธิ์จึงเท่ากับ 200 Proof (retrieved July 20, 2007 from http://en.wikipedia.org/wiki/Proof_spirit)

Tax and Fee Rate

Information Purposes Only- Actual tax or fee may vary according to a person's circumstances.

Select from one of the following:

Beer, Wine, Distilled Spirits, Tobacco Products, Tobacco Paper, Firearms and Ammunition, Special Occupational Tax, Historical Tax Rates

Who to Contact and Where to File - Alcohol, Tobacco and Excise Tax on Firearms and Ammunition

PRODUCT	TAX	TAX PER PACKAGE (usually to nearest cent)
Beer	Barrel (31 gallons)	12 oz. Can
Regular Rate	\$18	\$0.05
Reduced Rate	\$7 on first 60,000 barrels for brewer who produces less than 2 million barrels. \$18 per barrel after the first 60,000 barrels.	\$0.02
Wine	Wine Gallon	750ml bottle
14% Alcohol or Less	\$1.07	\$0.21
Over 14 to 21%	\$1.57	\$0.31
Over 21 to 24%	\$3.15	\$0.62
Naturally Sparkling	\$3.40	\$0.67
Artificially Carbonated	\$3.30	\$0.65
Hard Cider	\$0.226	\$0.04
(¹ \$0.90 credit, or for hard cider \$0.056, may be available for the first 100,000 gallons removed by a small winery producing not more than 150,000 w.g. per year. Decreasing credit rates for a winery producing up to 250,000 w.g. per year.)		
Distilled Spirits	Proof Gallon *	750ml Bottle
All	\$13.50 less any credit for wine and flavor content.	\$2.14 (at 80 proof)
* A proof gallon is a gallon of liquid that is 100 proof, or 50% alcohol. The tax is adjusted, depending on the percentage of alcohol of the product.		

กรอบที่ 5.1 อัตราภาษีสุราในสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน

ที่มา (retrieved July 24, 2007 from http://www.ttb.gov/tax_audit/atftaxes.shtml#Wine)

5.4 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

1) ประเทศสหรัฐอเมริกามีการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม ประกอบด้วย ภาษีสรรพสามิต และภาษีการจำหน่ายต่อกระป๋องหรือขวดบรรจุสุรา

2) ภาษีสรรพสามิตมีทั้งอัตรามาตรฐาน (อัตราเดียวทั้งหมด) และอัตราลดหย่อน (ซึ่งมักเป็นการลดหย่อนให้กับผู้ผลิตรายย่อย) เฉพาะกรณีเบียร์และไวน์

3) ภาษีสรรพสามิตจะเก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ แอลกอฮอล์ยิ่งสูงอัตราภาษีก็ยิ่งสูงตาม

4) เหล้าหรือสุรากลั่นจะเสียภาษีมากที่สุด ทั้งการเสียภาษีสรรพสามิตและภาษีการจำหน่าย

บทที่ 6

สรุปสาระสำคัญจากการทบทวนมาตรการ การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศในปัจจุบัน

6.1 ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา

1. ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันนี้จะเก็บใน 2 ลักษณะคือ ภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรณีสหรัฐอเมริกาเป็นภาษีการจำหน่าย)
2. อัตราภาษีสรรพสามิตมีการกำหนดเป็นอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียวกันทั้งหมด และอัตราลดหย่อนสำหรับผู้ผลิตรายย่อย หรือสุราที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ
3. ลักษณะการเก็บภาษีสรรพสามิตจะเก็บจากปริมาณการผลิต (Volume) ยิ่งผลิตมากจะยิ่งเสียมาก รวมทั้งเป็นการเก็บภาษีโดยพิจารณาจากปริมาณแอลกอฮอล์ (Alcohol Content) ประกอบด้วยปริมาณแอลกอฮอล์ยิ่งมากยิ่งเสียภาษีมาก เป็นการเก็บภาษีโดยพิจารณาจากปริมาณและระดับของผลกระทบที่มีต่อสุขภาพของผู้ดื่มเป็นสำคัญ
4. เหล้าหรือสุรากลั่นจะเสียภาษีมากที่สุด
5. กรณีฝรั่งเศส เหล้าหรือสุรากลั่นที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เกิน 25% ต้องเสียภาษีเพิ่ม ณ ที่จำหน่ายอีกด้วย (นำเงินเข้ากองทุนประกันการเจ็บป่วยแห่งชาติ)

เหตุผลสำคัญที่ทั้งประเทศสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส รวมทั้งอีกหลายประเทศในยุโรปเก็บภาษีสรรพสามิตสุราจากปริมาณการผลิต ก็เนื่องจากวิธีนี้ง่ายที่สุดต่อการประเมินภาษีสรรพสามิต นิยมใช้กับการเก็บภาษีไวน์และเหล้า และมักใช้ร่วมกับการประเมินตามปริมาณแอลกอฮอล์ การเก็บภาษีตามปริมาณการผลิตยังสะดวกต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากการวัดหรือประเมินปริมาณการผลิตนั้นสามารถทำได้ง่ายทั้งในกระบวนการผลิตและในการจำหน่ายสุรา

5.3.2.2 Volume

Volume is perhaps the simplest factor to which an alcohol excise tax can be applied. Among the Member States, it has also been the factor most most consistently used among Member States for taxing wine. It has also been used widely for spirits, often in combination with alcohol content. [121]

Taxing volume has the advantage of administrability, as volume is simple to measure at any stage of the process of manufacturing and distributing alcoholic beverages. (retrieved July 30, 2007 from <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers/96/9607ind.html>)

เหตุผลสำคัญที่ทั้งประเทศสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส รวมทั้งอีกหลายประเทศยุโรปเก็บภาษีสรรพสามิตสุราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในสุรา เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงคุณสมบัติของสุราประเภทนั้นที่ก่อให้เกิดผลเสียทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างมาก วิธีนี้เป็นที่นิยมใช้แพร่หลายในยุโรป รวมทั้งใช้ร่วมกับวิธีประเมินตามปริมาณการผลิตและกำหนดเป็นช่วงภาษีในสุราแต่ละประเภท

5.3.2.3 Alcohol Content

Alcohol content is the factor favored by public health advocates for application of excise taxes on alcoholic beverages, because it most directly reflects the feature of those beverages that is considered to have deleterious social and economic effects.[122] Member States have used this measure fairly widely, either alone (for spirits[123] or in combination with measures of volume to create several "rate-bands" within a given category of alcoholic beverage. (retrieved July 30, 2007 from <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers/96/9607ind.html>)

การเก็บภาษีสรรพสามิตตามความเข้มข้น (Specific Gravity) นั้นนิยมใช้ในกรณีของเบียร์ โดยในการผลิตเบียร์นั้น wort ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการผลิตที่จะไปใช้ในการหมักโดยการเติมยีสต์ลงไป ความเข้มข้นในที่นี้จึงหมายถึงความเข้มข้นของ Wort ซึ่งวัดเป็นดีกรีและประเมินภาษีตามดีกรีความเข้มข้นที่ได้ และใช้ร่วมกับวิธีประเมินตามปริมาณการผลิตด้วย

5.3.2.4 Specific Gravity

Specific gravity is a measure used only in taxing beer, and more particularly the wort that is the "active" element of beer and undergoes the fermenting process when yeast is added to it. Specific gravity is measured in degrees, and the excise tax has usually been applied to the difference in degrees between the specific gravity (i.e., density) of the wort and that of pure water, generally in combination with a measure of volume. (retrieved July 30, 2007 from <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers/96/9607ind.html>)

6.2 เหตุผลความจำเป็นในการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรณีศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ในเว็บไซต์ The FACTs Coalition : Facing Alcohol's Cost to Society ได้อธิบายถึงเหตุผล 10 ประการที่จำเป็นต้องมีการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเหตุผลทั้ง 10 ประการนั้นเป็นผลจากการวิจัยและข้อมูลในเชิงประจักษ์จากหลายแหล่ง เหตุผลทั้ง 10 ประการประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากกว่ารายได้ที่ได้รับจากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายเท่า จากรายงานเรื่อง The Human and Economic Cost of Alcohol Use in Minnesota²³ ของกรมอนามัยรัฐมินเนโซต้า ซึ่งเผยแพร่เมื่อปี ค.ศ 2004 ระบุว่าในปี ค.ศ 2001 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนมากถึง 4.5 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งคิดต่อหัวประชากรก็เท่ากับคนละ 900 ดอลลาร์ ในขณะที่ในปี ค.ศ. 2004 เก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เพียง 260 ล้านดอลลาร์ ค่าใช้จ่ายข้างต้นมากกว่ารายได้จากภาษีของปี ค.ศ. 2004 ถึง 17 เท่า

2) รัฐบาลท้องถิ่นมีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากจากปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในกรณีของมลรัฐมินเนโซต้า ค่าใช้จ่ายภาครัฐเหล่านี้ใช้จ่ายไปในเรื่องความปลอดภัยสาธารณะ การบำบัดรักษาทางการแพทย์ การบังคับใช้กฎหมาย ภาวะและเหตุการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบต่างๆ ปัญหาอาชญากรรม การกำจัดสารพิษจากร่างกาย ความเสียหายต่อทรัพย์สิน รถยนต์ ค่าใช้จ่ายทางสังคมจากความรุนแรงและตลอดจนการทำร้ายร่างกาย

3) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้ายแรงกว่ายาบ้า ทั้งนี้จากรายงานเรื่อง Report on Adult and Juvenile Alcohol and Other Drug Offenders²⁴ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2006 ของหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการใช้สารเสพติด ศาลสูงมลรัฐมินเนโซต้าระบุว่าปัญหาที่เกิดจากผู้กระทำความผิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากกว่าผู้กระทำความผิดจากสารเสพติดชนิดอื่นรวมทั้งยาบ้าด้วย

4) การขึ้นภาษีสรรพสามิตเพียงเล็กน้อยจะเป็นผลให้รัฐมีรายได้ต่อปีเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้จากประมาณการระบุว่าหากขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียง 5 เซ็นต์ สามารถเพิ่มรายได้เข้ารัฐถึง 112 ล้านดอลลาร์ต่อปีเพื่อนำมาใช้

²³ Minnesota Department of Health. (2004). The Human and Economic Cost of Alcohol Use in Minnesota.

Retrieved July 29, 2007 from

<http://www.health.state.mn.us/divs/hpcd/chp/alcohol/pdf/final2004costfactsheet.pdf>

²⁴ Minnesota Supreme Court. (2003). Report on Adult and Juvenile Alcohol and Other Drug Offenders. Retrieved

July 29, 2007 from <http://www.courts.state.mn.us/documents/CIO/NEWS/newsReleases/CD-Task-Force->

[Report_-_Adult_and_Juvenile_AOD_Offenders-2-06_FINAL.pdf](http://www.courts.state.mn.us/documents/CIO/NEWS/newsReleases/CD-Task-Force-Report_-_Adult_and_Juvenile_AOD_Offenders-2-06_FINAL.pdf)

จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

5) รัฐไม่ได้ขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลานานแล้ว ในกรณีของมลรัฐมินเนโซต้า ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมามูลค่าจริงของรายได้ที่มาจากภาษีสรรพสามิตลดลงประมาณร้อยละ 40 ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เก็บได้ในปัจจุบันมีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 1 ของรายได้ที่รัฐเก็บได้ทั้งหมด

6) การขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้วัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่อ่อนไหวต่อราคามาก ผลจากการศึกษาพบว่า หากราคาเบียร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จะเป็นผลทำให้จำนวนวัยรุ่นที่ชอบดื่มวันละ 3-4 กระป๋องลดลงประมาณร้อยละ 15

7) ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดว่าเป็น “ค่าธรรมเนียมของผู้ดื่ม” (User fee) อย่างแท้จริงกล่าวคือร้อยละ 20 ของนักดื่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดรวมกันถึงร้อยละ 85 ซึ่งหมายความว่าที่เหลืออีกร้อยละ 80 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยเพียงเล็กน้อยและจ่ายภาษีในจำนวนที่น้อยกว่า ภาษีสรรพสามิตของรัฐจึงเป็นภาระของนักดื่มหนักซึ่งควรเป็นผู้ที่ต้องรับภาระสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการแก้ปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มากกว่านั่นเอง

8) มลรัฐอื่นๆ ต่างก็ขึ้นภาษีหรือค่าธรรมเนียมผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปหมดแล้ว ทั้งนี้นับแต่ปี 2002 เป็นต้นมามลรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาต่างขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแล้ว

9) จำนวน 3 ใน 4 ของชาวมินเนโซต้าต่างเห็นด้วยที่จะขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้จากการสำรวจของ American Association of Retired Persons²⁵ และ The Robert Wood Johnson Foundation²⁶ ซึ่งให้เห็นว่าส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำรายได้มาใช้จ่ายด้านความปลอดภัยสาธารณะ การป้องกัน การบำบัดรักษา และการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุรา

10) การที่นักดื่มสุราต้องเป็นคนรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหลายที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดกับพลเมืองชาวมินเนโซต้าทุกคนนั้นเป็นสิ่งสมเหตุสมผลและยุติธรรม

รายงานการศึกษาของ M. Grossman เรื่อง Health Benefits of Increases in Alcohol and Cigarette Taxes ระบุว่า การขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นผลให้ราคาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อเนื่องทำให้ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ข้อค้นพบที่สำคัญประการหนึ่งชี้ว่านโยบายการขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาลในการขึ้นภาษีเบียร์ในช่วง

---

²⁵ <http://www.aarp.org/>

²⁶ Robert Wood Johnson Foundation. (2002). Youth Access to Alcohol Survey. Retrieved July 29, 2007 from http://www.epi.umn.edu/alcohol/pubopin/2002_REPORT.PDF

สามทศวรรษที่ผ่านมา เป็นผลทำให้สามารถลดอัตราการตายเนื่องจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ของคนอายุ 18-20 ปีลงได้ร้อยละ 15 ซึ่งเท่ากับช่วยชีวิตคนได้มากกว่า 1,000 คนต่อปี²⁷

ในรายงานเรื่อง Reducing Underage Drinking : A Collective Responsibility ของ The National Academy of Sciences ที่เผยแพร่เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.2003 เสนอให้ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลมลรัฐของสหรัฐอเมริกาขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และให้นำอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของดัชนีราคาผู้บริโภคด้วย เพื่อให้มีการปรับให้สอดคล้องไปตามอัตราเงินเฟ้อ โดยไม่ต้องมีการออกกฎหมายใหม่หรือต้องแก้ไขกฎหมายทุกครั้งที่ทำเป็นต้องการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ยังชี้ว่า การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นมาตรการที่จะช่วยลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น เหตุผลก็คือ หนึ่ง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นเป็นผลทำให้รัฐมีค่าใช้จ่ายทางสังคมสูง สอง การขึ้นภาษีสรรพสามิตซึ่งจะทำให้ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้น เป็นมาตรการป้องกันที่ได้ผลและมีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอว่าสามารถลดการดื่มของวัยรุ่นได้จริง และสามารถรายได้ที่ได้รับจากภาษีที่เพิ่มขึ้นมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะนำไปใช้ในการป้องกันและลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น²⁸

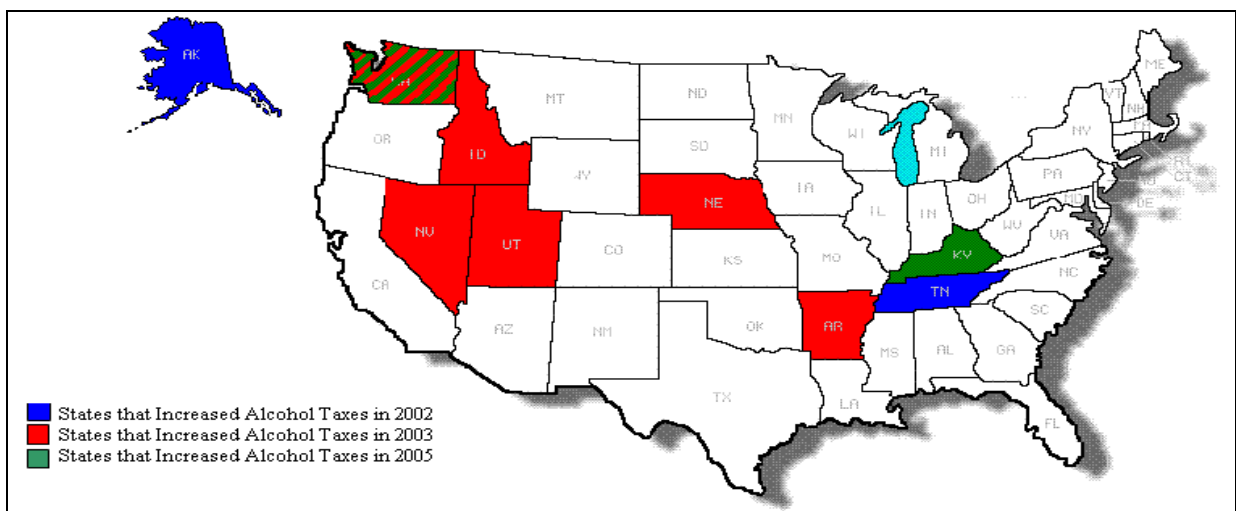
ในรายงานเรื่อง Beer Consumption & Taxes โดย Center for Science in the Public Interest ซึ่งออกเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ Alcohol Policy Project ชี้ว่าผลจากงานวิจัยจำนวนมากยืนยันตรงกันว่า ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอันตรายที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งจะทำให้ราคาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้นนั้นถือเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลอย่างยิ่งในการลดปริมาณการดื่มและการดื่มหนักลงได้ ในรายงานยังบอกต่อไปอีกว่า ร้อยละ 82 ของผู้ใหญ่ยินดีที่จะจ่ายเพิ่มอีก 5 เซ็นต์ต่อแก้ว (ไม่ว่าจะเป็นเบียร์ ไวน์ หรือเหล้า) เพื่อเป็นภาษีไปใช้จ่ายในการป้องกันวัยรุ่นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเพื่อไปใช้ในโครงการบำบัดรักษาผู้เจ็บป่วยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป นอกจากนี้อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรปรับให้สอดคล้องกับภาวะเงินเฟ้อในแต่ละปี เพราะหลังจากสงครามกลางเมืองเป็นต้นมา อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จริงลดลงมาโดยตลอด ซึ่งเป็นผลให้ราคาจำหน่ายจริงของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นมาโดยตลอด ยิ่งกว่านั้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดที่เก็บได้อย่างในปี 2002 ตามรายงานของ Internal Revenue Service เท่ากับ 8.3 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งเป็น

²⁷ M. Grossman. (1989). Health benefits of increases in alcohol and cigarette taxes. Retrieved July 29, 2007 from http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?Db=PubMed&Cmd=ShowDetailView&TermToSearch=2684304&ordinalpos=1&itool=EntrezSystem2.PEntrez.Pubmed.Pubmed_ResultsPanel.Pubmed_RVDocSum

²⁸ National Research Council and Institute of Medicine. (2003). Reducing Underage Drinking : A Collective Responsibility. Retrieved July 29, 2007 from <http://www.iom.edu/Object.File/Master/19/780/0.pdf>

สัดส่วนเพียงร้อยละ 4.5 ของเงินจำนวน 184 พันล้านดอลลาร์ซึ่งเป็นงบประมาณที่รัฐใช้จ่ายในการแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนอเมริกัน ข้อมูลที่สำคัญอีกด้านหนึ่งซึ่งว่าการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลต่อประเด็นสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยอาทิ ในปี ค.ศ. 1991 ที่มีการขึ้นภาษีเบียร์เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1951 เป็นต้นมา ปรากฏว่าผลการวิจัยบอกว่าโรคติดต่อทางเพศลดลงอย่างเห็นได้ชัด อัตราการเป็นโกโนเรียลดลงร้อยละ 30 ในระหว่างปี ค.ศ. 1990-1992 อัตราการเป็นซิฟิลิสลดลงเกือบร้อยละ 40 ในช่วงเวลาเดียวกัน ในด้านความรุนแรง การขึ้นภาษีสรรพสามิตเบียร์ร้อยละ 10 ช่วยลดโอกาสของการเกิดความรุนแรงในครอบครัวลงได้ร้อยละ 2.3 ทั้งยังช่วยลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ด้วย²⁹

มลรัฐต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาต่างพยายามที่จะเสนอให้มีการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาโดยตลอด พัฒนาการของ ความพยายามในการใช้มาตรการทางกฎหมายนับตั้งแต่ปี ค.ศ.2002 เป็นต้นมา (ดูภาพที่ 6.1และภาคผนวก 6.1)

ภาพที่ 6.1 มลรัฐต่างๆ ที่เพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ที่มา Retrieved July 29, 2007 from <http://www.cspinet.org/booze/taxguide/StateTaxMap.htm>

²⁹ Beer Consumption & Taxes. (2003). Retrieved July 30, 2007 from Alcohol Policies Project website : <http://www.cspinet.org/booze/FactSheets/0308Beer&Taxes.pdf>

6.3 ข้อพิจารณาในการกำหนดนโยบายภาษีศุลกากร ตามความแตกต่างด้านผลประโยชน์ที่ได้รับของกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนได้เสียกับนโยบายและมาตรการภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม

ในบรรดาประเทศที่ได้ทบทวนนโยบายและมาตรการภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้ทราบว่า การใช้นโยบายภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะใดแล้วแต่มีผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่าการเลือกใช้นโยบายภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมของประเทศเหล่านั้นว่าจะคำนึงถึงคนกลุ่มใดมากที่สุด ซึ่งตามสภาพความเป็นจริงแล้วเป็นเรื่องที่ยากมากที่จะใช้นโยบายภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมแล้วจะทำให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม การเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมเป็นอีกหนึ่งกรณีตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นว่า นโยบายหรือมาตรการใดก็ตามที่ออกมาใช้ล้วนมีผลกระทบต่อกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องดื่มน้ำอัดลมเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นเวลานานอีกด้วย การศึกษาการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมจะช่วยทำให้เห็นถึงของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับส่วนต่างๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ยิ่งรัฐบาลพยายามเข้ามาบีบบังคับในเรื่องนี้มากเท่าไร ก็ยิ่งต้องฟังเสียงของผู้ที่เกี่ยวข้องมากเท่านั้น โดยในการศึกษานี้จำแนกผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสียกับนโยบายภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมออกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. ด้านผู้ผลิต (Producers) ภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมมีผลโดยตรงกับผู้ผลิต ในด้านของผู้ผลิต การผลิตยังคงดำเนินต่อไปได้ มีการจัดจำหน่ายอย่างทั่วถึง และมีคนดื่มน้ำอัดลมมากขึ้นก็ยิ่งเป็นผลดีกับความอยู่รอดของผู้ผลิต มองในด้านผู้ดื่มน้ำอัดลมเป็นสินค้าที่อ่อนไหว หากเก็บภาษีสูง ราคาที่สูงตาม ซึ่งจะเป็นผลให้คนซื้อน้อยลง ดื่มน้อยลง ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตในที่สุด อย่างไรก็ตามด้านผู้ผลิตยังแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

1.1 ด้านเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบ (Agricultural Producers) เกษตรกรในยุโรปมีลักษณะของเกษตรกรรายย่อยเป็นครอบครัวเกษตรกรขนาดเล็ก ยกตัวอย่าง พื้นที่ปลูกองุ่นหลักๆ ก็อยู่ในมือของเกษตรกรรายย่อย ความอยู่รอดของบรรดาเกษตรกรเหล่านี้ไม่ได้ขึ้นกับอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมเท่าไรนัก เพราะเกษตรกรเหล่านี้มีการรวมตัวเป็นสมาคมทางการค้า โดยเฉพาะในยุโรป เกษตรกรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเครื่องดื่มน้ำอัดลมก็คือ กลุ่มเกษตรกรปลูกองุ่น รวมทั้งกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าว ดังนั้นจึงมีสมาคมผู้ปลูกองุ่นเป็นองค์กรพิทักษ์ประโยชน์ของเกษตรกร และส่วนใหญ่แล้วกลุ่มนี้ไม่ต้องการให้อัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมสูงเกินไป

1.2 ด้านผู้ผลิตในเชิงอุตสาหกรรม (Industrial Producers: Brewers and Distillers) กลุ่มนี้ได้แก่ พวกผู้ผลิตเบียร์กับเหล้า กรณีของไวน์ซึ่งใช้องุ่นเป็นวัตถุดิบนั้น ผู้ผลิตมักต้องตั้งสถานที่ผลิตใกล้กับแหล่งวัตถุดิบด้วยความจำเป็นของการผลิต ดังนั้นการผลิตจึงมักมีขนาดเล็กตามไปด้วยรวมทั้งกระบวนการผลิตก็ยังเป็นแบบดั้งเดิมที่ตกทอดกันมาเป็นเวลานาน ส่วนเบียร์กับเหล้าแม้จะใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเช่นกัน แต่กระบวนการผลิตซับซ้อนกว่าและมีการใช้เทคโนโลยีทันสมัยมาช่วยเพื่อให้สามารถผลิตในปริมาณมากได้ ถึงกระนั้นก็ตามคนกลุ่มนี้ก็เห็นตรงกันกับเกษตรกรคือไม่ต้องการให้สินค้าของตนมีราคาสูงมากเกินไปในยุโรปบรรดาอุตสาหกรรมเหล่านี้คำนึงถึงอัตราภาษีสรรพสามิตที่ต่างกันตามประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และประเทศสมาชิก อัตราภาษีที่ต่างกันนี้มีผลทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในระบบตลาดเดียว เนื่องจากขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า ขึ้นกับประเทศและขึ้นกับพื้นที่ ดังนั้นสินค้าของใครเป็นที่นิยมของนักดื่มก็มักไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก อีกทั้งยังไม่ต้องการให้สินค้าจากที่อื่นเข้ามาแข่งขันในตลาดท้องถิ่นของตนเองหรือมามีผลต่อแบบแผนการดื่มของลูกค้านักดื่มดั้งเดิมของตนด้วย

2. ด้านผู้บริโภค ผู้นำเข้า และผู้ค้าปลีก (Consumers, Importers, and Retailers) กลุ่มนี้เห็นตรงกับผู้ผลิตคือไม่ต้องการให้ภาษีสูงเกินไป เพื่อรักษาระดับราคาสินค้าไว้ อย่างไรก็ตามผลประโยชน์ของกลุ่มก็มีส่วนที่ต่างจากของผู้ผลิต คนกลุ่มนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการผลิตหรือความผูกพันกับท้องถิ่นเท่าใดนัก แต่พวกนี้ก็ยังคงให้สินค้าที่ตนชอบดื่มยังสามารถผลิตต่อไปได้ จึงมักมีผลประโยชน์บางส่วนที่เกี่ยวกับการปกป้องวัฒนธรรมหรืออุตสาหกรรมบางประเภทเป็นการเฉพาะ

2.1 ด้านผู้บริโภค โดยปกติแล้วคนกลุ่มนี้ไม่ได้มีการรวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อต่อรองหรือเรียกร้องในทางการเมืองเท่าไรนัก ถึงกระนั้นก็ตามความคิดเห็นของผู้บริโภคก็มีความสำคัญ เพราะคนกลุ่มนี้คือผู้ที่ต้องไปเลือกนักการเมืองซึ่งต้องไปมีส่วนในการกำหนดนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นใครก็ตามที่สนับสนุนนโยบายขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราสูง ก็มักไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค

2.2 ด้านผู้นำเข้าและผู้ค้าปลีก พวกนี้ก็เหมือนกับกลุ่มผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือต้องการขายสินค้าของตนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นพวกนี้ไม่ชอบให้มีการตั้งอัตราภาษีที่เป็นผลทำให้พวกเขาขายของได้น้อยลง (เนื่องจากราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเนื่องจากภาษี) หรือเป็นผลทำให้พวกเขาไม่กำไรลดลง (ในกรณีที่ผู้ผลิตและผู้ค้าปลีกได้รับผลกระทบจากภาษี) อย่างไรก็ตามผลประโยชน์ของกลุ่มนี้ก็ไม่เหมือนกับกลุ่มผู้ผลิตเสียทีเดียวโดยเฉพาะในเรื่องของการปกป้องทางการค้า (Protectionism) กรณีของผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ธุรกิจของตนจะไปได้ดีก็ต่อเมื่อแบบแผนการดื่มไม่ผูกพันอยู่กับวัฒนธรรมท้องถิ่นมากเกินไป คือนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างประเทศบ้าง ดังนั้นพวกนี้จะไม่เห็นด้วยถ้านโยบายและมาตรการภาษีไปทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนอก

แพงกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศ ส่วนกลุ่มผู้ค้าปลีกอาจจะมีผลกระทบไม่มากเท่ากับพวกเขา นำเข้าเนื่องจากสต็อกสินค้าที่มีอยู่นั้นก็มีทั้งสุราภายในประเทศและสุราที่นำเข้าจากประเทศอื่น ถึงกระนั้นก็ตามนโยบายอัตราภาษีที่แตกต่างกันรวมทั้งมาตรการกีดกันเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนอกในลักษณะอื่นก็มีผลกระทบต่อปริมาณการจำหน่ายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าอยู่ดี

3. ด้านกลุ่มรณรงค์สนับสนุนการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Temperance Advocates) ผลประโยชน์ของคนกลุ่มนี้ไม่ใช่เรื่องเศรษฐกิจแต่เป็นเรื่องของศีลธรรม พวกนี้ไม่ได้สนใจนโยบายขึ้นภาษีเท่าไรนัก แต่ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎระเบียบที่เข้มงวดในการจำกัดการดื่มหรือประกาศห้ามไม่ให้มีการดื่มไปเลยมากกว่า ในบางประเทศของยุโรป กลุ่มนี้เข้มแข็งและมีพลังในการต่อรองเรียกร้องสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในแถบยุโรปตอนเหนือ อย่างไรก็ตามที่น่าแปลกพบว่ากรณีของประเทศไอร์แลนด์ซึ่งเป็นประเทศที่รัฐบาลมีรายได้จำนวนมากจากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็มีสัดส่วนของพวกที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย (Teetotallers) ³⁰ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมดสูงเช่นกัน

4. กลุ่มรณรงค์ต่อต้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อันเนื่องมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Anti-Abuse Advocates: Public Health and Public Order) คนกลุ่มนี้ค่อนข้างมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและมาตรการสังคมต่างๆ ในการต่อสู้กับปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่มากพอสมควร กลุ่มนี้มีจุดเน้นที่เป็นผลประโยชน์สำคัญก็คือเรื่องของสุขภาพของประชาชนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเห็นด้วยกับมาตรการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราสูง ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือ ประการที่หนึ่งช่วยให้การบริโภคลดลงได้ และประการที่สองรัฐจะได้รายได้เพิ่มขึ้นเพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อันเนื่องมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมทั้งปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางถนน ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและสังคม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความสามารถในการทำงาน ปัญหาการบำบัดรักษาพวกเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ตลอดจนปัญหาความผิดปกติทางกายและสมองอื่นๆ ฯลฯ ปัญหาเรื่องสุขภาพของประชาชนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมนั้นเป็นสิ่งที่ประเทศต่างๆ ในยุโรปยอมรับว่าเป็นปัญหาสำคัญมาก ในปี ค.ศ. 1980 องค์การอนามัยโลกได้จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้เชิญชวนให้ประเทศต่างๆ ในยุโรปให้สัตยาบันร่วมกันในการรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงให้ได้ร้อยละ 25 ภายในปี ค.ศ. 2000 ทุกประเทศในประชาคมยุโรปร่วมลงนามแต่มีการปรับเป้าหมายและระยะเวลาแตกต่างกันไปในทางปฏิบัติของแต่ละประเทศ

³⁰ Teetotaller หมายถึงผู้ที่ถือปฏิบัติตามอุดมการณ์ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใดๆ อย่างสิ้นเชิง โดยแนวคิดหรืออุดมการณ์ดังกล่าวเรียกว่า teetotalism

5. ด้านกลุ่มเชื้อชาติหรือกลุ่มข้ามชาติ (Sub-national or Transnational Regions) ด้วยความมีเอกลักษณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจร่วมกันของภูมิภาคยุโรป ประชาชนที่อาศัยอยู่ในส่วนต่างๆ ของยุโรปจึงมีความรู้สึกที่ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาผูกพันอยู่กับการผลิตและการบริโภคเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์มาแต่ดั้งเดิมแล้ว มองในด้านผู้ผลิตและผู้บริโภค คนยุโรปรวมทั้งกลุ่มเชื้อชาติต่างๆ สนับสนุนให้ใช้นโยบายอัตราภาษีต่ำเพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้บริโภค ในเขตที่มีการผลิตไวน์ ตลาดการบริโภคไวน์ที่เข้มแข็งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจ ทำนองเดียวกันกับในหลายส่วนของสกอตแลนด์และฝรั่งเศสที่รายได้ของประชาชนจำนวนมากมาจากการจำหน่ายวิสกี้และคอนยัค อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มนี้จะสนับสนุนการเก็บภาษีเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ที่ตนผลิตและดื่มในอัตราต่ำ แต่สำหรับเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ต่างถิ่นที่เข้ามาแข่งขันในตลาดของตน คนกลุ่มนี้ต้องการให้มีการเรียกเก็บภาษีในอัตราที่สูง การปล่อยให้มีการแข่งขันเสรีจะส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งในแง่ของแบบแผนการดื่มและภาวะเศรษฐกิจในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นในดินแดนแถบนี้กลุ่มปกป้องทางการค้าและวัฒนธรรมจึงค่อนข้างมีบทบาทสำคัญโดยเน้นชูประเด็นเรื่องของการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมเป็นหลัก

6. ด้านรัฐบาลของประเทศต่างๆ (National Governments) รัฐบาลต้องรับฟังความเห็นจากกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้นโยบายและมาตรการสังคมต่างๆ จากนั้นจึงพิจารณาข้อดีข้อเสียและผลกระทบอย่างรอบคอบและรอบด้าน ข้อพิจารณาที่แต่ละประเทศใช้มีอยู่ 5 ประการสำคัญ (ซึ่งการให้น้ำหนักในแต่ละประเด็นก็อาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ) ในกรณีที่การผลิตเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศนั้น เสี่ยงของกลุ่มผู้ผลิตและกลุ่มแว่นแคว้นเชื้อชาติต่างๆ มีอิทธิพลมาก กรณีที่สุราเป็นปัจจัยคุกคามต่อสุขภาพของประชาชนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมประเทศนั้น กลุ่มสนับสนุนให้มีมาตรการควบคุมจะมีอิทธิพลมากกว่า กรณีของประเทศที่เครื่องดื่มนแอลกอฮอล์มีบทบาทและผลกระทบทั้งสองประการดังกล่าว การกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่ต้องคำนึงถึงการถ่วงน้ำหนักไม่ให้สุดทางไปในชั่วใดชั่วหนึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามและความรอบคอบอย่างมาก

6.4 การกำหนดนโยบายและมาตรการของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : กรณีตัวอย่างของประเทศสหราชอาณาจักร

ประเทศสหราชอาณาจักรเป็นตัวอย่างที่ดีของประเทศที่ประสบปัญหาในการกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากต้องคำนึงถึงทั้งเรื่องของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเรื่องของสุขภาพของพลเมือง ร็อบ แบ็กกอต (Rob Baggott)³¹ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเมือง และนโยบายสังคมในช่วงทศวรรษที่ 1970 และทศวรรษที่ 1980 กล่าวคือเป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศสหราชอาณาจักรเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศที่นำเข้าและส่งออกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอันดับต้นๆ ของโลกซึ่งก่อให้เกิดเป็นรายได้จำนวนมากให้กับประเทศ จากการศึกษาพบว่าในปี ค.ศ.1980 ปีเดียวรัฐบาลของประเทศสหราชอาณาจักร เก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เพิ่มขึ้นถึงกว่า 6,000 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง (หรือประมาณกว่า 9,000 ล้านดอลลาร์) โดยอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทสก๊อตวิสกี้ (the Scotch Whisky Industry) มีส่วนแบ่งมากที่สุดอันเป็นผลทำให้สก๊อตวิสกี้เป็นสินค้าที่มีความสำคัญมากในประเทศสหราชอาณาจักร และเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของสก๊อตแลนด์เนื่องจากการจ้างงานในแคว้นนี้ถึงกว่า 20,000 คน ดังนั้นแรงกดดันที่มีต่อรัฐบาลของประเทศสหราชอาณาจักรก็คือการผ่อนคลายในเรื่องมาตรการภาษีแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเน้นที่วิสกี้เป็นพิเศษ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผู้บริโภคมีส่วนสำคัญในการเรียกร้องรัฐบาลไม่ให้ขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเน้นว่าภาษีสูงไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซ้ำยังเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย กลุ่มที่ให้การสนับสนุนการเรียกร้องนี้ก็คือ บรรดาส่วราชการทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (Department of Trade and Industry: DTI) กระทรวงเกษตรประมง ป่าไม้ ซึ่งล้วนเรียกร้องให้รัฐคำนึงถึงเรื่องเศรษฐกิจก่อนเป็นลำดับแรก

อย่างไรก็ตามประเทศสหราชอาณาจักร ก็ประสบปัญหาเนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายของรัฐตามมาจำนวนมากเหมือนกัน ทำให้มีแนวโน้มจะเก็บภาษีในอัตราสูง ในปลายทศวรรษที่ 1970 คณะกรรมาธิการ 3 คณะของรัฐสภาตกลงได้ข้อสรุปว่ารัฐบาลควรใช้มาตรการภาษีเพื่อจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะมาตรการภาษีสรรพสามิต ข้อเสนอดังกล่าวได้รับการขานรับต่อมาจากองค์กรวิชาชีพแพทย์ กลุ่มมรณงค์เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกลุ่ม

³¹ Professor Dr. Rob Baggott ปัจจุบันศาสตราจารย์ประจำ Faculty of Health and Life Sciences แห่ง De Montfort University ประเทศอังกฤษ มีความเชี่ยวชาญในด้านนโยบายสาธารณะ โดยเน้นนโยบายสุขภาพ นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจุบันยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยนโยบายสุขภาพของมหาวิทยาลัยเดอมนท์ด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง

อาสาสมัครต่อต้านการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทางที่ผิด ข้อเสนอของมาตรการ “Alcohol misuse lobby” ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากกระทรวงสาธารณสุขและการบริการสังคม (Department of Health and Social Services: DHSS) และเรียกร้องให้กระทรวงการคลังใช้มาตรการปรับราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง

ในที่สุด ผลปรากฏว่ากลับกลายเป็นกระทรวงการคลังเองที่คัดค้านการใช้มาตรการภาษีสรรพสามิตเพื่อประโยชน์ในเชิงนโยบายด้านสาธารณสุข การตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาจากคณะรัฐบาลเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกระทรวงการคลัง กรมศุลกากรและกรมสรรพสามิต ถึงกระนั้นปัญหานี้แสดงให้เห็นการต่อสู้ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่เข้ามาล้อมบีบตลอดจนกดดันภาครัฐให้มีมาตรการอย่างที่กลุ่มคนต้องการ ด้วยเหตุนี้การกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการแก้ปัญหาจะต้องพิจารณาจากพื้นฐานข้อมูลที่ปรากฏมากกว่าจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มมากเกินไป

กรณีตัวอย่างที่สำคัญคือกรณีของอุตสาหกรรมสกี้อตวิสกี้ กลุ่มอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ รวมทั้งสมาชิกสภาที่เป็นชาวสกี้อตต่างก็คัดค้านการขึ้นภาษีสรรพสามิตสุราสกี้อตวิสกี้โดยชี้ว่าอัตราที่เก็บอยู่ที่สูงพออยู่แล้ว และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสกี้อตแลนด์ที่เปราะบางอยู่แล้วได้ รวมทั้งรัฐบาลของประเทศสหราชอาณาจักรเอง ก็ส่งเสริมให้มีการส่งออกสินค้าด้วยเช่นกัน ภาพที่ก็คือภาพของการขยายตัวที่จะกลายเป็นปัญหาทางการเมืองได้ เพราะอุตสาหกรรมสกี้อตวิสกี้เป็นประเด็นทางสังคมวัฒนธรรมและการเมือง มองในแง่คติของความเป็นชาตินิยมอุตสาหกรรมนี้มีประวัติศาสตร์มายาวนานคู่กับประเทศสกี้อตแลนด์และเป็นความภาคภูมิใจของคนในชาติอีกด้วย แต่ในที่สุดรัฐบาลของประเทศสหราชอาณาจักรได้พิจารณาในมิติต่างๆ อย่างรอบครอบและได้ประกาศขึ้นภาษีสกี้อตวิสกี้

บทที่ 7

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศประเทศนิวซีแลนด์

7.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศนิวซีแลนด์ในปัจจุบัน (ณ มกราคม 2005)

ในรายงานของ Alcohol Health Watch (2004) เรื่อง Alcohol Excise Tax: Changes to the New Zealand System ได้สนับสนุนให้มีการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตสุราของประเทศนิวซีแลนด์ใหม่ ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า³²

จากผลการสำรวจการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่า

1. ปัจจัยด้านราคามีผลต่อการบริโภคอย่างชัดเจน จึงเสนอให้มีการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดเนื่องจากเป็นมาตรการที่มีคุณค่าและมีประสิทธิผลในการลดปริมาณการดื่ม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งอ่อนไหวต่อราคามาก และยังสามารถนำรายได้จากภาษีที่เพิ่มขึ้นไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ด้วย รวมทั้งนักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงของประเทศนิวซีแลนด์ อาทิ Brian Easton ยังชี้ว่าการขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายอย่างกล่าวคือ ลดการบริโภคในกลุ่มวัยรุ่น ลดการดื่มอย่างหนักในโอกาสพิเศษต่างๆ และยังช่วยป้องกันไม่ให้นักดื่มปานกลางและนักดื่มหนักกลายเป็นนักดื่มหัวราน้ำ

รายได้จากการขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รัฐบาลมีรายได้ที่จะนำไปใช้ในการป้องกันและลดอันตรายต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอาไปใช้ในการศึกษาวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

ระบบภาษีสรรพสามิตของประเทศนิวซีแลนด์ในปัจจุบันเก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์โดยเป็นการกำหนดช่วงของปริมาณแอลกอฮอล์ เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ร้อยละ 9-14 จะเสียภาษีร้อยละ 10 การกำหนดลักษณะนี้ทำให้ผู้ผลิตพยายามผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีปริมาณแอลกอฮอล์ใกล้เคียงกับร้อยละ 14 เพื่อให้ได้ประโยชน์จากอัตราภาษีมากที่สุด ดังนั้นในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2003 รัฐบาลนิวซีแลนด์จึงได้ปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

³² Alcohol Health Watch. (2004). Alcohol Excise Tax: Changes to the New Zealand System. Retrieved July 30, 2007 from <http://www.ahw.co.nz/pdf/Excisetax221dec2004.pdf> pp. 3-5

ใหม่ โดยกำหนดให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่างร้อยละ 14-23 เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราเดียวกันกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่าร้อยละ 23 (ซึ่งในปัจจุบันจะเสียอยู่ที่ 40.035 ดอลลาร์ต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์) รวมทั้งยังเสนอให้นำวิธีการเก็บภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ไปใช้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท และในกรณีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่าร้อยละ 14 ก็ให้เก็บในอัตราสูงสุดของเพดานภาษีที่ใช้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทนั้น เรียกว่าเป็นการเก็บภาษีสรรพสามิตในแบบ Single tax rate ซึ่งมีข้อดีหลายประการ เนื่องจากเป็นหลักประกันว่าระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผูกพันอยู่กับการพิจารณาตามปริมาณแอลกอฮอล์ในสุรา ทั้งยังเป็นการผลักดันให้นักดื่มหันไปหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกลง และมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่มาก

2. สมาคมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยา (Alcohol Drug Association :ADA) ของประเทศนิวซีแลนด์เสนอรายงานการทบทวนนโยบายภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ภายใต้ชื่อเรื่อง “Tax Review 2001: Submission on the Matter of Excise Tax” โดยในเอกสารดังกล่าว ADA เสนอว่า³³

- นโยบายขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีผลทำให้ผลให้ราคาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้นนั้นมีส่วนสำคัญในการลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งควรถือเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญลำดับแรกๆ ในการรณรงค์ให้ลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- รายได้จากภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนสำคัญที่นำมาใช้ในการดำเนินงานรณรงค์ต่อสู้กับปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นำมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสภาที่ปรึกษาด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Advisory Council: ALAC) รวมทั้งยังนำมาสนับสนุนการดำเนินงานของ ADA ด้วยเช่นกัน

3. อัตราภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการศึกษาของ Easton (2005) ได้ระบุอัตราภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังนี้

1. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศนิวซีแลนด์เสียภาษีใน 2 ลักษณะคือ ภาษีสรรพสามิตภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax: GST ซึ่งเหมือนกับภาษีมูลค่าเพิ่มนั่นเอง ซึ่งภาษี GST ของนิวซีแลนด์จะเท่ากับร้อยละ 12.5

2. เบียร์ ไวน์ และเหล้า ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 1.15% ไม่เสียภาษีสรรพสามิต แต่เสียภาษี GST 12.5%

---

³³ เรียบเรียงจาก ADA. (2007). Tax Review 2001: Submission on the Matter of Excise Tax. Retrieved August 12, 2007 from The Treasury website:

<http://www.treasury.govt.nz/taxreview2001/Subs2/B157AlcoholDrugAssoc.pdf>

3. เบียร์ กรณีเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 1.15 – 2.5% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 32.967 เซ็นต์ต่อลิตร เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 2.5-14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 21.982 ดอลลาร์ต่อลิตร และเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 40.035 ดอลลาร์ต่อลิตร โดยรวมภาษี GST 12.5% เข้าไปด้วยในทุกอัตรา

4. ไวน์ กรณีไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 1.15 – 2.5% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 32.967 เซ็นต์ต่อลิตร ไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 2.5-14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 2.1982 ดอลลาร์ต่อลิตร และไวน์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 40.035 ดอลลาร์ต่อลิตร โดยรวมภาษี GST 12.5% เข้าไปด้วยในทุกอัตรา

5. เหล้า กรณีเหล้าที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 1.15-2.5% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 32.967 เซ็นต์ต่อลิตร เหล้าที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่าง 2.5-14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 40.035 ดอลลาร์ต่อลิตร และเหล้าที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 14.0% เสียภาษีสรรพสามิตในอัตรา 40.035 ดอลลาร์ต่อลิตรเช่นกัน โดยรวมภาษี GST 12.5% เข้าไปด้วยในทุกอัตรา (ดูรายละเอียดในกรอบที่ 7.1)

Current Rates

The current excise duty rates above 1.15% aabv can be summarised as follows:

EXCISE DUTY RATES* ON ALCOHOL (January 2005)

	1.15-2.5% aabv	2.5-14.0% aabv	Above 14.0% aabv
Beer	32.967c/l**	\$21.982/l of aa	\$40.035/l of aa
Wine		\$2.1982/l	
Spirits & Bitters		\$40.035/l of aa	
Other***		complicated****	

* GST not included

**In effect this treats all beverages in the range as having aabv of 1.5% (as .015 x \$21.982 = 32.967);

*** Liqueurs and cordials; Other fermented beverages (such as cider, perry, mead); Ice cream and other edible ice.

**** 2.5-6.0% aabv: like beer;

6.0-9.0% aabv: \$1.7585/l (in effect treating it all at 8.0% aabv)

9.0-14.0% aabv: like wine (in effect treating it all at 10.0% aabv)

กรอบที่ 7.1 อัตราภาษีของประเทศนิวซีแลนด์

ที่มา Brian Easton. (2005). Taxing Alcoholic Beverages in New Zealand. Retrieved July 12, 2007 from Australian Drug Foundation website:

http://www.adf.org.au/images/thinkdrink/Brian_Easton_Alcohol_taxation_reform_a_commentary.pdf

Table 3. Taxes on beer, wine and spirits in a sample of countries

Country	Tax as a % of retail price			
	Beer	Wine	Spirits	Other taxes
Denmark	34.20	17.60	41.50	25.00
Finland	38.0	36.00	67.00	22.00
France	8.80	3.10	33.20	16.90
Germany	6.60	0.00	13.78	16.00
Ireland	20.40	22.50	41.30	21.00
Netherlands	20.00	9.40	45.80	19.00
Spain	6.18	0.00	22.25	16.00
Sweden	25.90	33.80	67.10	25.00
Australia	24.00	25.00	50.00	10.00
New Zealand	10.00	15.00	38.00	12.50

ที่มา Alcohol Excise Tax: Changes to the New Zealand System. Retrieved August 12, 2007 from Alcohol Healthwatch website: <http://www.ahw.co.nz/pdf/Excisetax221dec2004.pdf>

7.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิวซีแลนด์มีดังนี้

- 1) ประเทศนิวซีแลนด์มีอัตราภาษี 2 ลักษณะคือ ภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากปริมาณแอลกอฮอล์ของสุราแต่ละชนิด และภาษี GST (เหมือนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 12.5)
- 2) เหล้าหรือสุรากลั่นจะเสียภาษีสรรพสามิตมากที่สุด
- 3) อย่างไรก็ตามโครงสร้างการเก็บภาษีของนิวซีแลนด์ยังมีปัญหาที่หลายฝ่ายเรียกร้องให้มีการแก้ไขใน โดยเฉพาะในประเด็นของอัตราภาษีตามเพดานปริมาณแอลกอฮอล์ที่กำหนด ที่พบว่าสุราที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 14% ก็ยังเสียภาษีในอัตราเดียวกันกับสุราที่มีปริมาณแอลกอฮอล์อยู่ในช่วง 2.5-14.0%

บทที่ 8

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลีย

8.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีประชากรประมาณ 1.3 ล้านคน บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละวันเป็นประจำ และประมาณ ร้อยละ 90 ของประชากรยอมรับว่า เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางเวลา จากการสำรวจพบว่า อัตราของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดร้อยละ 2.9 คิดเป็นเพศชายร้อยละ 3.5 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 2.2 กลุ่มนักดื่มที่มีความเสี่ยงสูงเป็นผู้ชายที่ดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ 60 กรัมหรือมากกว่าต่อวันและในผู้หญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ 40 กรัมหรือมากกว่าต่อวัน³⁴

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณสูงทำให้เกิดปัญหามากมายในประเทศออสเตรเลีย จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1992 - 2001 พบว่ามีการตายประมาณ 31,133 คนและ 577,269 คนเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล ในระหว่างปี ค.ศ. 1998-1999 รัฐบาลประเทศออสเตรเลียต้องจ่ายเงินมากกว่า 7.5 พันล้านเหรียญออสเตรเลียสำหรับอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประมาณ 1 ใน 3 ของชาวออสเตรเลียมีความเสี่ยงต่ออันตรายระยะสั้น เช่น อุบัติเหตุจากรถยนต์ การทำร้ายกระทำการทารุณ เป็นต้น จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี ประชากร ร้อยละ 10 มีความเสี่ยงต่ออันตรายระยะยาว เช่น มะเร็ง ตับแข็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด เป็นต้น ประมาณ ร้อยละ 50 ของการตายที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุติดเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในคนที่ มีอายุ 0-34

8.1.1 เบียร์ ในประเทศออสเตรเลียก่อนปี ค.ศ. 1978 การกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างๆ มีความหลากหลายมาก ในปี ค.ศ. 1978 ประเทศออสเตรเลียได้มีกฎหมายที่กำหนดอัตราภาษีของเบียร์ สุรา และบรันดี และในปี ค.ศ. 1984 ประเทศออสเตรเลียได้มีการเปลี่ยนแปลงการเก็บภาษีเบียร์ โดยเก็บภาษีต่อลิตรของแอลกอฮอล์โดยไม่คำนึงถึงปริมาณแอลกอฮอล์ โดยมีเหตุผลที่จะให้มีการดื่มเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำเพื่อผลต่อสุขภาพและความปลอดภัยบนท้องถนน ต่อมาได้มีการออกกฎหมายแสดงความแตกต่างระหว่างเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ

³⁴ (WHO Global Status Report on Alcohol, 2004)

และแอลกอฮอล์สูง และมีการแก้ไขอีกในปี ค.ศ. 2000 สำหรับเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ปานกลาง (Commonwealth of Australia, 2005)

ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 2007 รัฐบาลของประเทศออสเตรเลียได้กำหนดอัตราภาษีสำหรับเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำคือ เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 3% ABV (Alcohol by Volume) ปริมาณแอลกอฮอล์ปานกลางคือ ระหว่าง 3-3.5% ABV และปริมาณแอลกอฮอล์สูงคือ จนถึง 10% ABV อัตราภาษีของเบียร์แต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะเบียร์สด (Draught Beer) และเบียร์ที่บรรจุในภาชนะ ดังแสดงในตารางที่ 8.1 และ 8.2

ตารางที่ 8.1 อัตราภาษีสรรพสามิตของเบียร์ในประเทศออสเตรเลีย

ประเภทของเบียร์	ภาษีต่อลิตรของแอลกอฮอล์* (เหรียญ AUS)
เบียร์สดที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ**	6.54
เบียร์สดที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ปานกลาง**	20.55
เบียร์สดที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูง**	26.89
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ	32.78
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ปานกลาง	38.20
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูง	38.20

* มากกว่า 1.15% ABV

** ในภาชนะมากกว่า 48 ลิตร

ที่มา : Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007

ตารางที่ 8.2 ภาษีสรรพสามิตของเบียร์และเครื่องดื่มพร้อมดื่ม

Excise paid on the consumption of beer and RTDs - a comparison

Product (375mL)	abv	Excise rate per Lal	Excise rate per product	Number of standard drinks per product	Non-gst tax per standard drink	Effective rate per Lal
Low Strength						
<i>Low Strength 1</i>	1.00%	\$ -	\$ -	0.30	\$ -	\$ -
<i>Low Strength 1.5</i>	1.50%	\$ 31.73	\$ 0.04	0.44	\$ 0.09	\$ 7.40
<i>Low Strength 2</i>	2.00%	\$ 31.73	\$ 0.10	0.59	\$ 0.17	\$ 13.49
<i>Low Strength 2.5</i>	2.50%	\$ 31.73	\$ 0.18	0.74	\$ 0.22	\$ 17.13
<i>Low Strength Packaged Beer</i>	2.70%	\$ 31.73	\$ 0.18	0.80	\$ 0.23	\$ 18.22
<i>Low Strength 1</i>	1.00%	\$ 36.98	\$ 0.14	0.30	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Low Strength 1.5</i>	1.50%	\$ 36.98	\$ 0.21	0.44	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Low Strength 2</i>	2.00%	\$ 36.98	\$ 0.28	0.59	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Low Strength 2.5</i>	2.50%	\$ 36.98	\$ 0.35	0.74	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Low Strength RTDs</i>	2.70%	\$ 36.98	\$ 0.37	0.80	\$ 0.47	\$ 36.98
Mid Strength						
<i>Mid Strength 3</i>	3.00%	\$ 36.98	\$ 0.28	0.89	\$ 0.29	\$ 22.80
<i>Mid-Strength Packaged Beer</i>	3.50%	\$ 36.98	\$ 0.33	1.04	\$ 0.31	\$ 24.83
<i>Mid Strength 3</i>	3.00%	\$ 36.98	\$ 0.42	0.89	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Mid-Strength RTDs</i>	3.50%	\$ 36.98	\$ 0.49	1.04	\$ 0.47	\$ 36.98
Full Strength						
<i>Full Strength 4</i>	4.00%	\$ 36.98	\$ 0.40	1.18	\$ 0.33	\$ 26.35
<i>Full Strength 4.5</i>	4.50%	\$ 36.98	\$ 0.46	1.33	\$ 0.35	\$ 27.53
<i>Full-Strength Packaged Beer</i>	4.60%	\$ 36.98	\$ 0.48	1.36	\$ 0.35	\$ 27.74
<i>Full Strength 5</i>	5.00%	\$ 36.98	\$ 0.53	1.48	\$ 0.36	\$ 28.47
<i>Full Strength 5.5</i>	5.50%	\$ 36.98	\$ 0.60	1.63	\$ 0.37	\$ 29.25
<i>Full Strength 4</i>	4.00%	\$ 36.98	\$ 0.55	1.18	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Full Strength 4.5</i>	4.50%	\$ 36.98	\$ 0.62	1.33	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Full-Strength RTDs</i>	4.60%	\$ 36.98	\$ 0.64	1.36	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Full Strength 5</i>	5.00%	\$ 36.98	\$ 0.69	1.48	\$ 0.47	\$ 36.98
<i>Full Strength 5.5</i>	5.50%	\$ 36.98	\$ 0.76	1.63	\$ 0.47	\$ 36.98
Notes:						
Excise free-threshold for beer	1.15%					
Assumed volume per product (litres)	0.375					
1 standard drink (Litres of alcohol)	0.01267					
Excise rates current as of 1 Feb 2006						

ที่มา : Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007

ระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย นักวิชาการจำนวนมากมีความเห็นว่าไม่ยุติธรรม โดยที่สุรา (Spirits) เสียภาษี 75 เซ็นต์ ในขณะที่ไวน์ถึงเสียภาษี 7 เซ็นต์แม้ว่า จะมีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน (DSICA, 2004) (ดูตารางที่ 8.3 และ 8.3 และภาพ 8.1) ให้ผู้ผลิตแอลกอฮอล์ให้การสนับสนุนและผลิต RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำและปานกลาง (www.adca.org.au) (ดูตารางที่ 8.3 และ 8.4 และภาพที่ 8.1)

ตารางที่ 8.3 ผลกระทบแอลกอฮอล์กับการเสียภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์	ภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐาน(Non-GST Tax per Standard Drink) (เซนต์)
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด	33
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ปานกลาง	30
เบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ	22
เครื่องดื่มพร้อมดื่ม (RTDs)	44
เหล้า	75
ไวน์ขวดที่เสียค่าธรรมเนียมปานกลาง (Semi-Premium Bottled Wine)	22
ไวน์แคสค์ (Cask Wine) หรือไวน์ถัง	7

ที่มา : DSICA 2004

ตารางที่ 8.4 ภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐานคำนวณเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549

Non-GST Tax per Standard Drink Calculations as at 1 February 2006

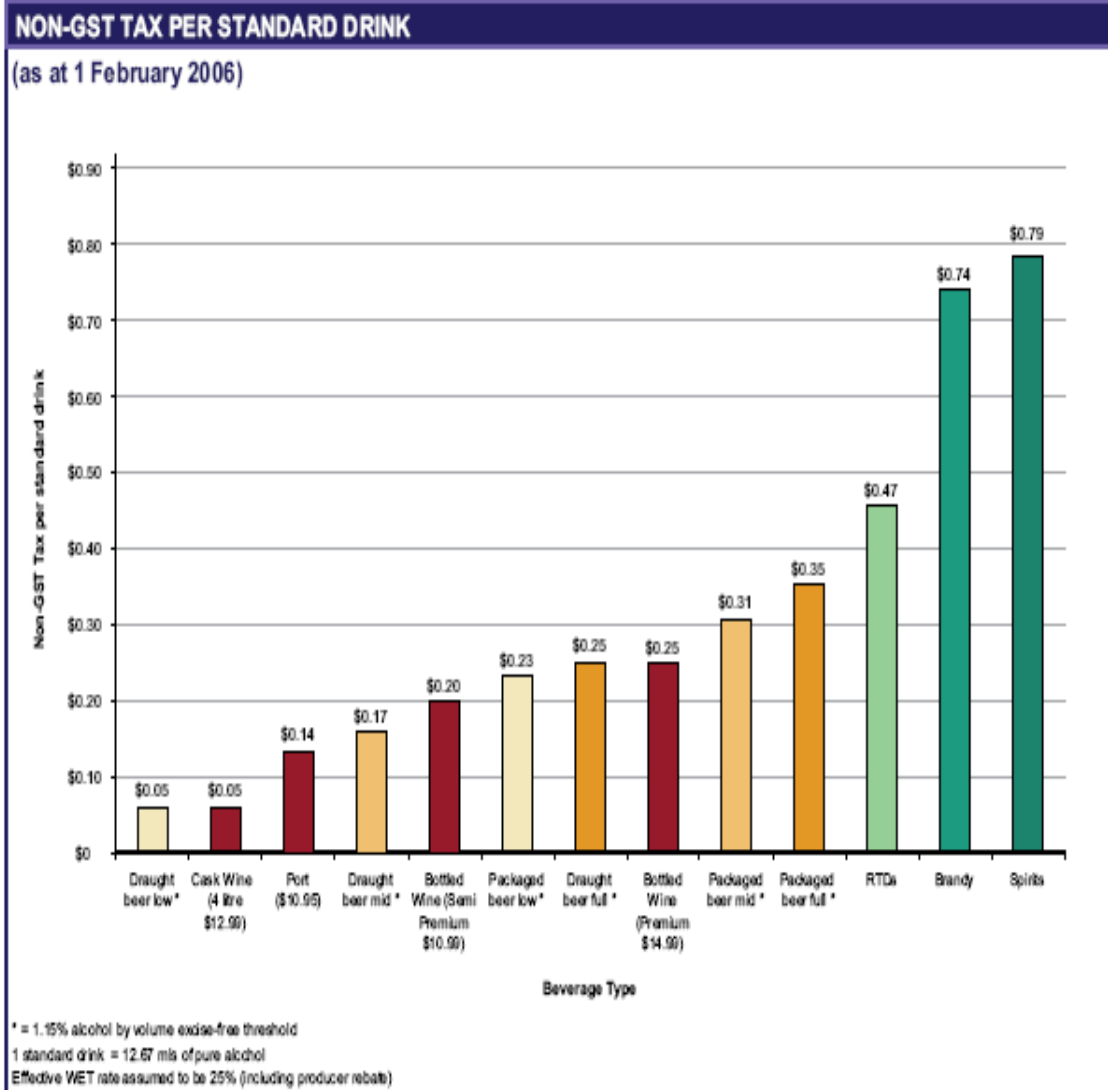
Alcohol Type (Retail price per bottle)	Wholesale Price WET excl (\$)(%)	rate	abv	Lals per 9 litre case	excise lals	tax per 9 litres	effective rate per Lal	Non-GST tax per std drink (1)
Draught beer low *		6.33	2.7%	0.243	0.140	\$ 0.88	\$ 3.63	\$ 0.05
Cask Wine (4 litre \$12.99)	17.36	25%	11.5%	1.035	1.035	\$ 4.34	\$ 4.19	\$ 0.05
Port (\$10.95)	73.79	25%	18.5%	1.665	1.665	\$ 18.45	\$ 11.08	\$ 0.14
Draught beer mid *		19.89	3.5%	0.315	0.212	\$ 4.21	\$ 13.35	\$ 0.17
Bottled Wine (Semi Premium \$10.99)	72.76	25%	13.0%	1.170	1.170	\$ 18.19	\$ 15.55	\$ 0.20
Packaged beer low *		31.73	2.7%	0.243	0.140	\$ 4.43	\$ 18.22	\$ 0.23
Draught beer full *		26.03	4.6%	0.414	0.311	\$ 8.08	\$ 19.52	\$ 0.25
Bottled Wine (Premium \$14.99)	97.01	25%	13.5%	1.215	1.215	\$ 24.25	\$ 19.96	\$ 0.25
Packaged beer mid *		36.98	3.5%	0.315	0.212	\$ 7.82	\$ 24.83	\$ 0.31
Packaged beer full *		36.98	4.6%	0.414	0.311	\$ 11.48	\$ 27.74	\$ 0.35
RTDs		36.98	5.0%	0.450	0.450	\$ 16.64	\$ 36.98	\$ 0.47
Brandy		58.48	40.0%	3.600	3.600	\$ 210.53	\$ 58.48	\$ 0.74
Spirits		62.64	40.0%	3.600	3.600	\$ 225.50	\$ 62.64	\$ 0.79

Notes:

- (1) 1 standard drink is 12.87mls of alcohol.
- (2) The asterisk (*) indicates that beer receives a 1.15% concession.
- (3) Wholesale prices were obtained from Thomson's Liquor Guide - Vol. 30 No. 2 Sep 2005 - Feb 2006.
- (4) Wholesale price per 9L case, Excise/WET incl.
- (5) Wholesale price per 9L case, Excise/WET excl.
- (6) A composite WET rate of 25% is used to take account of the Commonwealth WET rebate scheme. This figure is derived by Econtech.

ที่มา : Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007

Non-GST tax per standard drink

Copyright DSICA 2006

Source: DSICA

ภาพที่ 8.1 ภาษีที่ไม่ใช่ GST ต่อเครื่องดื่มมาตรฐาน

ที่มา : Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007

8.1.2 เครื่องดื่มพร้อมดื่ม

เครื่องดื่มพร้อมดื่มหรือ RTDs (Ready to Drink Beverages) เป็นเหล้าผสมที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ร้อยละ 10 โดยปริมาตร และกำลังเป็นที่นิยมดื่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยรุ่น RTDs เสียภาษีแตกต่างกับสุราอื่นๆ โดยต้องเสียภาษีในอัตราเหมือนเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด อัตราภาษีสรรพสามิตที่ใช้กับเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำและปานกลางไม่เท่ากับกับ RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำและปานกลาง ทำให้ไม่มีแรงจูงใจทางการเงิน

8.1.3 ภาษีสินค้าและบริการหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีสินค้าและบริการหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม (Goods and Services Tax; GST) ถูกนำมาใช้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในเดือนกรกฎาคม 2000 ต่อมาภาษีทางอ้อมคือ ภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ถูกนำมาใช้กับไวน์และแทนที่ภาษีการขายส่งที่เคยมีอยู่เดิม WET เป็นภาษีที่มีอัตราแบบตามมูลค่าโดยไม่พิจารณาปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่ม WET ทำให้นักดื่มชายบริโภคแอลกอฮอล์ในแต่ละวัน สุขภาพแห่งชาติและงานวิจัยทางการแพทย์ (The National Health and Medical Research Council) กล่าวว่า มีความเสี่ยงต่ออันตรายในระยะยาวทั้งนักดื่มชายและนักดื่มหญิง มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางว่า WET ทำให้เกิดผลเสีย 2 ประการคือ ทำให้เกิดตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นถึงมีราคาถูกแล้วทำให้เกิดปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดอันตราย และทำให้ผู้ผลิตไวน์ขาดได้รับผลกระทบ

8.1.4 ไวน์

การบริโภคไวน์ดังมากเกินไปกำลังเป็นปัญหาสำคัญอันหนึ่งในประเทศออสเตรเลียจากข้อมูลของออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia) ที่แสดงว่า อัตราการบริโภคไวน์ดังต่อประชากรหนึ่งคนและเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุดมีความสัมพันธ์สูงสุดกับอัตราการเกิดอุบัติเหตุรุนแรงและการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ในขณะที่อัตราการบริโภคไวน์ขวดและเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำมีความสัมพันธ์น้อยหรือไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังนั้นระบบภาษีรูปแบบ WET กระตุ้นให้มีการบริโภคไวน์ดังที่มีราคาถูกกว่า ซึ่งมีผลเสียต่อสุขภาพ และมีผลกระทบต่อบริษัทข้ามชาติ และมีผลเสียต่อผู้ผลิตเหล้าและไวน์ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของไวน์ (Premium Wine) สภาแอลกอฮอล์และยาอื่นๆ ของประเทศออสเตรเลีย (Alcohol and Other Drugs Council of Australia; ADCA) ได้เรียกร้องให้เก็บภาษีแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์แทนระบบภาษีแบบ WET เพราะการเก็บภาษีแบบตามปริมาณต่อผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์จะมีผลต่อทำให้เศรษฐกิจและสุขภาพ การเก็บภาษีตามปริมาณนี้เป็นระบบที่ง่ายในการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดโดยไม่คำนึงถึงชนิดของ

เครื่องดื่ม ทำให้เกิดแรงจูงใจทางเศรษฐกิจแก่ผู้ผลิตที่จะสนับสนุนการผลิต ผู้บริโภคสามารถเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ เพิ่มราคาขายที่ต่ำของผลิตภัณฑ์ไวน์ ทำให้เกิดการเพิ่มรายได้ของรัฐบาล และประหยัดรายจ่ายของรัฐบาลทางด้านสุขภาพจากปัญหาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สภาแอลกอฮอล์และยาอื่นๆ เชื่อว่าการเพิ่มการเรียกเก็บภาษี 1 เซ็นต์ต่อครึ่งลิตรมาตรฐาน จะเพิ่มรายได้ประมาณ 100 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีผลดีในพื้นที่ตอนเหนือ (The Northern Territory) ที่รัฐบาลได้อนุมัติให้เก็บภาษี 5 เซ็นต์ต่อครึ่งลิตรมาตรฐานในปี ค.ศ. 1990 และทำให้เพิ่มรายได้รัฐโดยตรง และมีผลต่อสุขภาพของประชาชน

ข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลียกำลังเป็นที่ถกเถียงกันว่า การเพิ่มราคาขายอาจไม่สามารถป้องกันการดื่มที่เพิ่มขึ้นได้

ในปี ค.ศ. 2005 นักวิจัยชั้นนำและสมาคมการแพทย์แห่งประเทศไทยแห่งประเทศออสเตรเลีย กระตุ้นให้รัฐบาลเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีค่าความแรงของแอลกอฮอล์สูงเพื่อลดการดื่มในเยาวชน เพราะเยาวชนมักจะไวต่อการเปลี่ยนแปลงราคาในขณะที่มีการเพิ่มรายได้น้อยกว่า ในปัจจุบันการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นกับประเภทของเครื่องดื่มมากกว่าขึ้นกับว่า มีปริมาณแอลกอฮอล์เท่าใด ดังนั้นภาษีเบียร์จึงสูงกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า

สมาคมแพทย์แห่งประเทศไทยแห่งประเทศออสเตรเลีย (The Australian Medical association; AMA) กำลังรณรงค์ให้รัฐบาลเปลี่ยนระบบการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ไม่ใช่ตามราคาหรือมูลค่าในการขายที่ใช้ในปัจจุบัน เพราะจะมีผลดีต่อสุขภาพและสังคม สมาคมการแพทย์ฯ กล่าวว่า ไวน์ราคาถูกมีส่วนสำคัญในการก่อปัญหาสังคม ระบบการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมูลค่าส่งเสริมการผลิตและการขายไวน์ถึงที่มีราคาถูก นำไปสู่การเกิดความรู้รุนแรงและผลเสียต่อสุขภาพ ไวน์ราคาถูกเสียอัตราภาษี 1 ใน 10 ของเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ ซึ่งไวน์ราคาถูกนี้มีปริมาณการขายมากกว่าครึ่งหนึ่งของการขายไวน์ที่ผลิตในประเทศ โดยราคาขายส่งของไวน์ถึงถูกกว่าไวน์ขวดทำให้เสียภาษีในอัตราที่น้อยกว่า นอกจากนี้เดียวกับวุฒิสมาชิกแอนดรู เมอร์เรย์ (Andrew Murrey) ได้เสนอให้มีการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะไวน์ การเพิ่มราคาขายของไวน์ถึงตามระบบภาษีแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ จะทำให้เกิดการลดราคาขายของไวน์ขวดที่สูงมากเกินไปด้วยตามที่กำหนดโดยWET ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นภาคอุตสาหกรรมและสร้างงาน³⁵ ในปลายปี ค.ศ.2004 ประธานสมาคมแพทย์แห่งประเทศไทยแห่งประเทศออสเตรเลีย (The Australian Medical association; AMA) ดร. บิลล์ กลาสสัน (Bill Glasson) ได้กระตุ้นสมาคมให้รณรงค์ในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บ

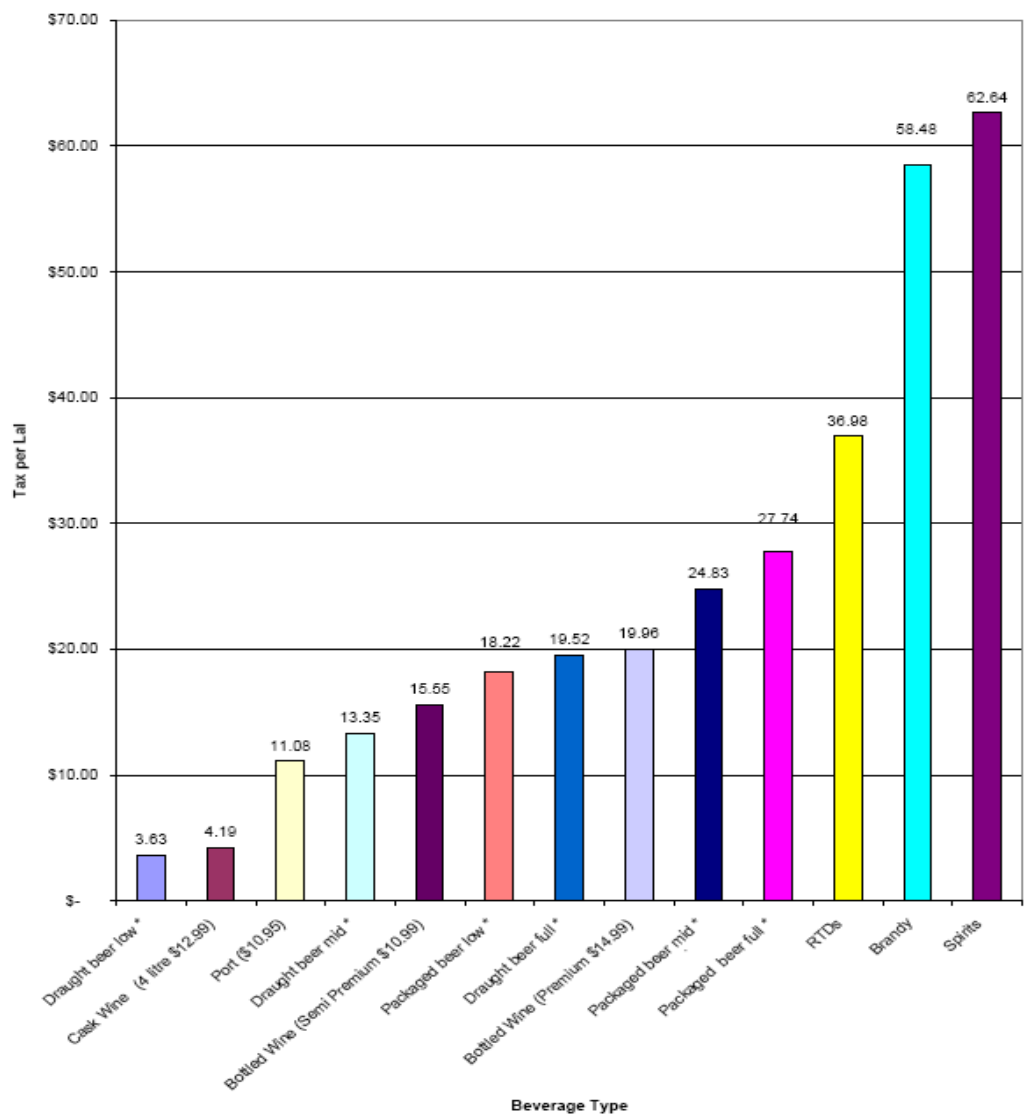
³⁵ <http://www.jointogether.org/news/headlines/inthenews/2006/australia-considers>, Senators Andrew Murrey, February 22, 2005

ภาษีของประเทศออสเตรเลียไปเป็นระบบที่เก็บภาษีไวน์และผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ตามปริมาณแอลกอฮอล์ (Volumetric Alcohol Tax) ไม่ใช่ตามราคาขาย (Ad Valorem) เพราะเชื่อว่า การเก็บภาษีตามแบบเดิมเป็นสาเหตุสำคัญของการมีระดับแอลกอฮอล์ที่ไม่เหมาะสมในผู้ดื่มซึ่งสัมพันธ์กับการเกิดอันตรายในบางพื้นที่ของประเทศออสเตรเลีย โดยเฉพาะในชาวพื้นเมืองชาวเกาะอะบอริจินและทอร์เรสเตรท (Aboriginal and Torres Strait Islander) และชุมชนต่างๆ และอาจกระตุ้นให้มีการผลิตและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ การเก็บภาษีตามราคาขายทำให้มีการขายและการดื่มไวน์ถึงที่มีราคาถูก ทำให้เกิดความรุนแรงและเกี่ยวข้องกับการบาดเจ็บที่ส่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ไวน์ถึงที่มีราคาถูกถูกเก็บภาษี 1 ใน 10 ของอัตราของเบียร์ (Light Beer) ซึ่งไวน์ถึงนี้มียอดขายมากกว่าครึ่งหนึ่งของไวน์ที่ผลิตภายในประเทศ ราคาขายของไวน์ถึงต่ำเพราะราคาขายส่งถูกกว่าไวน์ขวดทำให้เสียภาษีน้อยกว่าด้วย

ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ.2006 ประเทศออสเตรเลียได้แก้ไขกระบวนการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะเบียร์และสุรา สุราน้ำเข้าและ RTDs ที่ไม่ใช่เบียร์ต้องเสียภาษี ร้อยละ 5 แบบตามมูลค่า ภาษีสรรพสามิตของเบียร์และสุราในปัจจุบันใช้แบบปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ อัตราเหล่านี้ต้องทบทวน 2 ครั้งต่อปีเพื่อควบคุมการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาขายผู้บริโภค (Consumer Price Index) ภาษีของไวน์ใช้แบบมูลค่าการขายส่ง (Wholesale Value) อย่างไรก็ตามยังไม่ได้กำหนดกระบวนการดำเนินการใดๆ เมื่อมีภาวะเงินเฟ้อเกิดขึ้น (Alcohol Taxation in the Western Pacific Region from WHO, August 2006)

ในประเทศออสเตรเลีย ประชาชนประมาณ 1.3 ล้านคนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละวันเป็นประจำ และประมาณ ร้อยละ 90 ของประชากรยอมรับว่า เคยดื่มแอลกอฮอล์บางเวลา ประเทศ ออสเตรเลียมีสภาอุตสาหกรรมสุรากลั่นของบริษัทในออสเตรเลีย (Distilled Spirits Industry Council of Australia Inc.; DSICA) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจุดประสงค์เพื่อที่จะพัฒนานโยบายสาธารณะที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังกล่าว ความต้องการของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจโดยอิงหลักฐานที่มีอยู่ที่ดีที่สุด ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลียโดยความพยายามของ DSICA ที่จะวิเคราะห์ตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งในประเทศออสเตรเลียใช้ภาษีสรรพสามิตตามระบบอัตราภาษีแบบสภาพ (Volumetric or Specific Tax Rate) ที่เลือกครอบคลุมชนิดและเกี่ยวข้องกับปริมาณของผลิตภัณฑ์ โดยใช้เป็นลิตรของแอลกอฮอล์ (Litres of Alcohol; Lals) (ดูภาพที่ 8. 2)

Effective Tax Rates per Lal

ภาพที่ 8.2 อัตราภาษีที่เก็บตามลิตรของแอลกอฮอล์

ที่มา : Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007

ส่วนระบบอัตราภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Tax System) เหมือนกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (GST or VAT) ที่เกี่ยวข้องกับบางผลิตภัณฑ์ เช่น ภาษีของสมดุคของไวน์ของประเทศออสเตรเลีย (Australia's Wine Equalisation Tax; WET) เป็นต้น ที่ขึ้นกับมูลค่าของผลิตภัณฑ์ (www.adca.org.au, www.dsica.com.au)

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกเรียกเก็บโดยรัฐบาลของประเทศออสเตรเลียประกอบด้วย 1) ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) เรียกเก็บจากเครื่องดื่มประเภทเบียร์ เหล้า (Spirits) และเครื่องดื่มพร้อมดื่ม (Ready to Drink Beverages; RTDs) ที่ผลิตในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) วัดในรูปลิตรของแอลกอฮอล์ เช่น X คอลลาร์ออสเตรเลียต่อลิตรของแอลกอฮอล์ เป็นต้น 2) ภาษีศุลกากร (Customs Duty) คิดจากเครื่องดื่มนำเข้าเป็นภาษีแบบรวม (Composite Tax) คือ ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของภาษี (Value of Duty) และตามปริมาตร (Volumetric Component) คือ ตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ 3) ภาษีแบบสมดุคของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่าโดยมีอัตราคงที่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 ของมูลค่าราคาของการขายส่ง (Wholesale Sale Value) และ 4) ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax; GST) เครื่องดื่มทุกชนิดจ่าย ร้อยละ 10 (www.dsica.com.au)

ภาษีสรรพสามิต อยู่ภายใต้กฎหมายภาษีสรรพสามิต ค.ศ.1901 (The Excise Act 1901) และ พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ค.ศ.1921 (The Excise Tariff Act 1921) กฎหมายเหล่านี้ควบคุมโดย สำนักงานภาษีของประเทศออสเตรเลีย (The Australian Taxation Tax; ATO) ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากเบียร์ เหล้า และ RTDs ที่ผลิตภายในประเทศภาษีนี้ใช้อัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ที่วัดออกมาเป็นลิตรของแอลกอฮอล์ เช่น X คอลลาร์ออสเตรเลียต่อลิตรของแอลกอฮอล์ เป็นต้น อัตรานี้ได้รับการทบทวน 2 ครั้งต่อปีคือ ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ และ 1 สิงหาคม ตามการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภค (The Consumer Price Index; CPI)

กฎเฉพาะของเบียร์ ประกอบด้วย 1) จุดที่ไม่คำนวณภาษี (Tax Free Threshold) คุณภาพของผลิตภัณฑ์เบียร์ทุกชนิดของภาษีสรรพสามิตที่ไม่คำนวณภาษีปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 1.15 ของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร นั่นคือร้อยละ 1.15 ของแอลกอฮอล์โดยปริมาตรแรกไม่ต้องคำนวณภาษีสรรพสามิต จุดที่ไม่คำนวณภาษีนี้อาจมีผลลดอัตราภาษีที่ใช้บังคับกับเบียร์ 2) อัตราเป็นชั้น (Tiered Rates) เป็นอัตราแบบก้าวหน้า (Progressive Scale) ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์เบียร์ตามปริมาณแอลกอฮอล์ ทำให้คุณภาพของเบียร์ลดความแรงลงเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ยกเว้นเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงปานกลาง (Mid-Strength Packaged Beer) จ่ายภาษีในอัตราเดียวกับเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงสูง (Full Strength Packaged Beer) และ 3) เบียร์ถึง (Draught Beer) จ่ายภาษีในอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเบียร์ที่บรรจุในขนาด

เท่ากัน เบียร์ถังมีการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าตามปริมาณแอลกอฮอล์คือ ปริมาณแอลกอฮอล์น้อยเสียภาษีในอัตราค่ำ

กฎเฉพาะของบริษัตรี ปัจจุบันบริษัตรีจ่ายอัตรภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเหล้าที่มีความแรงสูงอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการผ่อนปรนภาษีให้กับอุตสาหกรรมการปลูกองุ่นภายในประเทศ

ภาษีศุลกากร อยู่ภายใต้กฎหมายภาษีศุลกากร ค.ศ.1901 (The Customs Act) และพิกัดอัตราภาษีศุลกากร ค.ศ.1995 (The Customs Tariff Act, 1995) กฎหมายเหล่านี้ควบคุมโดยหน่วยงานบริการภาษีของประเทศออสเตรเลีย (The Australia Customs Service)

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกเรียกเก็บภาษีศุลกากร 2 ประเภทคือ 1) ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ด้วยอัตราทั่วไป ในปัจจุบันที่ร้อยละ 5 อัตราต่ำสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศที่ประเทศออสเตรเลียมีข้อตกลงทางการค้าร่วมกัน (Preferential Trade Agreement) อัตราภาษีคำนวณโดยอิงมูลค่าของภาษี (Value for Duty) ที่ประมาณจากมูลค่าที่ไม่คำนวณค่าประกันภัย (Free on Board; FOB) และ 2) ภาษีแบบตามปริมาตร (Volumetric Component) การคิดภาษีตามแบบนี้ใช้กับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่บรรจุในขนาดเท่ากันเพื่อให้แน่ใจว่า มีการปฏิบัติกับสินค้าประเภทนี้ที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ การคิดภาษีแบบนี้ได้รับการทบทวน 2 ครั้งต่อปี คือ เพื่อให้ให้มีอัตราที่เท่าเทียมกันกับอัตรภาษีสรรพสามิต ตามที่แสดงในตารางที่ 8.5 เบียร์และน้ำผลไม้หมักไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามมูลค่า ไวน์และน้ำผลไม้หมักนำเข้าไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามปริมาตรเพราะใช้ภาษีแบบสมมูลของไวน์ (WET)

ตารางที่ 8.5 ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย

ภาษี	เบียร์	สุราและเครื่องดื่มพร้อมดื่ม	ไวน์	นำผลไม้
ภาษีสรรพสามิต	✓	✓		
ภาษีศุลกากร (แบบตามมูลค่า)		✓ (นำเข้า)	✓ (นำเข้า)	
ภาษีศุลกากร (แบบสภาพ)	✓ (นำเข้า)	✓ (นำเข้า)		
ภาษีของสมมูลของไวน์ (WET)			✓	✓
ภาษีสินค้าและบริการ (GST)	✓	✓	✓	✓

ที่มา : www.dsica.com.au

ภาษีแบบสมมูลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) เป็นภาษีแบบตามมูลค่าที่จ่ายโดยผู้ผลิต ผู้ขายส่ง และผู้นำเข้าไวน์และผลิตภัณฑ์ของไวน์ภายใต้กฎหมายระบบภาษีใหม่ ค.ศ.1999 (Wine Equalisation Tax 1999) ซึ่งควบคุมโดยสำนักงานภาษีของออสเตรเลีย (ATO) อัตรา ภาษี WET ปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 และใช้กับมูลค่าของการขายส่งผลิตภัณฑ์ WET ถูกเรียกเก็บโดยอิงกับการขายส่งครั้งสุดท้ายของผลิตภัณฑ์ รัฐบาลประเทศออสเตรเลียได้มีการคืนเงินภาษี WET (Special Wine Producer Rebates) แก่ผู้ผลิตไวน์เป็นพิเศษที่มีผลตั้งแต่ 1 ตุลาคม ค.ศ.2004 โดยปริมาณเงินคืนภาษีสูงสุดเพิ่มขึ้นในวันที่ 1 กรกฎาคม 2006 และปัจจุบันมีผลยกเว้น WET แก่ผู้ผลิตที่มีการขายส่งภายในประเทศที่มีมูลค่า 1.7 ดอลลาร์ออสเตรเลียล้านแรก ซึ่งมีผลต่อการขายของผู้ผลิตไวน์ขนาดเล็กและกลาง

ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax; GST) สินค้าและบริการส่วนใหญ่ในประเทศออสเตรเลียเป็นไปตาม GST ของรัฐบาลออสเตรเลีย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้าทั้งหมดเป็นไปตาม GST ส่วนสินค้าที่ผลิตในประเทศที่ส่งออกไปขายต่างประเทศไม่เป็นไปตาม GST ซึ่ง GST เก็บ ร้อยละ 10 และควบคุมโดย ATO

กรอบแนวคิดของการเก็บภาษีของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีการใช้อัตรากาภาษีเหมือนกันสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน DSICA เชื่อว่า ระบบการเก็บภาษีแอลกอฮอล์ที่เท่าเทียมกันควรทำโดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกันควรเก็บด้วยอัตราภาษีเดียวกัน สิ่งนี้ไม่ได้เป็นระบบที่ใช้ปัจจุบันเพราะว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างกันมีการเก็บอัตราภาษีต่างกัน เช่น เบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด กับ RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด เป็นต้น หรือมีการเก็บภาษีที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 และมากกว่า ร้อยละ 10 เป็นต้น

ในการประเมินรายจ่ายของภาษีต้องรู้จักความหมายของคำว่า พื้นฐานภาษี (Tax Bases) และ มาตรฐานภาษี (Tax Benchmarks) ของสินค้าต่างๆ พื้นฐานภาษีหมายถึง กิจกรรมหรือธุรกรรมที่ต้องเสียภาษี ในกรณีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หมายถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรฐานภาษีเป็นจุดอ้างอิงเพื่อการวิเคราะห์ทางทรัพย์สิน ประกอบด้วยการจัดการทางภาษีตามปกติที่นำมาใช้กับผู้เสียภาษี หรือชนิดของกิจกรรม กรมธนารักษ์ของประเทศออสเตรเลียได้พัฒนาส่วนประกอบของพื้นฐานภาษีเพื่อผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 8.6

ตารางที่ 8.6 ชนิดของผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์และการประยุกต์มาตรฐานภาษี

ส่วนประกอบของพื้นฐานภาษี (Tax Bases)	มาตรฐานภาษี (Tax Benchmarks)
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์ต่ำ (ร้อยละ 0-15 ของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร)	อัตราภาษีสรรพสามิตที่ใช้กับเบียร์บรรจุที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด (รวมถึงจุดที่ไม่ต้องคำนวณภาษีสรรพสามิต ร้อยละ 1.15 แรกของปริมาณแอลกอฮอล์)
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์สูง (มากกว่า ร้อยละ 0-15 ของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร)	อัตราภาษีสรรพสามิตของเหล้า นอกเหนือจากบริันดี
ไวน์และน้ำผลไม้ที่มีแอลกอฮอล์	ใช้อัตราของ WET

ที่มา : www.dsica.com.au

สภาอุตสาหกรรมสุรากลั่นของบริษัทในออสเตรเลีย (DSICA) สนับสนุนว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนประกอบเหมือนกันภายในส่วนประกอบของพื้นฐานภาษี 3 ชนิด แต่ละชนิดควรเสียภาษีในอัตราเดียวกันเหมือนผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในส่วนประกอบนั้น โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของแอลกอฮอล์

โดยสรุป DSICA สนับสนุนว่า กรอบแนวคิดกว้างๆ ของระบบภาษีปัจจุบันของประเทศออสเตรเลียของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนประกอบเหมือนกันควรเสียภาษีในอัตราเดียวกันเหมือนผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในส่วนประกอบของพื้นฐานภาษีนั้น โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของแอลกอฮอล์ อัตราภาษีสรรพสามิตของประเทศออสเตรเลียที่มีผลบังคับและได้มีการทบทวน 2 ครั้ง ต่อปี ในปี ค.ศ. 2006 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 8.7-8.10

ตารางที่ 8.7 อัตราภาษีสรรพสามิตของประเทศออสเตรเลีย

(มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2006)

หมวดที่ : พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต		อัตราภาษี
1	เบียร์ ที่เป็นเครื่องดื่มที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตที่มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตรไม่เกิน ร้อยละ 10	ไม่ต้องเสียภาษี ร้อยละ 7 ของอัตราที่ใช้กับสินค้าที่อยู่ในหมวดย่อย (C)
(A)	ตามที่กำหนดโดยกฎหมาย	
(BB)	เบียร์ที่ผลิตเพื่อจุดประสงค์ที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์โดยการใช้อุปกรณ์เชิงพาณิชย์	
(C)	เบียร์อื่นๆ	
	(1) เบียร์ที่บรรจุในภาชนะที่ไม่เกิน 48 ลิตร (เบียร์บรรจุภาชนะ)	
	(a) ไม่เกิน 3% ABV	\$ 31.73 (เดิม \$ 31.26) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
	(b) เกินกว่า 3% ABV แต่ไม่เกิน 3.5% ABV	\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
	(c) เกินกว่า 3.5% ABV	\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15

	<p>(2) เบียร์ที่บรรจุในภาชนะที่เกิน 48 ลิตร (เบียร์สด)</p> <p>(a) ไม่เกิน 3% ABV</p> <p>(b) เกินกว่า 3% ABV แต่ไม่เกิน 3.5% ABV</p> <p>(c) เกินกว่า 3.5% ABV</p>	<p>\$ 6.33 (เดิม \$ 6.24) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15</p> <p>\$ 19.89 (เดิม \$ 19.60) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15</p> <p>\$ 26.03 (เดิม \$ 25.65) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15</p>
(D)	<p>เครื่องดื่มอื่นที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตที่มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตรไม่เกินร้อยละ 10 (RTDs)</p>	<p>\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตรของแอลกอฮอล์</p>

ที่มา : www.dsica.com.au

ตารางที่ 8.8 อัตราภาษีศุลกากรของเบียร์

(มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2006)

หัวข้อภาษีศุลกากร	ผลิตภัณฑ์	อัตราภาษีทั่วไป	อัตราภาษีเฉพาะ	
2203	เบียร์ที่ทำจากมอลต์			
2203.00.20	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่ไม่เกิน ร้อยละ 1.15 โดยปริมาตร	ไม่เสียภาษี		ไม่เสียภาษี
2203.00.6 (เบียร์บรรจุภาชนะ)	เบียร์อื่นที่บรรจุในภาชนะที่ไม่เกิน 48.1 ลิตร			
2203.00.61 (ความแรงต่ำ)	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่เกิน ร้อยละ 1.15 โดยปริมาตรแต่ไม่ เกินร้อยละ 3.0 โดยปริมาตร	\$ 31.73 (เดิม \$ 31.26) ต่อลิตร ของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น% ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 31.73 (เดิม \$ 31.26) ต่อลิตร ของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
2203.00.62 (ความแรงปานกลาง)	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่เกิน ร้อยละ 3.0 โดยปริมาตรแต่ไม่ เกินร้อยละ 3.5 โดยปริมาตร	\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตร ของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น% ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตร ของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15

2203.00.69 (ความแรงสูง)	เบียร์อื่นที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรเกินร้อยละ 3.5 โดย ปริมาตร	\$ 36.98 (เดิม \$ 36.43) ต่อลิตร ของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น% ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 36.98 (เดิมเสีย \$ 36.43) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่ เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
----------------------------	---	---	--------------------------	--

ที่มา : www.dsica.com.au

ตารางที่ 8.9 อัตราภาษีสรรพสามิตของประเทศออสเตรเลีย

(มีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2006)

หมวดที่	หมวด ย่อยที่	สินค้า	หน่วย	อัตราเก่า	อัตราใหม่
1		เบียร์			
	1.1	เบียร์ที่ไม่เกิน 3% abv ที่บรรจุใน ภาชนะที่ไม่เกิน 48 ลิตร	LAL	\$ 31.73 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของ สินค้าที่เกิน 1.15	\$ 32.52 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่ เกิน1.15
	1.2	เบียร์ที่ไม่เกิน 3% abv ที่บรรจุใน ภาชนะที่เกิน 48 ลิตร	LAL	\$ 6.33 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้า ที่เกิน 1.15	\$ 6.49 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่ เกิน1.15
	1.5	เบียร์ที่เกิน 3% abv แต่ไม่เกิน	LAL	\$ 36.98 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ	\$ 37.90 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจาก

		3.5% abv ที่บรรจุในภาชนะที่ไม่เกิน 48 ลิตร		จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
	1.6	เบียร์ที่เกิน 3% abv แต่ไม่เกิน 3.5% abv ที่บรรจุในภาชนะที่เกิน 48 ลิตร	LAL	\$ 19.89 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	\$ 20.39 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
	1.10	เบียร์ที่เกิน 3.5% abv ที่บรรจุในภาชนะที่ไม่เกิน 48 ลิตร	LAL	\$ 36.98 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	\$ 37.90 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15
	1.11	เบียร์ที่เกิน 3.5% abv ที่บรรจุในภาชนะที่เกิน 48 ลิตร	LAL	\$ 26.03 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15	\$ 26.68 ต่อลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น%ABV ของสินค้าที่เกิน 1.15

ที่มา : www.dsica.com.au

ตารางที่ 8.10 อัตราภาษีศุลกากรของเบียร์

(มีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2006)

หัวข้อภาษีศุลกากร	ผลิตภัณฑ์	อัตราภาษีทั่วไป	อัตราภาษีเฉพาะ	
2203	เบียร์ที่ทำจากมอลต์			
2203.00.20	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่ไม่เกิน ร้อยละ 1.15 โดยปริมาตร	ไม่เสียภาษี		ไม่เสียภาษี
2203.00.6 (เบียร์บรรจุภาชนะ)	เบียร์อื่นที่บรรจุในภาชนะที่ไม่เกิน 48.1 ลิตร			
2203.00.61 (ความแรงต่ำ)	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่เกิน ร้อยละ 1.15 โดยปริมาตรแต่ไม่ เกินร้อยละ 3.0 โดยปริมาตร	\$ 32.52 (เดิมเสีย \$ 31.73) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสีน้ำตาลที่เกิน 1.15	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 32.52 (เดิมเสีย \$ 31.73) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสีน้ำตาลที่เกิน 1.15
2203.00.62 (ความแรงปานกลาง)	มีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร ที่เกิน ร้อยละ 3.0 โดยปริมาตรแต่ไม่ เกินร้อยละ 3.5 โดยปริมาตร	\$ 37.90 (เดิมเสีย \$ 36.98) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสีน้ำตาลที่เกิน	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 37.90 (เดิมเสีย \$ 36.98) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสีน้ำตาลที่เกิน

		1.15		1.15
2203.00.69 (ความแรงสูง)	เบียร์อื่นที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรเกินร้อยละ 3.5 โดย ปริมาตร	\$ 37.90 (เดิมเสีย \$ 36.98) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสินน้ำที่เกิน 1.15	N.Z.,P.N.G., F.I., D.C.:	\$ 37.90 (เดิมเสีย \$ 36.98) ต่อ ลิตรของแอลกอฮอล์ที่คำนวณ จากปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็น ร้อยละของปริมาตรของ แอลกอฮอล์ของสินน้ำที่เกิน 1.15

ที่มา : www.dsica.com.au

ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ แต่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการใช้จ่ายเงินในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ RTDs ยังคงมีการเติบโตในอัตราที่ไม่ปกติ ไวน์เผชิญกับปัญหาที่มีอุปทานมากเกินไปทำให้ราคาขายของไวน์ตกลงอย่างมาก มีการบริโภคเบียร์ที่เป็นเบียร์มาตรฐาน (Premium Lager) และเบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ เหล้ายังมีการเติบโตที่ล่าช้าลง ถึงแม้ว่า วอดก้ามีแนวโน้มตรงกันข้ามคือ มีอัตราการเจริญเติบโตสูงมาก (Alcoholic Drinks Homepage, Australia Homepage)

RTDs ยังคงครองยอดขายเพราะผู้ใหญ่ที่มีอายุน้อยยังคงเลือกดื่มเพราะมีความสะดวก และกว้างขวางเพราะยังคงเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่แต่ผลสำเร็จที่มีอย่างต่อเนื่องนี้ ขึ้นกับการส่งเสริมการขายและการพัฒนาการผลิตอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะคงไว้ซึ่งความสนใจของผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภค RTDs ชื่นชอบ RTDs ได้อย่างสะดวกและการมีผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย ผู้บริโภคจึงมีความยืดหยุ่นและไม่ยึดติดกับยี่ห้อใด สิ่งนี้เกิดร่วมกับความจริงที่ว่า ผู้บริโภคชอบซื้อผลิตภัณฑ์ที่มียี่ห้อ และความนิยมในยี่ห้อมักถูกกำหนดโดยยี่ห้อที่เป็นที่นิยมประจำเดือน (Flavour of the Month)

การมีอุปทานขององุ่นมากนำไปสู่ปัญหามากมายของไวน์ของประเทศออสเตรเลีย เพราะทำให้ราคาขายขององุ่นลดลงจนผู้ผลิตไม่สามารถที่จะรับซื้อองุ่นตามราคาที่ตกลงได้ ผู้ผลิตมีการระงับข้อตกลงกับผู้ขายองุ่นหรือเปลี่ยนแปลงราคาซึ่งไม่เป็นที่พอใจของผู้ขายองุ่น สิ่งนี้ทำให้ผู้ผลิตมีอิสระและความยืดหยุ่นที่จะซื้อองุ่นเมื่อเขาต้องการตามราคาที่ต้องการ สิ่งนี้ทำให้ผู้ปลูกองุ่นมากมายไม่มั่นใจเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ตัวอย่างที่เห็นได้จากการที่ผู้ปลูกองุ่นหยุดการปลูกหรือมีการปลูกพืชที่หลากหลายและมีความต้องการมากกว่าแทนองุ่น ปัญหาระยะสั้นของการมีอุปทานขององุ่นมากนี้คือราคาขายปลีกลดลงเนื่องจากไวน์ล้นร้านค้าทำให้ผู้ผลิตไวน์รายย่อยหยุดการผลิต ปัญหาระยะยาวคือการขาดอุปทานของไวน์ การลดปริมาณของผู้ผลิตไวน์นี้และการลดผู้ปลูกองุ่นอาจนำไปสู่การเพิ่มราคาขายของไวน์ และลดความต้องการของผู้บริโภค

นอกจากนี้ประเทศออสเตรเลียยังมีปัญหาเกี่ยวกับการรวมตัวกันของผู้ค้าปลีก ที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ บริษัทวูลเวิร์ท (Woolworths Ltd.) และบริษัทโคเลส (Coles Group Ltd.) ที่เป็นผู้ครอบครองเครือข่ายการค้าปลีกส่วนใหญ่ นำไปสู่สงครามของราคาขายที่รุนแรงและกดดันผู้ผลิต ความยุ่งยากนี้เกิดจากการมีร้านค้าเครือข่ายและราคาขายที่ประหยัดที่ให้แก่ผู้บริโภคทำให้บริษัทดังกล่าวเป็นที่นิยม สิ่งนี้กดดันผู้ขายปลีกรายเล็กๆ ให้ต้องเข้าร่วมในเครือข่ายที่ใหญ่กว่า ไม่เพียงแต่มี 2 บริษัทใหญ่ที่กำจัดผู้ขายปลีกรายย่อยแต่ 2 บริษัทนี้มีผลกดดันผู้ผลิตที่ไม่มีทางเลือกแต่ต้องตกลงตามเงื่อนไขของผู้ขายปลีก ซึ่งทำให้มีผลดีต่อผู้บริโภค สิ่งนี้เองที่ทำให้ผู้ผลิตเริ่มเห็นว่า ผลิตภัณฑ์เริ่มถูกกดราคา ซึ่งไม่มีทางที่จะแก้ไขสถานการณ์ได้โดยที่จะไม่ได้ทำลายรายได้จากการขายของผู้ผลิต

8.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย มีดังนี้

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลียประกอบด้วย :

(1) ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) เรียกเก็บจากเครื่องดื่มประเภทเบียร์ เหล้า(Spirits) และเครื่องดื่มพร้อมดื่ม (Ready to Drink Beverages; RTDs) ที่ผลิตในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) วัตในรูปลิตรของแอลกอฮอล์ (Lal) (2) ภาษีศุลกากร (Customs Duty) คิดจากเครื่องดื่มนำเข้าเป็นภาษีแบบรวม (Composite Tax) คือ ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของภาษี (Value of Duty) และตามปริมาตร (Volumetric Component) คือ ตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (3) ภาษีแบบสมมูลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่าโดยมีอัตราคงที่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 ของมูลค่าราคาของการขายส่ง (Wholesale Sale Value) และ (4) ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax; GST) เครื่องดื่มทุกชนิดจ่าย ร้อยละ 10

2) ภาษีศุลกากรมี 2 ประเภทคือ (1) ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ด้วยอัตราทั่วไปในปัจจุบันที่ ร้อยละ 5 อัตราต่ำสำหรับผลิตภัณฑ์จากประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศที่ประเทศออสเตรเลียมีข้อตกลงทางการค้าร่วมกัน โดยคำนวณจากราคาสินค้า FOB) และ (2) ภาษีแบบตามปริมาตร (Volumetric Component) การคิดภาษีตามแบบนี้ใช้กับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่บรรจุในขนาดเท่ากัน เบียร์และน้ำผลไม้หมักไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามมูลค่า ไวน์และน้ำผลไม้หมักนำเข้าไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามปริมาตรเพราะใช้ภาษีแบบสมมูลของไวน์ (WET)

3) เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำคือ เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 3% ABV ปริมาณแอลกอฮอล์ปานกลางคือ ระหว่าง 3-3.5% ABV และปริมาณแอลกอฮอล์สูงคือ จนถึง 10% ABV อัตราภาษีของประเภทเบียร์มีความแตกต่างกันตามความแรงของแอลกอฮอล์ที่พิจารณาจาก% ABV โดยเบียร์ที่จะเสียภาษีต้องปริมาณมากกว่า 1.15%ABV ภาษีเบียร์จึงมากกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า เบียร์มีการเสียภาษีโดยใช้อัตราเป็นขั้น (Tiered Rates) เป็นอัตราแบบก้าวหน้า (Progressive Scale) ตามปริมาณแอลกอฮอล์ ทำให้คุณภาพของเบียร์ลดความแรงลงเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ยกเว้นเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงปานกลาง (Mid-Strength Packaged Beer) จ่ายภาษีในอัตราเดียวกับเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงสูง (Full Strength Packaged Beer) และ เบียร์ถัก (Draught Beer) จ่ายภาษีในอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเบียร์ที่บรรจุในขนาดเท่ากัน เบียร์ถักมีการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าตามปริมาณแอลกอฮอล์คือ ปริมาณแอลกอฮอล์น้อยเสียภาษีในอัตราต่ำ

4) ปรนตีจ่ายอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเหล้าที่มีความแรงสูงอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการผ่อนปรนภาษีให้กับอุตสาหกรรมการปลูกองุ่นในประเทศ

5) เครื่องดื่มพร้อมดื่มหรือ RTDs มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ร้อยละ 10 ABV และกำลังเป็นที่นิยมดื่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยรุ่น RTDs เสียภาษีในอัตราเหมือนเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด

6) ภาษีสินค้าและบริการหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม (Goods and Services Tax; GST) ถูกนำมาใช้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ถูกนำมาใช้กับไวน์และแทนที่ภาษีการขายส่งที่เคยมีอยู่เดิม WET เป็นภาษีที่มีอัตราแบบตามมูลค่าโดยไม่พิจารณาปริมาณแอลกอฮอล์ สภาแอลกอฮอล์และยาอื่น (Alcohol and Other Drugs Council of Australia; ADCA) ได้เรียกร้องให้เก็บภาษีแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์แทน WET

7) ในปัจจุบันการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นกับประเภทของเครื่องดื่มมากกว่าขึ้นอยู่กับปริมาณแอลกอฮอล์ สมาคมแพทย์แห่งประเทศไทย (The Australian Medical association; AMA) กำลังรณรงค์ให้รัฐบาลเปลี่ยนระบบการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ไม่ใช่ตามราคาหรือมูลค่าในการขาย

8) มีข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ

8.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย

จากรูปแบบการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลียจะเห็นได้ว่า มีการเก็บภาษีแบบอัตราผสม(Combination Rate) โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) โดยใช้เป็นลิตรของแอลกอฮอล์ (Litres of Alcohol; Lals)) และภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่าโดยมีอัตราคงที่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 ของมูลค่าราคาของการขายส่ง (Wholesale Sale Value) น่าจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการหลกัถันของประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะปัญหาที่เห็นได้อย่างชัดเจนในประเทศออสเตรเลีย อาทิ เบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุดกับ RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด เบียร์ดิง (Draught Beer) จ่ายภาษีในอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเบียร์ที่บรรจุในขนาดเท่ากัน ภาษีเบียร์มากกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าสุรา (Spirits) เสียภาษี 75 เซ็นต์ ในขณะที่ไวน์ถังเสียภาษี 7 เซ็นต์แม้ว่า จะมีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน ปัญหาการดื่มไวน์ถังมากขึ้น

เพราะราคาถูก นำไปสู่การเกิดความรุนแรงและผลเสียต่อสุขภาพ เป็นต้น ดังนั้นการเก็บภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์น่าจะเป็นการดีกว่า เพราะการเก็บภาษีแบบนี้อาจกระตุ้นให้มีการผลิตเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำลงเพื่อจะทำให้เสียภาษีน้อยลง และเป็นผลดีแก่สุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน ส่วนภาษีศุลกากรที่มีการคิดภาษีทั้งแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของสินค้า และตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ เป็นแนวคิดที่ดีโดยเฉพาะในภาวะที่เกิดเงินเฟ้อ เป็นการส่งเสริมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ และขณะเดียวกันเป็นการเพิ่มรายได้จากภาษีนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้ามีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิต ส่วนภาษี WET อาจพิจารณาแล้วไม่ควรใช้เพราะอาจเกิดความซ้ำซ้อนกับ GST หรือ VAT ทำให้ราคาไวน์สูงเกินจริง เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้บริโภค อาจเป็นการกีดกันการดื่มไวน์ที่อาจจะมีประโยชน์ต่อสุขภาพบ้าง ถ้าบริโภคในปริมาณที่เหมาะสม ส่วนข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศออสเตรเลียนั้น เป็นแนวคิดที่ดีเพราะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเป็นของที่ฟุ่มเฟือย หากเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับแม้แต่ไวน์ก็ตาม ยังเห็นว่า ยังมีประโยชน์น้อยมาก เพราะอาจใช้ในคนที่ปัญหาสุขภาพเท่านั้น อย่างไรก็ตามในประเทศออสเตรเลียยังไม่แน่ใจว่า การเพิ่มภาษีเครื่องดื่มจะมีผลดีจริงหรือไม่ เพราะคนที่เป็นนักดื่มคงไม่กังวลกับราคาที่สูงขึ้นนัก แต่อาจเป็นช่องทางให้เพิ่มการแสวงหารายได้ที่ไม่ต้องเพื่อนำมาบริโภคเครื่องดื่ม สิ่งที่เป็นผลดีคือการเพิ่มรายได้ภาษี และอาจลดจำนวนนักดื่มที่เป็นเยาวชน

หมายเหตุ การวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำคัญเพื่อ 1) คุณภาพและความเสถียรภาพของเครื่องดื่ม 2) คำจำกัดความตามกฎหมายของประเภทเครื่องดื่ม 3) รสชาติและข้อมูลของผู้บริโภค และ 4) การเก็บภาษี การควบคุมผลิตภัณฑ์ และการอนุญาตขายปลีก

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ABV สำหรับความแรงของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทั่วไป

เครื่องดื่ม	ABV (%)
เบียร์มาตรฐาน (Larger Beer)	4.6 – 6.0
ไวน์	12.0-15.0
สุรา (Liquors)	อย่างน้อย 15.0
เหล้า (Spirits)	37.5 – 40.0

ที่มา : Lower Alcohol Beverages, April, 2007

บทที่ 9

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตก: ภาพรวม

ราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อระดับของการบริโภคและอันตรายที่เกิดจากแอลกอฮอล์ ความสำคัญของภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีดังนี้ 1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นหนึ่งในบรรดากลยุทธ์ที่มีผลที่สุดในการลดอันตราย ภาษีเป็นต้นทุนที่มีผลต่อรัฐบาลหลายๆ ประเทศ ซึ่งมีพิกัตอัตราภาษีหรือระบบภาษีสรรพสามิตแล้ว 2) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้หลักการผู้ใช้เป็นผู้จ่ายเงิน (User Pays Approach) ที่ว่าเป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับทางหนึ่งเพื่อชดเชยต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการสุขภาพ ระบบนโยบายและความยุติธรรมที่เป็นผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม การบาดเจ็บและสุขภาพ ปัจจุบันมีไม่กี่ประเทศที่ตั้งอัตราภาษีไว้ที่ระดับที่ชดเชยต้นทุนทางการเงินการคลังของรัฐบาล ซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวข้องกับอันตรายต่อชุมชนของคนอง (Alcohol Taxation in the Western Pacific Region from WHO, August 2006)

9.1 ราคาขายและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โดยทั่วไป ลักษณะที่นักดื่มตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เหมือนกับการตอบสนองต่อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคอื่นๆ คือ มีความสัมพันธ์ในเชิงผกผันระหว่างราคาขายและอุปสงค์ มีงานวิจัยหลายงานวิจัยยืนยันว่า ราคาขายของแอลกอฮอล์มีผลต่อการบริโภคทั้งในระดับบุคคลและระดับประชากร และระดับของอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อปัจจัยอื่นๆ คงที่ การเพิ่มราคาขายของแอลกอฮอล์นำไปสู่การลดการบริโภค ผลของราคาขายเปลี่ยนแปลงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ขณะที่ภาษีถูกใช้เป็นกลยุทธ์เพื่อลดการบริโภคและอันตราย ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงเป็นแหล่งในการเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาลของประเทศต่างๆ ในโลก

จากการศึกษาส่วนใหญ่ที่เกี่ยวกับผลกระทบของราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อระดับการบริโภคและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักมีการศึกษาในประเทศที่มีรายได้สูง ส่วนการศึกษาประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางค่อนข้างมีจำกัด

ความยืดหยุ่นของราคาขายสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกันและประเทศที่แตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน จากการเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของราคาขายของเบียร์ เหล้า และไวน์พบว่า ความยืดหยุ่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นที่นิยมในวัฒนธรรมหรือตลาดเฉพาะแห่งมักต่ำกว่าประเภทของ

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่เป็นที่นิยม ลักษณะที่นักดื่มตอบสนองและชดเชยการเปลี่ยนแปลงราคาขายมักซับซ้อนเพราะมีความเป็นไปได้ที่เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จะทดแทนกันได้ ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาแพงขึ้นถ้าราคาขายถูกลง อาจเกิดในเครื่องดื่มประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกันก็ได้ ถ้าเพิ่มราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งคู่ จะทำให้ลดการบริโภคในภาพรวมและเปลี่ยนไปบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกลงกว่า นักดื่มที่ดื่มอย่างหนักมีแนวโน้มที่จะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่ตนเองชอบที่มีราคาถูกลงกว่า การเปลี่ยนแปลงที่หันไปดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกลงกว่าเห็นได้อย่างชัดเจน กำหนดนโยบายจะต้องติดตามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาขายที่น้อยที่สุดและการเกิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย นั่นคือ เกิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษีที่มีราคาถูกลงกว่า

จากการศึกษาความยืดหยุ่นของราคาขายแสดงถึงความแตกต่างของเวลาที่ผู้บริโภคตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงราคาขาย ผลกระทบของการขึ้นราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักปรากฏชัดในระยะยาวมากกว่าในระยะสั้น จากมุมมองของนโยบายสาธารณะ ผลในระยะยาวต้องนำการเสพติดแอลกอฮอล์ซึ่งมีความสำคัญมากกว่ามาพิจารณาด้วย

9.2 ผลของภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อการบริโภคโดยกลุ่มบุคคลและลักษณะอันตรายที่เกิด

จากหลักฐานงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของภาษีต่อการบริโภคและอันตรายที่แสดงถึงผลที่มีต่อกลุ่มคนที่แตกต่างกันในประชากรและต่อประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับอันตราย ผู้ที่มีอายุน้อยมักไวต่อราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีงานวิจัยที่แสดงว่า ภาษีเบียร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาลดปริมาณการดื่มลงในกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อย มีรายงานวิจัยหลายชิ้นพบว่า การลดลงทั้งความถี่ของการดื่มในคนที่มีอายุน้อยและและคนที่ดื่มอย่างหนัก คนดื่มที่มีอายุน้อยและสตรีที่อายุน้อยที่ดื่มหนักในมหาวิทยาลัยมักมีผลกระทบจากราคาขายด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่า มีความไวของผู้ดื่มที่มีอายุน้อยต่อกลยุทธ์การเก็บภาษี ดังนั้น นโยบายการเพิ่มราคาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สะท้อนให้เห็นถึงการลดสัดส่วนของคนที่มีอายุน้อยที่เป็นนักดื่มอย่างหนัก มีการลดการดื่มในคนที่มีอายุน้อยและลดการดื่มอย่างหนักต่อครั้งของการดื่ม

นอกจากนี้ยังมีรายงานวิจัยที่พบว่า ผลกระทบของราคาขายต่ออันตรายที่เกิดจากแอลกอฮอล์ยังเป็นตัวชี้ว่า มีการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมาก โดยมีผลงานวิจัยที่เปรียบเทียบความแตกต่างของภาษีแอลกอฮอล์หรือราคาขายที่มีต่ออันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาทิ ในรัฐที่แตกต่างกันของประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า มีการลดการดื่มและโรคตับแข็งน้อยลง และมีหลายงานวิจัยที่แสดงว่า การเพิ่มภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถลดอัตราการตายจากอุบัติเหตุจากรถ

หลายงานวิจัยที่แสดงว่า ราคาขายของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์และการเพิ่มภาษีของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีผลกระทบต่ออัตราการลดลงของอัตราการก่ออาชญากรรม รวมทั้งการทำร้ายร่างกาย การกระทำความรุนแรงที่ทำให้ได้รับบาดเจ็บ การฆ่าตัวตาย และความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อเร็วๆ นี้ ได้มีการศึกษาถึงผลของราคาขายและการเก็บภาษีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณประเทศแถบแปซิฟิกตะวันตก ในรัฐตอนเหนือของประเทศออสเตรเลีย (Australia's Northern Territory) การเพิ่มอัตราภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเพิ่มความครอบคลุมของภาษีในปี ค.ศ. 1992 มีผลให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง โดยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้ใหญ่ 1 คนใน 4 ปีข้างหน้าลดลง ร้อยละ 22 ได้มีการลดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีผลต่อการลดอย่างมีนัยสำคัญของความเจ็บป่วยและความตายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้การเพิ่มอัตราภาษีของไวน์ถึงในปี ค.ศ. 1995 ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการดื่มและเพิ่มราคาขายปลีกมากกว่า 2 \$ ออสเตรเลียต่อถัง นำไปสู่การลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญ การเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมาเลเซียในปี ค.ศ. 2005 หยุดการเติบโตของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดและลดการบริโภคในบางพื้นที่ เช่น ลดลง ร้อยละ 5 ของการขายเบียร์ที่มีสีห่อ เป็นต้น การเพิ่มของอัตราภาษีสรรพสามิตในประเทศฟิลิปปินส์ให้ผลเหมือนกัน

9.3 การเก็บภาษีแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในทางสาธารณสุข

ประเทศนิวซีแลนด์ได้รายงานอัตราของภาษีแอลกอฮอล์ในประเทศที่ได้แย้งกันว่า จุดประสงค์เบื้องต้นของภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์แอลกอฮอล์ของรัฐบาลเพื่อลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายและผลที่ตามมา ส่วนการทำให้รัฐบาลมีรายจ่ายบางส่วนหรือทั้งหมดและการสูญเสียรายได้ที่เกิดจากอันตรายจากแอลกอฮอล์ควรเป็นจุดประสงค์รองลงมา การกำหนดอัตราภาษีแอลกอฮอล์ต้องการความสนใจต่อผลกระทบต่อการเงินการคลัง แต่ปรัชญาที่อยู่เบื้องหลังภาษีสรรพสามิตและการดำเนินการเก็บภาษีจะถูกเปลี่ยนแปลงถ้ามุมมองของการลดอันตรายและจุดประสงค์ถูกปรับมาใช้

พิกัดอัตราภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และภาษีสรรพสามิตภายในประเทศเป็นแหล่งหนึ่งของรายได้ให้แก่รัฐบาลมานานแล้ว แต่ยังมี ความห่วงใยเกี่ยวกับความผิดปกติและความรุนแรงทางสาธารณสุข และผลต่อการเพิ่มผลผลิตและอุปทานของแรงงาน ความสนใจของรัฐบาลสมัยใหม่ในการมีส่วนร่วมของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ออุบัติเหตุและผลเสียต่อสุขภาพที่คู่ขนานไปกับความเติบโตของความรับผิดชอบเพื่อบริการสุขภาพและสังคม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีส่วนร่วมใหญ่

ที่สุดชนิดที่ 3 ที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและโรคในประเทศที่มีรายได้สูง เช่น นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย เป็นต้น ในประเทศที่มีรายได้ต่ำปานกลางที่มีการตายทั้งหมดต่ำ เช่น ประเทศในอาเซียน หมู่เกาะแปซิฟิกตะวันตก เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันเป็นปัจจัยนำที่สำคัญ

9.4 การเก็บภาษีเพื่อชดเชยต้นทุนทางเศรษฐกิจของอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการนำการเก็บภาษีเพื่อชดเชยต้นทุนทางเศรษฐกิจของอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกประเมินว่า เป็นเหตุผลของการชดเชยต้นทุนภาษีที่เกี่ยวข้องอันตรายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลเสียตามมาและต้นทุนที่เป็นผลต่อนักดื่มและต่อบุคคลที่สามและชุมชน ภาษีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ไปยังรัฐบาลเป็นต้นทุนทางการเงินการคลังของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับอันตราย เช่น การดูแลสุขภาพ การสนับสนุนทางนโยบายและครอบครัว เป็นต้น เป็นแนวทางที่ใช้ประมวลต้นทุนเหล่านี้ให้แก่ผู้ขายและนักดื่มตามสัดส่วนของปริมาณแอลกอฮอล์ที่บริโภค แทนที่เป็นไปตามที่ผู้เสียภาษีต้องการ

การคำนวณต้นทุนทางเศรษฐกิจได้ดำเนินการในมานานแล้วในประเทศที่มีรายได้สูงในภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก เช่น การประมาณการที่เป็นเหตุเป็นผลที่สุดของประเทศนิวซีแลนด์ที่เสนอแนะว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีอันตรายจะลดผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ลง ร้อยละ 4 และต้องลดสวัสดิการของชาวนิวซีแลนด์ที่เกิดจากการตายและการป่วยเพิ่ม ลงอีกร้อยละ 2 และลดประชากรของประเทศนิวซีแลนด์ ร้อยละ 0.8 การประมาณการของประเทศออสเตรเลียที่ใช้ข้อมูลปี ค.ศ. 1998-1999 ที่นำเอาต้นทุนสุทธิที่จับต้องได้ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (จากต้นทุนสุขภาพสุทธิ การสูญเสียการเพิ่มผลผลิต อุบัติเหตุทางถนน และอาชญากรรม แต่ไม่รวมการสูญเสียชีวิต) ร้อยละ 1.98 ของ GDP เปรียบเทียบกับ ร้อยละ 1.71 ของบาหลี และ ร้อยละ 1.76 ของยาที่ผิดกฎหมาย เป็นที่คาดการณ์ว่า ร้อยละ 48 ของต้นทุนทางสุขภาพ ถนน และการเพิ่มผลผลิตสามารถหลีกเลี่ยงได้ ถ้านำนโยบายและแผนงานที่ได้ผลมาใช้ จากมุมมองหนึ่งกล่าวว่า อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรกำหนดไว้ที่อัตราซึ่งเป็นต้นทุนของแอลกอฮอล์ภายนอกที่มีต่อรัฐบาลและภายในชุมชนที่พื้นตัว แต่สิ่งนี้ไม่ค่อยเกิดขึ้น เช่น รายได้จากการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกประมาณการให้ครอบคลุมเพียง 1 ใน 5 ของต้นทุนทางการเงินการคลังของอันตรายในประเทศนิวซีแลนด์และ 1 ใน 3 ของต้นทุนทางการเงินการคลังในประเทศสหรัฐอเมริกา สิ่งที่ต้องให้ความสนใจต่อไปคือ อันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ผลกระทบต่อเด็กจากผู้ปกครองที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก ไม่ได้บันทึกไว้หรือไม่ได้คำนวณไว้ เป็นต้น

9.5 ประเภทของภาษีของเครื่องดื่มน้ำอัดลม

เครื่องดื่มน้ำอัดลมถูกเก็บภาษีในหลายทาง เครื่องดื่มน้ำอัดลมที่นำเข้าต้องถูกเก็บพิกัดอัตราภาษี (Tariffs) ซึ่งเป็นวิธีการในการลดการนำเข้า เพื่อปกป้องการผลิตในประเทศ หรือเครื่องดื่มน้ำอัดลมดั้งเดิมในพื้นที่และเป็นเสมือนแหล่งของรายได้ของรัฐบาล ภายใต้สนธิสัญญาทางการค้า สิ่งที่เกิดขึ้นต่อการค้านานาชาติต้องถูกกำจัดออกไปและภาษีนำเข้าต้องลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ภาษีนี้ต้องถูกแทนที่ด้วยภาษีสรรพสามิต ซึ่งเรียกเก็บจากเครื่องดื่มน้ำอัดลมนำเข้าและเครื่องดื่มน้ำอัดลมในประเทศเท่าๆ กัน บางประเทศในพื้นที่นี้ ได้กำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มน้ำอัดลมต่อผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือ ต่อประเภทของเครื่องดื่มน้ำอัดลม โดยทั่วไปพิกัดอัตราภาษีถูกแทนที่โดยอัตราภาษีสรรพสามิต สิ่งเหล่านี้ทำขึ้นเพื่อรักษาไว้ ซึ่งรายรับที่เป็นรายได้ของรัฐบาล หรือสอดคล้องกับอัตราภาษีในประเทศใกล้เคียง มักใช้อัตราที่ต่ำกว่า ในการแทนที่พิกัดอัตราภาษีด้วยภาษีสรรพสามิต มีบางประเทศที่ใช้โอกาสนี้ในการแก้ไขอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

นอกจากนี้เครื่องดื่มน้ำอัดลมมักที่ต้องเสียภาษีทางอ้อมในรูปแบบของภาษีการขาย เช่น VAT GST เป็นต้น ระดับของภาษีจะแตกต่างกันระหว่างประเทศ โดยเพิ่มบนราคาขายปลีก ภาษีการขายเพิ่มไปบนราคาขายทั้งหมดต่อผู้ดื่ม นอกจากนี้เครื่องดื่มน้ำอัดลมและการบริโภคในบางกรณี เช่น ภาษีบันเทิงใหม่ที่ใช้ในประเทศเกาหลีใต้ในปี ค.ศ. 2004 มีผลต่อการขายเครื่องดื่มน้ำอัดลม โดยเฉพาะการขายในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ขายเหล้าสไตรล์ยุโรป เป็นต้น

9.6 การกำหนดอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม

การลดการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมและประเด็นของสุขภาพไม่ใช่จุดประสงค์พื้นฐานของภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลม แต่จุดประสงค์หลักมักเกี่ยวข้องกับระดับของรายได้ของรัฐบาลที่เกิดขึ้น ผลของการบริโภคเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่ไม่ได้เสียภาษี รัฐบาลมักพยายามประยุกต์แนวคิดของลาฟเฟอร์กราฟ (Laffer Curve) ที่เสนอแนะให้มีการเพิ่มอัตราภาษี ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ของรัฐบาลจนกระทั่งได้ในอัตราที่เหมาะสม อัตราที่สูงกว่าจุดนั้นจะทำให้เกิดการลดลงของระดับการผลิต โดยทำให้ราคาขายลดลง การซื้อเครื่องดื่มน้ำอัดลมลดลงและรายได้จากภาษีอากรของรัฐบาลจะลดลง รัฐบาลมักมีจุดมุ่งหมายในตั้งอัตราการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่ทำให้เกิดรายได้จากภาษีอากรแก่รัฐมากที่สุดตามทฤษฎี อย่างไรก็ตาม สมดุลสุดท้ายระหว่างราคาขายและการบริโภคมีผลต่อปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งตลาดด้วย โดยทั่วไปมี 4 วิธีการที่ใช้ในการตั้งอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มน้ำอัดลม

แอลกอฮอล์คือ 1) เรียกเก็บตามปริมาณของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่มีในผลิตภัณฑ์ที่เรียกว่า อัตราแบบเฉพาะ (Specific Rate) 2) เรียกเก็บตามปริมาณของประเภทของเครื่องดื่มแต่ละประเภทที่เรียกว่า อัตราเดียว (Unitary Rate) 3) เรียกเก็บตามราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เรียกว่า อัตราตามมูลค่า (Ad Valorem Rate or By Value) และ 4) เรียกเก็บแบบรวมของทั้ง 3 วิธี ที่เรียกว่า อัตราผสม(Combination Rate)

แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสีย อาทิ ร้อยละของอัตราตามมูลค่าก้าวทันกับภาวะเงินเฟ้อแต่มีความยุ่งยากในการบริหารเพราะราคาเปลี่ยนแปลงระหว่างประเภทของเครื่องดื่ม ยี่ห้อ สถานที่จำหน่าย และเงื่อนไขอื่นๆ ของตลาด ภาษีสรรพสามิตยึดหลักปริมาณของเครื่องดื่มหรือปริมาณของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่ยังต้องตกถึงกันเพราะน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับร้อยละของราคาขาย นั่นคือ ภาษีมีผลต่อผู้ดื่มที่มีฐานะยากจนมากกว่าผู้ดื่มที่มีฐานะร่ำรวย แต่จากการวิเคราะห์ในประเทศนิวซีแลนด์พบว่า ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ยึดหลักแบบรวมระหว่างอัตราเดียวและอัตราแบบเฉพาะจะกระจายอย่างเป็นสัดส่วนกันในกลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อย แต่ลดลงไปยังจุดสุดท้ายที่เหนือกว่าของเส้นรายได้ จากการวิเคราะห์แสดงว่า การเก็บภาษีตามแอลกอฮอล์บริสุทธิ์มีผลดีต่อประชากรส่วนใหญ่ที่ดื่มน้อยหรือไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศนิวซีแลนด์มีประมาณ ร้อยละ 70 ของประชากรผู้ใหญ่ที่ได้รับผลประโยชน์จากการเพิ่มในอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะอัตราปัจจุบัน ไม่ครอบคลุมต้นทุนการเงินการคลังโดยตรงของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอันตราย มีเพียงนักดื่มที่ดื่มหนักและดื่มเรื้อรังจะยิ่งแย่ลง อัตราแบบเฉพาะมีผลต่อระดับของแอลกอฮอล์ที่บริโภคในเครื่องดื่ม ปริมาณของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสมตัวหนึ่งสำหรับความเสี่ยงในการเกิดพิษ ผลกระทบต่อสุขภาพและปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ และมีผลต่อความเสี่ยงของต้นทุนทางสังคมที่ผ่านมายังชุมชน ภาษีที่เรียกเก็บตามปริมาณของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์จะมีผลอย่างเป็นสัดส่วนต่อเบียร์ ไวน์ และเหล้า อย่างไรก็ตาม หลายประเทศเก็บภาษีเหล้ากลั่น (Distilled Spirits) ที่อัตราค่อนข้างสูง

9.7 การรักษาระดับอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ

ราคาขายปลีกตามราคาแท้จริง (Retail Real Price) ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อระดับการบริโภคในหลายประเทศ ราคาขายที่แท้จริงของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมที่ถูกลง และเศรษฐกิจอุตสาหกรรมดีขึ้น แต่ยังคงมีความล้มเหลวที่จะปรับอัตราภาษีให้ทันกับภาวะเงินเฟ้อ การเกิดยุคอุตสาหกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศจีนทำให้เกิดการลดราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อเทียบกับรายได้ที่สามารถจัดการได้ ซึ่งมีส่วนในการเพิ่มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดเป็นอย่างมาก ถ้าราคาขายเป็นกลยุทธ์

หนึ่งเพื่อควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์ และลดอันตราย ราคาขายจริงของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้อง
ก้าวให้ทันหรือสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ

อย่างไรก็ตาม ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของราคาขายปลีก
อัตราภาษีสูงไม่ได้หมายความว่า ราคาขายปลีกต้องสูง ในการเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ พบว่า ไม่
มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างราคาขายโดยเฉลี่ยตามประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ
อัตราการเก็บภาษี และการเปลี่ยนแปลงภาษีที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยและช่วงหรือพิสัยของราคาขายซึ่งมีการ
ผันแปรเช่นกัน ภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มอาจรวมหรือไม่รวมไปในราคาขายในรูปแบบ
เดียวกันกับประเภทและยี่ห้อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ในตลาดที่ซับซ้อน ผลของภาษีของ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มราคาขายอาจถูกลดลงจากข้อพิจารณาทางการตลาดอื่นๆ ของผู้ผลิต ผู้
จำหน่าย หรือผู้ขายในการตั้งราคาขาย ตัวอย่างเช่น ในปี ค.ศ. 2004 ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน
ประเทศมาเลเซียอยู่ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันมากตัดสินใจที่รับการเพิ่มภาษีบางส่วนไว้เอง อย่างไร
ก็ตาม โดยทั่วไปและในระยะยาว เช่น กลยุทธ์ต่างๆ อาจไม่สามารถนำมาใช้ได้ เป็นต้น และจาก
หลักฐานผลงานวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับการเก็บภาษีและ การ
บริโภค และสุขภาพอันตรายในช่วงเวลาที่มีผลต่อราคาขาย

9.8 นโยบายภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศแถบภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตก

นโยบายภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศแถบภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตกส่วนใหญ่มัก
เหมือนในภาคพื้นอื่นซึ่งมีจุดมุ่งหมายมากมายที่จะสร้างรายได้แก่รัฐบาล เพื่อจำกัดการบริโภค และ
อันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินในสิ่งที่ไม่จำเป็น หรือเพื่อแสดง
ถึงจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจง เช่น รักษาสมดุลของการขาดดุลการค้าหรือปกป้องภาค
ธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น ความแตกต่างของจุดประสงค์อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งใน
กระบวนการพัฒนานโยบายแอลกอฮอล์จากแนวคิดพื้นฐานไปจนถึงการดำเนินการ

9.9 ความสำคัญของรายได้จากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อรัฐ

ความสำคัญของภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เหมือนกันกับเป็นแหล่งรายได้
ของรัฐบาล แต่ปัจจุบันความคิดของภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นแหล่งรายได้ ได้
เปลี่ยนแปลงไปในประเทศอุตสาหกรรมพร้อมกับการเพิ่มรายได้จากภาษีบริษัท การนำภาษีรายได้
บุคคลธรรมดา และภาษีโดยอ้อมมาใช้ เช่น VAT หรือภาษีการขายทั่วไป เป็นต้น ในประเทศที่กำลัง

พัฒนาหลายประเทศพิกัต์อัตราภาษีหรือภาษีของแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังมีส่วนเป็นอย่างมากของรายได้ของรัฐบาลทั้งหมด พิกัต์อัตราภาษีของแอลกอฮอล์ เป็นรายได้ที่สำคัญ สำหรับรัฐบาลของหมู่เกาะแปซิฟิก เคยมีเหตุผลที่แนะนำว่า การลดพิกัต์อัตราภาษีของการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใดๆ อย่างน้อยที่สุดควรมีการเพิ่มระดับของภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งที่นำเข้าและขายในประเทศ

9.10 วิธีการที่ใช้ในการกำหนดภาษี

ในประเทศแถบแปซิฟิกตะวันตก ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งพิกัต์อัตราภาษีและภาษีสรรพสามิตแตกต่างกันตามประเภทของเครื่องดื่ม และระดับของปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ที่เรียกว่า ปริมาณแอลกอฮอล์โดยปริมาตร (Alcohol by Volume; abv) ในประเทศสิงคโปร์ ตัวอย่างเช่น เบียร์ถูกเรียกเก็บโดยอัตราเดียว (Unitary Rate) คือ S\$ 3.1-3.7 ต่อลิตรของเครื่องดื่มและเหล้ากลั่นที่ S\$ 30 ต่อลิตรของร้อยละ 46 abv และ S\$ 70 ต่อลิตรที่มากกว่าของ ร้อยละ 46 abv มีเหตุผล 2 ประการสำหรับอัตราที่แตกต่างกันนี้ ประการแรกคือ ต้นทุนการผลิตของไวน์และเบียร์สูงกว่าเหล้ากลั่น ดังนั้นราคาขายต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ในเหล้ากลั่นจะต่ำกว่ามากถ้าหากใช้อัตราเดียวกัน ประการที่สองมันเป็นนโยบายอย่างเป็นทางการในบางประเทศ ตัวอย่างเช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อที่จะกระตุ้นการบริโภคเครื่องดื่มที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำ เช่น เบียร์ หรือ ไวน์ เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงของปัญหาต่างๆ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มอัตราภาษีของเหล้ากลั่นในปี ค.ศ. 1998 ด้วยเหตุผลนี้ ในประเทศที่มีธรรมเนียมของการดื่มเหล้าอย่างมาก กลยุทธ์นี้จะมีผลเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะลดระดับของการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์และอันตรายที่เกี่ยวข้อง บางครั้งอัตราภาษีที่ต่ำสามารถนำไปใช้กับเครื่องดื่มประเภทที่ผลิตในประเทศ หรือเครื่องดื่มที่ผลิตจากส่วนผสมประกอบในพื้นที่ ตัวอย่างเช่น ประเทศเกาหลีใต้มีอัตราภาษีสรรพสามิตของทักจู (Takju) ที่เป็นไวน์ดั้งเดิมของเกาหลีต่ำกว่าไวน์อื่นๆ โซจู (Soju) ที่เป็นเครื่องดื่มที่นิยมดื่มมากมาแต่ดั้งเดิม เป็นเหล้ากลั่นจากมันสำปะหลังที่มีร้อยละ 25 abv และเสียภาษีในอัตราต่ำด้วย โซจูมีราคาถูก ดื่มกันมากและเกี่ยวข้องกับอันตรายเป็นอย่างมาก ในปี 2539 องค์การการค้าโลกได้ขอให้ประเทศญี่ปุ่นยอมนำเข้าเหล้า (Spirits) ไปในตลาดของเหล้าดั้งเดิมของญี่ปุ่น เช่น โซจู เป็นต้น และภาษีของเหล้านำเข้าได้ลดลงอย่างมากในช่วง 5 ปีต่อมา

ความแตกต่างของอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือพิกัต์อัตราภาษีของประเภทที่แตกต่างกันหรือตามดีกรีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางครั้งเกิดโดยไม่ได้ตั้งใจ ทำให้เกิดผลตามมาคือ การเกิดแรงจูงใจผู้ผลิตแอลกอฮอล์ให้ผลิตและสนับสนุนเครื่องดื่มที่มีราคาถูก

การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มประเทศแถบเอเชียยังมีความหลากหลายกัน พิกัต์อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากที่ไม่มีเลขในฮ่องกง เป็น ร้อยละ 150 ในประเทศเวียดนามสำหรับ

เบียร์และ ไวน์นำเข้า ภาษีสรรพสามิตมีความซับซ้อนมากกว่า ในกลุ่มประเทศเหล่านี้ ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์และมาเลเซียมีความชัดเจน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียปัจจุบันเก็บภาษีโดยระบบผสมผสาน (Combination Rate) คือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบเสนอราคา (Invoiced Value) ที่เพิ่มให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate) ในประเทศฟิลิปปินส์ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) หมายความว่า ราคาขายในซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่บางแห่งในเมืองหลวงกรุงมานิลาไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีการขาย ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ใดๆ ที่ไม่คำนึงถึงประเภทของเครื่องดื่ม มีราคาขายปลีกสุทธิน้อยกว่า 250 เปโซ จะถูกเก็บภาษี 75 เปโซต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เปรียบเทียบกับ 300 เปโซต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีราคาขายปลีกมากกว่า 675 เปโซ

9.11 การปกป้องภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อภาวะเงินเฟ้อ

ในหลายประเทศในภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตกได้มีวิธีการที่พยายามปกป้องการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากภาวะเงินเฟ้อ ตัวอย่างเช่น ประเทศนิวซีแลนด์มีการปรับอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อภาวะเงินเฟ้อ 2 ครั้งต่อปี และเมื่อเร็วๆ นี้ประเทศออสเตรเลียได้รับเอาระบบเดียวกันมาใช้กับภาษีเบียร์และสุรา ประเทศฟิลิปปินส์ใช้ราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) เป็นหลักในการเรียกเก็บภาษีเครื่องดื่มบางชนิดที่มีแนวโน้มที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า อัตราภาษีเพิ่มขึ้นทำให้มีการเพิ่มราคาขายเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อหรือปัจจัยอื่นๆ ประเทศมาเลเซียมีการใช้ระบบแบบรวม (Combination System) ที่รวม ร้อยละ 15 ของราคาขายของประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีเดียว (Unitary Tax) ดังนั้นราคาขายเพิ่มเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อจะจะมีผลบางส่วนในอัตราภาษี

ในบางประเทศทางแปซิฟิกตะวันตกรายได้ที่มาจากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจุดมุ่งหมายบางอย่างมากกว่าที่จะรวมไปในรายได้ทั่วไปของประเทศ องค์การอนามัยโลก (WHO WPRO) ได้มีเอกสารที่บอกถึงกลไกที่เป็นไปได้และประโยชน์ของการการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสุขภาพที่มาจากภาษีของแอลกอฮอล์และบุหรี่

9.12 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษี

การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีสำหรับนักท่องเที่ยวและผู้ที่พักอาศัยเป็นทางที่ทำให้มีการสูญเสียวรายได้จากภาษีและกำลังเพิ่มแหล่งของแอลกอฮอล์ราคาถูกที่มีส่วนในการบริโภคและการดื่มอย่างหนัก เนื่องจากการปลอดภาษี ปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ขายมักต่ำกว่าความเป็นจริง ประเด็นนี้ได้นำมาพูดคุยกันในประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิกเล็กๆ ที่มีสัดส่วนสูงของประชาชนในพื้นที่ ผู้พักอาศัยต่างประเทศและญาติที่อาศัยในต่างประเทศซึ่งบินเข้าและออกประเทศ

9.13 ภาษีที่เป็นเป้าหมายของเครื่องดื่มพร้อมดื่ม

ภาษีพิเศษของ RTDs คือแอลกอฮอล์ผสม (Alcopops) ที่เป็นเครื่องดื่มก่อนผสมที่มีรสหวาน (Sweet Pre-Mixed Drinks) จัดอยู่ในกลุ่มเหล้า มีการการดื่มในประเทศฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ เยอรมนี และสวีเดนทำให้เกิดการเพิ่มการดื่มในกลุ่มวัยรุ่น ในปี ค.ศ. 2004 มีการเปลี่ยนแปลงภาษีของประเทศเยอรมนีโดยการเพิ่มภาษี 0.83 เหยียญูโรต่อ 275 มิลลิลิตร เยาวชนของประเทศเยอรมนีมีการดื่ม RTDs ลดลงเกือบประมาณครึ่งหนึ่งในปีต่อๆ มา ในปี ค.ศ. 2005 สมาคมยาของประเทศเยอรมนี (The German Drug Commission) รายงานว่า สัดส่วนของคนอายุ 12 -17 ปีที่ดื่ม RTDs 1 ครั้งต่อเดือน ลดลงจาก ร้อยละ 28 ไปเป็น 16 และ 1 ใน 3 ของคนที่ดื่ม RTDs ในปีที่ผ่านมาไม่ดื่มอีกต่อไป วัยรุ่นกล่าวว่า ภาษีนี้นำมาให้เป็นเหตุผลใหญ่ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ แต่ไม่มีการรายงานว่าการดื่มเครื่องดื่มทดแทน ตัวเลขการขายล่าสุดสำหรับเครื่องดื่มประเภทนี้พบว่า มีการลดลงร้อยละ 75 ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงภาษีนี

ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 2004 ภาษีของ RTDs ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่าของเหล้า นำไปสู่การนำเข้าที่ลดลงเป็นอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงภาษีนีเริ่มโดยสภาของรัฐ (Council of State) ที่เป็นตัวแทนของภาคพื้นนี้ และยืนยันโดยสภาแห่งชาติ (The National Council) ที่ให้การสนับสนุน ภาษีของ RTDs ขวด 0.275 ลิตร เพิ่มขึ้นจาก 0.45 สวิสฟรังก์ไปเป็น 1.80 สวิสฟรังก์ และขวด 0.3 ลิตร เพิ่มขึ้นจาก 0.5 สวิสฟรังก์ไปเป็น 2.0 สวิสฟรังก์ ซึ่งคำนวณแล้วทำให้มีการเพิ่มภาษีประมาณ 50 ล้านสวิสฟรังก์ อย่างไรก็ตาม RTDs มีระดับน้ำตาลมากกว่า 50 กรัมต่อลิตร และนำไปสู่การผลิตเครื่องดื่มมีน้ำตาลต่ำเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีนี

จากเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2004 RTDs ที่เป็นเหล้าในประเทศอังกฤษ ถูกเก็บภาษีในอัตราของเหล้ามากกว่าในระดับเดียวกับไวน์ เครื่องดื่มที่มีรสชาติไวน์ยังคงเก็บอัตราเดิม จากปี 2000-2002 การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีรสชาตินี้ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 70 คือ ประมาณ 1 ใน 10 ของผู้ใหญ่ (ร้อยละ

11 ของผู้หญิง และร้อยละ 5 ของผู้ชาย) และ 1 ใน 5 ของคนอายุ 18-24 ปี (ร้อยละ 22) ต่ำ RTDs จาก การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีนี้ทำให้ผู้ผลิตมียอดขายลดลง ร้อยละ 12 ในปีต่อมา ในเดือนพฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2005 ยอดขายลดลง ร้อยละ 22 จาก 1.6 พันล้านปอนด์ เหลือ 1.2 พันล้านปอนด์เนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงภาษีนี้ ประมาณ 1 ใน 4 ถึง 1 ใน 3 ของคนอายุ 20-24 ปีกล่าวว่า RTDs มีราคาแพงเกินกว่า ที่ควรจะเป็น คนอายุ 18-24 ปี ตลาดเปลี่ยนไปเป็นทางเลือกอื่น เช่น คอกเทล เป็นต้น ตลาดนี้ถูกคาดว่า จะลดลงต่อไป ร้อยละ 18 ไปจนถึง ประมาณ 1 พันล้านปอนด์

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2007 ประเทศสวีเดนได้ดำเนินการเรียกเก็บภาษีพิเศษของ RTDs โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อลดการบริโภคในกลุ่มเยาวชน อัตราภาษีจะเป็นอัตราปัจจุบัน บวกเพิ่ม 6 สวีดิชโครนา (SEK) ต่อลิตรของเครื่องดื่ม รายได้จากการเพิ่มภาษีพิเศษนี้คาดว่าจะ จะได้รับเงินประมาณ 100 ล้าน SEK หรือประมาณ 1.6 ล้านดอลลาร์อเมริกัน ซึ่งจะนำไปจัดให้ทุนต่อมาตรการลดอันตรายที่เกี่ยวข้องกับ แอลกอฮอล์

9.14 ประเด็นที่มีลักษณะเฉพาะของพื้นที่

9.14.1 วัฒนธรรมที่หลากหลาย

ประเทศที่มีรายได้ต่ำมีนโยบายแตกต่างจากประเทศที่มีรายได้สูง ซึ่งอาจไม่มีระบบ เพียงพอในการติดตามและการเก็บภาษีการผลิตแอลกอฮอล์ในประเทศ โดยเฉพาะที่ผลิตอย่างไม่เป็น ทางการ ถึงแม้ว่า จะมีการเติบโตของการขายของเบียร์สไตล์ยุโรปที่นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศ ไวน์ และเหล้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมยังคงเป็นที่นิยมและบางครั้งยังเสียภาษีในอัตราที่แตกต่างกัน เช่น ทักจู (Takju) และยักจู (Yakju) ในประเทศเกาหลีใต้ และสาเก (Sake) และโซชู (Sochu) ในประเทศ ญี่ปุ่น บางประเทศแยกอัตราของภาษีแอลกอฮอล์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมออกต่างหากถ้าผลิต จากส่วนผสมในพื้นที่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในประเทศฟิลิปปินส์ เช่น มะพร้าว ปาล์ม เป็นต้น จะเก็บอัตราภาษีต่ำกว่า ภายใต้สนธิสัญญาทางการค้า พิกัดอัตราภาษีของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าสามารถลดลงได้ซ้ำมากได้เพื่อปกป้อง การผลิตภายในประเทศที่เป็นไป ตามกฎของแหล่งกำเนิด (Rules of Origin)

9.14.2 ข้อมูลการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้บันทึกไว้และไม่ได้เสียภาษี

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมที่ผลิตอย่างถูกกฎหมายและเสียภาษี นักดื่มมักเข้าถึง เครื่องดื่มที่ผลิตอย่างผิดกฎหมายได้เช่นกัน ได้แก่ เบียร์จากการหมักในบ้าน การผลิตเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในภาคที่ไม่เป็นทางการ การค้าของเถื่อนที่ชายแดน และการทำแอสแตมปีภาษีสรรพผลิตปลอม ในบางประเทศการมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมายเพื่อการขายมีผลต่อการเก็บภาษีเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในขณะที่การดำเนินงานทางสุขภาพเพื่อที่จะลดการบริโภคแอลกอฮอล์ที่ก่อให้เกิด

อันตราย การเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อราคาขายโดยทางทฤษฎีแล้วทำให้เกิดการเพิ่มการผลิตที่ผิดกฎหมายและการค้าของเถื่อน ในประเทศที่มีรายได้ต่ำมักมีความสามารถอย่างจำกัดในการควบคุมตามกฎหมายต่อการผลิตที่ผิดกฎหมาย

ในประเทศภาคพื้นแปซิฟิกตะวันตกมีการประมาณว่า ผู้ใหญ่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้บันทึกไว้ต่อคนจากที่ต่ำมากในประเทศออสเตรเลียไปจนถึง 7 ลิตรในประเทศเกาหลีใต้ ประเทศอื่นๆ คือ ฟิลิปปินส์ที่ 3 ลิตร และมาเลเซียที่ 3.4 ลิตร ในประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกบางแห่ง บุษเบียร์ (Bush Beer) หรือทอคคิ (Toddy) เป็นแหล่งของแอลกอฮอล์ที่ไม่ถูกควบคุมและมีราคาถูก ประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้ประมาณว่า มีการดื่มที่ 0.52-2 ลิตร ต่อประชากรที่มีอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ประเทศเวียดนามประสบปัญหาเครื่องดื่มที่ไม่ถูกกฎหมายประมาณ ร้อยละ 30-40 ของสุราที่มาจากการค้าของเถื่อน ประเทศเวียดนามกำลังพยายามที่ควบคุมอย่างเข้มงวดขึ้นที่ชายแดน ควบคุมแอสแตมปีภายในบนภาชนะแอลกอฮอล์และติดตามราคาขายปลีกที่บริเวณจำหน่าย อย่างไรก็ตาม แอสแตมปีภายในสรรพสามิตปัจจุบันที่มีอยู่ยังถูกมากในตลาดมืดและผู้ขายมีวิธีการอื่นในการเลี่ยงภาษี

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มความไม่มั่นใจในกลุ่มอุตสาหกรรม เพราะเป็นการผลักภาษีทางอ้อมให้แก่ผู้บริโภค อัตราภาษีแอลกอฮอล์ที่เพิ่มนำไปสู่ราคาขายที่สูงขึ้น ซึ่งเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทางคือ การทำให้ขนาดของกำไรลดลงในภาคอุตสาหกรรมถ้าต้องแบกรับภาษีมากกว่าที่จะผลักไปให้ผู้บริโภคผ่านทางราคาขาย อุตสาหกรรมกังวลว่า ผู้บริโภคจะหันไปดื่มผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่า ซึ่งอาจรวมเครื่องดื่มที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์หรือผิดกฎหมายในประเทศที่มีการผลิตเครื่องดื่มในบ้านเรือนค่อนข้างสูง

9.14.3 การตอบสนองของอุตสาหกรรมต่อการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ให้ทุนสนับสนุนองค์กรทางสังคม โดยศูนย์กลางนานาชาติ เพื่อนโยบายแอลกอฮอล์ (The International Center for Alcohol Policy) ทำการวิจัยพบว่า ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นข้อจำกัดของความเสรีเชิงพาณิชย์และสิทธิของผู้บริโภค โดยเฉพาะผู้ดื่มที่ดื่มในทางที่ถูก ในทางตรงกันข้าม ได้มีตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรมเสนอแนะว่า ปัญหาแอลกอฮอล์มักมาจากผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทางที่ผิด ซึ่งเป็นผู้ดื่มส่วนน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือที่มาลงโทษผู้ดื่มส่วนใหญ่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ทำให้เกิดอันตราย และยังคงกล่าวว่า การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะไร้ผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ดื่มที่เป็นผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในทางที่ผิดเพราะผู้ดื่มหนักและเรื้อรังจะสนใจต่อราคาขายน้อยกว่า

ในการหารือของสหภาพยุโรปเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายงานของยุโรป ผู้แทนภาคอุตสาหกรรมมองมาตรการภาษีและราคาขายว่า มีผลกระทบต่ำและความสำคัญของนโยบายต่ำ ทั้งๆ ที่มีน้ำหนักของหลักฐานทางการวิจัยต่อประสิทธิผลและมาตรการทางการศึกษา ในปี ค.ศ.

2002 ประเทศสหราชอาณาจักรกลุ่มพอร์ตแมน (Portman Group) กัดค้านอัตราการผลิตเพิ่มภาษี RTDS ภาคอุตสาหกรรมมีการตอบสนองต่อการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกัน ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางรายมีการตอบสนองที่ให้กำไรสูงสุดทำให้ต้องทำการตลาดมากขึ้น อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์เน้นการส่งเสริมและกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านมาที่ไม่เคยสำรวจมาก่อนเพื่อเป็นการชดเชยการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผู้ผลิตอื่นได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อหาประโยชน์ในการเพิ่มภาษี ผู้ผลิตบางรายตอบสนองโดยการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์น้อยมาก (Very Light Spirits) เมื่อเร็วๆ นี้ระบบภาษีในประเทศญี่ปุ่นเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เบียร์ดั้งเดิมและเบียร์สไตล์ยุโรปถูกเก็บภาษีขึ้นกับปริมาณมอลต์ ดังนั้นเบียร์ประเภทที่สามจากส่วนผสมอื่นถูกพัฒนาเพื่อที่จะเสียภาษีต่ำกว่า แม้ว่าจะมีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน ระบบภาษีใหม่ในปี ค.ศ. 2006 คาดว่าจะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการเพิ่มภาษีต่อไป

9.14.4 ทางเลือกของนโยบาย

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดเครื่องมือทางสุขภาพที่เป็นประโยชน์ซึ่งเพิ่มต้นทุนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อนักดื่มซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพในการทำให้เกิดอันตรายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเพิ่มขนาดของภาษีเพื่อกระตุ้นราคาขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อการดื่มอย่างมีอันตรายและอันตรายที่เกิดขึ้น กลไกต่างๆ นั้น ต้องมั่นใจว่า อัตรานั้นต้องไม่ขัดแย้งภาวะเงินเฟ้อหรือทำให้ต้นทุนของการนำเข้าและผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงและสามารถที่จะทบทวนอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอทั้งนี้เพื่อพิจารณาว่า การเพิ่มภาษีเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือไม่

การตั้งอัตราภาษีสูงกว่าขนาดปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์อาจพิจารณาเกี่ยวกับประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางประเภท ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่ง que แสดงถึงปัญหา เช่น เทศกาลที่มีการดื่มเหล้าอย่างหนัก หรือปกป้องกลุ่มที่เสี่ยง ซึ่งอาจเป็นวัยรุ่นจากผลิตภัณฑ์ประเภท RTDs ที่มีรสหวาน เป็นต้น ในการตั้งอัตราภาษีประเภทนี้ รัฐบาลจะต้องพิจารณาสนธิสัญญาการค้าใดที่มีอยู่บ้าง ภาษีพิเศษต้องสอดคล้องกับหลักของการค้าทั้งภายในประเทศและผู้ผลิตภายในประเทศ และควรอยู่บนพื้นฐานหลักฐานและมีคำอธิบายถึงการดำเนินการที่แตกต่างกันของประเภทเครื่องดื่ม จุดมุ่งหมายและหลักฐานทางสุขภาพเพื่อภาษีพิเศษต้องอธิบายได้อย่างชัดเจนเพื่อให้แน่ใจว่า ไม่ได้เป็นเพียงสิ่งกีดกันทางการค้าและการแข่งขันเท่านั้น

การที่จะกำหนดระบบการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีพื้นฐานทางสุขภาพ จุดสำคัญต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา

1. นโยบายการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ควรอยู่บนพื้นฐานของแถลงการณ์ของรัฐบาลอย่างชัดเจน โดยมีจุดประสงค์ต่อการควบคุมระดับของการบริโภคแอลกอฮอล์และลดอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์
2. นโยบายการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ควรเน้นการเพิ่มราคาขายน้อยที่สุดต่อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีขายให้นักดื่ม ซึ่งต้องการติดตามควบคุมอย่างสม่ำเสมอและการรวบรวมข้อมูลราคาขาย
3. ระดับของอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ควรสะท้อนปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์มากกว่ามูลค่าของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ซึ่งปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มต่างหากที่มีผลต่อการเพิ่มความเสี่ยง
4. เหล้าที่มีต้นทุนการผลิตต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่ำกว่าไวน์และเบียร์อาจมีการเก็บด้วยอัตราภาษีสูงกว่าภายใต้ นโยบายภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีจุดมุ่งหมายที่จะพุงหรือเพิ่มราคาขายที่จ่ายโดยนักดื่ม
5. ขนาดของอัตราภาษีที่ขึ้นกับปริมาณของแอลกอฮอล์ควรมีการกำหนดอย่างรอบคอบเพื่อหลีกเลี่ยงความไม่ถูกต้องที่อาจทำให้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ในเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทหนึ่งถูกกว่าอีกประเภทหนึ่ง ดังนั้นเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อาจถูกปรับปรุงให้ราคาขายถูกต้องเพื่อคนส่วนใหญ่ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ผู้ผลิตเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มักปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการตลาดของตนเองเพื่อตัดวงจรประโยชน์จากความแตกต่างของภาษีและราคาขาย
6. ภาษีที่สูงกว่าของประเภทเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ประเภทหนึ่งอาจพิจารณาจากบริเวณที่ได้รับผลกระทบต่อสุขภาพและกลุ่มที่เสี่ยงต่ออันตราย แต่การใส่ใจนี้ควรมีนโยบายที่กระทำต่อผู้ผลิตเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ หรือผู้ขายอย่างฉลาดเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ
7. นโยบายควรรวมกลไกที่จะทำให้แน่ใจว่า ปริมาณภาษีที่เป็นสัดส่วนของราคาขายไม่ทำให้เกิดความเสียหาย ถึงแม้ว่าภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นเพียงปัจจัยหนึ่งในราคาขายที่มีต่อผู้บริโภค ภาษีควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อกำลังซื้อ การเพิ่มรายได้และภาวะเงินเฟ้อ และอัตราภาษีทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นถ้าจำเป็นเพื่อช่วยให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จของสุขภาพของประชาชน
8. ในหลายประเทศนโยบายการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่ได้ผลต้องการทรัพยากรและระบบการติดตามเพื่อให้แน่ใจว่า มีการบังคับใช้กฎหมายของภาษีสรรพสามิตต่อการนำเข้าเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่ผลิตภายในประเทศ นโยบายที่อนุญาตให้ขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์โดยปราศจากภาษีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ที่มีอายุต้องมีการทบทวนด้วย

9. หลักฐานที่เสนอแนะว่า ระบบการจัดเก็บภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์จะเป็นส่วนสำคัญของนโยบายต่างๆ ที่มีผลเพื่อที่จะลดอันตรายที่เกิดจากเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในแต่ละประเทศ และในภาคพื้นทั้งหมด

9.14.5 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากภาษีของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

ระบบภาษีของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์มีจุดมุ่งหมายเพื่อสุขภาพ ซึ่งการที่มีอัตราภาษีสูงสามารถทำให้รัฐบาลได้รับประโยชน์ ในแนวคิดที่ว่าผู้บริโภคเป็นผู้อพยพเป็นอย่างมากเพื่อใช้ในงบประมาณรายจ่าย การดูแลสุขภาพและบริการทางสังคม การลดการบริโภค หรือแม้แต่ลดการเติบโต ในปัจจุบันของการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในหลายๆ ประเทศที่อยู่บริเวณแปซิฟิกตะวันตก ซึ่งหมายถึงการออมของรัฐบาลโดยการลดอันตรายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ประเทศส่วนใหญ่มีระบบของการรวบรวมพิศัทธิหรือภาษีสรรพสามิต ระบบการบังคับใช้ที่ได้รับการปรับปรุงอาจทำบางส่วนเป็นกองทุนเลี้ยงตนเอง

ภาษีสรรพสามิตและพิศัทธิของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือทางนโยบายที่ใช้เวลานานไปทั่วโลก และถูกยอมรับโดยผู้ผลิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์มากมาย ในส่วนของอันตรายที่เกิดจากเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ภาษีที่สะท้อนปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ยังเป็นที่ถกเถียงกัน นโยบายที่มีความยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและทำนายได้เป็นสิ่งสำคัญต่ออุตสาหกรรม การรับเอานโยบายที่คล้ายคลึงกันในบริเวณภาคพื้นอาจมีประโยชน์ เนื่องจากสภาพเบียร์ ไวน์และสุราของประเทศนิวซีแลนด์กล่าวว่า การติดตามความยุติธรรมต่อการเก็บภาษีเป็นเรื่องสำคัญต่ออุตสาหกรรม ในบางประเทศเรื่องนี้สำคัญโดยเฉพาะต่อการนำเข้าและการผลิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่รวมอยู่ในระบบการจัดเก็บภาษี

ชุมชนได้รับประโยชน์จากการลดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่มีอันตรายต่อนักดื่ม และครอบครัว ภาษีที่มากขึ้นทำให้ต้นทุนจริงของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อนักดื่มเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสัดส่วนต่อปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มมากกว่าปล่อยให้เป็นการต่อผู้เสียภาษีคนอื่น ขณะที่การเพิ่มภาษีเล็กน้อยสามารถทำให้เกิดผลต่อราคาขายที่ทำให้เกิดความแตกต่างน้อยต่อนักดื่มที่ดื่มน้อยและปานกลางแต่หวังที่จะลดการดื่มในกลุ่มวัยรุ่น และทำให้นักดื่มท้อใจ

จากมุมมองของสุขภาพ การลดการบริโภคทำให้ลดอันตรายโดยเฉพาะเยาวชนและนักดื่มจะมีผลอย่างมากต่อรัฐบาล เพราะอัตราภาษีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในประเทศในปัจจุบันอยู่ต่ำกว่า ต้นทุนการเงินการคลังโดยตรงของนโยบายต่างๆ การดูแลสุขภาพ และการส่งเสริมสุขภาพ และอยู่ต่ำกว่าผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างมาก ในเกือบทุกประเทศของภูมิภาคนี้ ปริมาณการบริโภคกำลังเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม วิธีการและอัตราภาษีได้มีส่วนช่วยลดการนำเข้าหรือการผลิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย

บทที่ 10

ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น

10.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น

ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นแหล่งภาษีรายได้ที่สำคัญแหล่งหนึ่งของรัฐบาลควบคู่ไปกับภาษีที่ดินในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่การฟื้นฟูประเทศในสมัยราชวงศ์เมจิ (Meiji Restoration) ในปี ค.ศ. 1868 แม้ว่าภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ได้ทำให้เกิดรายได้มากกว่าภาษีที่ดินจนกลายมาเป็นแหล่งรายได้พื้นฐานของรายได้จากภาษีของประเทศ ต่อมาภาษีรายได้ ภาษีบริษัท และภาษีทางตรงอื่นๆ ได้เข้ามาเป็นส่วนใหญ่ของรายได้ภาษีทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2547 ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์มีปริมาณสูงถึง 1.659 ล้านล้านเยน และคิดเป็นร้อยละ 3.6 ของรายได้ภาษีทั้งหมด ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นเป็นภาษีที่ทำให้เกิดรายได้เข้ารัฐที่คงที่เพราะเป็นภาษีที่ภาษีที่ไม่ถูกกระทบตามการขึ้นลงของภาวะเศรษฐกิจ นี่จึงเป็นเหตุผลว่า ภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จึงมีบทบาทสำคัญในระบบภาษีของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน³⁶

จากการสำรวจในปี ค.ศ.2004 อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นประกอบด้วยโรงงาน 2,841 แห่ง และมีตัวแทนจำหน่าย 163,658 แห่ง มากกว่า ร้อยละ 95 เป็นสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็ก แต่จากการที่มีการเพิ่มประชากรน้อยลง และค่าใช้จ่ายสาธารณสุขต่อเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของอาหารที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตและการคลาญกฎระเบียบต่างๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในบรรยากาศโดยรอบของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เพื่อที่จะสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม องค์การภาษีแห่งชาติ³⁷ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับในเชิงบวกกับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ภัตตราคาร และผู้บริโภค องค์การภาษีแห่งชาติกำลังนำเอาหลายมาตรการเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างเหมาะสมและในมุมมองที่กว้างขวางครอบคลุมอุตสาหกรรมนี้ทั้งประเทศ³⁸

จากรายงานขององค์การอนามัยโลกในปี ค.ศ.2004 พบว่า มีชาวญี่ปุ่นประมาณ 3 ล้านคนที่ดื่มน้ำมีปัญหาของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และการติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์กำลังเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 60

³⁶ National Tax Agency Report, 2006

³⁷ National Tax Agency; NTA

³⁸ National Tax Agency Report, 2006

เป็นนักธุรกิจที่มีเงินเดือนประจำที่จำเป็นต้องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคมกับลูกค้าและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อบริษัท การปฏิเสหการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจนำไปสู่การทำลายอาชีพ มีการประมาณการว่า ชาวญี่ปุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 2.0 ลิตรของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อประชากรที่อายุมากกว่า 15 ปีหลังจากปี ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา³⁹ จากข้อมูลขององค์การการค้าของโลก (World Trade Organization; WTO) ในปี ค.ศ. 1995 ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นเป็นไปตามกฎหมายภาษีสุรา (The Liquor Tax Law) โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) โชชู (Shochu) ประกอบด้วยโชชูโกเอ (Shochu Koh A) และโชชูโอซุบี (Shochu Otsu B) 2) วิสกี้(Whisky)/บรันดี(Brandy) 3) เหล้า (Spirits) ประกอบด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น วอดก้า (Vodka) ยิน (Gin) รัม (Rum) อุโซ (Ouzo) และคอร์น (Korn) และ 4) สุรา (Liqueurs) ประกอบด้วยทั้งสุราคลาสสิก (Classic Liqueurs) และสุราครีม (Cream Liqueurs) อัตราภาษีจะแตกต่างกันไปตามปริมาณเฉพาะในรูปเงินเยนต่อลิตรของแต่ละชนิด ซึ่งปริมาณนี้ไม่เกี่ยวข้องกับกับความแรงของแอลกอฮอล์ (Alcohol Strength) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในแต่ละประเภทหรือประเภทย่อย อัตรานี้จะเพิ่มขึ้นตามปริมาณแอลกอฮอล์ ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นสัดส่วนกันก็ตาม ภายใต้กฎหมายภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อัตราภาษีจะแตกต่างกันไปตามประเภทย่อยของโชชูและเหล้า อัตราภาษีของโชชูโอซุบีต่อลิตรต่ำกว่าอัตราที่เรียกเก็บจากเหล้า อัตราภาษีของโชชูโอซุเอต่อลิตรต่ำกว่าอัตราต่อลิตรของเหล้าที่เป็นเครื่องดื่มที่ปริมาณแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 36-37 หากปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า อัตราภาษีของโชชูโอซุเอจะสูงกว่า อย่างไรก็ตาม โชชูโอซุเอที่มีในตลาดของประเทศญี่ปุ่นเป็นแอลกอฮอล์ที่มีความแรงระหว่าง ร้อยละ 20 และ 30 โดย ร้อยละ 20 จะมีความแรงมากที่สุด ดังนั้นในทางปฏิบัติอัตราภาษีต่อลิตรของเหล้ามักสูงกว่าอัตราภาษีของโชชูโอซุเอถ้าเปรียบเทียบกับอัตราภาษีต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ แทนที่จะเปรียบเทียบกับอัตราต่อลิตรของเครื่องดื่มแต่ละประเภท อัตราภาษีของเหล้ามักสูงกว่า (ดูรายละเอียดตารางที่ 10.1) (WT/DS8/1 on 29 June 1995, WT/DS8/15, WT/DS10/15 and WT/DS11/13 on 14 Feb 1997, Japan-Taxes on Alcoholic Beverages)

ในสหภาพยุโรปพิจารณาว่าทั้ง 2 ประเภทของโชชูและสุรากลั่นทั้งหมดอยู่ในประเภทเหล้า เช่น วอดก้า ยิน รัม อุโซ และคอร์น เป็นต้น เพราะฉะนั้น การเก็บภาษีของสุรากลั่นอยู่ภายในประเภท

---

³⁹ (WHO Global Status Report on Alcohol, 2004)

เหล้า ซึ่งมีอัตราสูงกว่าโซจูทั้ง 2 ประเภทย่อย⁴⁰

อัตราภาษีต่อลิตรของวิสกี้/บรันดีมักสูงกว่าอัตราต่อลิตรของโซจูเอและโซจูบี ทำนองเดียวกัน อัตราภาษีต่อลิตรของสุรามักสูงกว่าอัตราภาษีของโซจูบี อัตราภาษีของโซจูเอมักต่ำกว่าสุราที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ร้อยละ 32-33 ถ้า ร้อยละของความแรงของแอลกอฮอล์สูงกว่านี้ อัตราภาษีของโซจูเอสูงกว่า โซจูเอเกือบทั้งหมดที่ขายในตลาดประเทศญี่ปุ่นมีความแรงของแอลกอฮอล์ระหว่าง ร้อยละ 20 และ 30 โดยที่ ร้อยละ 20 มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด ดังนั้นอัตราภาษีต่อลิตรของโซจูเอมักต่ำกว่า อัตราภาษีต่อลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ของโซจูเอและโซจูบีต่ำกว่าอัตราภาษีต่อลิตรของวิสกี้/บรันดี และสุรา (ดูรายละเอียดตารางที่ 10.1)

---

⁴⁰ - เบียร์มีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน ถ้าเป็นเบียร์ที่มีความแรงมาก จะมี 6.0% ABV หรือสูงกว่า เบียร์ที่มีความแรงปานกลาง จะมี 3.3-6.0% ABV และเบียร์ที่มีความแรงต่ำมี 0.2-3.2% ABV ปริมาณแอลกอฮอล์มาตรฐานโดยเฉลี่ยในเบียร์คือ 5% ABV ถ้าเปลี่ยนแปลงลง 1-2% ABV หมายความว่า ลดปริมาณแอลกอฮอล์ลง 1 ใน 4 ถึงเกือบครึ่ง เบียร์เบา (Light Beer) หมายถึงเบียร์ที่มี ABV ต่ำ คาลอรี/พลังงานต่ำ และมีปริมาณคาร์โบไฮเดรตน้อย บางผลิตภัณฑ์มีทั้งคาลอรีและปริมาณแอลกอฮอล์น้อย (Lower Alcohol Beverages, April, 2007)

- ไวน์ตามกฎหมายของสหภาพยุโรปหมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มาจากหมักทั้งหมดหรือบางส่วนขององุ่น ไวน์บนโต๊ะ (Table Wine) มักมีความแรงของแอลกอฮอล์โดยปริมาตรไม่น้อยกว่า 8.5% ABV ขององุ่นที่ปลูกในบริเวณ เอ และบี และไม่น้อยกว่า 9% ABV ในบริเวณ และความแรงของแอลกอฮอล์ต้องไม่มากกว่า 15% ABV อย่างไรก็ตาม ไวน์ที่จากบริเวณที่ผลิตโดยไม่มีการปรุงแต่งอาจเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์ได้ถึง 20% ABV (Lower Alcohol Beverages, April, 2007)

- เหล้า (Spirits) แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่เกินกว่าปกติ (Category Transcenders) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายของปริมาณแอลกอฮอล์ 2) ประเภทผู้ผลิต (Category Maker) บางผลิตภัณฑ์มีความแรงของแอลกอฮอล์ ต่ำ กลาง และสูงตามประเภทที่มี ABV ต่ำ เช่น สุรา (Liquors) มี ค่า ABV ระหว่าง 15-25% โซจูของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น และ 3) สุราพร้อมดื่ม (Ready-To-Drinks; RTD) เป็นเครื่องดื่มที่มีรสชาติเป็นไปตามยุคสมัยของผู้ดื่ม กลิ่นหลากหลาย หรือการบรรจุหีบห่อ ตามความสะดวก เครื่องดื่มก่อนผสมนี้อาจนำไปใช้ในคอกเทลหรือผสมเพื่อดื่ม มักนิยมดื่มในยุโรปและประเทศออสเตรเลีย (Lower Alcohol Beverages, April, 2007)

ตารางที่ 10.1 ตัวอย่างอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	อัตราภาษีต่อลิตรของ แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (เยน)	ดัชนีจำแนกภาษี (Tax Discrimination Index)
โซฮูโอซูบี (ร้อยละ 20)	346.00	100
โซฮูโกเอ (ร้อยละ 20)	540.00	165
เหล้า (ร้อยละ 40)	992.73	287
โซฮูโอซูบี (ร้อยละ 20)	346.00	100
โซฮูโกเอ (ร้อยละ 20)	540.00	165
สุรา (ร้อยละ 40)	821.75	238
วิสกี/บรันดี (ร้อยละ 40)	2455.75	710

วิสกี/บรันดีและสุรากลั่นส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทเหล้า และสุรามักผลิตในประเทศอื่นและประเทศญี่ปุ่นนำเข้ามายัง ในทางตรงกันข้าม โซฮูมักผลิตในประเทศญี่ปุ่นและเกือบทั้งหมดมีการบริโภคภายในประเทศ

ในการประชุมขององค์การการค้าของโลก (World Trade Organization) ประเทศญี่ปุ่นได้รับผลกระทบที่เสียหายในการขึ้นภาษีต่อผู้บริโภครวมและผู้ผลิตโซฮูจากการปฏิวัติภาษี โดยโซฮูถูกเก็บภาษีเพิ่ม 1.6 เท่า และ โซฮูบี 2.4 เท่า ซึ่งประเทศญี่ปุ่นเห็นว่า ควรค่อยเพิ่มไม่ใช่เพิ่มภาษีโดยทันที ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1997 ได้มีการเพิ่มภาษีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งได้ตัดสินใจมาแล้วตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1994 แต่ไม่เป็นที่ยอมรับในการขึ้นภาษีสุราและภาษีการบริโภคในเวลาเดียวกัน ในที่สุดประเทศญี่ปุ่นได้เสนอให้มีการการปฏิวัติภาษีในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001

ในประเทศญี่ปุ่นมีธรรมเนียมของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคม สาเกที่เป็นเครื่องดื่มประจำชาติ หรือที่เรียกว่า ไวน์ข้าว (Rice Wine) แต่ที่ถูกต้องควรเป็นเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์อย่างน้อย ร้อยละ 14 จนถึง ร้อยละ 17 รongลงมาจากสาเก เครื่องดื่มที่เป็นที่นิยมคือ โซฮูเป็นสาเกที่กลั่นซึ่งมีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ประมาณ ร้อยละ 25 ในปลายศตวรรษที่ 19 ลัทธินิคมอเมริกันแทรกซึมเข้ามาในวัฒนธรรมของประเทศญี่ปุ่น ทำให้มีการนิคมดื่มเบียร์และการเพิ่มการนำเข้าเครื่องดื่ม โดยเฉพาะวิสกี⁴¹

⁴¹ (<http://www.britanica.com/eb/article-251733/beer-consumption>)

เบียร์ถูกนำเข้ามาในประเทศญี่ปุ่นในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งแต่เดิมมีสาเกเป็นเครื่องดื่มที่มีมาช้านาน อย่างไรก็ตามเบียร์ได้กลายมาเป็นเครื่องดื่มที่เป็นที่นิยมในชาวญี่ปุ่นในเวลาต่อมา แสดงว่าประเทศญี่ปุ่นรับเอาผลิตภัณฑ์ใหม่มาจากต่างประเทศ ปัจจุบันประเทศไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ เม็กซิโก และออสเตรเลียเป็นประเทศหลักที่นำเข้าเบียร์มาจากประเทศญี่ปุ่น ในขณะที่ประเทศในกลุ่มอาเซียน ประเทศไทยและฟิลิปปินส์เป็นประเทศหลักที่ส่งเบียร์ไปขายที่ประเทศญี่ปุ่น ต่อมาในปี ค.ศ. 2000 ได้มีเครื่องดื่มที่เรียกว่า แฮปปอชู (Happoshu) ซึ่งเป็นเครื่องดื่มที่มีมอลต์ต่ำและมีฟอง (Sparkling Low Malt Beverage) ความแตกต่างระหว่างค่าจำกัดความของเบียร์และแฮปปอชูมาจากประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่จัดแบ่งตามกฎหมายภาษีสุรา (The Liquor Tax) โดยยึดวัตถุประสงค์ที่ใช้และอัตราส่วนของมอลต์ที่ใช้ เบียร์มีส่วนผสมของมอลต์ ฮอป ข้าว ข้าวโพด เกาเลียง (Kaoliang) มันฝรั่ง แป้ง หรือน้ำตาลและมีส่วนผสมที่เป็นมอลต์มากกว่าร้อยละ 67 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้ามากที่สุดในประเทศญี่ปุ่นคือ ไวน์ที่นำเข้ามากมาจากประเทศฝรั่งเศสและอิตาลี โดยไวน์และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 70 ของการนำเข้าเครื่องดื่มทั้งหมด⁴²

ผู้ผลิตเบียร์ของประเทศญี่ปุ่นผลิตเบียร์ 6.36 ล้านกิโลลิตรในปี ค.ศ. 2005 จากการสำรวจของบริษัทเบียร์คิรินพบว่า ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศลำดับที่ 7 ที่ผลิตเบียร์รองจากประเทศจีน สหรัฐอเมริกา เยอรมนี บราซิล รัสเซียและเม็กซิโก ชาวญี่ปุ่นดื่มเบียร์เป็นลำดับที่ 6 รองจากชาวจีน อเมริกัน เยอรมัน บราซิลเลียนและรัสเซีย หากคิดเฉลี่ยต่อคนคือ 49.6 ลิตร จัดเป็นอันดับที่ 38 เบียร์เสียภาษีคิดเป็น ร้อยละ 46.2 ของต้นทุน เช่น เบียร์ขนาดขวด 633 มิลลิลิตร ราคา 337 เยน คิดเป็นภาษีสุรา 140.52 เยน ภาษีการบริโภค (Consumption Tax) 16.5 เยน และเป็นราคาเบียร์จริง 180.43 เยน⁴³

โซจูเป็นเหล้าของประเทศญี่ปุ่นที่ทำมาจากส่วนประกอบได้จากการหมักและกลั่น เช่น ข้าว สาเก มันฝรั่ง ข้าว บักวีท (Buckwheat) โซจูมี 25% ABV ทำให้มีความแรงน้อยกว่าเครื่องดื่มกลั่นโดยทั่วไป ตามกฎหมายแล้ว ปริมาณแอลกอฮอล์ในโซจูต้องเป็น 45% ABV โซจูมีการผลิตโดยทั่วไปแต่เดิมเริ่มมีการผลิตที่เมืองคาโกชิม่า (Kagoshima) บนเกาะคิวชู (Kyushu Island) ซึ่งเป็นเกาะที่อยู่ตอนใต้สุดของประเทศญี่ปุ่น ในขณะที่การขยายสาเกมีปริมาณลดลงมาเรื่อยๆ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มการดื่มทำให้โซจูเป็นที่นิยมมากขึ้น ผู้ดื่มที่คำนึงถึงสุขภาพมักชอบโซจูมากกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่นเพราะโซจูมีแคลอรีน้อยกว่า ประมาณ 15-20 แคลอรีต่อออนซ์ ในประเทศญี่ปุ่น

⁴² Product Market Study : Japanese Beverages Market, January 2006

⁴³ The Japan Times, August 7, 2007

มักผสมโซชูกับน้ำร้อน พลัมเค็ม ชาอูโลง (Oolong) น้ำผลไม้โดยเฉพาะที่ทำมาจากส้ม ลูกพีช และเกรฟฟรุต (Grapefruit) อาซาฮีเป็นผู้ผลิตชั้นนำ บางชนิดของโซชูที่เรียกว่า โครุอิ (Korui) มีสีใสคล้ายวอดก้า และมักผสมกับคอกเทล นอกจากนี้ยังมีชูฮิ (Chu-Hi) เป็นเครื่องดื่มพร้อมดื่มที่ผสมกับน้ำอัดลมที่มีรสผลไม้ อาซาฮียังคงขยายตลาดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่อไปโดยต้องคำนึงถึงรสชาติเครื่องดื่มที่หลากหลายและความนิยมเครื่องดื่มที่มีรสชาติเบาๆ (Lower Alcohol Beverages, April, 2007)

แฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เป็นสุราของญี่ปุ่นที่เป็นเครื่องดื่มคล้ายเบียร์ที่มีมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 67 และมีส่วนผสมของฮอพ ข้าว ข้าวโพด เกาเลียง (Kaoliang) มันฝรั่ง แป้ง หรือน้ำตาล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดนี้เป็นที่นิยมในกลุ่มผู้บริโภค เพราะเสียภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มที่กฎหมายกำหนดเป็นเบียร์ รวมทั้งอัลคอป็อปส์ (Alcopops) ที่มีมอลต์ถูกจัดอยู่ในกลุ่มแฮปโปชูด้วย แฮปโปชูเสียภาษี คิดเป็นร้อยละ 35.6 ของต้นทุน เช่น แฮปโปชูขนาดกระป๋อง 350 มิลลิลิตร ราคา 152 เยน คิดเป็นภาษีสุรา 46.98 เยน ภาษีการบริโภค 7.0 เยน และเป็นราคาเบียร์จริง 90.02 เยน เป็นต้น ซึ่งเสียภาษีถูกกว่าเบียร์ทำให้ผู้ผลิตเบียร์เปลี่ยนมาผลิตแฮปโปชูเป็นทางเลือกแทนเบียร์ในกลางทศวรรษ 19⁴⁴ ร้อยละของภาษีที่เรียกเก็บจากเบียร์สูงเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่น เช่น สาเกเก็บ ร้อยละ 16.2 โซชู ร้อยละ 36 และวิสกี้ร้อยละ 22.5 ซึ่งสูงกว่าประเทศอื่นๆ เช่น 7 เท่าของประเทศฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา 9 เท่าของประเทศเยอรมนี 2 เท่าของประเทศอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งผู้ผลิตเบียร์กล่าวว่าเบียร์เป็นที่นิยมในการดื่มมากและควรลดภาษีลง⁴⁵

ปัจจุบันระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นแบ่งเครื่องดื่มมอลต์คล้ายเบียร์ออกเป็น 4 ประเภทโดยพิจารณาตามปริมาณมอลต์คือ (1) เครื่องดื่มที่มีมอลต์ ร้อยละ 67 หรือมากกว่า (2) เครื่องดื่มที่มีมอลต์ ร้อยละ 50-67 (3) เครื่องดื่มที่มีมอลต์ ร้อยละ 25-50 และ (4) เครื่องดื่มที่มีมอลต์น้อยกว่าร้อยละ 25 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ถูกจัดว่าเป็นเบียร์ถ้ามีน้ำหนักของมอลต์สกัดมากกว่าร้อยละ 67 ของส่วนผสมที่ได้จากการหมัก อัตราภาษีของแฮปโปชูที่มีมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 50 จะเสียภาษีน้อยกว่าเบียร์ ภาษีของเบียร์คือ 222 เยน ในขณะที่ภาษีของแฮปโปชูคือ 134 เยน ทำให้ดึงดูดนักดื่มให้มาดื่มแฮปโปชูมากขึ้นในภาวะเงินเฟ้อ อย่างไรก็ตามภาษีของแฮปโปชูถูกเพิ่มขึ้นโดยรัฐบาลทำให้ราคาไม่แตกต่างกับเบียร์มากนัก และทำให้เกิดเครื่องดื่มประเภทใหม่ที่คล้ายเบียร์เรียกว่า สุราที่มีฟอง (Sparkling Liquor) หรือเครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สามที่แทนที่มอลต์ด้วยส่วนผสมอื่น เช่น ถั่วฮอร์สบีิน

---

⁴⁴ The Japan Times, August 7, 2007

⁴⁵ The Japan Times, August 7, 2007

(Horsebean) เป็นต้น ที่ถูกกว่าแต่มีรสชาติคล้ายเบียร์ อย่างไรก็ตามต่อมารัฐบาลได้ขึ้นภาษีเครื่องดื่มประเภทนี้

ในปี ค.ศ. 1994 ซันโตรี (Suntory) ได้นำเครื่องดื่ม ฮอปดราฟท์ (Hop's Draft) ที่มีมอลต์เป็นส่วนผสมร้อยละ 65 ตลาดจึงได้เกิดเครื่องดื่มที่มีมอลต์ต่ำ และเกิดเบียร์ที่ไม่มีมอลต์ (Non-Malt Beer) จากการที่รายได้จากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงเนื่องจากความนิยมของแฮปโพอู รัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นจึงเพิ่มภาษีเครื่องดื่มที่มีมอลต์ต่ำในที่สุด ในปี ค.ศ. 1996 ภาษีของผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของมอลต์ ร้อยละ 50-67 ถูกเพิ่มภาษีเท่ากับเบียร์ โรงงานผลิตเบียร์ปัจจุบันได้ผลิตแฮปโพอูส่วนใหญ่มีส่วนประกอบของมอลต์น้อยกว่าร้อยละ 25 เพื่อให้เสียภาษีต่ำที่สุดในประเภทของเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) เมื่อเร็วๆ นี้ โรงงานผลิตเบียร์ของประเทศญี่ปุ่นได้ผลิตเครื่องดื่มประเภทนี้หลายชนิดเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งของตลาด ในจำนวนนี้มาในรูปแบบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีการลดปริมาณคาร์โบไฮเดรตและพิวรีนส์ (Purines) แนวโน้มต่อไปจะมีการใช้ข้าวบาร์เลย์ที่ไม่มีมอลต์ เช่น มูจิ (Mugi 100%) นามา-ชิโบริ (Nama-Shibori) เป็นต้น เมื่อเร็วๆ นี้ได้มีเครื่องดื่มที่มีรสชาติเบียร์ที่เรียกว่า เบียร์ลำดับที่สาม (Third Beer) ที่ผลิตมาแข่งขันกับแฮปโพอู เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ยังไม่ได้จัดประเภทให้เสียภาษีในอัตราสูง เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สามนี้ ใช้สารอื่นแทนมอลต์ (Malt Alternatives) หรือเป็นส่วนผสมของแฮปโพอู และอีกประเภทหนึ่งของแอลกอฮอล์ เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มขนาดกระป๋อง 350 มิลลิลิตร เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สามถูกกว่าแฮปโพอู 10-25 เยน⁴⁶

จากแผนการผลิตภายในประเทศในปี ค.ศ. 2006 อัตราส่วนการผลิตคือ เบียร์ร้อยละ 55 แฮปโพอู ร้อยละ 25 และสุราที่มีฟอง (Sparkling Liquor) หรือเครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สาม ร้อยละ 20

ความต้องการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงในปี ค.ศ. 2006 เนื่องจากเบียร์และน้ำผลไม้หมัก (Cider/Perry) จากข้อมูลสมาคมผู้ผลิตเบียร์ของประเทศญี่ปุ่น (Brewers Association of Japan) การเปลี่ยนการดื่มเบียร์มักเกิดในระดับครัวเรือนแต่ในระดับร้านอาหารและภัตตาคารยังคงมีการดื่มเบียร์ การเติบโตและการแข่งขันอย่างมากของการขายเบียร์ในญี่ปุ่นพร้อมกับการเกิดเบียร์ประเภทที่สามคือ เบียร์ที่เป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของโปรตีนจากถั่วเหลืองแทนที่จะเป็นมอลต์ทำให้ลดมูลค่าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เนื่องจากราคาขายที่ต่ำกว่าของเก่าเดิม ในทางตรงกันข้าม RTDs และเหล้าที่มีการพุ่งยอดการเจริญเติบโตของการขายในช่วงสุดท้ายของปีเนื่องจากการขายของไวน์องุ่นและโซจู/โชจู

ความตระหนักในสุขภาพนำไปสู่การลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงที่ผ่านมา ผู้บริโภคลดการบริโภคอย่างหนักลงเปลี่ยนเป็นเครื่องดื่มที่มีผลดีต่อสุขภาพมากกว่า เช่น น้ำผลไม้ ชา เป็นต้น การมีภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทำให้ลดธุรกิจของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริษัทพยายามตัด

⁴⁶ <http://en.wikipedia.org/wiki/Happoshu>

รายงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง ยิ่งทำให้มีผลกระทบต่อการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตามความตระหนักในเรื่องสุขภาพที่เพิ่มขึ้นทำให้มีการเพิ่มอย่างมากในเรื่องความสนใจของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลดีต่อสุขภาพ เช่น ไวน์แดงที่ไม่มีฟอง (Still Red Wine) โชชู เป็นต้น ผู้ผลิตได้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์น้อยลงเพื่อดึงดูดผู้บริโภคที่มีสุขภาพที่ดีกว่า หรือแม้แต่ผลิตภัณฑ์ที่มีการปรับปรุง เช่น กาบาของเมอร์เซียนคอร์ปที่เสริมด้วยไวน์แดงที่ไม่มีฟอง (Mercian Corp's GABA-Fortified Still Red Wine) เป็นต้น (Alcoholic Drinks Homepage-Japan Homepage)

ในประเทศญี่ปุ่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีตลาดที่ค่อนข้างเป็นปึกแผ่น บริษัทเบียร์ที่เป็นผู้นำคือ อาซาฮี (Asahi Breweries Ltd.) และคิริน (Kirin Brewery Co. Ltd.) มีปริมาณการขายมากกว่าครึ่งประเทศในปี พ.ศ.2548 ถึงแม้ว่า ความเข้มข้นเกิดจากเบียร์ที่มีปริมาณการขายมากที่สุดในบรรดาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริษัททั้ง 2 ยังขยายธุรกิจของตนเพื่อรักษาความเป็นผู้นำและปกป้องกำไรของตนไว้ ท่ามกลางการแข่งขันสูง ตัวอย่างเช่น บริษัทคิรินมีส่วนในการขาย ร้อยละ 50 ของไวน์ เมอร์เซียนคอร์ป

ที่มากระตุ้นธุรกิจไวน์ ในขณะที่บริษัทอาซาฮียังคงลงทุนอย่างหนักในการผลิตยี่ห้ออาซาฮีซูเปอร์ดราย(Asahi Super Dry) ขณะเดียวกันได้มีการพัฒนาธุรกิจโชชูของตนเองต่อไปด้วย

ในปี ค.ศ. 2006 ผู้บริโภคยังมีความนิยมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะไวน์และเหล้า ยี่ห้อ/คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเรื่องความแตกต่างของเครื่องดื่มที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาผู้เชี่ยวชาญไม่ค่อยมีส่วนร่วมในซูเปอร์มาร์เก็ต/ไฮเปอร์มาร์เก็ตที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากมายและเข้าถึงได้ง่าย

เป็นที่คาดหวังกว่าการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังคงทรงๆอยู่เบื้องหลังการเติบโตของเบียร์และการบริโภคเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ การเจริญเติบโตในปริมาณการขายอาจเกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อสุขภาพมากกว่า เช่น ไวน์องุ่นที่มีแอลกอฮอล์น้อย (Light Grape Wine) โชชู เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริโภคที่เป็นสตรีกำลังสนับสนุนตลาดนี้เนื่องจากกำลังการซื้อและการยอมรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังกล่าวเป็นอย่างมาก สิ่งนี้ทำให้เกิดการเติบโตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับสตรี เช่น ไวน์ที่มีฟอง (Sparkling Wine) ไวน์แดงที่ไม่มีฟอง โชชู RTDs เป็นต้น

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น หมายถึง เครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1 หรือมากกว่า ยกเว้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมายธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Business Law) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับจากผู้ผลิตเบียร์และเรียกเก็บเมื่อมีการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากโรงงาน สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้า ผู้นำเข้าต้องจ่ายภาษีเมื่อได้รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากด่านเสียภาษี ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) โดยขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10

ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ได้แก่ สาเก สารประกอบในสาเกโซชู มิริน(Mirin) ที่เป็นไวน์ที่ปรุงจากข้าว เบียร์ ไวน์ผลไม้ วิสกี้ เหล้า (Spirits) สุรา (Liquors) และสุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors) ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร (Specific Tariff per Kiloliter) (ดูตารางที่ 10.2) อัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท (ดูตารางที่ 10.3) ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์⁴⁷

---

⁴⁷ An Outline of Japanese Tax Administration, National Tax Agency, Japan, 2003

ตารางที่ 10.2 ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร
ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2544

ประเภทของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	ชนิด	ปริมาณแอลกอฮอล์ (ร้อยละ)	จำนวนภาษีพื้นฐาน (เยนต่อกิโลลิตร)
สาเก		15	140,500
สารประกอบในสาเก		15	79,300
โชชู	โชชูเอ	25	248,100
	โชชูบี		
มิริน(Mirin) ไวน์ที่ปรุงจาก ข้าว		13.5	21,600
เบียร์			222,000
ไวน์ผลไม้	ไวน์ผลไม้		56,500
	ไวน์ผลไม้หวาน	12	98,600
วิสกี	วิสกี	40	409,000
	บรันดี		
เหล้า (Spirits)	เหล้า	37	367,188
	แอลกอฮอล์เพื่อวัตถุประสงค์		
สุรา (Liquors)		12	119,088
สุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors)	สุราที่มีฟอง (Sparkling Liqueur)	สัดส่วนของมอลต์น้อยกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 50	222,000
		สัดส่วนของมอลต์เท่ากับ หรือมากกว่า ร้อยละ 25 ถึง 50	152,700
		สัดส่วนของมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 25	105,000
	สุราผง (Powder Liqueur)		320,500
	สุราอื่นๆ	สุราที่เหมือนมิริน	21,600
		อื่นๆ	98,600

ที่มา : An Outline of Japanese Tax Administration, National Tax Agency, Japan, 2003

ตารางที่ 10.3 อัตราภาษีสำหรับประเภทของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์

ประเภทของ เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	ปริมาตร (มิลลิลิตร)	ปริมาณ แอลกอฮอล์ (ร้อยละ)	ราคาขาย	ภาษี	ภาษีการ บริโภค	ภาระภาษี (Tax Burden) (2)+(3) / (1)+(3) (ร้อยละ)
			ตาม ประเภท (เยน)	เครื่องดื่มน้ำ แอลกอฮอล์ (เยน)		
สาเก	1,800	15.0	1,835	252.90	91.75	17.9
โชชู	เอ	1,800	1,370	446.58	68.50	35.8
	บี	1,800	1,564	446.58	78.20	32.0
เบียร์	633	5.0	321	140.52	16.05	46.5
วิสกี	700	40.0	1,510	286.30	75.50	22.8
เบียร์ที่มี มอลต์ต่ำ	350	5.5	145	46.98	7.25	35.6

ที่มา : An Outline of Japanese Tax Administration, National Tax Agency, Japan, 2003

- หมายเหตุ : 1. ราคาขายปลีกตามประเภทแสดงด้วยราคาขายตามสต็อกเกอร์ ไม่รวมภาษีการบริโภค
เหมือนในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2546
2. ราคาขายปลีกสำหรับเบียร์รวมค่ามัดจำขวด 5 เยน

ถ้าผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายใดที่มีความยุ่งยากในการจ่ายเงินภาษีก่อนวันที่กำหนดไว้ เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลของฝ่ายบัญชี ผู้ผลิตอาจยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการของสำนักงานภาษีประจำพื้นที่ (Tax's Office District Director) เพื่อขอขยายเวลาไปได้อีก 1 เดือนจากช่วงเวลาที่กำหนด เช่นเดียวกับผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ด่านศุลกากรอาจขออนุญาตจากผู้อำนวยการภาษีศุลกากรเพื่อขอขยายเวลา

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแหล่งหนึ่งของรายได้ของรัฐบาลร่วมกับภาษีที่ดินตั้งแต่สมัยเมจิ (Meiji) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2411 ต่อมาภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าภาษีที่ดิน จึงกลายเป็นแหล่งใหญ่ของรายได้ประชาชาติ ต่อมาภาษีรายได้ ภาษีบริษัท และภาษีทางตรงอื่นๆ กลายเป็นภาษีที่มีสัดส่วนของรายได้มากกว่าเดิม ในปีงบประมาณ 2547 ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดเป็น 1.659 ล้านล้านเยน และคิดเป็น ร้อยละ 3.6 ของภาษีทั้งหมด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีรายได้ที่ค่อนข้างคงที่เพราะไม่

ถูกกระทบได้ง่ายจากภาวะผันผวนของเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงมีบทบาทสำคัญในระบบภาษีของประเทศญี่ปุ่นจนทุกวันนี้⁴⁸

จากการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่นในปี พ.ศ.2547 ได้ภาษีจากเบียร์เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ โชชู สาเก และสุรา ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 10.4

ตารางที่ 10.4 สถานภาพของการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี พ.ศ.2547

ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ปริมาณการผลิต (พันกิโลลิตร)	จำนวนภาษีที่ได้ (ล้านบาท)
สาเก	524	94,950
สารประกอบในสาเก	38	4,961
โชชู	1,043	226,891
มิริน(Mirin) ไวน์ที่ปรุงจากข้าว	103	2,274
เบียร์	3,844	844,039
ไวน์ผลไม้	70	5,799
วิสกี	72	28,669
เหล้า (Spirits)	76	7,791
สุรา (Liquors)	714	60,835
สุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors)	2,564	305,325
รวม	9,047	1,599,550

ที่มา : National Tax Agency Report, 2006

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบด้วยผู้ผลิตประมาณ 2,841 ราย และผู้จำหน่าย 163,658 ราย (ข้อมูลปี ค.ศ. 2004) มากกว่าร้อยละแปดเป็นธุรกิจขนาดกลางและเล็ก จากการที่มีประชากรมีความสนใจต่อเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของอาหารมีมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตและการไม่อยู่ในกฎระเบียบมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญในสภาวะแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรอบโรงงานเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง

⁴⁸ National Tax Agency Report, 2006

เศรษฐกิจและสังคม หน่วยงานภาษีของประเทศ (The National Tax Agency; NTA) จึงมีแนวคิดที่เป็นเชิงบวกกับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ร้านอาหาร และผู้บริโภคน้ำ NTA ได้นำมาตรการต่างๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ให้ดีขึ้น และให้ครอบคลุมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ

ทุกๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ผู้ผลิต ผ่านผู้จำหน่าย ไปจนถึงผู้บริโภคและภาครัฐต้องมาร่วมมือกันเพื่อที่จะปรับปรุงการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ โดยยึดผู้บริโภคเป็นหลัก ว่า การผลิตเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ต้องมีคุณภาพและความปลอดภัย มีการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสม และมีข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้อง ในปี ค.ศ. 2005 ประเทศญี่ปุ่น ได้กำหนดให้สาเกให้มีฉลากระบุพื้นที่ผลิตด้วยว่า อยู่ในภูมิภาคใด ซึ่งแต่ก่อนกำหนดเฉพาะไวน์และสุรากลั่น และรัฐบาลได้สนับสนุนให้ผู้ส่งออกเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ขยายตลาดเนื่องจากความนิยมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของญี่ปุ่นมากขึ้น นอกจากนี้ NTA ยังมีโปรแกรมอนุญาตให้ธุรกิจเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ระบุปัญหาการจัดการของตนเอง และให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จ

10.2 สถานการณ์และการคาดการณ์อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางด้านสังคมพิจารณาจาก (1) อายุของประชากร (2) ความสนใจในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยมากขึ้น (3) ความเปลี่ยนแปลงในเรื่องอาหาร และ (4) ความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยพิจารณาจาก (1) ความก้าวหน้าของการลดการควบคุม (2) การทำให้ค่าเงินสูงขึ้นและการลดการเพิ่มค่าแรง และ (3) โลกภิวัตน์ (National Tax Agency Report, 2006) จากสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า ผู้ผลิตมีปัญหาเกี่ยวกับระดับคุณภาพสินค้า ซึ่งมีการเพิ่มการผลิตเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีต้นทุนต่ำ ราคาขายต่ำ มีปัญหาการจัดการทางโครงสร้างและธุรกิจ ซึ่งเป็นโครงสร้างธุรกิจที่อ่อนแอและยากที่จะจัดการ มีอุปทานและการแข่งขันที่มากเกินไป ซึ่งผู้ผลิตพยายามที่จะปรับปรุงระดับของคุณภาพโดยศึกษามาตรการที่จะเพิ่มมูลค่า ผู้ขายส่งมีกำไรที่ลดลง (การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างกำไร) และบทบาทลดลง ผู้ขายปลีกมีจำนวนมากขึ้น มีการลดลงของร้านขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และมีผู้ค้าปลีกที่ไม่มีประสบการณ์มากขึ้น ร้านอาหารมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์และขาดข้อมูลของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ผู้บริโภคสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพและราคาของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ องค์การอนามัยโลกได้สรุปสถานการณ์เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นไว้ดังตารางที่ 10.5

ตารางที่ 10.5 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น

		ประเภทเครื่องดื่ม		
		เบียร์	ไวน์	เหล้า
การควบคุมการขายปลีกและการผลิต	การมีสัมปทานในการผลิต	ไม่มี		
	การมีสัมปทานในการขาย	ไม่มี		
	การมีใบอนุญาตในการผลิต	มี		
	การมีใบอนุญาตในการขาย	มี		
การจำกัดการขายและระดับของการบังคับ	ชั่วโมงการขาย	ไม่มี		
	วันที่ขาย	ไม่มี		
	สถานที่ขาย	ไม่มี		
	ความหนาแน่นของสถานที่ขาย	มี		
	ระดับของการบังคับ	ไม่มี		
การกำหนดอายุในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ในสถานที่	20		
	นอกสถานที่	20		
ภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	การขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม	มี		
	ร้อยละของการขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม	5		
	ภาษีคิดเป็นร้อยละของราคาขายปลีก	46.5		22.8
	มีเสตมป์ภาษีสรรพสามิต	ไม่มี		
การจำกัดการโฆษณา	โทรทัศน์แห่งชาติ	ตามสมัครใจ		
	วิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ	ไม่มี		
	สื่อสิ่งพิมพ์	ตามสมัครใจ		
	ป้ายโฆษณา	ไม่มี		
	การเตือนหรือประกาศเกี่ยวกับสุขภาพ	มี		
	การบังคับการโฆษณาและการจำกัดสปอนเซอร์	ไม่มีข้อมูล		
การจำกัดสปอนเซอร์ของ	เหตุการณ์เกี่ยวกับการกีฬา	ไม่มี		
	เหตุการณ์เกี่ยวกับเยาวชน	ไม่มี		
การจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน	สถานพยาบาล	ตามสมัครใจ		
	สถานศึกษา	ตามสมัครใจ		

บริเวณสาธารณะ	หน่วยงานของรัฐ	ไม่
	การขนส่งสาธารณะ	ไม่
	สวนสาธารณะ ถนน ฯลฯ	ไม่
	สถานกีฬา	ไม่
	ที่พักผ่อน เช่น คอนเสิร์ต เป็นต้น	ไม่
	สถานที่ทำงาน	ตามสมัครใจ
คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดและการตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ	คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ (ร้อยละโดยปริมาตร)	10
	ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด(Maximum Blood Alcohol Concentration Level; BAC)	03
	การตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (Use of Random Breath Testing; RBT)	บางครั้ง

ที่มา : World Health Organization, 2004

10.3 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น มีดังนี้

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) โดยขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ได้แก่ สาเก สาปรประกอบในสาเก โชชู มิริน(Mirin) ที่เป็นไวน์ที่ปรุงจากข้าว เบียร์ ไวน์ผลไม้ วิสกี้ เหล้า (Spirits) สุรา (Liquors) และสุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors) ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร (Specific Tariff per Kiloliter)

2) อัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น ที่อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์

3) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น หมายถึง เครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1 หรือมากกว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้า ผู้นำเข้าต้องจ่ายภาษีเมื่อได้รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากด่านเสียภาษี ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) โดยขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์

4) เบียร์เสียภาษี คิดเป็น ร้อยละ 46.2 ของต้นทุน เบียร์ต้องเสียภาษีสุราและภาษีการบริโภค (Consumption Tax)

5) แฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เป็นเครื่องดื่มคล้ายเบียร์ที่มีมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 67 รวมทั้งอัลคอปอปส์ (Alcopops) ที่มีมอลต์ถูกจัดอยู่ในกลุ่มแฮปโปชูด้วย แฮปโปชูเสียภาษี คิดเป็น ร้อยละ 35.6 ของต้นทุน เสียภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มที่กฎหมายกำหนดเป็นเบียร์

6) เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สาม เป็นเครื่องดื่มที่เสียภาษีน้อยและถูกกว่าแฮปโปชู 10-25 เยน

10.4 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น

หากพิจารณาภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นที่เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) ซึ่งขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ได้แก่ สาเก สารประกอบในสาเก โชชู มิริน (Mirin) ที่เป็นไวน์ที่ปรุงจากข้าว เบียร์ ไวน์ผลไม้ วิสกี้ เหล้า (Spirits) สุรา (Liquors) และสุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors) ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานเป็นตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร (Specific Tariff per Kiloliter) โดยอัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น ที่อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแต่ละประเภทมีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน นั่นคือมีการเก็บภาษีทั้งการคิดภาษีตามประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และที่มีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน การเก็บภาษีแบบเฉพาะเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ โดยเฉพาะที่เรียกว่า แฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สามที่เสียภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มที่กฎหมายกำหนดเป็นเบียร์ ทำให้ผลดีต่อสุขภาพของประชาชน แต่สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมคือ การพิจารณามูลค่าของเครื่องดื่มประกอบด้วยโดยเฉพาะในภาษีศุลกากรสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า ทั้งนี้เพื่อเพิ่มรายได้ภาษีและเป็นการส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมภายในประเทศ การเก็บภาษีตามมูลค่าทำให้ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้น เหมาะสมกับภาวะเงินเฟ้อ และอาจทำให้เกิดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมลดลง

บทที่ 11

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้

11.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในวัฒนธรรมของชาวเกาหลีใต้และเป็นปัจจัยที่บอกถึงตลาดของไวน์ในอนาคต เพราะมีการดื่มไวน์คิดเป็นร้อยละ 0.3 ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ซึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการดื่มไวน์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 โดยปริมาตร และเป็นร้อยละ 33 โดยมูลค่า เนื่องจากอิทธิพลของสื่อที่เน้นผลต่อสุขภาพหากมีการดื่มไวน์อย่างเหมาะสม⁴⁹

ในปี ค.ศ. 2005 มีการเกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเกาหลีใต้ที่ทำให้เกิดความแตกต่างอย่างมากในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสังคมและสุขภาพ จากลักษณะการดื่มดั้งเดิมที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เล็กน้อยพร้อมกับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการไปเป็นการดื่มสุรากลั่นอย่างหนักโดยไม่มีอาหารใดๆ ทำให้เกิดอุบัติการณ์ของโรคที่เกี่ยวข้องกับที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นอย่างมาก ชาวเกาหลีใต้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 8.1 ลิตรต่อคนโดยผู้ชายดื่ม 18.4 ลิตรต่อคน ซึ่งในอดีตเคยดื่ม 1.0 ลิตรในปีค.ศ. 1960 และ 7.0 ในปี ค.ศ. 1980 มีการประมาณการว่า ชาวเกาหลีใต้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประมาณ 7.0 ลิตรของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อประชากรที่อายุมากกว่า 15 ปีหลังจากปี 2538 เป็นต้นมา⁵⁰

ระบบการเก็บภาษีของประเทศเกาหลีใต้หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เหมือนในประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากมีการถ่ายทอดระบบภาษีจากประเทศญี่ปุ่นเข้าไปในประเทศเกาหลีใต้ในช่วงปี 2453-2488 แต่ต่อมาหลังจากการปฏิวัติภาษีครั้งใหญ่ทำให้ระบบภาษีทั้ง 2 ประเทศมีความแตกต่างกัน โดยภาษีทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่นมีประเภทและรายละเอียดมากกว่าในประเทศเกาหลีใต้ แต่ในประเทศเกาหลีใต้มีภาษีที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง การศึกษาและภาษีเพื่อการพัฒนาชนบทสูง⁵¹

ในปี ค.ศ. 1998 เกิดภาวะเศรษฐกิจและมีผลต่อการนำเข้าไวน์ในประเทศเกาหลีใต้ แต่หลังจากที่มีการปรับโครงสร้างใหม่ความนิยมในการดื่มไวน์ กลับมาเพิ่มขึ้นอีก เพราะการสนับสนุนให้มีการ

⁴⁹ Republic of South Korea Country Brief, November, 2005

⁵⁰ WHO Global Status Report on Alcohol, 2004

⁵¹ Kook, Joong-Ho, 2000

ดื่มไวน์แดงโดยเฉพาะในกลุ่มนักดื่มหน้าใหม่ โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยหนุ่มสาว จนมีการเปิดโรงเรียนไวน์ บาร์ไวน์ นิทรรศการไวน์ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับไวน์

ประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่ส่งออกไวน์มาขายยังประเทศเกาหลีใต้เป็นอันดับที่ 5 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนที่สำคัญในวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีใต้ โดยแม้ว่า ไวน์จะเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการดื่มน้อยกว่า ร้อยละ 0.3 ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด แต่มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.5 โดยปริมาตรและ ร้อยละ 33 โดยมูลค่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การเจริญเติบโตนี้เกิดโดยการเปลี่ยนจากการดื่มเหล้า (Spirit) ที่รุนแรงเพราะเริ่มมีความห่วงใยต่อสุขภาพและสื่อที่ให้ความสนใจกับประโยชน์ต่อสุขภาพจากการดื่มไวน์ที่มีปริมาณพอประมาณ⁵²

อย่างไรก็ตามการบริโภคไวน์ในประเทศเกาหลีใต้ยังจำกัดมาก โดยมีปริมาณการบริโภค 0.4 ขวดต่อคน ตลาดของไวน์น้อยกว่าร้อยละ 3 ของตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดหรือประมาณ 7.2 พันล้านวอน อย่างไรก็ตาม ชาวเกาหลีใต้ใช้จ่ายเงินรายได้ในการดื่มไวน์โดยเฉลี่ยต่อคนสูงที่สุดในเอเชีย การบริโภคไวน์ได้เติบโตอย่างรวดเร็ว โดยพบว่า มีการนำเข้าไวน์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 59 ในปี ค.ศ. 2003 (ประมาณ 55 ล้านเหรียญอเมริกา) ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการแก้ไขระบบภาษีในประเทศเกาหลีใต้ ภาษีมูลค่าเพิ่มเรียกเก็บจากสินค้านำเข้า ร้อยละ 10 ของมูลค่าที่คิดภาษี (Dutiable value) มูลค่าที่คิดภาษีคือ ราคาที่รวมประกันภัย (CIF) บวกกับค่าธรรมเนียมและภาษีอื่นๆ ทั้งหมด

ประเทศเกาหลีใต้มีกฎระเบียบมากมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าไวน์ โดยไวน์มีการเก็บภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ เช่น เบียร์ เหล้า เป็นต้น แต่จากผลรวมของการเก็บภาษีและการเพิ่มราคาขายปลีกทำให้ไวน์นำเข้ามีราคาแพงมากกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมที่ผลิตในประเทศ

ในปี ค.ศ. 1999 สหภาพยุโรป (European Union; EU) ได้ชนะการอุทธรณ์ในการอภิปรายขององค์การการค้าโลก (The World Trade Organization; WTO) ต่อระบบภาษีของประเทศเกาหลีใต้ที่มีต่อสุรา (Liquor) คณะกรรมการอุทธรณ์ของ WTO ได้กล่าวว่า ระบบภาษีสุราของประเทศเกาหลีใต้ ขัดแย้งกับกฎของ WTO คณะกรรมการยุโรป (European Commission) ประกอบด้วยสมาชิก 15 ประเทศ จึงได้พิจารณาสรุปว่า ประเทศเกาหลีใต้เก็บภาษีสองชั้น 35 กับเครื่องดื่มโซจูที่ผลิตมากในประเทศเกาหลีใต้ ขณะที่เก็บภาษีสองชั้น 100 กับวิสกี้และบรันดี และร้อยละ 80 กับเหล้าขาว (White Spirits) ได้แก่ วอดก้า รัม และยีน คณะกรรมการยุโรปกล่าวว่า อุตสาหกรรมในยุโรปถูกทำลายทางการค้าอย่างแสนสาหัสจากกฎหมายภาษีของโซล (Seoul's Tax Regime) EU ที่เป็นผู้ผลิตสุราหลักของโลกและเป็นผู้ส่งออกเหล้าคิดเป็นมูลค่า

⁵² Republic of South Korea Country Brief, November, 2005

4,000 ล้านยูโรต่อปี ประเทศเกาหลีได้จึงถูกบังคับให้เปลี่ยนแปลงนโยบายสุรา การชดเชยการจ่าย หรือการตอบแทนในที่สุด⁵³ (http://findarticlees.com/p/article/mi_mOWDP/is_1999_Jan_25/ai_536442234)

ในประเทศเกาหลีได้มีปริมาณการเติบโตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นเพียงร้อยละ 1 ในปี ค.ศ. 2004 ซึ่งมียอดขายทั้งหมด 3,358 ล้านลิตร ซึ่งหากมองในมูลค่าแล้ว การขายมีการเติบโตลดลงร้อยละ 4 คิดเป็นมูลค่า 22,251 พันล้านวอน อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับความบอบช้ำจากการถดถอยของเศรษฐกิจซึ่งเริ่มจากปลายปี ค.ศ. 2002 จนถึงต่ำสุดในปีค.ศ. 2005 เศรษฐกิจของผู้บริโภคในประเทศยังคงต่ำลงตั้งแต่การฟื้นตัวของวิกฤตไอเอ็มเอฟ ในประเทศเกาหลีได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยในแนวเดียวกับบุหรี่ยาสูบ และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ เช่น ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภาษีการศึกษา เป็นต้น ในปี ค.ศ. 2004 เศรษฐกิจยังชะงัก ผู้บริโภคตัดรายจ่ายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง⁵⁴

รัฐบาลได้มีมาตรการบังคับด้วยกฎหมายในปี ค.ศ. 2004 เพื่อควบคุมโดยการตัดรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงอย่างฟุ่มเฟือยของบริษัทต่อครั้งมากกว่า 500,000 วอน สิ่งนี้สอดคล้องกับการที่บริษัทส่วนใหญ่พยายามลดต้นทุนเป็นอย่างมากทำให้มีผลกระทบต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ เหล้า ในทางตรงกันข้ามไวน์ยังไม่มีผลกระทบต่อการดื่มมากนัก เพราะการที่เชื่อว่า มีผลดีต่อสุขภาพรวมทั้งเบียร์ที่มีการบริโภคเกือบไม่เปลี่ยนแปลง

ในปี ค.ศ. 2004 ภายใต้อาณาเศรษฐกิจที่ตึงตัว ราคาขายเป็นปัจจัยหลักเบื้องหลังการบริโภค โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาต่ำมีการบริโภคมากกว่าที่มีราคาสูง ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ เหล้า (Spirits) โดยเฉพาะเหล้าที่มีค่าธรรมเนียมหรือเหล้าของตะวันตก เช่น วิสกี้ เป็นต้น ที่มีการขายลดลง แต่เหล้าที่ผลิตในประเทศและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เช่น โซจู (Soju)/โชชู (Shochu) แมซิลจู (Maesilju) เป็นต้น ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากยอดขายที่ลดลงของเหล้าตะวันตก การขายเหล้าในภาพรวมทั้งหมดมีปริมาณลดลงมากกว่าร้อยละ 1 เล็กน้อย แต่เป็นร้อยละ 9 ของมูลค่าการขายในปี ค.ศ. 2004 อุตสาหกรรมเบียร์ยังเป็นเครื่องดื่มมาตรฐานที่มีการบริโภคมากกว่ายี่ห้อที่มีการเสียค่าธรรมเนียม ส่วนไวน์ที่เป็นไวน์ข้าวที่ผลิตในประเทศ (Local Rice Wine) ที่มีค่านิยมดื่มคือ ทักจู (Takju) มีการบริโภคกันอย่างมากในปี ค.ศ. 2004 คำนึงถึงที่เชื่อกันว่า ความนิยมจะค่อยๆ ลดลงเนื่องจากแอลกอฮอล์อย่างไรก็ตาม ระดับราคาขายที่ต่ำของไวน์ข้าวที่ผลิตในประเทศได้ก่อให้เกิดข้อดีของการดื่มไวน์ในช่วงเศรษฐกิจที่มีดมน

⁵³ (http://findarticlees.com/p/article/mi_mOWDP/is_1999_Jan_25/ai_536442234)

⁵⁴ http://www.the-infoshop.com/study/eo_31637-alcohol-s-korea.html

สุขภาพเป็นปัจจัยหลักอีกสิ่งหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จในปี ค.ศ. 2004 การเรียกร้องความกินดีอยู่ดีในประเทศทำให้เกิดการเติบโตของไวน์องุ่น และทากู ซึ่งเครื่องดื่มทั้ง 2 มีผลต่อสุขภาพ สิ่งนี้จึงเป็นเหมือนเครื่องหมายที่แสดงว่า ประเทศเกาหลีใต้มีความใส่ใจในประเด็นสุขภาพ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องวัฒนธรรมของการกินและการดื่ม

ในปี ค.ศ. 2004 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้ส่วนใหญ่ขายด้วยราคาที่ต่ำกว่าราคาขาย (Off-Trade) โดยมีปริมาณการขายร้อยละ 57 ของปริมาณการขายทั้งหมดเนื่องจากราคาขายตามปกติ (On-Trade) มักสูงกว่า สิ่งนี้จึงทำให้เพิ่มมูลค่าส่วนแบ่งของการขายเป็น ร้อยละ 70 เนื่องจากประเทศเกาหลีใต้ขึ้นชอบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกบ้านเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางสังคม การขายตามราคาจึงทำให้เพิ่มทั้งปริมาณและมูลค่า ถึงแม้ว่า การขายต่ำกว่าราคากำลังมีการเติบโตมากกว่า ในช่วงที่ผ่านมาในช่วงนี้ การขายต่ำกว่าราคาได้เพิ่มส่วนแบ่งของการขายทั้งปริมาณและมูลค่าในการขาย การซื้อเครื่องดื่มจากสถานที่ขายต่ำกว่าราคามีจุดประสงค์หลายประการ ได้แก่ การซื้อไปดื่มเองที่บ้าน ให้เป็นของขวัญ การเก็บไว้ในบ้าน และจัดปาร์ตี้ ไวน์มักมีส่วนแบ่งในการขายต่ำกว่าราคามากกว่าถึงร้อยละ 80 ซึ่งมากกว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งเกิดจากทากู ซึ่งเป็นไวน์ที่ไม่ได้ทำจากองุ่นเป็นที่นิยมดื่มกันโดยทั่วไป ส่วนเบียร์ทั้งการขายต่ำกว่าราคาขายและเท่ากับราคาขายมีส่วนแบ่งของปริมาณการขายเท่าๆ กัน ในขณะที่การขายต่ำกว่าราคาขายมีการจัดการที่ดีกว่าเล็กน้อย สุรา (Spirits) มีส่วนแบ่งในปริมาณการขายสูงกว่าเล็กน้อยจากการขายต่ำกว่าราคาขายเมื่อเทียบกับการขายตามราคาขาย สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึง การมีโชจู/โซจู มีผลมากในตลาด ถึงแม้ว่า จะมีการขายของเหล้าตะวันตกที่ขายตามราคาขายอยู่แล้วก็ตาม

ในพื้นที่ทั้งหมดของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้ การเติบโตของการขายต่ำกว่าราคาขายมีมากกว่าการขายตามราคาขายในปี ค.ศ. 2004 ทั้งปริมาณและมูลค่าในการขาย ซึ่งเกิดจากราคาขายที่ขายต่ำกว่าในท้องตลาด ตามมุมมองของผู้บริโภคที่ใช้จ่ายเงิน สิ่งนี้สอดคล้องกับมาตรการของรัฐที่จะควบคุมการใช้จ่ายด้านบันเทิงของบริษัท นอกจากนี้การดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอนของกฎหมาย 5 วันทำการในแต่ละสัปดาห์ (The Weekly Five-Day Working Law) ได้ลดการขายในช่วงวันสุดสัปดาห์ของสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ต่ำกว่าราคาขายเป็นอย่างมากเนื่องจากการเพิ่มเวลาให้กับครอบครัวและกิจกรรมในยามว่าง

จากการที่มีอุตสาหกรรมถดถอยทำให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในปี ค.ศ. 2004 และ ค.ศ. 2005 ส่วนใหญ่มักเป็นการปรับปรุงยี่ห้อเดิมขึ้นใหม่ (Brand Renewals) ผู้ผลิตในภาคอุตสาหกรรมยังคงระมัดระวังกับการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความเสี่ยง ร่วมกับการพัฒนาและงบประมาณการทำตลาดที่จำกัด ส่วนไวน์โดยเฉพาะไวน์ที่ไม่มีฟองมีการนำยี่ห้อใหม่เข้าสู่ท้องตลาด ขณะที่ไวน์ที่ไม่ได้ทำจากองุ่นที่ผลิตในประเทศและมีมาแต่ดั้งเดิมเน้นการปรับปรุงยี่ห้อเดิมขึ้นใหม่ โดยการเดิม

ส่วนผสมที่ที่คิดว่าเดิมในแง่ของสุขภาพ ที่เห็นได้ชัดเจนคือ เบียร์ที่เป็นบรรจุขวดโพลีเอทิลีน (PET-Bottled) โดยผู้ผลิตเบียร์ผู้นำ 2 บริษัทคือ บริษัทเบียร์โอบี (OB Brewery) และบริษัทเบียร์ไฮท์ (Hite Brewery) ที่ประสบผลสำเร็จในการนำเบียร์บรรจุขวดขนาด 1,600 มิลลิลิตร ส่วนเหล้า (Spirits) นั้น ผู้ผลิตเหล้าตะวันตกเน้นการยกระดับมูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ เช่นการปรับปรุงรสชาติและกลิ่น การทำหีบห่อและฉลากใหม่ เป็นต้น รวมทั้งรูปลักษณะภายนอกเพิ่มเติม เช่น มีลูกปิดสนิทเพื่อป้องกันการปลอมแปลง เป็นต้น

ความห่วงใยเรื่องสุขภาพในประเทศเกาหลีใต้เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจกันมากและอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มั่นคงแล้วกำลังผลิตเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์หลากหลาย จากประเทศที่รู้กันว่า มีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งมากในอดีต แต่บัดนี้ได้มีความนิยมชมชอบการดื่มเครื่องดื่มที่นุ่มนวลกว่าเดิมและมีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่าเดิม การพัฒนาที่เห็นได้ชัดเจนคือ การดื่มโซจู/โชชู ซึ่งมีการนำโซจู/โชชู ยี่ห้อหลักๆ มาทำใหม่ให้มีปริมาณแอลกอฮอล์ ต่ำสุดเท่าที่เคยมีมาในยุคคือ ร้อยละ 21 (21% ABV) ในปี ค.ศ. 2004 พร้อมกับมียี่ห้อขึ้นนามากมายที่ปรับระดับแอลกอฮอล์ เพราะมีการลดปริมาณแอลกอฮอล์จากเดิมร้อยละ 30 (30% ABV) เบื้องหลังแนวโน้มที่ลดลงนี้ โซจู/โชชู กำลังมีการขยายฐานลูกค้าและก้าวเข้าไปในการขายผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น เกียวจู (Cheongju) เบียร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ได้มีการเคลื่อนไหวต่อต้านการที่จะเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่ม โดยในปี ค.ศ. 2003 รัฐบาลได้ยกเลิกการจำกัดเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ในไวน์ดั้งเดิม ซึ่งยกยู่ เกียวจู และ ทักกูเป็นไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิมอยู่ภายใต้ผลการยกเลิกนี้ ในข้อตกลงเพื่อกระตุ้นการบริโภคข้าวและการขายไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิม รัฐบาลได้ยกเลิกข้อจำกัดนั้นซึ่งเคยกำหนดให้ยกยู่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ร้อยละ 13 เกียวจูต่ำกว่า ร้อยละ 14 และทักกู ต่ำกว่าร้อยละ 3 ผู้ผลิตไวน์จึงมีอิสระที่จะผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อื่นและทำให้การผลิตผลิตภัณฑ์ไวน์สามารถตอบสนองต่อผู้ดื่มที่บอกว่า ไวน์ดั้งเดิมมีรสชาติอ่อนเกินไป

หลังจากที่มีปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้ลดลงในปี ค.ศ. 2005 ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการเพิ่มปริมาณการขายขึ้นบ้างในปี ค.ศ. 2006 ในภาวะเศรษฐกิจถดถอย การขยายตลาดของผู้ผลิตเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตหลักของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปี ค.ศ. 2006 บริษัทต่างๆ ได้ปรับปรุงยี่ห้อหลักๆ และแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีการการสนับสนุนการตลาดเพื่อสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคในประเทศ โดยมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อสุขภาพมากขึ้น การเริ่มตระหนักต่อสุขภาพของผู้บริโภคในประเทศมีผลอย่างมากต่อรูปแบบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมของการดื่มในประเทศเกาหลีใต้ ผู้บริโภคมีการชื่นชอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่ามากขึ้นและไวน์องุ่นที่มีความนิยมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลที่ดีต่อสุขภาพ จากการทำมีการเพิ่มความนิยมไวน์ในโลกใหม่และผลิตภัณฑ์ที่มีการ

ปรับปรุงและมีการขายปลีกอย่างมากมาย ไวน์จึงได้รับการวางตลาดอย่างกว้างขวางและมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการดื่มของชาวเกาหลีใต้ ในอดีตที่ผ่านมาผู้บริโภคชาวเกาหลีใต้เป็นที่รู้กันว่า เป็นนักดื่มตัวยง แต่ปัจจุบันเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการดื่มมากขึ้นในผู้บริโภคที่กำลังมองหาชีวิตสังคมที่มีสุขภาพดีมากกว่าเดิม ผลที่ตามมาคือ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท้องตลาดจึงมีความหลากหลายและบริษัทได้เริ่มทำกลยุทธ์การตลาดต่างๆ โดยการจัดกิจกรรมสังคมเพื่อกลุ่มเป้าหมายและให้การสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของตนเอง (Alcoholic Drinks homepage-South Korea homepage)

เนื่องจากเศรษฐกิจขาลงในประเทศเกาหลีใต้เป็นรูปแบบการบริโภคทางเดียว (Polarised Consumption Patterns) ยังพบในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หันมาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกลงกว่า การขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาแพงกว่า เช่น เบียร์ วิสกี้ เป็นต้น สะดุดตาดังนั้นเนื่องจากมีผลต่อการใช้จ่ายของผู้บริโภคที่ดึงตัวกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม เครื่องดื่ม เช่น โซจู/โซจู ทักจู เป็นต้น มีการเติบโตมากขึ้น ในปี ค.ศ.2006 โซจู/โซจูมียอดขายฟื้นตัวขึ้นด้วยโดยการช่วยเหลือของการตลาดของผู้ผลิต ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ที่เสียภาษีศุลกากร (Premium Products) มีสภาพที่ดีขึ้นเพราะรสชาติที่ผู้บริโภคชื่นชอบ ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น วิสกี้ที่มีการเสียภาษีมากเป็นตัวยกไปสู่การเติบโตของยอดขายของเหล้าตะวันตกและไวน์ที่มีราคาสูงกำลังทำให้เกิดอัตราการเจริญเติบโตสูงในประเทศเกาหลีใต้

การแข่งขันเพิ่มขึ้นในขณะที่บริษัทได้นำสินค้าใหม่เข้ามาสู่ตลาดและมีการลงทุนอย่างมากในการทำการตลาด ในส่วนของเบียร์ ผู้ผลิตได้นำยี่ห้อเบียร์ มาตรฐาน (Lager) ที่เสียภาษีใหม่ที่มีการทำการตลาดเป็นอย่างดีเพื่อมาเอาส่วนแบ่งของตลาดในประเภทเบียร์เดียวกัน ส่วนเหล้าประเภทโซจู/โซจู กำลังชิงความเป็นผู้นำในหมู่ผู้บริโภคที่ตระหนักในเรื่องสุขภาพในประเทศ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ส่วนยักจู (Yakju) ผู้ผลิตได้นำผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคที่เป็นผู้เยาว์กว่าเพื่อกระตุ้นยอดขายที่ตกลงเนื่องจากการเติบโตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่นจากการที่มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ บริษัทต่างๆ พยายามเน้นการทำการตลาดและกำหนดกลุ่มเป้าหมายไปยังผู้บริโภคที่มีอายุน้อยลง และผู้บริโภคที่เป็นสตรีกำลังมีความสำคัญในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ ขณะที่มีการแข่งขันกันมากขึ้น บริษัทต่างๆ ถูกกดดันให้จ่ายเงินในการทำการตลาดมากขึ้นทำให้ต้องมีกำไรลดลง

องค์การอนามัยโลกได้สรุปสถานการณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้ไว้ดังตารางที่ 11.1

ตารางที่ 11.1 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศเกาหลีใต้

		ประเภทเครื่องดื่ม		
		เบียร์	ไวน์	เหล้า
การควบคุมการขายปลีกและการผลิต	การมีสัมปทานในการผลิต	ไม่มี		
	การมีสัมปทานในการขาย	ไม่มี		
	การมีใบอนุญาตในการผลิต	มี		
	การมีใบอนุญาตในการขาย	มี		
การจำกัดการขายและระดับของการบังคับ	ชั่วโมงการขาย	ไม่มี		
	วันที่ขาย	ไม่มี		
	สถานที่ขาย	ไม่มี		
	ความหนาแน่นของสถานที่ขาย	มี		
	ระดับของการบังคับ	ไม่มีข้อมูล		
การกำหนดอายุในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ในสถานที่	19		
	นอกสถานที่	19		
ภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	การขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม	มี		
	ร้อยละของการขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม ¹	10		
	ภาษีคิดเป็นร้อยละของราคาขายปลีก ²			
	มีแอสคัมปีภาษีสรรพสามิต	ไม่มี		
การจำกัดการโฆษณา	โทรทัศน์แห่งชาติ	ไม่มี		ห้าม
	วิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ	ไม่มี		ห้าม
	สื่อสิ่งพิมพ์	ไม่มี		
	ป้ายโฆษณา	ไม่มี		
	การเตือนหรือประกาศเกี่ยวกับสุขภาพ	ไม่มี		
	การบังคับการโฆษณาและการจำกัดสปอนเซอร์	เต็มที่		
การจำกัดสปอนเซอร์ของ	เหตุการณ์เกี่ยวกับการกีฬา	ไม่มี		
	เหตุการณ์เกี่ยวกับเยาวชน	ไม่มี		
การจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณ	สถานพยาบาล	ตามสมัครใจ		
	สถานศึกษา	ตามสมัครใจ		

สาธารณะ	หน่วยงานของรัฐ	ไม่
	การขนส่งสาธารณะ	ไม่
	สวนสาธารณะ ถนน ฯลฯ	ไม่
	สถานกีฬา	ไม่
	ที่พักผ่อน เช่น คอนเสิร์ต เป็นต้น	ไม่
	สถานที่ทำงาน	ตามสมัครใจ
คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด และการตรวจแอลกอฮอล์ใน ลมหายใจ	คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ (ร้อยละ โดยปริมาตร)	10
	ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด(Maximum Blood Alcohol Concentration Level; BAC)	03
	การตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (Use of Random Breath Testing; RBT)	บางครั้ง

¹ ที่มา : World Health Organization, 2004; <http://www.deloitte.com/dtt/article>

¹ Deloitte Touche Tohmatsu webpage on Global Indirect Tax Rate

<http://www.deloitte.com/dtt/article/0,1699,sid%253D2959%2526cid%253D5044,00.html>

² ร้อยละของภาษีมาจากราคาขาย ; เบียร์ 100% ไวน์ 30% และเหล้า 72%

11.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้ มีดังนี้

- 1) ภาษีที่เก็บมีภาษีสรรพสามิตและภาษีศุลกากร แต่ภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากเครื่องดื่มที่ผลิตภายในประเทศหรือเครื่องดื่มที่ผลิตจากวัตถุดิบในพื้นที่ต่ำกว่าภาษีของเครื่องดื่มที่นำเข้า
- 2) ภาษีมูลค่าเพิ่มเรียกเก็บจากสินค้านำเข้า ร้อยละ 10 ของมูลค่าที่คิดภาษี (Dutiable Value) มูลค่าที่คิดภาษีคือ ราคาที่รวมประกันภัย (CIF) บวกกับค่าธรรมเนียมและภาษีอื่นๆ ทั้งหมด
- 3) มีการเก็บภาษีสูงของ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์นำเข้าคือ เก็บภาษี ร้อยละ 100 กับวิสกี้และบรันดี และ ร้อยละ 80 กับเหล้าขาว (White Spirits) ได้แก่ วอดก้า รัม และยีน ส่วนเครื่องดื่มโซจูที่ผลิตมากในประเทศเก็บภาษีเพียง ร้อยละ 35
- 4) ไวน์มีการเก็บภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ เช่น เบียร์ เหล้า เป็นต้น แต่จากเพิ่มราคาขายปลีกทำให้ไวน์นำเข้ามีราคาแพงมากกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมที่ผลิตในประเทศ
- 5) เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ

11.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้มีการเก็บภาษี ค่อนข้างสูงกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมและที่ผลิตภายในประเทศ แต่ไวน์มีการเก็บภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ เพราะความนิยมในการดื่มน้ำเนื่องจากความเชื่อในเรื่องผลดีต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตาม เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ เห็นได้จากการที่รัฐบาลได้มีมาตรการบังคับด้วยกฎหมายในปี ค.ศ. 2004 เพื่อควบคุมโดยการตัดรายจ่ายที่เกี่ยวกับความบันเทิงอย่างฟุ่มเฟือยของบริษัทต่อครั้งมากกว่า 500,000 วอน

อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการพยายามที่จะเพิ่มความสามารถของแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ถูกต่อต้าน โดยรัฐบาลได้ยกเลิกการจำกัดเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ในไวน์ดั้งเดิมซึ่งยกจูกู เกียวจูกู และทักจูเป็นไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิมเพื่อกระตุ้นการบริโภคข้าวและการขายไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิม ผู้ผลิตไวน์จึงมีอิสระที่จะผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อื่นและทำให้การผลิตผลิตภัณฑ์ไวน์ที่สามารถตอบสนองต่อผู้ดื่มที่ต้องการให้ ไวน์ดั้งเดิมมีรสชาติเข้มข้น ตามที่กล่าวแล้วว่าระบบการเก็บภาษีของประเทศเกาหลีใต้คล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นการจัดเก็บภาษีควรใช้ทั้งการพิจารณาตามประเภทและปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ เป็นการเก็บภาษีแบบผสมผสาน

บทที่ 12

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซีย

12.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย

รูปแบบการดื่มของชาวมาเลเซียมีพื้นฐานมาจากการดื่มแอลกอฮอล์ของชาวยุโรป ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้ประเทศมาเลเซียมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อคนต่ำ เพราะมีคนที่ดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักค่อนข้างน้อย ประเทศมาเลเซียมีประสบการณ์มากเกี่ยวกับปัญหาของการดื่มแอลกอฮอล์ มีการศึกษาพบว่า ปัญหาในการดื่มแอลกอฮอล์มักเกิดในคนอินเดีย และยังพบในชาวจีนและชาวมาเลย์อีกด้วย รัฐบาลมักกล่าวว่า การดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาของชาวอินเดียในประเทศมาเลเซีย รัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณเล็กน้อยในการติดตามรูปแบบการดื่ม ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาแอลกอฮอล์แก่ประชาชน ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายใหญ่ในมาเลเซียมักมีผู้ถือหุ้นจากต่างชาติ ในการเผชิญปัญหาภาษีแอลกอฮอล์สูงและการห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้บริษัทเหล่านี้ต้องทำการตลาดแอลกอฮอล์อย่างหนัก พยายามกล่าวอ้างผลกระทบต่อสุขภาพ เข้าสู่กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักและกระตุ้นให้ดื่มมากขึ้น พยายามโฆษณาทางอ้อมและใช้ประโยชน์จากผู้หญิง เช็กซ์ให้ดึงดูดผู้ชายนักดื่ม มีการติดตามปัญหาแอลกอฮอล์ของประเทศเพื่อให้การบริโภคแอลกอฮอล์ชัดเจนเหมือนประเด็นสุขภาพและความปลอดภัยแห่งชาติ ในขณะที่การควบคุมทางกฎหมายที่เข้มแข็งและความรับผิดชอบร่วมกันที่มากขึ้นเป็นที่ต้องการเพื่อควบคุมตลาดแอลกอฮอล์⁵⁵

ประเทศมาเลเซียถึงแม้ว่า จะเป็นประเทศเล็กแต่จัดเป็นประเทศอันดับที่ 10 ของประเทศที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโลกร (ปี ค.ศ. 2001) ในแต่ละปี ชาวมาเลเซียใช้จ่ายเงินมากกว่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีการบริโภคของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักโดยเฉลี่ย 7 ลิตรต่อคนต่อปี ในบรรดาผู้ที่ดื่มจัดเป็นชาวมาเลเซียเชื้อสายอินเดียที่มีประมาณ ร้อยละ 8 ของประชากรที่มีปริมาณการบริโภคมากกว่า 7 ลิตรต่อคนต่อปี ประเทศมาเลเซียมีการบริโภคเบียร์โดยเฉลี่ย 11 ลิตรต่อคนต่อปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำหน่ายในคอฟฟี่ชอป ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านชำเล็กๆ ร่วมกับการการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเพื่อชักชวนให้ชาวมาเลเซียดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

⁵⁵ (<http://www.ingentaconnect.com/content/tandf/cdar/1997/>)

อายุเฉลี่ยของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ 22 ปี⁵⁶ จากรายงานขององค์การอนามัยโลกในปี ค.ศ. 2004 พบว่า เด็กวัยรุ่นในประเทศมาเลเซียเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อายุน้อยลง ประมาณร้อยละ 45 ของวัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ จากการประมาณพบว่า คนมาเลเซียดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ 3.4 ลิตรต่อประชากรอายุมากกว่า 15 ปีหลังจากปี ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา⁵⁷

อารัก (Arak) เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำจากการกลั่นน้ำผลไม้ที่ได้จากต้นปาล์ม ทอดดี (Toddy) เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้จากการหมักน้ำจากต้นปาล์มมะพร้าวมีสีขาวและมีรสหวานมีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่างร้อยละ 4 - 6 และต้องดื่มภายใน 24 ชั่วโมง แซมซุ (Samsu) เป็นเหล้ามีปริมาณแอลกอฮอล์ระหว่างร้อยละ 37-70 มีมากกว่า 150 ยี่ห้อในท้องตลาด ซึ่งผู้ที่นิยมดื่มมักเป็นผู้ที่มีฐานะยากจน ในรัฐซาบฮ์และซาราวักบนเกาะบอร์เนียว ชนพื้นเมืองนิยมดื่มไวน์พื้นเมืองที่ผลิตจากข้าวในครัวเรือนที่เรียกว่า ดูอค์ (Duak) หรือทาไป (Tapai) ในงามเฉลิมฉลองและงานสังคม⁵⁸

จากการที่มีความอึดตัวของตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชาวอเมริกันและชาวยุโรป บริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้หันมาหาประเทศในแถบเอเชียและประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่เพียงแต่ขยายตลาดเท่านั้น แต่ยังได้จัดเพิ่มการผลิต เบียร์คาร์ลส์เบิร์ก (Carlsberg) ของประเทศเดนมาร์กที่เป็นผู้ผลิตเบียร์รายใหญ่ที่สุดของโลกมีตลาดใหญ่ที่สุดในเอเชีย และประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่สำคัญและนำดึงดูดมาก โดยบริษัทเบียร์คาร์ลส์เบิร์กได้ลงทุนประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อขยายการผลิต ร้อยละ 25 เป็น 125 ล้านลิตรต่อปีเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการบริโภคและการส่งออก โดยมีส่วนร่วมในตลาด ร้อยละ 65 ในปี ค.ศ. 2011 บริษัทเบียร์คาร์ลส์เบิร์กได้ใช้จ่ายเงิน 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือประมาณ 7 ล้านริงกิตมาเลเซีย เพื่อรณรงค์ในการโฆษณาให้นักดื่มที่มีอายุน้อยลง⁵⁹

ในปี ค.ศ. 2000 ประเทศมาเลเซียมีการบริโภคไวน์ต่อคน 0.02 ลิตร โดยมีตลาดไวน์ทั้งสิ้น 1.7 ล้านลิตร จากการเกิดภาวะวิกฤตในเอเชีย และการขึ้นภาษีนำเข้าทำให้กระทบการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคนมาเลเซียซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนเปลี่ยนมาดื่มไวน์มากขึ้น เพราะมีกำลังซื้อและเป็นทางเลือกที่มีสุขภาพดีกว่า จากประวัติที่ผ่านมาคนมาเลเซียไม่ดื่มไวน์มากนัก แต่ต่อมาได้มีการนิยมดื่มมากขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลที่ลดความเข้มงวด แนวโน้มสมัยใหม่อันเนื่องจาก มีการศึกษาและเดินทางไปต่างประเทศมากขึ้น มีการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ดังนั้นปัจจุบันจึงมีไวน์ขายในซูเปอร์มาเก็ต เดิมชามมาเลเซียนิยมดื่มบรันดี ตามด้วยวิสกี้และไวน์ ประเทศมาเลเซียส่วนใหญ่ผลิต

⁵⁶ <http://www.ias.org.uk/resources/publications/theglobe/globe200103-04/gl20>

⁵⁷ WHO Global Status Report on Alcohol, 2004

⁵⁸ WHO Global Status Report on Alcohol, 2004

⁵⁹ <http://www.ias.org.uk/resources/publications/theglobe/globe200103-04/gl20>

เบียร์และสเตาท์ (Stout) ถึงแม้ว่า จะมีข้อจำกัดของการผลิตไวน์ข้าว แซมซุ (Samsu) และการผสมบรันดีและไวน์ในประเทศ คนมาเลเซียดื่มไวน์แดงและไวน์ขาวในอัตราส่วน 60: 40 และนำเข้าจากประเทศออสเตรเลียมากที่สุด ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีคนหลายเชื้อชาติด้วยประชากรประมาณ 26 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2006 พบว่า ประเทศมาเลเซียประกอบด้วยคนมาเลย์ประมาณ ร้อยละ 60 ประชาชนส่วนใหญ่เป็นมุสลิมที่มีลักษณะพิเศษคือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามหลักศาสนา ด้วยเหตุผลนี้ จึงเป็นการง่ายที่รัฐบาลสามารถเพิ่มภาษีบนสิ่งที่เป็นบาป ซึ่งประกอบด้วย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นแหล่งสำคัญของรายได้ของรัฐบาลมาเลเซียเพื่อช่วยลดดุลงบประมาณ การขึ้นภาษี 3 ปีติดต่อกันจากปี ค.ศ. 2004 ถึง 2006 ทำให้มีผลต่อปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียที่มีผลิตภัณฑ์เบียร์ โดยการเพิ่มภาษีสรรพสามิตร้อยละ 10, 27 และ 23 ใน 3 ปีติดต่อกัน ผลกระทบที่สำคัญที่สุดของการเพิ่มภาษีเห็นได้ในปี ค.ศ. 2005 เมื่อปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง เนื่องจากการเพิ่มภาษีสรรพสามิตอย่างรวดเร็วในผลิตภัณฑ์เบียร์ ทำให้เกิดการเพิ่มราคาขายปลีกและทำให้ชะงักระดับการจ่ายเงินของนักดื่มส่วนใหญ่ โดยเฉพาะผู้บริโภครายที่ฐานะไม่สู้ดี เบียร์เป็นตัวละครสำคัญในบรรดาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหลาย ปริมาณการขายทั้งหมดลดลงในปี ค.ศ. 2005 อย่างไรก็ตาม ได้กลับมาปกติในปี ค.ศ. 2006 ในการแข่งขันฟุตบอลโลกชิงถ้วยฟีฟ่า (The FIFA World Cup) ที่จัดใช้เวลามากกว่า 1 เดือนคือ ในระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคมทำให้นำไปสู่การเพิ่มปริมาณการขายในตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดให้ผู้ยอดขายปกติได้บ้างในปี ค.ศ. 2006 จากการยืนยันโดยแหล่งอุตสาหกรรมว่า ผู้ผลิตเบียร์ 2 รายในประเทศรายงานว่า มีการขายดีระหว่างการแข่งขันฟุตบอลโลกและ โดยเฉพาะการดื่มเบียร์สูงมากในระหว่างเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2006⁶⁰

---

⁶⁰ Alcoholic Drinks Homepage- Malaysia Homepage)

การค้าของเถื่อนและการปลอมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ยังเป็นปัญหาที่สำคัญที่มีผลต่อภาคอุตสาหกรรม เครื่องดืมแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียจนถึงปี ค.ศ. 2006 ถึงแม้ว่า รัฐบาลพยายามปราบปรามการค้า ของเถื่อนและการกระทำที่ผิดกฎหมาย การเพิ่มภาษีในช่วง 2-3 ปีจนถึงปี ค.ศ. 2006 กระตุ้นให้เกิด การค้าของเถื่อนและการปลอมเครื่องดืมแอลกอฮอล์มากขึ้น และแพร่ขยายออกไประหว่างช่วงเวลา ดังกล่าว ในบรรดาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ทั้งหลายเบียร์และเหล้าเป็นสินค้าที่ถูกกระทบมากที่สุด เหล้า ชันสูง เช่น ชิวาสรีกัล เฮนเนสซี จอห์นนี่วอกเกอร์ เป็นต้น เป็นเหล้าที่หือที่มีชื่อเสียงสำหรับผู้ค้าของ เถื่อนที่ขายได้ในราคาสูง ถึงแม้ว่า รัฐบาลได้พยายามที่จะทำลายเครือข่ายการค้าของเถื่อนและการ ปลอมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียแล้วก็ตาม สถานการณ์ยังไม่ดีขึ้นเท่าไรจนถึงปี ค.ศ. 2006

การตระหนักเรื่องสุขภาพมีมากขึ้นในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เครื่องดืม แอลกอฮอล์ที่ทำให้ไวน์เดบโตได้เร็วที่สุดในปี ค.ศ. 2006 เพราะเชื่อว่าไวน์มีผลดีต่อสุขภาพมากที่สุด ยิ่งกว่านั้นคือ ผู้ขายส่งไวน์และตัวแทนจำหน่ายไวน์ได้ฉวยโอกาสที่มีงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อม ระหว่างไวน์แดงที่มีคุณสมบัติลดการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดาตัวทำลายชีวิต 5 ตัวสำคัญใน ประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้เทศกาลชิมไวน์มีการจัดมากขึ้นโดยผู้ผลิตไวน์และการโฆษณาไวน์ตามสื่อ ต่างๆ ในประเทศ ยิ่งทำให้ไวน์เดบโตมากขึ้น ผลที่ตามมาคือ ไวน์กลายเป็นเครื่องดืมแอลกอฮอล์ที่มี ผลดีต่อสุขภาพและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ใหญ๋ โดยอาจดืมพร้อมอาหารหรือดืมเฉยๆ

ภาพของเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียมักเป็นเชิงบวกพร้อมกับเป็นหนึ่งในปัจจัย หลักเบื้องหลังการเจริญเติบโตที่เป็นการปรับปรุงเศรษฐกิจของประเทศ การเพิ่มขึ้นของระดับรายได้ทำ ให้เกิดการปลอมเครื่องดืมแอลกอฮอล์มากขึ้น หลังจากอุตสาหกรรมนี้บอบช้ำจากการลดปริมาณการ ขายในปี ค.ศ. 2005 ของการเพิ่มภาษี สถานการณ์เริ่มมั่นคงมากขึ้น และคาดการณ์ว่า จะนำไปสู่ปริมาณ การขายเครื่องดืมแอลกอฮอล์มากขึ้นเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับยุคที่ผ่านมา โดยเฉพาะไวน์จะเดบโต มากกว่าเครื่องดืมแอลกอฮอล์ประเภทอื่นเนื่องจากมีผลดีต่อสุขภาพและการเพิ่มความสามารถในการ ซื้อเนื่องจากการลดราคาลง

พิกัดอัตราภาษีศุลกากรเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้าของสินค้าภายในประเทศ มาเลเซีย อัตราที่ใช้กันโดยทั่วไปคือร้อยละ 8.1 แต่ถ้าสินค้านำเข้าอย่างมีผลต่อสินค้าในประเทศอัตราจะ สูงกว่า ระดับของพิกัดอัตราภาษีศุลกากรที่เก็บกับวัตถุดิบมักจะต่ำกว่าตัวสินค้าที่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากภาษีนำเข้า ยังมีภาษีการขายอีกร้อยละ 10 แต่ไม่มีภาษีนำเข้าหรือภาษีการขายกับวัตถุดิบหรือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก เครื่องดืมแอลกอฮอล์และไวน์ต้องเสียพิกัดอัตราภาษีจนถึง ร้อยละ 500 เมื่อนำเอาภาษีนำเข้าและภาษีสรรพสามิตรวมกัน การปรับปรุงภาษีสรรพสามิตต้องทำทุกปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนงบประมาณ ทำให้มีการเพิ่มต้นทุนขึ้น พิกัดอัตราภาษีศุลกากรจะมีกับ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า ตั้งแต่เหล้าร้อยละ 434 เบียร์ ร้อยละ 148 และไวน์และไวน์ที่มีฟอง ร้อยละ 115⁶¹ พิกัดอัตราภาษีศุลกากรในประเทศมาเลเซียเป็นตามระบบผสมผสาน (Harmonized System) ซึ่งรัฐบาลมีโปรแกรมที่จะลดภาษีโดยการทำงานร่วมกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization; WTO) ปัจจุบันภาษีมียาก 0 ถึง ร้อยละ 30 ภาษีในอัตราที่สูงมักเก็บกับสินค้าที่ฟุ่มเฟือย รถยนต์ บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์อาหารที่ผ่านกระบวนการและมีคุณค่าทางอาหารสูง ข้อตกลงการค้าเสรีของอาเซียน (The Asean Free Trade Agreement; AFTA) ที่ทำให้ประเทศสมาชิกลดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรลงเหลือ ร้อยละ 5⁶²

ในปี ค.ศ. 1999 มีการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศมาเลเซียในงบประมาณปี 8 ค.ศ. 2001 โดยรัฐบาลประกาศเพิ่มภาษีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้อยละ 15 เป็น 20 โดยมีพิกัดอัตราภาษีในรูปแบบเงินริงกิตมาเลเซีย (Malaysian Ringgit; RM) ต่อเดคาลิตร (Decaliter) คือ เบียร์ 89 RM ไวน์ 120 RM เวอร์เมท (Vermouth) 120 RM มีด (Mead) 118 บรันดี 587 และสุรา (Liqueurs) 98-100 RM โดย 3.80 RM เท่ากับ 1.00 ดอลลาร์อเมริกัน อิสลามเป็นศาสนาในประเทศมาเลเซีย ดังนั้น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นสิ่งต้องห้ามในชาวมุสลิม

ภาษีสรรพสามิตในประเทศมาเลเซียเรียกเก็บจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศ คือ เบียร์และสเตาท์ (Stout) เสียภาษีแบบตามสภาพ (Specific System) หรือตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่ไม่มากกว่า ร้อยละ 5.8 โดยปริมาตรเสียภาษี 36 RM ต่อเดคาลิตร และอื่นๆ 37 RM ต่อเดคาลิตร⁶³

ภาษีสรรพสามิตในปัจจุบันของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่า ร้อยละ 40 ของบรันดี วิสกี้ ยิน วอดกา และรัมคือ 25 RM ต่อลิตร ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่าร้อยละ 40 สรุปได้ดังตารางที่ 12.1

---

⁶¹ Malaysia Country Brief, June, 2006

⁶² Malaysia Country Brief, June, 2006)

⁶³ Malaysia Summary of Tax System 2002)

ตารางที่ 12.1 ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่า ร้อยละ 40

รหัสภาษี		รายละเอียด	ภาษีสรรพสามิต	
22.08		ความแรงของแอลกอฮอล์โดย ปริมาณที่น้อยกว่า ร้อยละ 80	อัตราปัจจุบัน (RM)	อัตราที่ เปลี่ยนแปลง(RM)
2208.20		เหล้าที่ได้จากการกลั่นไวน์อ่อน		
	100	บรันดี	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15
	900	อื่นๆ	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15
2208.30	000	วิสกี้	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15
2208.40	000	รัมและทาเฟีย (Tafia)	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15
2208.50	000	ยีนและเจนีวา (Geneva)	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15
2208.60	000	วอดก้า	25.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15	30.00 ต่อลิตร + ร้อยละ 15

ภาษีสรรพสามิตนี้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2006

ที่มา : Malaysia Summary of Tax System 2002

ภาษีการขาย (Sales Tax) ของประเทศมาเลเซียคือร้อยละ 15 โดยอัตราภาษีนำเข้าหรือภาษี
ศุลกากร (Import Duty) และภาษีการขายสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตั้งแต่ มกราคม ค.ศ.2000 ดัง
ตารางที่ 12.2

ตารางที่ 12.2 ภาษีการขาย (Sales Tax) ของประเทศมาเลเซีย

รหัสเครื่องดื่ม (HS Code)	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ภาษีศุลกากร RM	ภาษีการขาย
2204.10.000	ไวน์ที่มีฟอง	RM425 per dal	15%
2204.21.000	ไวน์ในภาชนะบรรจุ 2 ลิตรหรือน้อยกว่า	RM120 per dal	
2204.21.200	องุ่นที่หมักหรือเติมแอลกอฮอล์ในภาชนะบรรจุ 2 ลิตรหรือน้อยกว่า	RM113 per 100% vol per litre	15%
2204.29.100	ไวน์ในภาชนะบรรจุมากกว่า 2 ลิตร	RM120 per dal	15%
2204.29.200	องุ่นที่หมักหรือเติมแอลกอฮอล์ในภาชนะบรรจุมากกว่า 2 ลิตร	RM125 per 100% vol per litre	15%
2204.30.000	องุ่นที่หมักอื่นๆ	RM112 per 100% vol per litre	nil

องค์การอนามัยโลกได้สรุปสถานการณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์ไว้ดังตารางที่ 12.3

ตารางที่ 12.3 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซีย

		ประเภทของเครื่องดื่ม		
		เบียร์	ไวน์	เหล้า
การควบคุมการขายปลีกและการผลิต	การมีสัมปทานในการผลิต	ไม่มี		
	การมีสัมปทานในการขาย	ไม่มี		
	การมีใบอนุญาตในการผลิต	ไม่มี	มี	มี
	การมีใบอนุญาตในการขาย	ไม่มี	มี	
การจำกัดการขายและระดับของการบังคับ	ชั่วโมงการขาย	ไม่มี	มี	
	วันที่ขาย	ไม่มี		
	สถานที่ขาย	ไม่มี		
	ความหนาแน่นของสถานที่ขาย	ไม่มี		
	ระดับของการบังคับ	บางส่วน		
การกำหนดอายุในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ในสถานที่	18		
	นอกสถานที่	ไม่มี	18	
ภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	การขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม			
	ร้อยละของการขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม			
	ภาษีคิดเป็นร้อยละของราคาขายปลีก			
	มีเสตมป์ภาษีสรรพสามิต	ไม่มี		
การจำกัดการโฆษณา	โทรทัศน์แห่งชาติ	ห้าม		
	วิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ	ห้าม		
	สื่อสิ่งพิมพ์	บางส่วน		
	ป้ายโฆษณา	บางส่วน		
	การเตือนหรือประกาศเกี่ยวกับสุขภาพ	ไม่มี		
	การบังคับการโฆษณาและการจำกัดสปอนเซอร์	เต็มที่		
การจำกัดสปอนเซอร์ของ	เหตุการณ์เกี่ยวกับการกีฬา	บางส่วน		
	เหตุการณ์เกี่ยวกับเยาวชน	ไม่มี		
การจำกัดการบริโภคเครื่องดื่ม	สถานพยาบาล			

แอลกอฮอล์ในบริเวณ สาธารณะ ²	สถานศึกษา	
	หน่วยงานของรัฐ	
	การขนส่งสาธารณะ	
	สวนสาธารณะ ถนน ฯลฯ	ไม่
	สถานกีฬา	ไม่
	ที่พักผ่อน เช่น คอนเสิร์ต เป็นต้น	ไม่
	สถานที่ทำงาน	ไม่
คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด และ การตรวจแอลกอฮอล์ในลม หายใจ	คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ (ร้อยละ โดยปริมาตร)	
	ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด(Maximum Blood Alcohol Concentration Level; BAC)	0.8
	การตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (Use of Random Breath Testing; RBT)	บางครั้ง

ที่มา World Health Organization, 2004

¹ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้โฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์ของประเทศมาเลเซียที่ชาวมุสลิมอ่าน แต่มีการโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์ให้ผู้บริโภคที่ไม่ใช่มุสลิม เช่น ชาวจีน ชาวอินเดีย เป็นต้น อ่าน

² ไม่มีการขายหรือให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในตึกของสถานที่ราชการและสถานที่ เช่น สถานพยาบาล สถานศึกษา ขนส่งมวลชน เป็นต้น

12.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย มีดังนี้

1) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เก็บภาษีโดยระบบแบบผสมผสาน (Combination Rate) คือ มีการปรับภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเก็บภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่า ร้อยละ 40 ของบริันดี วิสกี้ ยิน วอดก้า และรัมคือ 25 RM ต่อลิตร และเพิ่มอีก ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคา (Invoiced Value) ให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate)

2) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไวน์นำเข้าต้องเสียพิกัดอัตราภาษีศุลกากร ได้แก่ เหล้าร้อยละ 434 เบียร์ร้อยละ 148 และไวน์และไวน์ที่มีฟองร้อยละ 115

3) พิกัดอัตราภาษีศุลกากรในประเทศมาเลเซียเป็นตามระบบผสมผสาน (Harmonized System) ปัจจุบันการเก็บภาษีเริ่มจาก 0 ถึง ร้อยละ 30 ภาษีในอัตราที่สูงมักเก็บกับสินค้าที่ฟุ่มเฟือย คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4) มีการเพิ่มภาษีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้อยละ 15 เป็น 20 คือ เบียร์ 89 RM ไวน์ 120 RM เวอร์เม้าท์ (Vermouth) 120 RM มีด (Mead) 118 บรันดี 587 และสุรา (Liquors) 98-100 RM โดย 3.80

5) ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศคือ เบียร์และสเต้าท์ (Stout) เสียภาษีแบบตามสภาพ (Specific System) หรือตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่ไม่มากกว่า ร้อยละ 5.8 โดยปริมาตร เสียภาษี 36 RM ต่อเดคาลิตร และอื่นๆ 37 RM ต่อเดคาลิตร

6) ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่า ร้อยละ 40 ของบรันดี วิสกี้ ยิน วอดกา และรัมคือ 25 RM ต่อลิตร

ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีระบบการเก็บภาษีโดยระบบผสมผสาน (Combination Rate) คือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคา (Invoiced Value) ที่เพิ่มให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate) พิกัดอัตราภาษีศุลกากรในประเทศมาเลเซียเป็นตามระบบผสมผสาน (Harmonized System) โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไวน์นำเข้าต้องเสียพิกัดอัตราภาษีศุลกากรสูง ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศเก็บภาษีแบบตามสภาพ (Specific System) หรือตามปริมาณแอลกอฮอล์ ซึ่งการเก็บภาษีในระบบนี้ทำให้มีการเพิ่มรายได้ของประเทศ และเป็นการคำนึงถึงสุขภาพของประชาชน อย่างไรก็ตามที่เป็นอย่างนี้ได้เนื่องจากประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีคนหลายเชื้อชาติและประชาชนส่วนใหญ่มุสลิมที่มีลักษณะพิเศษคือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามหลักศาสนา ด้วยเหตุผลนี้ จึงเป็นการง่ายที่รัฐบาลสามารถเพิ่มภาษีจนถึงที่เชื่อว่า เป็นบาป การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแหล่งสำคัญของรายได้ของรัฐบาลมาเลเซียเพื่อช่วยลดดุลงบประมาณ แต่ผลกระทบที่สำคัญที่สุดของการเพิ่มภาษีเห็นได้ในปี ค.ศ. 2005 ทำให้ปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทำให้รายได้จากภาษียลดลง ดังนั้นการเพิ่มภาษีต้องมีการพิจารณาอย่างรอบครอบโดยชั่งน้ำหนักระหว่างผลที่ได้รับคือ สุขภาพประชาชนและรายได้จากภาษียลดลง

บทที่ 13

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์

13.1 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์

ประเทศฟิลิปปินส์มีประชากรจำนวน 85 ล้าน เป็นประเทศที่มีการดื่มเบียร์มาแต่ดั้งเดิม อย่างไรก็ตามได้มีการดื่มมากขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาร้อยละ 10-15 ของตลาดไวน์เป็นชนชั้นสูงและชั้นกลาง ชาวฟิลิปปินส์ชอบดื่มไวน์ขาว อย่างไรก็ตามไวน์แดงเป็นที่นิยมตามมาเพราะมีราคาขายที่ถูกกว่าไวน์ขาว ไวน์แดงและไวน์ขาวที่ไม่มีฟองมีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 98 ของไวน์นำเข้าทั้งหมด และไวน์ในเอเชียมักนำเข้าจากประเทศออสเตรเลียคิดเป็นร้อยละ 95 ที่เป็นไวน์องุ่นแดงและขาวที่ไม่มีฟองที่เหลือร้อยละ 3 เป็นไวน์ที่มีฟอง ราคาขายของไวน์ที่ไม่มีฟองมีราคาต่ำ 200 เปโซ ถึง 12,500 เปโซต่อขวด 750 มิลลิลิตร

บาซี (Basi) เป็นไวน์ที่ทำจากน้ำอ้อยในประเทศฟิลิปปินส์ที่ได้จากการนำน้ำอ้อยที่สกัดสดๆ มาต้มแล้วหมักไว้ 3 เดือน จนถึง 1 ปี เป็นเครื่องดื่มที่มีสีน้ำตาลอ่อนมีรสหวานและเปรี้ยว จากการประมาณพบว่า คนฟิลิปปินส์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ 3.0 ลิตรต่อประชากรอายุมากกว่า 15 ปี หลังจากปี ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา⁶⁴

ประเทศฟิลิปปินส์มีการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมูลค่า ตั้งแต่ปี 2528 โดยคิดเป็น ร้อยละ 1.5 ของราคาขายสุทธิ ส่วนภาษีนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะคิดจากต้นทุนและค่าธรรมเนียมศุลกากร แล้วเพิ่มอีก ร้อยละ 25 ในอดีตที่ผ่านมาประเทศฟิลิปปินส์มีการปฏิรูประบบภาษีของประเทศ 2 ครั้งคือ ในปี ค.ศ. 1986 และปี ค.ศ. 1997 ซึ่งภาษีมักคิดในแบบตามมูลค่า

ในประเทศฟิลิปปินส์ได้มีการแก้ไขอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยุติตามกฎหมายรายได้ภายในประเทศ (The National Internal Revenue) เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2004 เป็นกฎหมายของรัฐ ลำดับที่ 9334 โดยกำหนดให้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นเหล้ากลั่น (Distilled Spirits) ประกอบด้วย (Republic Act. 9334 of the Philippines)

(1) เหล้าที่ผลิตจากน้ำจากต้นจาก(Nipa) มะพร้าว น้ำมันสำปะหลัง หรือปาล์มบุรี (Buri Palm) หรือจากน้ำผลไม้ น้ำเชื่อม หรือน้ำตาลของต้นอ้อยและผลิตทางการค้าในประเทศที่ผ่านกระบวนการ

⁶⁴ WHO Global Status Report on Alcohol, 2004

กลั่นต่อลิตรที่พิสูจน์ได้หรือปรูฟลิตร (Proof Liter) คือ 11.65 เปโซปรูฟ หมายถึง ปริมาณแอลกอฮอล์ 2 เท่าของร้อยละของแอลกอฮอล์ที่มีในเครื่องดื่มที่ 60 องศาฟาเรนไฮต์ (15.6 องศาเซลเซียส) ดังนั้น 200 ปรูฟของประเทศสหรัฐอเมริกา เท่ากับร้อยละ 100 หรือ 100% ของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ แต่ของประเทศอังกฤษให้ความหมายแตกต่างกันคือ 100 ปรูฟ เท่ากับร้อยละ 57.1 หรือ 57.1% ของเอทานอล โดยปริมาตร แต่ในประเทศฝรั่งเศสวัดร้อยละของแอลกอฮอล์เป็นองศาเกย์ลุสแซค (Degree Gay-Lussac; °GL) คือความแรงของของแอลกอฮอล์วัดโดยไฮโดรมิเตอร์และแสดงในรูปส่วนของแอลกอฮอล์ต่อ 100 ส่วนของสารผสม เช่น เหล้า 40% ABV เท่ากับ 40 °GL ความแรงของแอลกอฮอล์กำหนดตามองค์การมาตรฐานนานาชาติ (Organization of Legal Metrology) โดยระดับแอลกอฮอล์เป็นร้อยละของแอลกอฮอล์โดยน้ำหนัก (Alcohol by Weight; ABW) หรือโดยปริมาตร (Alcohol by Volume; ABV) ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส (68°C) การเปลี่ยน ABW เป็น ABV โดยการคูณด้วย 0.79 ปรูฟสปิริตเป็นสุราที่ประกอบด้วยครึ่งหนึ่งของปริมาตรเป็นแอลกอฮอล์ที่มีความถ่วงจำเพาะ 0.7939 ที่ 15 องศาเซลเซียส ปรูฟลิตร หมายถึง หนึ่งลิตรของปรูฟสปิริต

(2) เหล้าที่ผลิตจากวัตถุดิบนอกเหนือจาก ข้อ (1) ภาษีควรจะเก็บให้สอดคล้องกับราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ต่อขวดของขนาด 750 มิลลิลิตร ความจุของปริมาตรที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและVAT โดยที่ (1) น้อยกว่า 250 เปโซคือ 126 เปโซ ต่อปรูฟลิตร (2) 250 เปโซจนถึง 675 เปโซคือ 252 เปโซต่อปรูฟลิตร (3) มากกว่า 675 เปโซคือ 504 เปโซต่อปรูฟลิตร

(3) สิ่งเตรียมจากสมุนไพร สารสกัดที่มีกลิ่น และสารอื่น ยกเว้น สิ่งที่ใช้ในหิ้งน้ำ ที่ไม่รวม น้ำ เหล้ากลั่นที่มีส่วนผสมหลัก ที่ต้องเสียภาษีในอัตราเดียวกับส่วนผสมหลัก

ภาษีนี้อาจมีส่วนเพิ่มขึ้นเพื่อความแรงของเหล้าที่เก็บภาษีมากกว่าปรูฟสปิริต (Proof Spirits) และภาษีนี้อาจติดไปกับสารนี้เท่าที่สารนี้มีอยู่ ไม่ว่าจะถูกแยกเป็นเหล้าบริสุทธิ์ หรือ ไม่บริสุทธิ์ หรือถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นสารอื่น ซึ่งอาจอยู่ในกระบวนการของการผลิตเริ่มต้นหรือโดยกระบวนการใดๆ ที่ตามมา เหล้าหรือเหล้ากลั่นเป็นสารที่รู้จักว่า เป็นเอทิลแอลกอฮอล์ เอทานอล หรือสปิริตออฟไวน์ (Spirit of Wine) รวมถึงการทำให้เจือจาง การทำให้บริสุทธิ์ และสารผสมไม่ว่าจากแหล่งใด หรือโดยกระบวนการผลิตใด และอาจรวมวิสกี้ บรันดี รัม ยิน และวอดกา และผลิตภัณฑ์หรือสารผสมที่คล้ายคลึง

ราคาขายสุทธิ (Net Retail Price) เป็นราคาขายที่พิจารณาโดยสำนักงานรายได้ภายในประเทศ (The Bureau of International Revenue) โดยใช้การสำรวจราคาขายที่ดำเนินการ โดยสำนักงาน หรือโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (The National Statistics Office) ราคาขายสุทธินี้หมายถึง ราคาขายที่สุรากลั่นขายปลีกอย่างน้อยใน 10 ซูเปอร์มาร์เก็ตหลักในกรุงมานิลา ไม่รวมปริมาณที่ครอบคลุมภาษีสรรพสามิต และ VAT สำหรับยี่ห้อที่วางขายนอกกรุงมานิลา ราคาขายสุทธินี้หมายถึงราคาขายที่เหล้า

กลั่นขายอยู่ในอย่างน้อย 5 ชูปเปอร์มาร์เก็ตหลักในพื้นที่ ไม่รวมปริมาณที่ครอบคลุมภาษีสรรพสามิต และ VAT ความหลากหลายของยี่ห้อที่มีอยู่และยี่ห้อใหม่ที่จะนำเข้ามาในตลาดของประเทศหลังจากที่ กฎหมายนี้ใช้บังคับจะต้องเสียภาษีภายใต้การจัดกลุ่มเครื่องดื่มที่เหมาะสม โดยยึดหลักราคาขายสุทธิ โดยที่การจัดกลุ่มแล้วจะต้องไม่น้อยกว่าการจัดกลุ่มสูงสุดของความหลากหลายของยี่ห้ออื่น ความ หลากหลายของยี่ห้อ หมายถึง ยี่ห้ออื่นมีการปรับปรุงโดยการเติมค่าข้างหน้าหรือข้างหลังของชื่อของ ยี่ห้อเดิม ยี่ห้อใหม่ หมายถึง ยี่ห้อที่มีการขึ้นทะเบียนหลังจากกฎหมายของรัฐ ที่ 8240 อัตราภาษีจะ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม 2007 – 1 มกราคม 2011 โดยมีอัตราภาษีแบบเฉพาะ (Specific Tax) ซึ่งเป็นสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้า โดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์

ในหมวดที่ 2 ตอนที่ 142 ของกฎหมายรายได้ภายในประเทศปี ค.ศ. 1997 ที่ได้แก้ไขแล้วคือ ไวน์จะต้องเสียภาษีต่อลิตรของความจุตามปริมาตร (Volume Capacity) ได้แก่ (1) ไวน์ที่มีฟอง (Sparkling Wines) /แชมเปญ (Champagnes) โดยไม่คำนึงถึงปรูฟ ถ้าราคาขายปลีกสุทธิต่อขวดไม่รวม ภาษีสรรพสามิต และ VAT คือ 500 เปโซ หรือน้อยกว่าคือ 145.60 เปโซ และมากกว่า 500 เปโซคือ 436.80 เปโซ (2) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์ร้อยละ 14 โดยปริมาตรหรือน้อยกว่า คือ 17.47 เปโซ และ (3) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 14 แต่ไม่มากกว่าร้อยละ 25 โดยปริมาตรคือ 34.94 เปโซสำหรับไวน์เสริม (Fortified Wine) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 25 โดยปริมาตรจะถูกเก็บภาษีเหมือนสุรากลั่น (Distilled Spirit) ไวน์เสริม หมายถึงไวน์ธรรมชาติที่เติมสุรากลั่น (Distilled Spirits) เพื่อเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์ ซึ่งสรุปไว้ ดังตารางที่ 13.1 (Revenue Memorandum Order No. 2-2006)

ตารางที่ 13.1 อัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมายรายได้ภายในประเทศ

รหัสภาษี	ผลิตภัณฑ์	อัตราภาษีใหม่ (เปโซ)
	ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์	
	(1) เหล้ากลั่น	ต่อปรูฟลิตร
XA010	(a) ถ้าผลิตจากน้ำจากต้นจาก มะพร้าว มันสำปะหลัง หรือ ปาล์ม หรือจากน้ำผลไม้ น้ำอ้อย ถ้าผลิตในหม้อกลั่น เล็กจนถึงขนาด 10 ลิตรต่อวัน และร้อยละ 50 ABV	11.65
XA010	(b) ถ้าผลิตจากวัตถุดิบอื่นที่ระบุในย่อหน้าก่อนนี้ ภาษีต้อง เป็นไปตามราคาขายสุทธิที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและ ภาษีมูลค่าเพิ่มต่อขวดขนาดที่มีความจุ 750 มิลลิลิตร ดังนี้	11.65
XA031	(1) น้อยกว่า 250 เปโซ	
XA032	(2) น้อยกว่า 250 เปโซจนถึง 675 เปโซ	126.00
XA033	(3) มากกว่า 675 เปโซ	252.00
XA040	(c) เครื่องดื่มสมุนไพร สารสกัดที่มีกลิ่น และสารอื่นๆ ยกเว้นที่ที่ใช้ในห้องน้ำซึ่งไม่รวมน้ำ เหล้ากลั่นจาก ส่วนผสมหลักต้องเสียภาษีอัตราเดียวกันกับส่วนผสม หลัก	504.00
		ขึ้นกับส่วนผสมหลัก
	(2) ไวน์	ต่อลิตร
	(a) ไวน์ที่มีฟอง/แชมเปญ ภาษีเป็นไปตามราคาขายสุทธิที่ ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่มต่อขวดที่ไม่ คำนึงถึงปรูฟ ดังนี้	
XA061	(1) 500 เปโซหรือน้อยกว่า	145.60
XA062	(2) มากกว่า 500 เปโซ	436.80
XA070	(d) ไวน์ที่ไม่มีฟองที่ประกอบด้วย 14% ABV หรือน้อยกว่า	17.47
XA080	(e) ไวน์ที่ไม่มีฟองที่ประกอบด้วยมากกว่า 14% ABV แต่ไม่ มากกว่า 25% ABV	34.94
XA090	ไวน์เสริม (Fortified Wine) ที่ประกอบด้วยมากกว่า 25% ABV ต้องเสียภาษีอัตราเดียวกันกับเหล้ากลั่น	

	(3) สุราหมัก (Fermented Liquors) ภาษีเก็บตามราคาขายสุราที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและ ภาษีมูลค่าเพิ่มต่อลิตรต่อขวดขนาดที่มีความจุ ดังนี้	ต่อลิตร
XA051	(a) น้อยกว่า 14.50 เปโซ	8.27
XA052	(b) 14.50 เปโซ จนถึง 22.00 เปโซ	12.30
XA053	(c) มากกว่า 22.00 เปโซ ไม่คำนึงถึงราคาขายสุรา สุราหมักและขายที่ร้านเล็กๆ เช่น ผับ ร้านอาหาร เป็นต้น ต้องเสียภาษี 16.33 เปโซต่อลิตร ข. หมายเหตุ อัตราภาษีนี้เรียกเก็บภายใต้ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ที่มีชื่อเป็น (1) เหล้ากลั่น (2) ไวน์ และ (3) สุราหมัก โดยต้องเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุกๆ 2 ปี ตั้งแต่ 1 มกราคม 2500 จนถึง 1 มกราคม 2554	16.33

ในการปรับภาษีตามกฎหมายภาษี 9334 (Sin Tax Bill or Republic Act 9334) นี้จะเห็นได้ว่าการเพิ่มอัตราภาษีดังตารางที่ 13.2

ตารางที่ 13.2 การเปรียบเทียบการเพิ่มภาษีแอลกอฮอล์ตามกฎหมายภาษี 9334

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	อัตราภาษีใหม่	อัตราภาษีเก่า	การเพิ่ม
เหล้า ราคาขายสุทธิ (Net Retail Price, NRP) ขนาดขวด 750 มิลลิลิตร น้อยกว่า 250 เปโซ ต่อขวด 250-675 เปโซต่อขวด มากกว่า 675 เปโซต่อขวด	126 เปโซต่อปรูฟลิตร 252 เปโซต่อปรูฟลิตร 504 เปโซต่อปรูฟลิตร	84 เปโซต่อปรูฟลิตร 168 เปโซต่อปรูฟลิตร 336 เปโซต่อปรูฟลิตร	ร้อยละ 50
ไวน์ที่มีฟอง ราคาขายสุทธิ (Net Retail Price, NRP) ขนาดขวด 750 มิลลิลิตร น้อยกว่า 500 เปโซ ต่อขวด มากกว่า 500 เปโซ ต่อขวด	145.60 เปโซต่อปรูฟลิตร 504 เปโซต่อปรูฟลิตร	168 เปโซต่อปรูฟลิตร 336 เปโซต่อปรูฟลิตร	ร้อยละ 30
ไวน์ที่ไม่มีฟอง 14% ABV และ ต่ำกว่า มากกว่า 14% ABV แต่ต่ำกว่า 25% ABV	17.47 เปโซต่อปรูฟลิตร 34.94 เปโซต่อปรูฟลิตร	13.44 เปโซต่อปรูฟลิตร	ร้อยละ 30

จากการแก้ไขภาษีนี้นำให้อุตสาหกรรมไวน์ของประเทศฟิลิปปินส์เป็นที่น่าดึงดูดกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าอื่นๆ เพราะภาษีเพิ่มขึ้นน้อยกว่า ถึงแม้ว่าไวน์ที่มีฟองและแชมเปญมีการเพิ่มภาษีน้อยกว่า แต่ได้มีการคิดภาษีที่สูงกว่าเพราะว่า ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ภาษีศุลกากรของไวน์คิดเป็นร้อยละ 5 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดที่เรียกเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า นอกจากนี้ รัฐบาลได้เก็บ VAT ร้อยละ 10 และภาษีสรรพสามิตที่อัตราต่างๆ กัน⁶⁵

ในปี ค.ศ. 2005 ที่เป็นดัชนีชี้วัดภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้มีการปรับปรุงภาษีมามากกว่า 2 ครั้ง ในปี ค.ศ. 2006 พร้อมกับการเพิ่มภาษีแบบมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีปัจจัยนำเข้า-ผลผลิต (Input-Output Tax) ที่นำมาใช้กับสินค้าคงคลังที่คงเหลือมากมายของผู้ขายปลีก (Retailers' Excess Inventory)

⁶⁵ [http://WWW:austrade.gov.au/Wine to the Philippines-For Australian Exporters-Austrade](http://WWW:austrade.gov.au/Wine%20to%20the%20Philippines-For%20Australian%20Exporters-Austrade)

ในช่วงปลายของทุกไตรมาส สิ่งนี้นำไปสู่การระมัดระวังมากขึ้นในกลุ่มผู้ขายปลีกเมื่อสั่งสินค้า เป็นผลให้มีการชะลอตัวของปริมาณการแอลกอฮอล์ถึงแม้ว่า จะมีการเพิ่มภาษี VAT ที่มีผลต่อทั้งการขายต่ำกว่าราคาขายและตามราคาขาย (Off - and On - Trade) โดยเฉพาะในช่วงที่กำลังการซื้อของผู้บริโภคลดลง ภาษีปัจจุบันนำเข้า-ผลผลิต (Input and Output Tax) ต้องแบกรับอย่างหนักต่อการขายต่ำกว่าราคาขาย ขณะที่ผู้ขายปลีกได้มีการเตรียมพร้อมต่อการขายที่ลดลง เนื่องจากการขาดแคลนสินค้าในสต็อกมากกว่าภาษีที่เพิ่ม (Alcoholic Drinks Homepage- Philippines Homepage)

จากรายได้ที่จำกัดของผู้บริโภคและการเพิ่มราคาขายของผลิตภัณฑ์เนื่องจากภาษีและภาวะเงินเฟ้อทำให้มีการนำสินค้าที่เป็นยี่ห้อที่มีราคาถูกลงเข้ามาในท้องตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการปกป้องการลดลงของปริมาณแอลกอฮอล์ในท้องตลาดเป็นอย่างมากในปี ค.ศ. 2006 ในขณะที่เครื่องดื่มในตลาดส่วนใหญ่ เช่น ยิน รัม เป็นต้น มีการเชื่อมความนิยมลงอย่างติดต่อกัน ทำให้เครื่องดื่มที่มีราคาสูง เช่น ไวน์ RTDs เป็นต้น ที่มีในท้องตลาดมากขึ้นได้ผลประโยชน์จากการไหลเข้าสู่ตลาดของยี่ห้อที่มีราคาถูก ทำให้มีสินค้าสนองกำลังซื้อของผู้บริโภคที่พยายามหาเครื่องดื่มประเภทนี้

เบียร์เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดในตลาด และในปี ค.ศ. 2006 การขายส่วนใหญ่คือเบียร์มาตรฐาน (Standard Larger) อย่างไรก็ตาม เพราะเหตุผลเบื้องต้นในการบริโภคเบียร์ในกลุ่มชาวฟิลิปปินส์คือ การเกิดผลร้ายจากการดื่มแอลกอฮอล์และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ทำให้มีการลดรายได้ ผู้บริโภคมีความสนใจเป็นอย่างมากในผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า ซึ่งเห็นได้จากการบริโภคไวน์โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ไวน์ขาวโลกใหม่ (New World White Wine) ที่มีราคาขายต่ำกว่า การที่มีการบริโภคไวน์มากขึ้นเกิดจากความตระหนักต่อประโยชน์ทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับไวน์มากขึ้น

RTDs และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ความแรงของแอลกอฮอล์สูง (High-Strength Premixes) มีการเติบโตมากในปี ค.ศ. 2006 สิ่งนี้เกิดจากการเริ่มนำสินค้าเหล่านี้เข้ามาในท้องตลาดและสินค้านี้ยังไม่อิ่มตัว เครื่องดื่มที่เสิร์ฟครั้งเดียว (Single-Serve Drinks) นี้มีการปรับปรุงเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคที่มีอายุน้อยด้วยภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัยและกล้าแสดงออก การอิ่มตัวของเหล่าทำให้ลดการเติบโตของผลิตภัณฑ์นี้ลง นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงที่ดูซับซ้อนและเครื่องดื่มที่มีความสดชื่นกว่า (Fresher Drinks) เช่น ไวน์ RTDs เป็นต้น ทำให้เหล้ามีการบริโภคลดลง และอาจเนื่องจากราคาขายของเหล้าที่สูงกว่าด้วย

ไวน์ยังเป็นเครื่องดื่มที่ใหม่สำหรับชาวฟิลิปปินส์ ผู้ดื่มยังไม่ทราบผลของไวน์ต่อสุขภาพมากนัก อย่างไรก็ตาม การดื่มไวน์มีมากขึ้นเป็น 2 เท่าตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 เนื่องจากการนำเข้าไวน์ที่มีราคาถูกโดยประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีส่วนแบ่งการตลาดใหญ่ที่สุดของการนำเข้าไวน์มากกว่า ประเทศสเปนและฝรั่งเศส ปัจจุบันยังไม่มีการผลิตไวน์ในประเทศฟิลิปปินส์ ไวน์ทั้งหมดในประเทศถูกนำเข้า ผู้ขายเป็น

กลุ่มใหญ่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ปัจจุบันกำลังมีการทำการตลาดในกลุ่มผู้หญิง และผู้ที่เป็นวัยหนุ่มสาว

ผู้บริโภคถูกคาดหวังว่า มีความสนใจมากขึ้นในผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูกลง โดยเฉพาะเบียร์ และไวน์ ดังนั้น เพื่อที่จะกระตุ้นการขาย ผู้ผลิตต้องการเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัยโดยการมีการโฆษณาและการส่งเสริมการขายสูง ไวน์ได้ประโยชน์จากการที่มีผลต่อสุขภาพ ขณะที่ RTDs จะต้องพยายามให้เป็นที่ยอมรับในผู้บริโภควัยหนุ่มสาวเนื่องจากภาพลักษณ์ที่แลดูทันสมัย อย่างไรก็ตามเบียร์มาตรฐาน (Standard Lager) จะยังคงเป็นผลิตภัณฑ์ที่สำคัญในตลาดเนื่องจากหาซื้อได้ทั่วไป ในขณะที่น้ำผลไม้หมัก (Cider) ในปี ค.ศ. 2006 ยังไม่มีความสำคัญ อาจเป็นโอกาสที่จะกระตุ้นการเติบโตโดยการเสนอผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้หมักที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงและราคาต่ำ

องค์การอนามัยโลกได้สรุปสถานการณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์ไว้ดังตารางที่ 13.3

ตารางที่ 13.3 รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์แอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์

		ประเภทเครื่องดื่ม		
		เบียร์	ไวน์	เหล้า
การควบคุมการขายปลีกและการผลิต	การมีสัมปทานในการผลิต	ไม่มี		
	การมีสัมปทานในการขาย	ไม่มี		
	การมีใบอนุญาตในการผลิต	มี		
	การมีใบอนุญาตในการขาย	มี		
การจำกัดการขายและระดับของการบังคับ	ชั่วโมงการขาย ¹	มี		
	วันที่ขาย	ไม่มี		
	สถานที่ขาย	มี		
	ความหนาแน่นของสถานที่ขาย	ไม่มี		
	ระดับของการบังคับ	น้อยมาก		
การกำหนดอายุในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ในสถานที่	18		
	นอกสถานที่	18		
ภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	การขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม	มี		
	ร้อยละของการขายมีภาษี/ภาษีมูลค่าเพิ่ม	10		
	ภาษีคิดเป็นร้อยละของราคาขายปลีก	41--55	22-67	25-40

	มีแอสมปีภานีสรรพสามิต ²	ไม่มี
การจำกัดการ โฆษณา	โทรทัศน์แห่งชาติ	บางส่วน
	วิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ	บางส่วน
	สื่อสิ่งพิมพ์	บางส่วน
	ป้ายโฆษณา	บางส่วน
	การเตือนหรือประกาศเกี่ยวกับสุขภาพ	มี
	การบังคับการโฆษณาและการจำกัดสปอนเซอร์	น้อยมาก
การจำกัดสปอนเซอร์ของ	เหตุการณ์เกี่ยวกับการกีฬา	ไม่มี
	เหตุการณ์เกี่ยวกับเยาวชน	บางส่วน
การจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณ	สถานพยาบาล	ห้าม
	สถานศึกษา	ห้าม
	หน่วยงานของรัฐ	ห้าม
	การขนส่งสาธารณะ	ห้าม
	สวนสาธารณะ ถนน ฯลฯ	ตามสมัครใจ
	สถานกีฬา	ตามสมัครใจ
	ที่พักผ่อน เช่น คอนเสิร์ต เป็นต้น	ตามสมัครใจ
	สถานที่ทำงาน	ตามสมัครใจ
คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด และการตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ	คำจำกัดความของแอลกอฮอล์ (ร้อยละโดยปริมาตร)	ไม่มี
	ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด(Maximum Blood Alcohol Concentration Level; BAC)	0.5
	การตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (Use of Random Breath Testing; RBT)	ไม่มี

ที่มา : World Health Organization, 2004

¹ ชั่วโมงและวันของการขายถูกควบคุมในเมืองที่เลือกและระหว่างการเลือกตั้ง ห้ามร้านค้าและโรงเรียนจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

² มีผลตกเพิ่มเติมแนบกับไวน์และเหล้านำเข้า

13.2 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์ มีดังนี้

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดตามราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ซึ่งเป็นราคาขายในซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่บางแห่งในเมืองหลวงกรุงมานิลาที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีการขาย

2) อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2007 – 1 มกราคม ค.ศ. 2011 โดยมีอัตราภาษีแบบเฉพาะ (Specific Tax) ซึ่งเป็นสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้าโดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์

3) ไวน์ต้องเสียภาษีต่อลิตรของความจุตามปริมาตร (Volume Capacity) ได้แก่ (1) ไวน์ที่มีฟอง (Sparkling Wines) /แชมเปญ (Champagnes) โดยไม่คำนึงถึงปรูฟ ถ้าราคาขายปลีกสุทธิต่อขวดไม่รวมภาษีสรรพสามิต และ VAT คือ 500 เปโซ หรือน้อยกว่าคือ 145.60 เปโซ และมากกว่า 500 เปโซคือ 436.80 เปโซ (2) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์ ร้อยละ 14 โดยปริมาตรหรือน้อยกว่าคือ 17.47 เปโซ และ (3) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่า ร้อยละ 14 แต่ไม่มากกว่า ร้อยละ 25 โดยปริมาตรคือ 34.94 เปโซ สำหรับไวน์เสริม (Fortified Wine) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์มากกว่า ร้อยละ 25 โดยปริมาตร จะถูกเก็บภาษีเหมือนสุรากลั่น (Distilled Spirit) ไวน์เสริมหมายถึง ไวน์ธรรมชาติที่เติมสุรากลั่น (Distilled Spirits) เพื่อเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์

4) ไวน์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าที่มีการเก็บภาษีเพิ่มขึ้นน้อยกว่าเครื่องดื่มอื่นๆ แต่ได้มีการคิดภาษีที่สูงกว่าเพราะว่า ไวน์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ภาษีศุลกากรของไวน์คิดเป็น ร้อยละ 5 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดที่เรียกเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า

13.3 ความคิดเห็นที่มีต่อภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์

ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์คิดตามราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ซึ่งเป็นราคาขายในซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่บางแห่งในเมืองหลวงกรุงมานิลาที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีการขาย โดยไม่คำนึงถึงประเภทของเครื่องดื่ม ซึ่งการเก็บภาษีนี้นี้มีแนวคิดว่าเป็นการป้องกันการแข่งราคาหน้าโรงงานต่ำกว่าที่เป็นจริง โดยเริ่มจากวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2550 – 1 มกราคม ค.ศ.2554 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี ซึ่งเป็นสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้าโดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์ โดยเป็นที่คาดว่า การเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้มีแนวโน้มที่จะลดการปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง อย่างไรก็ตาม จากการแก้ไขภาษีนี้นี้ ไวน์ยังเป็นเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์นำเข้าที่มีการเพิ่มภาษีน้อยกว่า ถึงแม้จะมีแนวคิดว่าจะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยแล้วก็ตาม

แต่เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2007 – 1 มกราคม ค.ศ. 2011 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่มร้อยละ 8 ทุก 2 ปี โดยมีอัตราภาษีแบบเฉพาะ (Specific Tax) ซึ่งเป็นสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้าโดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การเก็บภาษีตามระบบนี้เป็นการเก็บภาษีแบบรวมเพราะมีการคิดภาษีตามราคาขายปลีกสุทธิ ซึ่งมาจากมูลค่าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการเรียกเก็บตามปริมาตรของแอลกอฮอล์ที่เห็นได้ชัดเจนคือ ไวน์ แต่สิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการให้ได้ราคาขายปลีกสุทธิที่เป็นราคากลางที่สามารถนำมาคำนวณได้อย่างถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะมีผลต่อรายได้ภาษีด้วย

บทที่ 14

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อสรุป

14.1 ข้อสรุปกรณีข้อกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตสุราของสหภาพยุโรป

- 1) กำหนดเพดานขั้นต่ำอัตราภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละประเภท
- 2) การเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสหภาพยุโรปแต่ละประเทศเก็บในอัตราที่ไม่เท่ากัน แต่ระบบการคิดภาษีเป็นแบบเก็บตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ (Specific Rate) อัตราการเก็บในแต่ละประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะไม่ได้เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ และปริมาณการผลิต โดยถ้าความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำกว่า จะเสียภาษีต่ำกว่า ความเข้มข้นสูง และปริมาณการผลิตที่น้อยจะเสียภาษีต่ำกว่าการผลิตในปริมาณมากๆ

14.2 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสหราชอาณาจักร

- 1) ประเทศสหราชอาณาจักรมีการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ประเภท คือ ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 2) ประเทศสหราชอาณาจักรเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ (Specific Rate) โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับผู้ผลิตรายย่อยที่มีปริมาณการผลิตไม่มากและสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ
- 3) ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บเท่ากันหมดในอัตรา 17.50%
- 4) เหล้าหรือสุรากลั่นเสียภาษีมากที่สุด รองลงมาคือ Intermediate Products ประเด็นสำคัญคือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ยังมีปริมาณแอลกอฮอล์สูงก็จะเสียภาษีในอัตราสูงกว่า

14.3 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของฝรั่งเศส

1) ประเทศฝรั่งเศสมีการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ 2 ประเภท คือ ภาษีสรรพสามิต และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

2) ประเทศฝรั่งเศสเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ โดยกำหนดทั้งอัตรามาตรฐานเป็นอัตราเดียว และอัตราลดหย่อนซึ่งเอื้อสำหรับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ และเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่มาจากประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม

3) ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บเท่ากันหมดในอัตรา 19.60%

4) เหล้าหรือสุรากลั่นเสียภาษีมากที่สุด รองลงมาคือ Intermediate Products ประเด็นที่สำคัญคือเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ที่ยังมีปริมาณแอลกอฮอล์สูงก็มักเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่า

5) ไวน์จะเสียภาษีต่ำ เนื่องจากฝรั่งเศสเป็นประเทศผลิตไวน์และคนฝรั่งเศสนิยมดื่มน้ำไวน์

6) ประเทศฝรั่งเศสมีการจัดเก็บภาษี ณ สถานที่ดื่มน้ำเพื่อนำเข้ากองทุนประกันการเจ็บป่วยด้วย

14.4 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

1) ประเทศสหรัฐอเมริกามีการเก็บภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย ภาษีสรรพสามิต และภาษีการจำหน่ายต่อกระป๋องหรือขวดบรรจุสุรา

2) ภาษีสรรพสามิตมีทั้งอัตรามาตรฐาน (อัตราเดียวทั้งหมด) และอัตราลดหย่อน (ซึ่งมักเป็นการลดหย่อนให้กับผู้ผลิตรายย่อย) เฉพาะกรณีเบียร์และไวน์

3) ภาษีสรรพสามิตจะเก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ แอลกอฮอล์ยิ่งสูงอัตราภาษียิ่งสูงตาม

4) เหล้าหรือสุรากลั่นจะเสียภาษีมากที่สุด ทั้งการเสียภาษีสรรพสามิตและภาษีการจำหน่าย

14.5 ข้อสรุปกรณีอัตราภาษีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของนิวซีแลนด์

1) ประเทศนิวซีแลนด์มีอัตราภาษี 2 ลักษณะคือ ภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากปริมาณแอลกอฮอล์ของสุราแต่ละชนิด และภาษี GST (เหมือนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 12.5)

2) เหล้าหรือสุรากลั่นจะเสียภาษีสรรพสามิตมากที่สุด

3) อย่างไรก็ตามโครงสร้างการเก็บภาษีของนิวซีแลนด์ยังมีปัญหาที่หลายฝ่ายเรียกร้องให้มีการแก้ไข โดยเฉพาะในประเด็นของอัตราภาษีตามเพดานปริมาณแอลกอฮอล์ที่กำหนด ที่พบว่าสุราที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 14% ก็ยังเสียภาษีในอัตราเดียวกันกับสุราที่มีปริมาณแอลกอฮอล์อยู่ในช่วง 2.5-14.0%

14.6 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบด้วย (1) ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) เรียกเก็บจากเครื่องดื่มประเภทเบียร์ เหล้า (Spirits) และเครื่องดื่มพร้อมดื่ม (Ready to Drink Beverages; RTDs) ที่ผลิตในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) วัดในรูปลิตรของแอลกอฮอล์ (Lal) (2) ภาษีศุลกากร (Customs Duty) คิดจากเครื่องดื่มนำเข้าเป็นภาษีแบบรวม (Composite Tax) คือ ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของภาษี (Value of Duty) และตามปริมาตร (Volumetric Component) คือ ตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (3) ภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่าโดยมีอัตราคงที่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 ของมูลค่าราคาของการขายส่ง (Wholesale Sale Value) และ (4) ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax; GST) เครื่องดื่มทุกชนิดจ่าย ร้อยละ 10

(2) ภาษีศุลกากรมี 2 ประเภทคือ (1) ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ด้วยอัตราทั่วไปในปัจจุบันที่ ร้อยละ 5 อัตราต่ำสำหรับผลิตภัณฑ์จากประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศที่ประเทศออสเตรเลียมีข้อตกลงทางการค้าร่วมกัน โดยคำนวณจากราคาสินค้า FOB และ (2) ภาษีแบบตามปริมาตร (Volumetric Component) การคิดภาษีตามแบบนี้ใช้กับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่บรรจุในขนาดเท่ากัน เบียร์และน้ำผลไม้หมักไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามมูลค่า ไวน์และน้ำผลไม้หมักนำเข้าไม่ต้องจ่ายภาษีศุลกากรแบบตามปริมาตรเพราะใช้ภาษีแบบสมดุลของไวน์ (WET)

(3) เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำคือ เบียร์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 3% ABV ปริมาณแอลกอฮอล์ปานกลางคือ ระหว่าง 3-3.5 % ABV และปริมาณแอลกอฮอล์สูงคือ จนถึง 10% ABV อัตราภาษีของประเภทเบียร์มีความแตกต่างกันตามความแรงของแอลกอฮอล์ที่พิจารณาจาก % ABV โดยเบียร์ที่จะเสียภาษีต้องปริมาณมากกว่า 1.15 %ABV ภาษีเบียร์จึงมากกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า เบียร์มีการเสียภาษีโดยใช้อัตราเป็นขั้น (Tiered Rates) เป็นอัตราแบบก้าวหน้า (Progressive Scale) ตามปริมาณแอลกอฮอล์ ทำให้คุณภาพของเบียร์ลดความแรงลงเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ยกเว้นเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงปานกลาง (Mid-Strength Packaged Beer) จ่ายภาษีในอัตราเดียวกับเบียร์ที่บรรจุโดยมีความแรงสูง (Full Strength Packaged Beer) และ เบียร์ถัง (Draught Beer) จ่ายภาษีในอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเบียร์ที่บรรจุในขนาดเท่ากัน เบียร์ถังมีการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าตามปริมาณแอลกอฮอล์คือ ปริมาณแอลกอฮอล์น้อยเสียภาษีในอัตราต่ำ

(4) ทรัพย์สินจ่ายอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเหล้าที่มีความแรงสูงอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการผ่อนปรนภาษีให้กับอุตสาหกรรมการปลูกองุ่นภายในประเทศ

(5) เครื่องดื่มพร้อมดื่มหรือ RTDs มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ร้อยละ 10 ABV และกำลังเป็นที่นิยมดื่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยรุ่น RTDs เสียภาษีในอัตราเหมือนเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด

(6) ภาษีสินค้าและบริการหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม (Goods and Services Tax; GST) ถูกนำมาใช้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ถูกนำมาใช้กับไวน์และแทนที่ภาษีการขายส่งที่เคยมีอยู่เดิม WET เป็นภาษีที่มีอัตราแบบตามมูลค่าโดยไม่พิจารณาปริมาณแอลกอฮอล์ สภาแอลกอฮอล์และยาอื่น (Alcohol and Other Drugs Council of Australia; ADCA) ได้เรียกร้องให้เก็บภาษีแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์แทน WET

(7) ในปัจจุบันการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นกับประเภทของเครื่องดื่มมากกว่าขึ้นกับว่ามีปริมาณแอลกอฮอล์เท่าใด สมาคมแพทย์แห่งประเทศไทย (The Australian Medical Association; AMA) กำลังรณรงค์ให้รัฐบาลเปลี่ยนระบบการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ไม่ใช่ตามราคาหรือมูลค่าในการขาย

(8) มีข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ

ข้อสังเกต

จากรูปแบบการเก็บภาษีของประเทศออสเตรเลียจะเห็นได้ว่า มีการเก็บภาษีแบบผสมหรือแบบรวม (Composite Tax) โดยภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) โดยใช้เป็นลิตรของแอลกอฮอล์ (Litres of Alcohol; Lals) ซึ่งทำให้เกิดการหลัดกันของประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะปัญหาที่เห็นได้อย่างชัดเจนในออสเตรเลีย เช่น เบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุดกับ RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด เบียร์ด้าง (Draught Beer) จ่ายภาษีในอัตรากำหนดต่ำกว่าเบียร์ที่บรรจุในขนาดเท่ากัน ภาษีเบียร์มีอัตราสูงกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า เหล้า (Spirits) เสียภาษี 75 เซนต์ในขณะที่ไวน์ถึงเสียภาษี 7 เซนต์แม้ว่า จะมีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน ปัญหาการดื่มไวน์ถึงมากขึ้นเพราะราคาถูกนำไปสู่การเกิดความรุนแรงและผลเสียต่อสุขภาพ เป็นต้น ดังนั้นการเก็บภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์แม้จะทำได้ง่าย อาจกระตุ้นให้มีการผลิตเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ลดลงเพื่อจะทำให้เสียภาษีน้อยลง และเป็นผลดีแก่สุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีการคิดภาษีทั้งแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของสินค้า และตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ดีโดยเฉพาะในภาวะที่เกิดเงินเฟ้อ เป็นการส่งเสริมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ และขณะเดียวกันเป็นการเพิ่มรายได้จากภาษีนำเข้าเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นำเข้ามีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิต ส่วนภาษี WET อาจพิจารณาแล้วไม่ควรใช้เพราะอาจเกิดความซ้ำซ้อนกับ GST หรือ VAT ทำให้ราคาไวน์สูงเกินจริง เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้บริโภค อาจเป็นการกีดกันการดื่มไวน์ที่อาจจะมีประโยชน์ต่อสุขภาพบ้าง ถ้าบริโภคในปริมาณที่เหมาะสม ส่วนข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศนั้น เพราะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเป็นของที่ฟุ่มเฟือย หากเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับแม้แต่ไวน์ก็ตาม ยังเห็นว่า ยังมีประโยชน์น้อยมาก เพราะอาจใช้ในคนที่ปัญหาสุขภาพเท่านั้น อย่างไรก็ตามในประเทศออสเตรเลียยังไม่แน่ใจว่า การเพิ่มภาษีเครื่องดื่มจะมีผลดีจริงหรือไม่ เพราะคนที่เป็นนักดื่มคงไม่กังวลกับราคาที่สูงขึ้นนัก แต่อาจเป็นช่องทางให้เพิ่มการแสวงหารายได้ที่ไม่ถูกต้องเพื่อนำมาบริโภคเครื่องดื่ม สิ่งที่เป็นผลดีคือการเพิ่มรายได้ภาษี และอาจลดจำนวนนักดื่มที่เป็นเยาวชนอาจกล่าวได้ว่าการเก็บภาษีของประเทศออสเตรเลียเป็นแบบผสม ซึ่งนับว่า อาจเป็นความพยายามที่จะทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศได้รับความคุ้มครองและมีราคาต่ำกว่าเครื่องดื่มนำเข้า

14.7 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศญี่ปุ่น

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) โดยขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ได้แก่ สาเก สาปรประกอบในสาเก โชชู มิริน (Mirin) ที่เป็นไวน์ที่ปรุงจากข้าว เบียร์ ไวน์ผลไม้ วิสกี้ เหล้า (Spirits) สุรา (Liquors) และสุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors) ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร (Specific Tariff per Kiloliter)

2) อัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ไวน์ เป็นต้น ที่อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์

3) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่น หมายถึง เครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1 หรือมากกว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้า ผู้นำเข้าต้องจ่ายภาษีเมื่อได้รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากด่านเสียภาษี ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) โดยขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์

4) เบียร์เสียภาษี คิดเป็น ร้อยละ 46.2 ของต้นทุน เบียร์ต้องเสียภาษีสุราและภาษีการบริโภค (Consumption Tax)

5) แฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เป็นเครื่องดื่มคล้ายเบียร์ที่มีมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 67 รวมทั้งอัลโคพอสส์

(Alcopops) ที่มีมอลต์ถูกจัดอยู่ในกลุ่มแฮปโปชูด้วย แฮปโปชูเสียภาษี คิดเป็น ร้อยละ 35.6 ของต้นทุน เสียภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มที่กฎหมายกำหนดเป็นเบียร์

6) เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สาม เป็นเครื่องดื่มที่เสียภาษีน้อยและถูกกว่าแฮปโปชู 10-25 เยน

ข้อสังเกต

หากพิจารณาภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นที่เป็นภาษีที่เก็บแบบตามสภาพหรือแบบเฉพาะ (Specific System) ซึ่งขึ้นกับปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ได้แก่ สาเก สารประกอบในสาเก โชชู มริน(Mirin) ที่เป็นไวน์ที่ปรุงจากข้าว เบียร์ ไวน์ผลไม้ วิสกี้ เหล้า (Spirits) สุรา (Liquors) และสุราอื่นๆ (Miscellaneous Liquors) ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานเป็นตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร (Specific Tariff per Kiloliter) โดยอัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น ที่อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแต่ละประเภทมีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน นั่นคือ มีการเก็บภาษีทั้งการคิดภาษีตามประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และที่มีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน การเก็บภาษีแบบเฉพาะเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ โดยเฉพาะที่เรียกว่า แฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เครื่องดื่มเบียร์ลำดับที่สามที่เสียภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มที่กฎหมายกำหนดเป็นเบียร์ ทำให้ผลดีต่อสุขภาพของประชาชน แต่สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมคือ การพิจารณามูลค่าของเครื่องดื่มประกอบด้วยโดยเฉพาะในภาษีศุลกากรสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า ทั้งนี้เพื่อเพิ่มรายได้ภาษีและเป็นการส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมภายในประเทศ การเก็บภาษีตามมูลค่าทำให้ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้น เหมาะสมกับภาวะเงินเฟ้อ และอาจทำให้เกิดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมลดลง

14.8 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศเกาหลีใต้

1) ภาษีที่เก็บมีภาษีสรรพสามิตและภาษีศุลกากร แต่ภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากเครื่องดื่มที่ผลิตภายในประเทศหรือเครื่องดื่มที่ผลิตจากวัตถุดิบในพื้นที่ต่ำกว่าภาษีของเครื่องดื่มที่นำเข้า

2) ภาษีมูลค่าเพิ่มเรียกเก็บจากสินค้านำเข้า ร้อยละ 10 ของมูลค่าที่คิดภาษี (Dutiable value) มูลค่าที่คิดภาษีคือ ราคาที่รวมประกันภัย (CIF) บวกกับค่าธรรมเนียมและภาษีอื่นๆ ทั้งหมด

3) มีการเก็บภาษีสูงของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าคือ เก็บภาษีร้อยละ 100 กับวิสกี้และ
บรันดี และ ร้อยละ 80 กับเหล้าขาว (White Spirits) ได้แก่ วอดก้า รัม และยีน ส่วนเครื่องดื่ม โซจูที่ผลิต
มากในประเทศเก็บภาษีเพียง ร้อยละ 35

4) ไวน์มีการเก็บภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ เช่น เบียร์ เหล้า เป็นต้น แต่จากเพิ่ม
ราคาขายปลีกทำให้ไวน์นำเข้ามีราคาแพงมากกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมที่ผลิตในประเทศ

5) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ

ข้อสังเกต

ประเทศเกาหลีใต้มีการเก็บภาษี ค่อนข้างสูงกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าเมื่อเทียบกับ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดั้งเดิมและที่ผลิตภายในประเทศ แต่ไวน์มีการเก็บภาษีน้อยกว่าเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์อื่นๆ เพราะความนิยมในการดื่มเนื่องจากความเชื่อในเรื่องผลดีต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตาม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ เห็นได้จากการที่
รัฐบาลได้มีมาตรการบังคับด้วยกฎหมายในปี 2547 เพื่อควบคุมโดยการตัดรายจ่ายที่เกี่ยวกับความ
บันเทิงอย่างฟุ่มเฟือยของบริษัทต่อครั้งมากกว่า 500,000 วอน อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาที่ผ่านมามี
การพยายามที่จะเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แต่ถูกต่อต้าน โดยรัฐบาลได้
ยกเลิกการจำกัดเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ในไวน์ดั้งเดิม ซึ่งยกจูกู เจียวจูกู และทักจูเป็นไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิม
เพื่อกระตุ้นการบริโภคข้าวและการขายไวน์ที่มีมาแต่ดั้งเดิม ผู้ผลิตไวน์จึงมีอิสระที่จะผลิตเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อื่นและทำให้การผลิตผลิตภัณฑ์ไวน์ที่
สามารถตอบสนองต่อผู้ดื่มที่ต้องการให้ ไวน์ดั้งเดิมมีรสชาติเข้มข้น ตามที่กล่าวแล้วว่าระบบการเก็บ
ภาษีของประเทศเกาหลีใต้คล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นการจัดเก็บภาษีควรใช้ทั้งการพิจารณาตาม
ประเภทและปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ เป็นการเก็บภาษีแบบผสม

14.9 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศมาเลเซีย

1) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เก็บภาษีโดยระบบผสมผสาน (Combination Rate) คือ ร้อยละ 15 ของ
มูลค่าของใบราคา (Invoiced Value) ที่เพิ่มให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate)

2) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไวน์นำเข้าต้องเสียพิกัดอัตราภาษีศุลกากร ได้แก่ เหล้า ร้อยละ
434 เบียร์ ร้อยละ 148 และไวน์และไวน์ที่มีฟอง ร้อยละ 115

3) พิกัดอัตราภาษีศุลกากรในประเทศมาเลเซียเป็นตามระบบผสมผสาน (Harmonized System)
ปัจจุบันการเก็บภาษีเริ่มจาก 0 ถึง ร้อยละ 30 ภาษีในอัตราที่สูงมักเก็บกับสินค้าที่ฟุ่มเฟือย คือ เครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์

4) มีการเพิ่มภาษีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้อยละ 15 เป็น 20 คือ เบียร์ 89 RM ไวน์ 120 RM เวอร์เม้าท์ (Vermouth) 120 RM มีด (Mead) 118 บรันดี 587 และสุรา (Liqueurs) 98-100 RM โดย 3.80

5) ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศคือ เบียร์และสเต้าท์ (Stout) เสียภาษีแบบตามสภาพ (Specific System) หรือตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่ไม่มากกว่าร้อยละ 5.8 โดยปริมาตร เสียภาษี 36 RM ต่อเดคาลิตร และอื่นๆ 37 RM ต่อเดคาลิตร

6) ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่า ร้อยละ 40 ของบรันดี วิสกี้ ยิน วอดกา และรัมคือ 25 RM ต่อลิตร

ข้อสังเกต

ประเทศมาเลเซียมีระบบการเก็บภาษีโดยระบบผสม (Combination Rate) คือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคา (Invoiced Value) ที่เพิ่มให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate) พิกัดอัตราภาษีศุลกากรในประเทศมาเลเซียเป็นตามระบบผสมผสาน (Harmonized System) โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไวน์นำเข้าต้องเสียพิกัดอัตราภาษีศุลกากรสูง ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศเก็บภาษีแบบตามสภาพ (Specific System) หรือตามปริมาณแอลกอฮอล์ ซึ่งการเก็บภาษีในระบบนี้ทำให้มีการเพิ่มรายได้ของประเทศ และเป็นการคำนึงถึงสุขภาพของประชาชน อย่างไรก็ตามที่เป็นอย่างนี้ได้เนื่องจากประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีคนหลายเชื้อชาติและประชาชนส่วนใหญ่เป็นมุสลิมที่มีลักษณะพิเศษคือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามหลักศาสนา ด้วยเหตุผลนี้ จึงเป็นการง่ายที่รัฐบาลสามารถเพิ่มภาษีบนสิ่งๆ ที่เชื่อว่าเป็นบาป การเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแหล่งสำคัญของรายได้ของรัฐบาลมาเลเซียเพื่อช่วยลดดุลงบประมาณ แต่ผลกระทบที่สำคัญที่สุดของการเพิ่มภาษีเห็นได้ในปี 2548 ทำให้ปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทำให้รายได้จากภาษียลดลง ดังนั้นการเพิ่มภาษีต้องมีการพิจารณาอย่างรอบครอบโดยชั่งน้ำหนักระหว่างผลที่ได้รับคือ สุขภาพประชาชนและรายได้จากภาษียลดลง

14.10 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศฟิลิปปินส์

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดตามราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ซึ่งเป็นราคาขายในซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่บางแห่งในเมืองหลวงกรุงมานิลาที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีการขาย

2) อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม 2007 – 1 มกราคม 2011 โดยมีอัตราภาษีแบบเฉพาะ (Specific Tax) ซึ่งเป็นสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้าโดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์

3) ไวน์ต้องเสียภาษีต่อลิตรของความจุตามปริมาตร (Volume Capacity) ได้แก่ (1) ไวน์ที่มีฟอง (Sparkling Wines) /แชมเปญ (Champagnes) โดยไม่คำนึงถึงปรูฟ ถ้าราคาขายปลีกสุทธิต่อขวดไม่รวมภาษีสรรพสามิต และ VAT คือ 500 เปโซ หรือน้อยกว่าคือ 145.60 เปโซ และมากกว่า 500 เปโซคือ 436.80 เปโซ (2) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์ ร้อยละ 14 โดยปริมาตรหรือน้อยกว่าคือ 17.47 เปโซ และ (3) ไวน์ที่ไม่มีฟอง (Still Wines) ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่า ร้อยละ 14 แต่ไม่มากกว่า ร้อยละ 25 โดยปริมาตรคือ 34.94 เปโซ สำหรับไวน์เสริม (Fortified Wine) ประกอบด้วย แอลกอฮอล์มากกว่า ร้อยละ 25 โดยปริมาตร จะถูกเก็บภาษีเหมือนสุรากลั่น (Distilled Spirit) ไวน์เสริมหมายถึง ไวน์ธรรมชาติที่เติมสุรากลั่น (Distilled Spirits) เพื่อเพิ่มความแรงของแอลกอฮอล์

4) ไวน์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าที่มีการเก็บภาษีเพิ่มขึ้นน้อยกว่าเครื่องดื่มอื่นๆ แต่ได้มีการคิดภาษีที่สูงกว่าเพราะว่า ไวน์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ภาษีศุลกากรของไวน์คิดเป็น ร้อยละ 5 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดที่เรียกเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า

ข้อสังเกต

ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์คิดตามราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ซึ่งเป็นราคาขายในซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่บางแห่งในเมืองหลวงกรุงมานิลาที่ไม่รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีการขาย โดยไม่คำนึงถึงประเภทของเครื่องดื่ม แต่เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม 2550 – 1 มกราคม 2554 อัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี ซึ่งเป็นภาษีสรรพสามิตที่เรียกเก็บจากสินค้าโดยใช้ฐานน้ำหนักหรือปริมาตรของแอลกอฮอล์

14.11 ข้อสรุปกรณีภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

1) ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบด้วย (1) ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) เรียกเก็บจากเครื่องดื่มที่ผลิตในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (2) ภาษีศุลกากร (Customs Duty) คิดจากเครื่องดื่มนำเข้าเป็นภาษีแบบรวม (Composite Tax) คือ ภาษีแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Component) ที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของภาษี (Value of Duty) และตามปริมาตร (Volumetric Component) คือ ตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์

2) แต่ละประเทศมีภาษีอื่นเพิ่มเติมแตกต่างกัน เช่น ประเทศออสเตรเลียมีภาษีแบบสมดุลของไวน์ (Wine Equalisation Tax; WET) ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่าโดยมีอัตรากึ่งที่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 29 ของมูลค่าราคาของการขายส่ง (Wholesale

Sale Value) และ ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax; GST) เครื่องดื่มทุกชนิดจ่าย ร้อยละ

10

3) มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทใหม่เกิดขึ้น เช่น ในประเทศออสเตรเลียมีเครื่องดื่มพร้อมดื่มหรือ RTDs ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ร้อยละ 10 ABV และกำลังเป็นที่นิยมดื่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยรุ่น ในประเทศญี่ปุ่นมีเครื่องดื่มแฮปโปชู (Happoshu) หรือเบียร์ที่มีมอลต์ต่ำ (Low-Malt Beer) หรือผลิตภัณฑ์คล้ายเบียร์ (Beer-Like Beverage) เป็นเครื่องดื่มคล้ายเบียร์ที่มีมอลต์น้อยกว่า ร้อยละ 67 เครื่องดื่มอัลคอปอปส์ (Alcopops) ที่มีมอลต์ถูกจัดอยู่ในกลุ่มแฮปโปชูด้วย ซึ่งเป็นเครื่องดื่มที่เสียน้ำน้อยกว่าเบียร์ เป็นต้น

4) หลายประเทศมีการเก็บภาษีไวน์น้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ เช่น เบียร์ เหล้า เป็นต้น ดังเช่นในประเทศเกาหลีใต้ ประเทศฟิลิปปินส์เก็บภาษีไวน์นำเข้าเพิ่มขึ้นน้อยกว่าเครื่องดื่มอื่นๆ เป็นต้น

5) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ

6) มีข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ประเทศออสเตรเลียเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ ประเทศมาเลเซียมีการเพิ่มภาษีในปี 2548 ประเทศฟิลิปปินส์เพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 – 1 มกราคม พ.ศ.2554 เป็นต้น

14.12 ข้อวิเคราะห์ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

จากการวิเคราะห์ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์พบว่า จุดประสงค์พื้นฐานของภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักเกี่ยวข้องกับการเพิ่มระดับรายได้ของรัฐเป็นสำคัญ ส่วนการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจุดประสงค์รองลงมา ปัจจุบันการตื่นตัวเรื่องสุขภาพกำลังเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจกันอย่างมากทั่วโลก ดังเช่น ประเทศออสเตรเลียซึ่งมีสมาคมแพทย์แห่งประเทศไทย และกับวุฒิสมาชิกแอนดรู เมอร์เรย์ (Andrew Murray) ได้เสนอให้มีการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะไวน์ ซึ่งมีข้อเสนอให้เพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 10 เพื่อที่จะลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ ประเทศเกาหลีใต้จัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และถูกเรียกเก็บภาษีด้วยอัตราพิเศษ ประเทศมาเลเซียมีการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ.2548 ประเทศ

ฟิลิปปินส์มีการเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 50 โดยมีการเพิ่ม ร้อยละ 8 ทุก 2 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 – 1 มกราคม พ.ศ.2554 ในบรรดาเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ทั้งหมด ไวน์เป็นเครื่องดื่มที่เป็นที่นิยมในการดื่มเพราะผลที่คาดหวังจากการมีผลดีต่อสุขภาพหากดื่มในปริมาณที่เหมาะสม ในบรรดาไวน์ด้วยกันยังมีสิ่งที่น่าสนใจคือ การบริโภคไวน์ถึงมากเกินไปกำลังเป็นปัญหาสำคัญอันหนึ่งในประเทศออสเตรเลียที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับอัตราการเกิดอุบัติเหตุรุนแรงและการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ในขณะที่อัตราการบริโภคไวน์ขวดและเบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์ต่ำมีความสัมพันธ์น้อยหรือไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการเรียกร้องให้เก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบตามปริมาณแอลกอฮอล์แทนที่จะเก็บตามราคาและประเภทของเครื่องดื่ม

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า โดยทั่วไปมี 4 วิธีการที่ใช้ในการตั้งอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ 1) เรียกเก็บตามปริมาณของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่มีในผลิตภัณฑ์ที่เรียกว่า อัตราเฉพาะ (Specific Rate) 2) เรียกเก็บตามปริมาตรของประเภทของเครื่องดื่มแต่ละประเภทที่เรียกว่า อัตราเดียว (Unitary Rate) 3) เรียกเก็บตามราคาขายของผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ที่เรียกว่า อัตราตามมูลค่า (Ad Valorem Rate or By Value) และ 4) เรียกเก็บแบบรวมของทั้ง 3 วิธี ที่เรียกว่า อัตรารวม (Combination Rate) ประเทศออสเตรเลียมีการเก็บภาษีแบบอัตราผสมผสาน โดยภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ โดยใช้เป็นลิตรของแอลกอฮอล์ และภาษีแบบสมดุลงของไวน์ ที่เรียกเก็บกับผลิตภัณฑ์นำเข้าหรือผลิตภายในประเทศที่ต้องจ่ายภาษีแบบตามมูลค่า จากการเก็บภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์นั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อไม่ให้เกิดการหลีกหนีของประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์โดยใช้เป็นลิตรของแอลกอฮอล์ เพื่อไม่ให้เกิดการหลีกหนีของประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเก็บภาษีแบบนี้อาจกระตุ้นให้มีการผลิตเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ลดลงเพื่อจะทำให้เสียภาษีน้อยลง และเป็นผลดีแก่สุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน ภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศฟิลิปปินส์และมาเลเซียมีความชัดเจน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมาเลเซียปัจจุบันเก็บภาษีโดยระบบรวม (Combination Rate) คือ ร้อยละ 15 ของมูลค่าของใบราคา (Invoiced Value) ที่เพิ่มให้เป็นอัตราเดียว (Unitary Rate) ในประเทศฟิลิปปินส์ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดตามราคาขายปลีกสุทธิ (Net Retail Price) ของผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ใดๆ ที่ไม่คำนึงถึงประเภทของเครื่องดื่ม ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศญี่ปุ่นเป็นภาษีเก็บแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดแบ่งเป็น 10 ประเภท และ 11 ชนิด ตามชนิดของวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ปริมาณแอลกอฮอล์และปริมาณภาษีที่เรียกเก็บพื้นฐานเป็นตามแบบตามสภาพต่อกิโลลิตร โดยอัตราภาษีแตกต่างกันในแต่ละประเภท ยกเว้นประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น ที่อัตราภาษีแตกต่างกันตามระดับของปริมาณแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแต่ละประเภทมีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน นั่นคือ มีการเก็บภาษีทั้งการคิด

ภาษีตามประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และที่มีปริมาณแอลกอฮอล์แตกต่างกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นแบบรวมเช่นกัน ส่วนระบบการเก็บภาษีของประเทศเกาหลีได้มีคล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่น โดยพิจารณาตามประเภทและปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

รูปแบบการเก็บภาษีแบบอัตราผสมผสาน (Combination Rate) จึงน่าจะเป็นแนวคิดที่เหมาะสม โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิตอาจเรียกเก็บในอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ (Alcohol Content) เพื่อไม่ให้เกิดการหลกัถันของประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะปัญหาที่เห็นได้อย่างชัดเจนในประเทศออสเตรเลีย เช่น เบียร์ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุดจ่ายภาษีเท่ากับกับ RTDs ที่มีความแรงของแอลกอฮอล์สูงสุด เบียร์ดังจ่ายภาษีในอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำกว่าเบียร์ขวดที่บรรจุในขนาดเท่ากัน ภาษีเบียร์มากกว่าไวน์ถึงแม้ว่า ไวน์จะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า เหล้า (Spirits) เสียภาษีมากกว่าไวน์ถึงแม้ว่า จะมีปริมาณแอลกอฮอล์เหมือนกัน ปัญหาการดื่มไวน์ดังมากขึ้นเพราะราคา ถูก นำไปสู่การเกิดความรู้แรงและผลเสียต่อสุขภาพ ดังนั้นการเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์น่าจะเป็นการดีกว่า เพราะการเก็บภาษีแบบนี้อาจกระตุ้นให้มีการผลิต เครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ลดลงเพื่อจะทำให้เสียภาษีน้อยลง และเป็นผลดีแก่สุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน ส่วนภาษีศุลกากรที่มีการคิดภาษีทั้งแบบตามมูลค่าที่ขึ้นกับร้อยละของมูลค่าของสินค้า และตามปริมาณแอลกอฮอล์ในผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งที่ดีโดยเฉพาะในภาวะที่เกิดเงินเฟ้อ เป็นการส่งเสริมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ และขณะเดียวกันเป็นการเพิ่มรายได้จากภาษีนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้ามีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิต

ประเด็นการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะอาจทำให้ปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทำให้รายได้จากภาษีลดลงด้วย อาจทำให้เกิดการลักลอบค้าสินค้าเถื่อนตามชายแดนดังเช่นที่พบในประเทศมาเลเซีย คนที่เป็นนักดื่มคงไม่กังวลกับราคาที่เพิ่มขึ้นนัก แต่อาจเป็นช่องทางให้เพิ่มการแสวงหารายได้ที่ไม่ถูกต้องเพื่อนำมาบริโภครเครื่องดื่ม สิ่งที่เป็นผลดีแน่นอนของการเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ การเพิ่มรายได้ภาษีของรัฐ และอาจลดจำนวนนักดื่มที่เป็นเยาวชน ดังนั้นการเพิ่มภาษีจึงต้องมีการพิจารณาอย่างรอบครอบโดยชั่งน้ำหนักระหว่างผลที่ได้รับคือ สุขภาพประชาชนและรายได้จากภาษีที่ลดลง

14.13 การวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และตั้งวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศต่างๆ พบว่าในยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีสรรพสามิตตามปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์เป็นหลัก โดยมีแนวคิดที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยิ่งมีปริมาณความเข้มข้นของแอลกอฮอล์สูงเท่าใดยิ่งต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงตามไปด้วย เนื่องจากทำลายสุขภาพมากกว่า อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีฐานะเป็นทั้งประเทศผู้ผลิต ผู้ส่งออก และการนำเข้า (ดูกรอบที่ 14.1)

Product group: 112 - Alcoholic beverages, 2001 - 2005

Countries	Values (US \$ 000)									
	Exports					Imports				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
France	6,764,487	7,593,609	9,198,969	9,744,407	10,035,117	1,193,015	1,329,543	1,591,117	1,897,751	1,941,560
U.K.	4,445,766	4,814,335	5,438,937	5,889,620	6,003,957	3,728,046	4,142,088	4,757,619	5,708,258	5,809,184
Australia	1,077,326	1,355,804	1,627,294	2,070,145	2,177,613	327,832	322,398	393,769	491,534	549,593
U.S.A.	1,290,906	1,301,516	1,463,128	1,715,390	1,652,604	8,146,880	9,056,646	10,188,326	10,803,261	11,877,829
New Zealand	133,024	157,717	195,410	288,011	372,010	122,407	139,339	177,115	202,602	223,169
Korea	138,068	150,518	165,175	197,911	179,990	261,280	323,527	345,027	312,015	343,665
Malaysia	68,209	62,878	89,730	131,626	153,639	52,952	84,239	102,705	152,008	147,993
Thailand	28,760	47,462	55,424	55,419	69,281	1,686,307	1,636,186	1,722,472	1,861,849	1,774,524
Japan	104,963	106,255	94,843	96,882	106,505	102,036	117,449	144,958	150,706	161,585
Philippines	14,225	15,848	51,361	34,573	38,779	39,597	40,603	57,593	38,055	45,518

กรอบที่ 14.1 สถิติการส่งออกและนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศต่างๆ

Source: International Trade Center, UNCTAD/WTO

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงตัวเม็ดเงินในมิติของปริมาณการค้าซึ่งรวมถึง การส่งออก และการนำเข้า จะเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก แต่ทุกประเทศส่วนใหญ่จะนำปัญหาเรื่องของสุขภาพมาเชื่อมโยงและเป็นข้ออ้างในการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากกว่าที่จะนำเรื่องของส่งออกการนำเข้าของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นข้ออ้างในการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำนวนเม็ดเงินมหาศาล⁶⁶ ซึ่งจำเป็นจะต้องพิจารณาถึงประเด็นนี้ด้วย นอกจากนี้ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั้นนำของโลก จากข้อมูลล่าสุดขององค์การอนามัยโลก พบว่าปี พ.ศ. 2547 คนอเมริกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 8.44 ลิตร ส่วนสถิติของปี พ.ศ. 2546 พบว่าคนฝรั่งเศสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.43 ลิตร และคนอังกฤษดื่มเครื่องดื่ม

⁶⁶ Hill Linda (2007)

แอลกอฮอล์เฉลี่ยคนละ 11.75 ลิตร ซึ่งจัดอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก รวมทั้งจำนวนคนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศดังกล่าวมีมากกว่าคนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายเท่า ยิ่งกว่านั้นสิ่งที่สำคัญทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา มีประวัติของการผลิตและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลานาน แบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชาวยุโรปและชาวอเมริกันเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้การใช้มาตรการภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์นั้นก็เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายใหญ่ของโลก ซึ่งประเทศเหล่านี้มุ่งที่จะลดปริมาณการดื่มไม่ได้มุ่งเพื่อลดจำนวนคนดื่ม ซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทั้งยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบเดียวคือการเก็บตามปริมาณเป็นหลัก (specific rate) เช่นเดียวกับประเทศนิวซีแลนด์และญี่ปุ่น ส่วนประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย มีรูปแบบการเก็บภาษีเป็นแบบอัตราผสม กล่าวคือ การจัดเก็บภาษีทั้งตามปริมาณแอลกอฮอล์และตามมูลค่าโดยมีแนวคิดที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาเป็นสินค้าที่ทำลายสุขภาพและสินค้าฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศออสเตรเลีย การเก็บภาษีตามมูลค่าเพื่อปกป้องธุรกิจไวน์ในประเทศ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ มีการเก็บภาษีตามมูลค่าที่คิดกับราคาขายปลีกเพื่อป้องกันการแข่งราคาหน้าโรงงานต่ำกว่าที่เป็นจริง

จากการทบทวนระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ จะเห็นว่าแต่ละประเทศจะใช้ระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่เหมาะกับบริบทภายในประเทศของตนเอง เพื่อให้ประเทศนั้นๆ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้เข้ารัฐ การคำนึงถึงสุขภาพ การปกป้องธุรกิจภายในประเทศ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย ประเทศไทยไม่ใช่เป็นประเทศที่มีแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนเป็นวัฒนธรรมเหมือนอย่างยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นการคิดออกแบบระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ต้องคำนึงถึงบริบทของประเทศไทยเอง อาทิ ความชุกของผู้ดื่ม รายได้เข้ารัฐ การปกป้องธุรกิจภายในประเทศ การคุ้มครองสุขภาพ การลดนักดื่มหน้าใหม่ เป็นต้น การออกแบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์สูงสุดจากระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

Alcohol Drug Association. (2007). Tax Review 2001: Submission on the Matter of Excise Tax.

Retrieved August 12, 2007 from The Treasury website:

<http://www.treasury.govt.nz/taxreview2001/Subs2/B157AlcoholDrugAssoc.pdf>

Alcohol Health Watch. (2004). Alcohol Excise Tax: Changes to the New Zealand System. Retrieved

July 30, 2007 from Alcohol Health Watch website:

<http://www.ahw.co.nz/pdf/Excisetax221dec2004.pdf>

Alcohol Policy Project. (2007). States Alcohol Tax Increases, 2002-2005. retrieved July 29, 2007

from Center for Science in the Public Interest website:

<http://www.cspinet.org/booze/taxguide/StateTaxMap.htm>

Alcohol Tax Report: Frequency Asked Questions. (2007). Retrieved July 28, 2007 from EUROPA

Gateway to the European Union website:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/04/126&format=HTML&aged=0&language=en&guiLanguage=en>

Alcohol Taxation in the Western Pacific Region from WHO, August 2006. Retrieved on 17 July 2007.

Alcohol. (2007). Retrieved July 30, 2007 from Secretariat General for EU Affairs website:

http://www.abgs.gov.tr/tarama/tarama_files/16/SC16EXP_Excise%20duty%20Alcohol.pdf

Alcoholic Drinks homepage- Malaysia homepage Retrieved on 27 July 2007.

Alcoholic Drinks homepage- South Korea homepage. Retrieved on 27 July 2007.

Alcoholic Drinks homepage- the Philippines homepage. Retrieved on 27 July 2007.

Alcoholic Drinks homepage, Australia homepage. Retrieved on 27 July 2007.

Alcoholic Drinks homepage-Japan homepage. Retrieved on 27 July 2007.

An Outline of Japanese Tax Administration, National Tax Agency, Japan, 2003. Retrieved on 17 July 2007.

Center for Science in the Public Interest. (2003). Beer Consumption & Taxes. Retrieved July 30, 2007 from Center for Science in the Public Interest website :
<http://www.cspinet.org/booze/FactSheets/0308Beer&Taxes.pdf>

Commonwealth of Australia, 2005. Retrieved on 23 July 2007.

Deloitte Touche Tohmatsu webpage on Global Indirect Tax Rate. Retrieved on 20 July 2007.

Distilled Spirits Industry Council of Australia, Lower Alcohol Beverage, April 2007. Retrieved on 20 July 2007.

DSICA 2004. Retrieved on 25 July 2007.

Easton, Brian. (2005). Taxing Alcoholic Beverages in New Zealand. Retrieved July 12, 2007 from Australian Drug Foundation website:
http://www.adf.org.au/images/thinkdrink/Brian_Easton_Alcohol_taxation_reform_a_commentary.pdf

Economic Treaties and Alcohol in the Western Pacific Region, August 2006. Retrieved on 3 August 2007.

European Commission. (2007). Excise Duty Tables: Part I - Alcoholic Beverages. Retrieved July 28, 2007 from European Commission website:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_I_alcohol-en.pdf

Foreign Trade Barriers of Malaysia. Retrieved on 1 August 2007.

Grossman, M. (1989). Health benefits of increases in alcohol and cigarette taxes. Retrieved July 29, 2007 from National Center for Biotechnology Information:
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?Db=PubMed&Cmd=ShowDetailView&TermToSe>

arch=2684304&ordinalpos=1&itool=EntrezSystem2.PEntrez.Pubmed.Pubmed_ResultsPanel
.Pubmed_RVDocSum

<http://72.14.235.104/search?q=cache:VukcDWFckxEJ:www.lawnet.com.my/la> . Retrieved on 3
August 2007.

<http://abc.net.au/news/stories/2003/07/02/893339.htm>. Retrieved on 19 July 2007.

http://business.inquirer.net/money/topstories/view_article.php?article_id=65078. Retrieved on 7
August 2007.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Happoshu>. Retrieved on 18 July 2007.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sh%C5%8Dch%C5%AB>. Retrieved on 7 August 2007.

http://findarticlees.com/p/article/mi_mOWDP/is_1999_Jan_25/ai_536442234 Retrieved on 17
August 2007.

<http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/fg20070413wc.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/nn20070807i1.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.austrade.gov.au/Wine-to-the-Philippines-For-Australian-Exporters-Austrade>. Retrieved
on 7 August 2007.

<http://www.austrade.gov.au/Wine-to-Japan/default.aspx>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.theage.com.au/news/national/tax-plan-to-detect-young-drinkers/2>. Retrieved on 7
August 2007.

<http://www.adca.org.au> Retrieved on 20 July 2007.

<http://www.alpellas.com/Philippines-tax.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.asahibeer.co.jp/english/companye/enterprise.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.bir.gov.ph/taxcode/2041.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.britanica.com/eb/article-251733/alcohol-consumption>. Retrieved on 7 August 2007

<http://www.dcp2.org/pubs/DCP/11/Section/10676>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.deloitte.com/dtt/article>. Retrieved on 1 August 2007.

<http://www.deloitte.com/dtt/article/0,1699,sid%253D2959%2526cid%253D5044,00.html>. Retrieved on 7 August 2007

<http://www.dsica.com.au> Retrieved on 16 July 2007.

<http://www.ias.org.uk/resources/publications/theglobe/globe200103-04/gl20>. Retrieved on 30 July 2007

<http://www.iht.com/articles/2005/02/17/bloomberg/sxmuk.php>. Retrieved on 30 July 2007

http://www.iht.com/articles/ap/2006/09/01/business/AS_FIN_ECO_Malaysia_Budget.php. Retrieved on 23 July 2007

<http://www.ingentaconnect.com/content/tandf/cdar/1997/>. Retrieved on 23 July 2007

<http://www.japan-zone.com/culture/alcohol.shtml>. Retrieved on 7 August 2007

<http://www.jointogether.org/news/headlines/inthenews/2006/australia-considers>, Retrieved on 17 July 2007.

<http://www.jointogether.org/news/headlines/inthenews/2006/australia-considers,.Senators Andrew Murrey, February 22, 2005>. Retrieved on 17 July 2007.

<http://www.just-drinks.com/store/product.aspx?id=36912 & lk=fs>. Retrieved on 6 August 2007.

http://www.manilastandardtoday.com/?page=business02_mar24_2006. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.manilatimes.net/national/2006/jan/12/yehey/business/20060112b>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.manilatimes.net/national/2006/may/22/yehey/business/20060522>. Retrieved on 8 August 2007.

<http://www.medicalnewstoday.com/articles/18314.php>. Retrieved on 17 July 2007.

http://www.naga.gov.ph/investments/national_Taxes.htm. Retrieved on 8 August 2007.

<http://www.sake.com/sakemaking.html>. Retrieved on 7 August 2007.

<http://www.taxreform.com.au/transactions.php>. Retrieved on 17 July 2007.

http://www.the-infoshop.com/study/eo_31637-alcohol-s-korea.html) Retrieved on 17 July 2007.

<http://www.wineaustralia.com/Australia/default.aspx?tabid=1722>. Retrieved on 6 August 2007.

Hill Linda Global Market Strategies of the Alcohol Industry เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ
สุราแห่งชาติ ครั้งที่ 3 21-22 พฤศจิกายน ค.ศ. 2550

IMF Working Paper WP/05/22. Retrieved on 31 July 2007.

International Center for Alcohol Policies, April 2007. Retrieved on 22 July 2007.

Japan-Taxes on Alcoholic Beverages. Retrieved on 18 July 2007.

Kook, Joong-Ho. (2000)A Comparative Study of Tax Systems Between Korea and Japan.

Lower Alcohol Beverages, April, 2007. Retrieved on 20 July 2007.

Lubkin, Gregory P. (1996). Is Europe Glass Half-Full or Half-Empty? The Taxation of Alcohol and
the Development of a European Identity. Retrieved July 30, 2007 from Jean Monnet Center
website: <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers/96/9607ind.html>

Malaysia Country Brief, June, 2006. Retrieved on 18 July 2007.

Malaysia Summary of Tax System 2002. Retrieved on 25 July 2007.

Malaysia, Summary of Tax System 2002. Retrieved on 18 July 2007.

Malaysia@September, 2000. Retrieved on 21 July 2007.

Minnesota Department of Health. (2006). The Human and Economic Cost of Alcohol Use in Minnesota. Retrieved July 29, 2007 from Minnesota Department of Health website:
<http://www.health.state.mn.us/divs/hpcd/chp/alcohol/pdf/final2004costfactsheet.pdf>

Minnesota Supreme Court. (2006). Report on Adult and Juvenile Alcohol and Other Drug Offenders. Retrieved July 29, 2007 from Minnesota Judicial Branch:
http://www.courts.state.mn.us/documents/CIO/NEWS/newsReleases/CD-Task-Force-Report_-_Adult_and_Juvenile_AOD_Offenders-2-06_FINAL.pdf

National Research Council and Institute of Medicine of the National Academies. (2003). Reducing Underage Drinking : A Collective Responsibility. Retrieved July 29, 2007 from Institute of Medicine of the National Academies website:
<http://www.iom.edu/Object.File/Master/19/780/0.pdf>

National Tax Agency Report, 2006. Retrieved on 31 July 2007.

Product Market Study : Japanese Beverages Market, January 2006. Retrieved on 31 July 2007.

Proof (Alcohol). (2007). Retrieved July 20, 2007 from Wikipedia the Free Encyclopedia website:
http://en.wikipedia.org/wiki/Proof_spirit

Republic Act. 9334 of the Philippines. Retrieved on 21 July 2007.

Republic of South Korea Country Brief, November, 2005. Retrieved on 25 July 2007.

Revenue Memorandum Order No. 2-2006. Retrieved on 28 July 2007.

Robert Wood Johnson Foundation. (2002). Youth Access to Alcohol Survey: Summary Report. Retrieved July 29, 2007 from University of Minnesota, Epidemiology & Community Health website: http://www.epi.umn.edu/alcohol/pubopin/2002_REPORT.PDF

State Beer Excise Tax Rates. (2007). retrieved July 29, 2007 from Federation of Tax Administrators
website: <http://www.taxadmin.org/fta/rate/beer.html>

State Liquor Excise Tax Rates. (2007). retrieved July 29, 2007 from Federation of Tax
Administrators website: <http://www.taxadmin.org/fta/rate/liquor.html>

State Wine Excise Tax Rates. (2007). retrieved July 29, 2007 from Federation of Tax Administrators
website: <http://www.taxadmin.org/fta/rate/wine.html>

Tax and Fee Rate. (2007). Retrieved July 24, 2007 from Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau
website: http://www.ttb.gov/tax_audit/atftaxes.shtml#Wine

The Japan Times, August 7, 2007. Retrieved on 31 July 2007.

World Health Organization, Global Status Report: Alcohol Policy, 2004. Retrieved on 17 July 2007.

World Trade Organization, WT/DS8/1 on 29 June 1995, WT/DS8/15, WT/DS10/15 and
WT/DS11/13 on 14 Feb 1997. Retrieved on 3 August 2007.

ภาคผนวก 6.1

State Beer Excise Tax Rates

January 1, 2007

	EXCISE TAX RATES (\$ per gallon)	SALES TAXES APPLIED	OTHER TAXES
Alabama	\$0.53	Yes	\$0.52/gallon local tax
Alaska	1.07	n.a.	\$0.35/gallon small breweries
Arizona	0.16	Yes	
Arkansas	0.23	Yes	under 3.2% - \$0.16/gallon; \$0.008/gallon and 3% off- 10% on-premise tax
California	0.20	Yes	
Colorado	0.08	Yes	
Connecticut	0.19	Yes	
Delaware	0.16	n.a.	
Florida	0.48	Yes	2.67¢/12 ounces on-premise retail tax
Georgia	0.48	Yes	\$0.53/gallon local tax
Hawaii	0.93	Yes	\$0.54/gallon draft beer
Idaho	0.15	Yes	over 4% - \$0.45/gallon
Illinois	0.185	Yes	\$0.16/gallon in Chicago and \$0.06/gallon in Cook County
Indiana	0.115	Yes	

Iowa	0.19	Yes	
Kansas	0.18	--	over 3.2% - {8% off- and 10% on-premise}, under 3.2% - 4.25% sales tax.
Kentucky	0.08	Yes*	11% wholesale tax
Louisiana	0.32	Yes	\$0.048/gallon local tax
Maine	0.35	Yes	additional 5% on-premise tax
Maryland	0.09	Yes	\$0.2333/gallon in Garrett County
Massachusetts	0.11	Yes*	0.57% on private club sales
Michigan	0.20	Yes	
Minnesota	0.15	--	under 3.2% - \$0.077/gallon. 9% sales tax
Mississippi	0.43	Yes	
Missouri	0.06	Yes	
Montana	0.14	n.a.	
Nebraska	0.31	Yes	
Nevada	0.16	Yes	
New Hampshire	0.30	n.a.	
New Jersey	0.12	Yes	
New Mexico	0.41	Yes	
New York	0.11	Yes	\$0.12/gallon in New York City
North Carolina	0.53	Yes	
North Dakota	0.16	--	7% state sales tax, bulk beer \$0.08/gal.
Ohio	0.18	Yes	
Oklahoma	0.40	Yes	under 3.2% - \$0.36/gallon; 13.5% on-premise
Oregon	0.08	n.a.	
Pennsylvania	0.08	Yes	
Rhode Island	0.10	Yes	\$0.04/case wholesale tax

South Carolina	0.77	Yes	
South Dakota	0.28	Yes	
Tennessee	0.14	Yes	17% wholesale tax
Texas	0.19	Yes	over 4% - \$0.198/gallon, 14% on-premise and \$0.05/drink on airline sales
Utah	0.41	Yes	over 3.2% - sold through state store
Vermont	0.265	no	6% to 8% alcohol - \$0.55; 10% on-premise sales tax
Virginia	0.26	Yes	
Washington	0.261	Yes	
West Virginia	0.18	Yes	
Wisconsin	0.06	Yes	
Wyoming	0.02	Yes	
Dist. of Columbia	0.09	Yes	8% off- and 10% on-premise sales tax
U.S. Median	\$0.188		

SOURCE: Compiled by FTA from various sources.

* Sales tax is applied to on-premise sales only.

retrieved July 29, 2007 from <http://www.taxadmin.org/fta/rate/beer.html>

State Wine Excise Tax Rates

January 1, 2007

STATE	EXCISE	SALES	OTHER TAXES
	TAX RATES (\$ per gallon)	TAXES APPLIED	
Alabama	\$1.70	Yes	over 14% - sold through state store
Alaska	2.50	n.a.	
Arizona	0.84	Yes	
Arkansas	0.75	Yes	under 5% - \$0.25/gallon; \$0.05/case; and 3% off- and 10% on-premise
California	0.20	Yes	sparkling wine - \$0.30/gallon
Colorado	0.32	Yes	
Connecticut	0.60	Yes	over 21% and sparkling wine - \$1.50/gallon
Delaware	0.97	n.a.	
Florida	2.25	Yes	over 17.259% - \$3.00/gallon, sparkling wine \$3.50/gallon 6.67¢/4 ounces on-premise retail tax
Georgia	1.51	Yes	over 14% - \$2.54/gallon; \$0.83/gallon local tax
Hawaii	1.38	Yes	Sparkling wine - \$2.12/gallon and wine coolers - \$0.85/gallon
Idaho	0.45	Yes	
Illinois	0.73	Yes	over 20% - \$4.50/gallon; \$0.246/gallon in Chicago and (\$0.16-\$0.30)/gallon in Cook County
Indiana	0.47	Yes	over 21% - \$2.68/gallon
Iowa	1.75	Yes	under 5% - \$0.19/gallon
Kansas	0.30	no	over 14% - \$0.75/gallon; 8% off- and 10% on-premise
Kentucky	0.50	Yes*	11% wholesale
Louisiana	0.11	Yes	14% to 24% - \$0.23/gallon, over 24% and sparkling wine - \$1.59/gallon
Maine	0.60	Yes	over 15.5% - sold through state stores, sparkling wine - \$1.25/gallon; additional 5% on-premise sales tax
Maryland	0.40	Yes	
Massachusetts	0.55	Yes*	sparkling wine - \$0.70/gallon;

Michigan	0.51	Yes	over 16% - \$0.76/gallon
Minnesota	0.30	--	14% to 21% - \$0.95/gallon, under 24% and sparkling wine - \$1.82/gallon; over 24% - \$3.52/gallon; \$0.01/bottle (except miniatures) and 9% sales tax
Mississippi	0.35	Yes	over 14% and sparkling wine - sold through the state
Missouri	0.30	Yes	
Montana	1.06	n.a.	over 16% - sold through state stores
Nebraska	0.95	Yes	
Nevada	0.70	Yes	14% to 22% - \$1.30/gallon, over 22% - \$3.60/gallon
New Hampshire	see footnote (1)	n.a.	
New Jersey	0.70	Yes	
New Mexico	1.70	Yes	over 14% - \$5.68/gallon
New York	0.19	Yes	
North Carolina	0.79	Yes	over 17% - \$0.91/gallon
North Dakota	0.50	--	over 17% - \$0.60/gallon, Sparkling wine - \$1.00/gallon; 7% state sales tax
Ohio	0.30	Yes	over 14% - \$0.98/gallon, vermouth - \$1.08/gallon and sparkling wine - \$1.48/gallon
Oklahoma	0.72	Yes	over 14% - \$1.40/gallon, sparkling wine - \$2.08/gallon; 13.5% on-premise
Oregon	0.67	n.a.	over 14% - \$0.77/gallon
Pennsylvania	see footnote (1)	Yes	
Rhode Island	0.60	Yes	sparkling wine - \$0.75/gallon
South Carolina	0.90	Yes	\$0.18/gallon additional tax
South Dakota	0.93	Yes	14% to 20% - \$1.45/gallon, over 21% and sparkling wine - \$2.07/gallon; 2% wholesale tax
Tennessee	1.21	Yes	\$0.15/case and 15% on-premise.
Texas	0.20	Yes	over 14% - \$0.408/gallon and sparkling wine - \$0.516/gallon; 14% on-premise and \$0.05/drink on airline sales
Utah	see footnote (1)	Yes	
Vermont	0.55	Yes	over 16% - sold through state store, 10% on-premise sales tax
Virginia	1.51	Yes	under 4% - \$0.2565/gallon and over 14% - sold through state store
Washington	0.87	Yes	over 14% - \$1.72/gallon
West Virginia	1.00	Yes	5% local tax
Wisconsin	0.25	Yes	over 14% - \$0.45/gallon

Wyoming	see footnote (1)	Yes	
Dist. of Columbia	0.30	Yes	8% off- and 10% on-premise sales tax, over 14% - \$0.40/gallon and Sparkling - \$0.45/gallon.
U.S. Median	0.69		

Source: Compiled by FTA from various sources.

* Sales tax is applied to on-premise sales only.

(1) All wine sales are through state stores. Revenue in these states is generated from various taxes, fees and net profits.

⁴ retrieved July 29, 2007 from <http://www.taxadmin.org/fta/rate/wine.html>

State Liquor Excise Tax Rates

January 1, 2007

STATE	EXCISE TAX RATES (\$ per gallon)	SALES TAXES APPLIED	OTHER TAXES
Alabama	see footnote (1)	Yes	
Alaska	\$12.80	n.a.	under 21% - \$2.50/gallon
Arizona	3.00	Yes	
Arkansas	2.50	Yes	under 5% - \$0.50/gallon, under 21% -\$1.00/gallon; \$0.20/case and 3% off- 14% on-premise retail taxes
California	3.30	Yes	over 50% - \$6.60/gallon
Colorado	2.28	Yes	
Connecticut	4.50	Yes	under 7% - \$2.05/gallon
Delaware	5.46	n.a.	under 25% - \$3.64/gallon
Florida	6.50	Yes	under 17.259% - \$2.25/gallon, over 55.780% - \$9.53/gallon 6.67¢/ounce on-premise retail tax
Georgia	3.79	Yes	\$0.83/gallon local tax
Hawaii	5.98	Yes	
Idaho	see footnote (1)	Yes	
Illinois	4.50	Yes	under 20% - \$0.73/gallon; \$1.845/gallon in Chicago and \$2.00/gallon in Cook County

Indiana	2.68	Yes	under 15% - \$0.47/gallon
Iowa	see footnote (1)	Yes	
Kansas	2.50	no	8% off- and 10% on-premise retail tax
Kentucky	1.92	Yes*	under 6% - \$0.25/gallon; \$0.05/case and 11% wholesale tax
Louisiana	2.50	Yes	under 6% - \$0.32/gallon
Maine	see footnote (1)	Yes	
Maryland	1.50	Yes	
Massachusetts	4.05	Yes*	under 15% - \$1.10/gallon, over 50% alcohol - \$4.05/proof gallon; 0.57% on private club sales
Michigan	see footnote (1)	Yes	
Minnesota	5.03	--	\$0.01/bottle (except miniatures) and 9.0% sales tax
Mississippi	see footnote (1)	Yes	
Missouri	2.00	Yes	
Montana	see footnote (1)	n.a.	
Nebraska	3.75	Yes	
Nevada	3.60	Yes	under 14% - \$0.70/gallon and under 21% - \$1.30/gallon.
New Hampshire	see footnote (1)	n.a.	
New Jersey	4.40	Yes	
New Mexico	6.06	Yes	

New York	6.44	Yes	not more than 24% - \$2.54/gallon; \$1.00/gallon New York City
North Carolina	see footnote (1)	Yes*	
North Dakota	2.50	--	7% state sales tax
Ohio	see footnote (1)	Yes	
Oklahoma	5.56	Yes	13.5% on-premise
Oregon	see footnote (1)	n.a.	
Pennsylvania	see footnote (1)	Yes	
Rhode Island	3.75	Yes	
South Carolina	2.72	Yes	\$5.36/case and 9% surtax
South Dakota	3.93	Yes	under 14% - \$0.93/gallon, 2% wholesale tax
Tennessee	4.40	Yes	\$0.15/case and 15% on-premise; under 7% - \$1.21/gallon.
Texas	2.40	Yes	14% on-premise and \$0.05/drink on airline sales
Utah	see footnote (1)	Yes	
Vermont	see footnote (1)	no	10% on-premise sales tax
Virginia	see footnote (1)	Yes	
Washington	see footnote (1)	Yes*	

West Virginia	see footnote (1)	Yes	
Wisconsin	3.25	Yes	
Wyoming	see footnote (1)	Yes	
Dist. of Columbia	1.50	Yes	8% off- and 10% on-premise sales tax
U.S. Median	\$3.75		

Source: Compiled by FTA from various sources.

* Sales tax is applied to on-premise sales only.

(1) In 18 states, the government directly controls the sales of distilled spirits. Revenue in these states is generated from various taxes, fees and net liquor profits.

¹ retrieved July 29, 2007 from <http://www.taxadmin.org/fta/rate/liquor.html>